

Ang Kagalang-galang nga Kumpesor Sebastian sa Karaganda (Fomin)

Sulod:

Ang Kagalang-galang nga Kumpesor Sebastian sa Karaganda (Fomin)	1
Ang Kinabuhi sa Kamao, Schema-Archimandrite Sebastian.....	5
Espesyal nga mga nanimuyo	11
Ang pagkabilanggo ni Amahan Sebastian sa kampo sa NKVD sa Karaganda	14
Ang sakit ni Padre Sebastian	23
Ang mga anak ni Amahan.....	33
Feodosia Fedotovna Prokopenko (Shvager).....	33
Nina 'Kokhlushka'	34
Anastasia Petrovna Parshina.....	36
Amahan Ioann Timakov, usa ka retiradong pari, Karaganda	36
Vera Afanasyevna Tkachenko, ang tagapangalaga sa balay ni Padre Sebastian	38
Si Maria Obratsova, ang tig-atiman sa selda ni Padre	40
Tatyana Artemovna Izyumova	43
Anna Vasilievna Zaikova.....	45
Maria Vasilievna Andrievskaya.....	46
Matrona Tikhonovna Frolova.....	47
Lydia Vladimirovna Zhukova	48
Ang Pamilya Samartsev	49
Vasily Ivanovich Samartsev	49
Nina Petrovna Samartseva	50
Valentina Sergeevna Popova.....	50
Igsoon Nina (Korshunova)	50
Taisiya Grigoryevna Fomina	52
Antonina Ivanova	53
Valentina Petrovna Panova	53
Ang Pamilya Khmyrov	54
Mong Sebastian (Alexander Alekseyevich Khmyrov)	54
Mga Madre Evnikia (Alexandra Florovna Khmyrova)	55
Mong Sebastian (Khmyriv)	57
Olga Sergeevna Martynova	57
Maria Fyodorovna ug Olga Fyodorovna Orlovas.....	62
Maria Fyodorovna	62
Olga Fyodorovna (ang nag-atiman nga doktor ni Batyushka)	62
Maria Fyodorovna	67
Olga Fyodorovna	68
Raisa Ivanovna Kuzmicheva	69
Tatyana Vladimirovna Tortensten.....	71
Protodeacon Vasily Denezhkin.....	78
Arkiprista Eustathius Prokopchuk, Simbahan sa Pagkahimugso sa Labing Balaan nga Inahan sa Dios, Karaganda.....	82
Elena Alexandrovna Agafonova	85
Si Arkilagum Valery Zakharov, rektor sa Katedral ni San Nicholas sa Almaty	87
Gikan sa mga memoir ni Metropolitan Pitirim sa Volokolamsk ug Yuryev	87
Si Arkilahing Alexander Kiselev, rektor sa Simbahan sa Pagkahimugso sa Labing Balaan nga Inahan sa Dios sa Karaganda	88
Mga handumanan ni Elder Sevastian, ang iyang mga pagtulon-an, nga narekord sa iyang espirituhanong mga anak.....	91
Mahitungod sa pag-ampo	91
Mahitungod sa pagpaubos, garbo ug pagtuo	92
Mahitungod sa Sakit.....	94
Mahitungod sa pag-atiman sa masakiton ug sa kaluoy	95
Mahitungod sa Banal nga Komunyon ug Pag-ayuno.....	95
Mahitungod sa pagdayeg sa mga pista ug mga santo.....	97

Mahitungod sa mga ikon.....	98
Mahitungod sa mga lagda sa simbahan	98
Mahitungod sa pagkanta.....	98
Mahitungod sa sinina	99
Mahitungod sa mga ulila	99
Mahitungod sa pagpadako sa mga bata	99
Mahitungod sa Pagmasunuron	100
Mahitungod sa mga serbisyo sa lubong.....	100
Mahitungod sa Pag-angkon sa Amahan.....	101
Mahitungod sa Sobra nga Pakigpulong.....	101
Mahitungod sa katawa ug walay pormalidad nga pamatasan	101
Mahitungod sa tabang sa Diyos ug sa espirituhanong pagkahulog	101
Mahitungod sa pagpanamastamas	102
Mahitungod sa pagkamapugong sa kaugalingon	103
Mahitungod kanako	103
Mahitungod sa kinabuhi sa monghe ug sa kalibutan	104
Gikan sa mga sermon ni Schema-Archimandrite Sevastian	105
Sermon Mahitungod sa Makasasala nga Naghinulsol.....	105
Mahitungod sa Giya sa Anghel Manan-aw.....	105
Usa ka Pulong Mahitungod sa Gugma sa Isigkatawo	106
Usa ka pulong gikan kang Amahan Sebastian sa gabii sa gatehouse	106
Kumemorasyon ni Juan nga Teologo – Apostol sa Gugma.....	106
Pagsugod sa Dakong Kwaresma.....	106
Usa ka mensahe gikan kang Archimandrite Sevastian	106
Adlaw sa Ngalan ni Arkimandrita Sebastian.....	107
Mahitungod sa babayeng Samaria	107
Ang Pag-alsa sa Ginoo	107
Fiesta ni San Andres, ang Unang Gitawag nga Apostol.....	107
Mahitungod sa mga Anghel nga Mananbantay	108
Domingo.....	108
Ang Pagputol sa Ulo ni San Juan Bautista	109
Usa ka Pulong Mahitungod sa Panahon.....	109
Pista ni Arkanghel Miguel.....	109
Domingo.....	109
Domingo sa Pagkabanhaw	110
Ang mga Tigulang Babaye sa Karaganda	111
Schemanun Agnia.....	111
Raisa Nikolaevna Anisimova, Chelyabinsk.....	112
Hegumen Nikolai (Karpov), Shchuchinsk.....	115
Schemanun Anastasia	117
1970. Domingo de Ramos	121
Koinsidensya ba o milagro	121
Taisia Grigoryevna Fomina	122
Antonina Ivanova	123
Anna Shevchuk.....	124
Maria Fyodorovna Orlova	125
Olga Sergeevna Martynova	125
Si Nina nga Babayeng Magsasaka	126
Monghe Sebastian (Khmyriv)	126
Igsoon Evnikia (Khmyriva)	126
Maria Nikitichna Obrastsova.....	128
Lydia Vladimirovna Zhukova	128
Arkipari Mikhail Neigum.....	128

Niadtong Oktubre 1997, pagkahuman sa desisyon sa Komisyon sa Sinodo alang sa Kanonisasyon sa mga Santo ug uban sa panalangin sa Iyang Kasantosohan Patriarka Alexy II, nahitabo ang lokal nga pagdayeg kang Banal nga Kura Sebastian sa Karaganda, ang Kumpesor, isip usa ka santo.

Niadtong 22 Oktubre 1997, nadiskubre ang mga relikyang sa Banal Sebastian. Sulod sa tunga ka tuig, ang mga relikyang sa Kura gipahimutang sa Simbahan sa Pagkahimugso sa Labing Balaan nga Inahan sa Dios, nga iyang gitukod; ug niadtong Mayo 2, 1998, atol sa usa ka solemne nga prusisyon nga giuban sa mga himno sa Pasko sa Pagkabanhaw, ang reliquaryo nga naglangkob sa mga relikyang sa Balaan gibalhin ngadto sa Katedral sa Balaang Presentasyon, nga nahimong pangunang simbahan sa Karaganda. Ang pagbalhin gihimo ni Arsobispo Alexy sa Almaty ug Semipalatinsk, kauban ang mga klero sa diyosesis, mga Ortodoksong Kristohanon gikan sa Karaganda ug daghang mga peregrino gikan sa lain-laing siyudad sa Kazakhstan ug Rusya.

Ang mga relikyang sa Kagalang-galang Sebastian gibutang alang sa pagsimba sa tuo nga kilid sa sentral nga kilid-kapilya. Ang maanindot nga reliquaryo ug ang canopy sa ibabaw niini, nga gihimo gikan sa kolor nga mga metal nga adunay inlay ug nagpahinumdom sa reliquaryo ug canopy sa Kagalang-galang Sergius sa Radonezh, gihimo sa mga artesano gikan sa Sergiev Posad.

Niadtong Agosto 2000, sa Jubilee nga Konseho sa mga Obispo, gilakip si Banal Sebastian sa Karaganda sa Synaxis sa mga Bag-ong Martir ug Kumpesor sa Rusya alang sa pagdayeg sa tibuok Simbahan.

Niadtong Agosto 2000, sa Jubilee Council of Bishops, ang Kagalang-galang Sebastian sa Karaganda gipahimaya isip usa sa mga Bag-ong Martir ug Kumpesor sa Rusya.

"Ang kahayag sa mga monghe," ingon ni San Juan Climacus, "mao ang mga anghel, ug ang kahayag para sa tanang tawo mao ang kinabuhi sa monastiko." Apan ang kinauyokan sa Kristiyanismo, ang labing hingpit nga pagpadayag sa monastisismo, mao ang opisina sa tigulang.

Ingon nga direkta nga padayon sa propetikanhong ministeryo, mitumaw ang opisina sa tigulang sa sayong mga adlaw sa Kristiyanismo kauban ang paglitaw sa monastisismo, nga nagsilbi isip nag-unang prinsipyo nga giya niini. Gihiusa niini ang asetikong buhat sa sulod nga espirituhanong paningkamot ug ang pag-alagad sa tibuok kalibutan, nga nagtubag sa espirituhanon ug adlaw-adlaw nga mga panginahanglan niini.

Sa Rusya, ang Kozelsk Vvedenskaya Optina Hermitage usa ka talagsaong ehemplo niining espirituhanong paningkamot. Ang kinauyokan sa Optina, ug ang dapit diin mibun-og ang pulso sa kinabuhi niini—nga mao ang gigikanan sa gahum nga puno sa grasya nga nagbalaan sa kinabuhi sa mga pumoluyo sa monasteryo—mao ang bantog nga Optina Skete: ang puloy-anan sa Balaang mga Tigulang sa Optina.

Ang ideya sa pagtukod niini gikan kang Obispo Filaret, ang patron sa monastisismo ug sa mga tigulang ug umaabot nga Metropolitan sa Kyiv, nga nakumbinsi sa mga asetikong disipulo ug mga sumusunod ni Banal Paisius Velichkovsky, nga nagpuyo sa lasang sa Roslavl, sa pagtukod og skete sa Optina Pustyn. Busa, miabot si Padre Moises (Putilov) sa Optina Pustyn uban sa iyang igsoon nga si Anthony. Pagkahuman sa pagtukod sa skete sa Optina (1821), nahimong abbot sa tibuok monasteryo si Padre Moises (1826), ang deboto ug matitudanon nga si Amahan Leonid, nga nailhan nga si Lev sa iyang eskematiko (1829), miabot sa skete gikan sa Monasteryo sa Alexander-Svir, ug siya ang nagtukod sa mga basihanang sa tradisyon sa mga tigulang didto. Pinaagi niini, iyang gihatagan og kusog ang mga sumusunod nga henerasyon sa mga tigulang sulod sa usa ka gatus ka tuig, hangtod sa katapusan sa kinabuhi ug kalamboan sa Optina Pustyn. Ang mga sumusunod nga tigulang, si Padre Macarius ug si Padre Ambrose, nga mga bantugan usab nga tigulang, mao ang iyang suod nga mga tinun-an.

Sukad pa sa panahon ni Igsoon Makarii, nga nagrekrut og daghang indibidwal gikan sa edukadong mga klase aron hubaron ang literatura sa mga ama sa simbahan, nahimong nailhan ang Optina Pustyn sa mga kontemporaryong manunulat. Sukad niadto, ang pinakamaayo sa intelektwal nga Rusya nagsugod sa pagbisita sa Optina Pustyn ug sa skete niini. Ang daghang banal nga gasa sa mga elder ug, dili usab ubos sa kahinungdanon, ang walay putol nga kadena sa pagpadayon tali k g mga asketiko sa Optina, naghatag og dungog sa Optina Pustyn sa tibuok Rusya. Sa ilawom ni Elder Ambrose—kaniya gihatag ni Father Lev, samtang bag-o pa siya, ang 'tibuok kapa' sa pagpangulo kang Father Macarius sa dili pa siya mamatay—naabot sa Optina ang tumoy sa kahimayaan. Ang dungog sa Kamao mitunog sa tibuok Rusya, ug ang mga tawo nangdagsang ngadto kaniya gikan sa tanang kanto sa nasud. Ang mga Kamao nga misunod—si Padre Anatoly (Zertsalov), usa ka disipulo ni Kamao Ambrose; si Padre Joseph; ug si Kamao Varsonofy—pinaagi sa grasya sa langitnong kahayag, susama sa ilang mga magtutudlo.

Daghang bantugang ngalan sa mga relihiyoso, pilosopo, ug manunulat ang nalambigit sa Optina Pustyn. Gogol, Dostoevsky, Vladimir Solovyov, ang tinago nga monastikong inisiyado nga si Konstantin Leontiev, ug ang mga igsoon nga Kirievsky—nga gilubong sulod sa mga bungbong sa Optina kauban ang mga tigulang—nagbisita dinhi; ang katapusang tinguha ni Tolstoy samtang nag-antos sa kamatayon lawom

kaayo ang simbolismo—nga moadto sa Optina, nga alang kaniya nagpasabot sa pagsulod sa Simbahan ni Kristo. "Mas importante pa kaysa bisan unsang libro o linya sa panghunahuna," misulat si Ivan Vasilyevich Kirievsky, "mao ang pagpangita og usa ka balaang Orthodox nga tigulang nga mahimong imong giya, nga imong masaligan sa tanang hunahuna nimo ug paminawon dili ang iyang opinyon—bisan pa man og maalamon o dili—kundi ang paghukom sa mga Balaang Amahan."

Ang katapusan niining mga tigulang – si Teodosio ang Maalamon (†1920), si Anatolio ang Mapanamkon (Potapov, †1922) ug ang katingalahang si Nektario (†1928) – nagpadayon sa maong tradisyon. Napatik sa ila nga mabuhi aron makita ang panahon sa pagkahugno sa gatusan ka tuig nga estruktura sa estado sa Rusya ug sa pag-angkon sa gahum sa nasud sa usa ka grupo sa mga ateyista ug walay Diyos nga mga tawo. Gitudlo sa Ginoo nga ang mga Anciano Theodosius ug Anatoly moagi sa kahangturan sa wala pa ang pagsira sa Optina Pustyn (1923) ug pagahilot sa sulod sa mga pader sa balaang monasteryo.

Si Elder Nektarios, samtang nag-exile ilawom sa hugot nga pagbantay sa baryo sa Kholmishchi ug gipugngan sa pagdawat og mga bisita, nahinumdom sa mga pulong sa Ebanghelyo: 'Dili ko itaboy bisan kinsa nga moanha kanako' – ug nagpadayon sa pagpalubos sa espirituhanong kauhaw sa mga tawo, nga sa taliwala sa rebolusyonaryong kawalay-Diyos, nangadto sa elder alang sa espirituhanong suporta.

Hinay-hinay nga nagkakuyaw ang iyang panglawas, hilom nga mibiya ang tigulang gikan sa kining panandaliang ug masubo nga kinabuhi ngadto sa walay katapusan nga kinabuhi niadtong 29 Abril 1928 ug gilubong sa usa ka hilit nga sementeryo sa baryo sa Kholmishchi, 60 ka kilometro gikan sa Kozelsk [Niadtong 16 Hulyo 1989, ang mga relikyang ni Elder Nektarios gilalin gikan sa sementeryo sa baryo sa Kholmishche ngadto sa Katedral sa Presentasyon sa Optina Pustyn.].

Usa sa katapusang mga serbisyo sa All-Night Vigil sa Optina Pustyn gipahigayon ni Hieromonk Nikon (Belyaev) niadtong 15 Hunyo 1924, sa pista sa Banal nga Tikhon sa Kaluga. Si Amahan Nikon, usa ka pinalanggang disipulo ug suod nga kauban sa tigulang Varsonofy, batan-on pa sa edad, apan sa espirituhanong kinaadman milabaw siya sa ubang mga tigulang nga uban na ang buhok. Pinaagi sa kabubut-on sa probidensya sa Dios, siya ra ang napili nga maoy katapusan nga mobiya sa pinalanggang monasteryo, diin ang mga magtutuo nagpadayon gihapon sa pagdagsa, nga nangita og espirituhanong kahupayan ug tambag. Ug si Amahan Nikon midawat dili lang sa mga katungdanan sa usa ka espirituhanong amahan, kondili usab sa usa ka igsoon nga espirituhanong ginagiyahan. Ang Tibuok Gabii nga Pagbantay wala na gisaulog sa simbahan sa monasteryo, kondili sa kusina sa ospital. Ug unya, sa pagpaabot sa umaabot nga mga kalamidad, nagsugod alang kang Padre Nikon sa Kozelsk ang usa ka kinabuhi nga puno sa kasubo, dili pamilyar ug puno sa kalisud, kauban ang mga kaigsuonan sa Optina nga nagpuyo didto ug ang mga madre gikan sa guba nga Monasteryo sa Shamordino. Giunsa ug sa unsa nagpuyo ang mga kaigsuonan sa Optina – ang Ginoo ra ang nakahibalo niini.

Ang unang Optina elder, si Hieroschemamonk Lev, kaniadto miingon nga 'moabot ang panahon nga ang atong Skete mahugno sa kamingawan, ug mga iring ra ang mopuyo didto.' Ug sa wala pa ang iyang bulahan nga pagpanaw (†1841), iyang gipangamuyo kini: "Nagpasalamat Ako Kanim, akong maloloy-on nga Magbubuhay, O Ginoo, nga nakalikay ako sa mga kalisdanan ug kasubo nga nagpaabot sa umaabot nga mga panahon. Apan wala ko kahibalo kon makalikay ba kamo niini." Kining katapusang mga pulong gitumong sa tig-atiman sa selda sa tigulang.

Sa wala pa ang rebolusyon, si Elder Varsonofy, samtang nag-istorya sa iyang disipulo nga si Padre Nikon (nga kaniadto nailhan nga Nikolai) sama sa usa ka amahan sa iyang anak, miingon: "Ania ako nagtan-aw kanimo, nga batan-on ug walay kasinatian, ug nagtuo ako nga dili na ako mabuhi aron makita kining makalilisang nga mga adlaw, apan ikaw makita nimo kini. Ang mga monasteryo makasinati og dakong pagpanlupig ug pagpanglutos... Moabot ang panahon nga lisod ang kahimtang sa Optina... Ang tinuod nga mga Kristohanon magtapok sa gagmay nga simbahan... Lagmit mabuhi ka aron makita nimo ang mga adlaw nga pag-usab pag-antosan ang mga Kristohanon. Ginasulti nako ang pag-antos sama sa kaniadto... Ang pagpanlupig ug pag-antos sa unang mga Kristohanon posible nga mausab pag-usab... Mabuhi ka aron makita nimo kana nga mga panahon. Hinumdumi ang akong mga pulong. Unya moingon ka: 'Oo, nahinumdom ko, gisulti kanako ni Amahan Varsonofy kining tanan... Pila na kaha ka tuig ang nilabay sukad niadtong!' Hinumdumi ang akong mga pulong nga makakita ka sa usa ka 'adlaw sa kasuko'. Ug usab nakong balik-balikon nga wala kay angay kahadlukan. Ang grasya sa Dios magpanalipod kanimo."

Ang lawas ni Amahan Nikon nagahigda sa layo nga Pinega sa Rehiyon sa Arkhangelsk, diin siya gipahilayo sa mga Bolshevik ngadto sa 'boluntaryong pagbiya' niadtong 1930. Didto siya namatay tungod sa pulmonya nga tuberculosis niadtong 25 Hunyo 1931.

Usa sa mga katapusang tigulang [Ang mosunod usab gikonsiderar nga mga katapusang tigulang sa Optina: Hieronunsiyong Makarios (Inozemtsev, † 4 Mayo 1970 (daang estilo)), Belev, Rehiyon sa Tula; Schemamonk Joasaph (Moiseev, † 25 Marso 1975 (Daang Estilo)), Gryazi, Lipetsk Oblast; Schema-Archimandrite Ambrose (Ivanov, † 2 Oktubre 1978 (Daang Estilo)), Balabanovo, Kaluga Oblast; Schema-Hegumen Paul (Drachev, † 16 Marso 1981 (Daang Estilo)), baryo sa Cherkassy, Rehiyon sa Tula.], nga mitubo gikan sa mga gamot sa Optina sa wala pa ang rebolusyon, mao si Schema-Archimandrite Sebastian (Fomin, † 1966), – usa ka disipulo ni Igsoon Joseph ug, pagkahuman sa iyang kamatayon, ni Igsoon Nektarios. Human masuhop ang mga tradisyon ug ang espiritu nga puno sa grasya sa Balaang mga Amahan sa Optina Pustyn ug napalig-on, sama sa puthaw, sa hurno sa nagdilaab nga mga pagsulay, nga nag-antos sa pagpahilayo ug pagkabilanggo sa mga kampo sa Sobyet, siya, pinaagi sa dili masabtan nga mga agi sa probidensya sa Dios, nagpadayon sa iyang monastikong ministeryo sa kapital sa nagdilaab nga mga talamnan sa Sentral Kazakhstan, sa nag-antos ug bulahan nga siyudad sa Karaganda, diin, sa taliwala sa 1930 hangtod 1950, nahitabo ang usa sa labing trahedya nga mga buhat sa walay-Dios nga drama sa atong siglo. Sama sa usa ka walay hunong nga Antimension, ang walay kinutuban nga kapatagan sa Kazakhstan—nga nababad sa dugo sa mga martir ug nabalaan sa ilang mga pag-ampo—naglapad, diin ang tigulang sa Optina, ang bulahan nga handumanan ni Schema-Archimandrite Sebastian, gipakatag ang iyang gamhanang mga pako.

Ang Kinabuhi sa Kamao, Schema-Archimandrite Sebastian

Ang Bulahan nga Kura, Schema-Archimandrite Sebastian (Stefan Vasilyevich Fomin), natawo niadtong 28 Oktubre/10 Nobyembre 1884 sa baryo sa Kosmodemyanskoye, Oryol Governorate, sa usa ka pobre nga pamilya sa mag-uuma. Ang ngalan sa iyang amahan mao si Vasily, ug ang ngalan sa iyang inahan mao si Matrona. Aduna silay tulo ka anak nga lalaki. Ang panganay mao si Hilarion, nga natawo niadtong 1872; ang tunga nga anak mao si Roman, nga natawo niadtong 1877; ug ang bungsong gipangalanan og Stefan aron pasidunggan ang Balaang Stefan Savvait, ang naghimo sa mga kanon, nga sa adlaw sa iyang pista siya natawo.

Niadtong 1888, gidala sa iyang mga ginikanan ang mga anak sa Optina Pustyn aron makita ang elder Ambrose. Upat ka tuig ang edad ni Stephen niadtong panahona, apan nahinumdom kaayo siya sa maong pagbisita, lakip na ang buotan nga mga mata sa bulahan nga elder. Ang umaabot nga Padre Sebastian nahimong ulila sa edad nga upat ka tuig sa dihang namatay ang iyang amahan, ug sa edad nga lima ka tuig sa dihang namatay ang iyang inahan. "Sa dihang namatay ang among ginikanan," hinumdom sa iyang maguwang nga si Hilarion, "17 anyos pa ko. Naa mi siyam ka desyatinas nga yuta, nga kinahanglan buhaton sa kamot; gamay ra nga umahan – kinsa may magpadagan niini? Tulo mi ka magsoon nga lalaki; mag-away mi ug mag-away sa panag-away – kinsa may magbulag kanamo ug magpasinabot pag-usab?" Aron mapalig-on ang pamilya, usa ka tuig human sa kamatayon sa ilang ginikanan, ang panganay nga magsoon, si Hilarion, nagminyo.

Si Stefan nga lima ka tuig ang edad, hilabihang na-apil sa iyang ikaduhang igsuon nga si Roman tungod sa iyang malumo nga kalag ug mahigugmaong kasingkasing. Apan gipili ni Roman ang kinabuhi sa monghe ug, niadtong 1892, nangayo siya kang Ilarion nga dad-on siya sa Optina Pustyn, diin gidawat siya isip usa ka bag-ohan sa Skete ni San Juan nga Maninubad.

Lahi ang kinaiya ni Hilarion – mapangayoon siya ug dili buotan. Nakat-on si Stefan sa kalisod sa pagka-ulila sa sayo pa niyang edad. Sa paghinumdom niya sa iyang pagkabata, miingon si Elder Sebastian: 'Kung unta adunay nabilin nga babaye: biyenang, igsoon nga babaye o tiya, bisan kinsa nga makabantay kanimo sa ingon ana ka batang edad. Lisod gyud kung walay inahan, bisan pa adunay manugang. Nahinumdom ko sa dihang mga walo pa ko ka tuig ang edad. Nangayo ko sa akong manugang og gatas, unya miingon siya nako, 'Hulat.' Nasuko ko, niadto ko ug gilabay ang mga habol nga abaka—nga ginaputi ug ginapatuyo sa akong manugang sa adlaw—sa yuta, ug gitabonan nako og lapok. Nagreklamo ang hipag nako sa akong igsuon nga lalaki. Gisipingan ko ug gipangbato sa akong igsuon. Daghan kaayong tawo nga makapangbato o makasaway nako, apan walay bisan kinsa nga maluoy kanako.'

Si Stefan usa ka maayong estudyante ug nakatapos sa tulo ka tuig nga eskwelahan sa parokya. Ang parokyanong pari nagtugot kaniya sa pagbasa og mga libro. Sukad pagkahimugso, dili maayo ang panglawas

ni Stefan ug gamay ra ang iyang gibuhay nga trabaho sa uma, kadaghanan sa iyang oras gigugol niya isip magbalantay sa pastulan. Gihigugma niya ang mga hayop, kahibalo siya unsaon pag-atiman niini, ug dako ang pagrespeto kaniya sa mga mag-uuma. Apan labaw sa tanan, naa siyay oras sa pagbasa og libro ug pag-ampo. Dili siya ganahan sa iyang mga kaedad tungod kay mapainubuson ug malumo siya. Gihimo-himoan ug giyaan siya nila, gitawag siyang 'monghe'. Mas grabe pa, kay nahibalo sila nga siya maloloy-on dili lang sa mga tawo kondili pati sa mga hayop, gikuha nila ang usa ka iring ug gisugo kini sa usa ka grupo sa mga iro hangtod gipang-abli-abli nila kini – gisaysay kini ni Padre Sebastian sa ulahi uban sa pagbasol. Ang tinubdan sa kalipay ug kahupayan ni Stefan sa mga bulan sa tingtugnaw, sa dihang wala siyay buhat sa uma, mao ang pagbisita sa iyang tunga nga igsoon sa Optina Pustyn. Kining mga pagbisita adunay lawom nga espirituhanong impluwensya kang Stefan, ug sa dihang nagdako na siya, gisugdan niya ang pagpangayo kang Hilarion nga tugotan siya nga moadto sa Optina Pustyn. Apan wala kini gitugotan sa iyang igsoon. "Unsa kaha klase nga monghe imo?" ingon niya. "Wala kay pulos sa bisan unsa. Ug kinsa may motabang nako sa uma?" Ug nagpabilin si Stefan aron motabang sa iyang igsoon.

Niadlong 1908, ang iyang tunga nga igsoon nga lalaki, si Roman Fomin, nagpakuha og monastikong panata sa pribado tungod sa dili maayong panglawas, ug gipili ang ngalan nga Raphael; ug niadtong Disyembre 16, 1908, sa simbahan sa monasteryo nga gipahinungod kang Santa Maria sa Ehipto, gisul-oban siya sa monastikong bado sa abá, si Padre Xenophon.

Sa niining panahona, ang batan-ong pamilya sa panganay nga igsoon nakapundar na, ug si Stefan, nga napalig-on na sa iyang tinguha alang sa kinabuhi sa monghe, mibyahe paingon kang Padre Raphael sa Optina Pustyn hermitage, diin, niadtong 3 Enero 1909, gidawat siya isip usa ka nagpuyo sa selda sa tigulang nga si Joseph.

Samtang nagpuyo uban sa tigulang, nakit-an ni Stephen kaniya ang usa ka dakong espirituhanong giya. Kanunay niya kining panahona gihinumduman: "Kami (usa pa ka tig-atiman sa selda) nagpuyo uban sa tigulang sama sa among kaugalingong amahan. Kauban niya kami nag-ampo, nagakaon, nagabasa o nagapaminaw sa iyang mga pagtulon-an."

Si Elder Hieroschemamonk Joseph mao ang labing suod nga disipulo sa dakong Elder Hieroschemamonk Ambrose. Siya ang labing suod niyang disipulo dili lang sa hitsura, kondili usab sa espiritu, sa kusog sa iyang pagsunod, debosyon ug gugma. Tinuod gayud siyang 'hinigugmaang anak' ni Ambrose, nga espirituhanong gipanganak pag-usab ug gipalambo sulod sa mga bungbong sa usa ka yano ug mapainubsanon nga payag, nga puno sa mga pagtulon-an sa mga bantugang tigulang Leo ug Macarius. Dinhi, sa kini nga masiksik nga selda, nga nahimong eskuylahan sa pagkamatinud-anon alang kang Amahan Joseph, iyang nahasa pinaagi sa praktis ang labing hataas sa tanang siyensya – ang monastisismo – ug sa husto nga panahon nahimong magtutudlo sa mga monghe.

Sulod sa dose ka tuig, nagsilbi siya isip skete-superior ug elder sa Skete ug sa Monasteryo, apan tungod sa dili maayong panglawas niadtong 1905, iyang gisalikway kini nga katungdanan. Naa na siya sa pagkahulog sa iyang mga katuigan, ug klaro kaayo nga nagkamenos na ang iyang kusog. Kining suga sa monastisismo hinay-hinay nga nagkawala, apan samtang nagkakunhod ang iyang lawas, nagpabilin nga alerto ug hayag ang iyang espiritu. Pinaagi sa mando sa Balaang Sinodo niadtong 1905, gitudlo si Hegumen Varsonofy isip labaw sa skete.

Niadlong 1910, miabot si Lev Tolstoy sa Optina Pustyn, pagkahuman sa iyang tinagong pagbiya sa Yasnaya Polyana. Si Stefan nakasaksi niini nga panghitabo.

Miabot si Lev Nikolayevich sa Optina gikan sa Kozelsk sa ulahing gabii ug nagpabilin sa gabii sa panimalay sa mga bisita sa monasteryo. Si Padre Mikhail, nga nagdumala sa guesthouse, sa ulahi naghinumdom nga samtang nag-inom sila og tsa, gipangutana siya ni Tolstoy bahin sa mga tigulang, nangutana kung kinsa kanila ang modawat og mga bisita ug kung modawat ba og bisita si Tigulang Joseph; miingon siya nga miabot siya aron makakita ug makig-istorya sa mga tigulang.

"Ug pag-abot nila," matod ni Padre Mikhail, "duha sila kauban. Nitunggo sila. Gibuksan nako ang pultahan. Nangutana si Lev Nikolayevich, 'Pwede ko mosulod?' Miingon ko, 'Palihug.' Ug miingon siya, 'Basig dili na lang: Ako si Tolstoy.' 'Ngano man,' matud nako, 'gidawat namo ang tanan nga gustong mabisita kanamo.' Unya miingon siya, 'Maayo, kamusta, igsoon.' Mitubag ko, 'Kamusta, Kinyanong Kagalang.' Miingon siya, 'Dili ka masuko nga gitawag tika og 'igsoon', diba? Tanan tawo magsoon.' Mitubag ko, 'Dili gyud; tinuod gayud nga kita tanan magsoon.' Busa nagpabilin sila uban namo. Gidala nako sila sa labing maayong kwarto. Sa sayo sa sunod buntag, nagpadala ko og sulugoon kang Pari Varsonofy, ang labaw sa

skete, aron ipahibalo kaniya nga padulong na si Tolstoy sa skete." Gisaysay ni Padre Sebastian ang nahitabo pagkahuman ingon niini: "Masakiton si Elder Joseph, ug naglingkod ko sa iyang kiliran. Misulod si Elder Varsonofy ug gisultihan kami nga si Padre Michael nagpadala og pahibalo aron pahimangnoan kami nga padulong kanamo si L. Tolstoy. 'Ako,' ingon niya, 'nangutana kaniya: 'Ug kinsa may nagsulti kanimo ana?' Mitubag siya, 'Si Tolstoy mismo ang miingon nako.' Miingon si Elder Joseph, 'Kung moanha siya, dawata nato siya uban sa pagkamaayo, pagtahod, ug kalipay; bisan pa siya gipahawa sa simbahan, kay siya mismo ang miadto—wala'y nagpugos kaniya—dili nato siya puwede balibaran.' Unya gipadala ko nila aron tan-awon sa luyo sa bakod. Nakita nako si Lev Nikolayevich ug gisultihan nako ang mga tigulang nga naglakaw siya duol sa balay, usahay nagkadool, usahay nagkalayo. Miingon si Tigulang Joseph: "Lisod para kaniya. Human sa tanan, miadto siya kanato alang sa buhing tubig. Adto ug imbitaha siya sa sulod, kung miadto siya kanato. Pangutan-a siya." Miadto ko, apan nilakaw na siya; nilakaw na siya nga nagsakay sa kabayo. Wala pa gyud siya kaayo nakalayo, bisan pa man nga naa siya sa kabayo, mao nga wala ko siya makasabay. Sa ulahi, nakaabot sa mga tigulang ang usa ka mensahe gikan sa iyang igsoon nga babaye, si Sister Maria, nga nag-ingon nga gibyaan pud siya niini sa Shamordino. Unya, miabot kanamo ang usa ka telegram gikan sa estasyon sa Astapovo bahin sa sakit ni L.N.; niini, sa iyang ngalan, gihangyo nila ang tigulang nga moadto kaniya. Mibiya dayon si Amahan Varsonofy, apan ang mga tawo nga naglibot kang Tolstoy wala magtugot nga makita niya si Lev Nikolayevich. Gihatag ni Amahan Varsonofy ang usa ka sulat sa iyang anak nga babaye, si Alexandra. Gisulat niya kaniya nga, sa katapusan, tinguha sa iyang amahan nga moanha ako. Dili gyud siya nila pasudlon. Wala pud nila tugoti ang iyang asawa, si Sofya Andreyevna, nga makakita kaniya. Nibyahe siya sa iyang kaugalingong karwahe ug nagpabilin niini sa estasyon. Grabe kaayo kini nga nabati ni Amahan Varsonofy; mibalik siya nga hapit na usab masakit ug kanunay siyang masubo kon mahinumdom niya kini. Ug moingon siya: 'Bisan pa siya si Lev, wala niya mabungkag ang iyang mga kadena. "Kaubo, kaubo kaayo." Ug naghinanakit si Elder Joseph sa iyang kapalaran. "Sa bahin sa pag-angkon nga adunay nagpadala kanako, dili kana tinuod. Miadto ko sa Astapovo tungod lamang sa hangyo ni Lev Nikolayevich mismo," matud ni Father Varsonofy.

Niadlong Abril 1911, sa ikatulong adlaw sa Pasko sa Pagkabanhaw, naigo si Elder Joseph sa usa ka sakit nga dili na maayo. Niadtong Mayo 9, hilom nga mibulag ang iyang espiritu gikan sa iyang lawas nga dugay nang nag-antos, ug alas-1:30 sa kaadlawon sa Mayo 10, tulo ka pito sa kampana sa skete, gisundan sa kampana sa monasteryo, ang nagpahibalo sa pagpanaw sa elder. Niadtong Mayo 12, ang kabaong nga naglangkob sa iyang lawas gipaubos sa lubnganan—nga giandam duol sa lubnganan ni Elder Ambrose—sa mga kamot sa mga igsoon. Ang malumong disipulo, nga nagpuyo sulod sa 30 ka tuig uban sa dakong elder, gipahulay sa tiilan sa iyang magtutudlo.

Dako kaayo ang kasubo ni Stephen sa pagkamatay sa tigulang. Apan wala siya biyai sa Ginoo nga walay kahupayan. Ang Kura Nektarios (ang espirituhanong anak ni Amahan Anatoly (Zertsalov) ug ni Amahan Ambrose) mibalhin sa selda ni Amahan Joseph. Nagpabilin si Stephen uban kaniya isip usa ka tig-atiman sa selda ug napailawom sa iyang espirituhanong paggiya. Niadtong 1912, gipahimo si Stephen nga usa ka rasophoro.

Niadlong Abril sa maong tuig, tungod sa mga intriga ug panamastamas, gilisan si Elder Varsonofy gikan sa Optina Pustyn aron mahimong abbot sa Staro-Golutvin Monastery. Sa dihang mobiya na siya sa skete, pagkahuman sa usa ka serbisyo sa pag-ampo sa pamamaalam, miingon si Elder Varsonofy aron pahupayon ang mga masubo nga igsoon: "Si Amahan Hegumen Mark, nga bag-ohay lang namatay sa monasteryo, miingon kanako nga sa dihang hapit na mamatay si Amahan Makarii, iyang gitagna nga pagkahuman niya ang mga tigulang mao sila: Amahan Ambrose, Amahan Hilarion ug Amahan Anatolius, ug nga ang Skete dili mawad-an og mga tigulang. "Sa taliwala sa mga ulahing mga tigulang, adunay mga tawo nga mas labaw pa sa espirituhanong mga gasa kaysa sa mga bantugang tigulang: sila mga Amahan Leo, Macarius, Ambrose ug Anatoly." Human sa pagbalhin ni Amahan Varsonofy gikan sa Optina, gitudlo si Amahan Nektarios sa konseho sa mga tigulang nga monghe isip espirituhanong amahan ug tigulang sa komunidad.

Si Amahan Nektarios nagpuyo nga hilit; nahibalo siya unsaon pagpamenos sa kaugalingon ug nagpabilin nga dili mapansin. Nagsulti siya sa mga parabula ug mga bugtong, uban sa paghikap sa balaan nga kabuang, kasagaran dili walay panabot. Ang mga kaubanan sa tigulang nag-ingon nga bisan kinsa nga wala makakita kaniya sa personal dili makahimo og klarong hulagway kaniya pinaagi lang sa mga sugilanon; lisod husayon ang iyang kinaiya o ang iyang katingalahang mga kalidad: ang iyang tinuod nga pagpaubos,

katingalahang kalumo ug kahumok, ang iyang gugma, ug ang dili masukod nga kaanyag sa iyang personalidad. Tungod sa iyang lawom nga pagpaubos, wala niya giisip ang iyang kaugalingon nga usa ka tigulang ug kanunay siyang mosulti mahitungod sa iyang kaugalingon ingani: 'Usa pa ko ka bag-uhan; nagkat-on pa ko; nawala na kanako ang tanang pagsabot. Unsaon nako pag-angkon nga ako ang manunod sa mga tigulang kaniadto? Sila daghan kaayo ug grasya, samtang ako gamay ra kaayo ang naa nako.' Moingon usab siya sa mga bisita: "Pangutan-a si Stephen, ang tig-atiman sa akong selda, bahin niini; siya makahatag ug mas maayong tambag kanimo kaysa kanako, kay maalamon siya." Si Padre Nektarios adunay katingalahang pagka-simple isip tawo, ug bisan ang labing masuko ug masuklam nga kalag makabati sa pagkamatatud-anon sa iyang dakong gugma, nga ang tigulang mismo kaniadto miingon: 'Bata ko! Nagahigugma kami sa usa ka gugma nga dili gayud mausab. Ang imong gugma molabay; ang among gugma magpabilin nga pareho karon ug pareho gihapon sa libo ka tuig.'

Busa, ubos sa paggiya sa tigulang, niining hilom ug malinawon nga dalangpanan alang sa maluya nga mga kalag sa tawo, ang iyang disipulo ug umaabot nga tigulang, si Padre Sebastian, mitubo sa espirituhanong paagi, gisuhop sa iyang kalag ang gugma, kinaadman, ug pagpaubos sa iyang katingalahang magtutudlo.

Si Elder Nektarios adunay duha ka tig-atiman sa selda. Ang tigulang nga tig-atiman mao si Padre Stephen, nga nailhan nga 'Summer' tungod sa iyang kalumo ug kaluoy, samtang ang batan-on mao si Padre Peter (Shvyrev) [ang rasophore nga monghe nga si Peter (Shvyrev) – usa ka kanhing marinero nga mibiyahe paingon sa Mount Athos sa wala pa ang rebolusyon. Siya mao ang junior nga tig-atiman sa selda ni Elder Nektarios, nga iyang tinuoray nga gisugyot ug busa pinalangga kaayo niya. Siya yano ang kasingkasing ug medyo brusko ug andam sa bisan unsang trabaho. Nitrabaho siya sa minahan. Namatay siya sa usa ka aksidente.], ug nailhan nga 'Tingtugnaw'; mas brusko ug mas istrikto siya sa pamatasan. Sa dihang ang mga tawo sa payag nagsugod na og kawad-on sa paglaum ug nagreklamo human sa dugay nga paghulat sa tigulang, si Amahan Nektarios mopadala kang Amahan Stephen aron pahupayon sila. Apan kon ang mga nagpaabot mahimong samokon, mogawas si Amahan Pedro ug, uban sa hugot nga dagway, pahupayon ug pakalmaon ang katawhan.

Ug usahay mahitabo kini (si Padre Sebastian mismo ang nag-istorya niini). Kasagaran, ang tigulang, si Padre Nektarios, mobiya sa iyang selda sa ulahi, mga alas 2 o alas 3 sa hapon. Ang mga tawo balik-balik nga magpadala kang Padre Stephen aron sultihan ang tigulang nga nagpaabot sila kaniya, ug daghan ang kinahanglan na mobalik sa ilang panimalay.

Moadto si Padre Stephen sa selda sa tigulang, diin dayon mosulti ang tigulang, 'Nag-andam na ko karon, magsinina na ko, moanha na ko' – apan dili gyud siya mogawas. Ug sa dihang mogawas siya, motuyok siya kang Padre Stephen sa atubangan sa tanan ug moingon: 'Ngano wala ka gayud gisulti kanako nga daghan kaayo ang nagpaabot kanako nga ingon ana ka walay pag-antos?' Ug si Padre Stephen mangayo og pasaylo ug mouko sa iyang tiilan.

Sa Dakong Sabado, Abril 13, 1913, samtang gipagawas ang Laba, namatay sa ospital ang igsoon ni Amahan Stephen, si Amahan Raphael, tungod sa tuberkulosis sa бага human siya masakit sulod sa hapit tulo ka semana. Sa iyang mga katapusang adlaw, nakadawat siya og Banal nga Komunyon matag-adlaw ug, sa adlaw sa wala pa ang iyang kamatayon, gitonsura siya nga usa ka schema nga monghe. Sumala sa kronika sa skete, si Padre Raphael nagsilbi isip pangunang mag-uuma sa tanaman ug usahay mopuli sa kapunongan sa koro sa tuo nga balkonahe. Nailhan siya sa iyang kahalom ug kalumo.

Si Padre Stephen gitonsura sa mantel nga ginganlan og Sebastian (aron pasidunggan ang martir nga si Sebastian, nga gisaulog sa 18/31 Disyembre) niadtong makasaysayanong tuig sa 1917. Nilukop ang rebolusyon. Nibagsak ang gatasan ka tuig nga estruktura sa estado sa Rusya. Nagsugod ang panahon sa pagpanlupig sa Simbahan ni Kristo.

Sa nagpaabot sa dili malikayan nga mga kausaban, nagpadayon ang mga monghe sa Optina sa hilum ug dili mapansin nga pagpuyo sa monasteryo. Nakaabot na kanila ang balita bahin sa pagsira sa mga simbahan ug monasteryo ug sa pagkonfiska sa ilang mga kabtangan nga gihatag sa E . Ug sa Optina, usa ka makalilisang ug mapangusganong inskripsyon ang nagpakita na sa bungbong sa monasteryo, nga naghulga nga moanha ug mangawat sa monasteryo. Pinaagi usab sa pulong nadungog ang ingon nga mga pahayag.

Niadtong Enero 23, 1918, gisirado ang Optina Pustyn pinaagi sa dekreto sa Konseho sa mga Komisyoner sa Katawhan, apan nagpadayon gihapon ang monasteryo sa ilawom sa porma sa usa ka agrikultural nga kooperatiba. Daghan, labi na ang mga batan-ong nobis, ang mibiya sa monasteryo, nga dili kontento sa trabaho sa agrikultural nga kooperatiba, diin gipatawan sila og istriktong mga kinahanglanon. Ang

mga nabilin—kadaghanan tigulang nga monghe—lig-on kaayo ang ilang determinasyon nga dili mobiya sa monasteryo hangtod sa katapusang higayon, hangtod mapalayas sila. Nagpuyo silang tanan sa kahadlok, nagpaabot sa pagpahawa, pagdakop, pagkabilanggo o kamatayon matag adlaw ug matag oras.

Gitukod ang usa ka museyo nga gitawag 'Optina Pustyn' sa yuta sa monasteryo. Wala na maglungtad ang skete, apan si Elder Nektarios nagpabilin nga nagpuyo uban sa iyang mga kauban sa selda sa payag sa mga tigulang ug, bisan pa sa kakapoy tungod sa kabug-aton sa iyang kasubo, nagpadayon sa pagdawat sa mga bisita.

Niadtong 1923, sa katapusan sa ikalima ka semana sa Dakong Kwaresma, nagsugod og trabaho sa monasteryo ang usa ka komisyon sa likwidasyon. Nihunong ang mga serbisyo sa simbahan. Hinay-hinay nga gipahawa ang mga monghe. Ang monasteryo napailawom sa hurisdiksyon sa 'Glavnauka'. Ang mga bilding sa monasteryo gi-okupar sa usa ka balay-pang-anak, opisina sa museyo, ug mga pribadong puy-anan. Kadaghanan sa mga kuwarta sa mga monghe gi-abang sa museyo isip mga apartment para sa mga bakasyonista. Ang kadaghanan sa komunidad sa Optina mibalhin sa Kozelsk ug sa mga kasikbit nga baryo. Ang uban mipalit og gagmay nga balay ug nagpuyo nga magkuyog sa grupo nga daghang tawo. Niapil kanila ang mga madre gikan sa karon sirado na nga Konbento sa Shamordino ug ubang mga monasteryo sa kababayen-an, nga kaniadto anaa sa espirituhanong pag-atiman sa mga tigulang sa Optina. Alang sa mga monghe, nga wala nay atop sa ilang ulo, walay bisan usa ka pan, ug walay paglaum sa umaabot, ang pag-ampo mao ra ang ilang kahupayan. Sa Skete, ang mga selda sa mga tigulang gibalik sa ilang orihinal nga kahimtang, sa sulod ug sa gawas, subay sa mga instruksyon ni Padre Sebastian.

Niadtong 1923, duha ka bulan sa wala pa gisirado ang monasteryo, giordinar si Amahan Sebastian nga hierodeacon.

Niadtong Marso 1923, ang Kura Nektarios gidakpan ug gipahiluna sa gawas sa utlanan sa probinsya. Giingon nga sa dihang giaresto siya, sa dihang gipangayo sa mga awtoridad nga dili na modawat og mga bisita ang Amahan, mitungha kaniya ang tanang mga tigulang sa Optina ug miingon: 'Kung gusto ka nga uban kanamo, ayaw pagbalibad sa imong mga espirituhanong anak.' Ug wala siya mibali.

Sa sinugdan, nagpuyo ang tigulang sa baryo sa Plohino (kwarenta'y singko ka verste gikan sa Kozelsk), unya mibalhin sa baryo sa Kholmishchi sa probinsya sa Bryansk (limampu ka verste gikan sa Kozelsk). Pagkahuman sa pagdakop sa tigulang, nagpuyo si Padre Sebastian sa Kozelsk uban sa komunidad sa Optina ug kanunay siyang gibisita sa pagkabiha. Niadtong 1927, giordinar si Padre Sebastian nga hieromonk sa Obispo sa Kaluga. Niadtong Abril 29, 1928, namatay si Tigulang Nektarios. Gitugyan niya ang iyang balaan nga kalag sa Diyos samtang ang iyang espirituhanong anak, si Padre Adrian Rymarenko (nga sa ulahi nahimong Arsobispo Andrew sa Rockland, † 1978), nga mibyahe gikan sa Kyiv, nagsul-ob sa epitachelion. Nagahilak si Padre Sebastian nga dili mapugngan sa lubong ug pagkahuman niini sa lubnganan sa Kuma. Sa pagsunod sa panalangin sa Kuma, nga gihatag pagkahuman sa iyang kamatayon, nga moadto ug mag-alagad sa usa ka parokya, una siyang miadto sa Kozelsk, unya sa Kaluga, ug pagkahuman, sa imbitasyon sa rektor sa Simbahan ni San Ilia sa Kozlov, si Arki-paring Vladimir Andreevich Nechaev [ang amahan sa karon nga buhing Metropolitan Pitirim (Nechaev) sa Volokolamsk ug Yuryev], miabot siya sa Kozlov ug nadawat ang pagtudlo sa Simbahan ni San Juan nga Manunubig gikan kang Obispo Vassian (Pyatnitsky) sa Tambov ug Kozlov. Didto siya nag-alagad gikan sa 1928 hangtod 1933, hangtod sa iyang pagdakop. Niining panahona, wala gyud siya mohunong sa pakigbisog batok sa mga Renovationist sa Kozlov.

Gipadayon ni Amahan Sebastian ang pakigkontak sa mga igsoon sa Optina Pustyn nga nagpuyo sa pagkabuwag. Busa, niadtong 1929, gihatagan niya og Balaang Misteryo si Hierodeacon Cyril (Zlenko, † 19 Hulyo 1932, Karaan nga Estilo), nga namatay na, nga mibalik gikan sa pag-exile sa Kzyl-Orda ug kaniadto sekretaryo ni Elder Varsonofy.

Pagkahuman niini, nadakpan si Arkiprista Vladimir Nechaev, ug gidawat ni Padre Sebastian ang responsibilidad sa pag-atiman sa iyang pamilya: ang iyang asawa nga si Olga ug ang ilang mga anak.

Ang mga banal nga serbisyo sa parokyal nga simbahan lahi kaayo ang debosyonal nga kahimtang kumpara sa matinahuron nga mga serbisyo sa Optina Skete, nga naanad na ang Amahan. Usahay mahitabo nga sa usa ka pista mosulod siya sa gawas sa simbahan nga nabati ang kaguol. Dili niya ganahan ang musikal nga pag-awit nga walay pagmumuni-uni ug gusto niya nga ang koro mo-awit sama sa ilang pag-awit sa skete. Ang maestro sa koro, bisan pa, mas ganahan nga mas kusog ug mas mabuhi ang pag-awit, ug dili siya mabalaka sa pagtikang sa iyang tiil subay sa ritmo. Nagpugos ang Amahan nga sa wala pa ang serbisyo, mangayo ang maestro sa koro sa iyang panalangin bahin sa unsa ug unsaon pag-awit. Moingon ang Amahan:

"Kinahanglan nga mag-awit kita sa paagi nga mabati sa mga tawo nga sila mapukaw sa pag-ampo ug paghilak." Apan mitumaw ang kontra ang maestro sa koro: 'Iya ang Altar, ako ang koro.' Bisan pa, wala pasagdan sa Pari ang ingon nga kagawasan, busa nag-awit sila sumala sa iyang panalangin, sa monastikong paagi.

Nahitabo usab nga sa mga dagkong pista, mangayo ang mga lalaking koroero og kuwarta para sa bino. Apan si Amahan Sebastian dili gayud motugot niini; ug kung motugot man gani siya, 'Kagor' ra kini, ug bisan pa gani, gisagol pa kini og tubig. Pakan-on niya sila hangtod mabusog sa paniudto, palitan ang matag-usa og kamiseta, ug lipayon sila sa bisan unsa gawas sa vodka. Ug tungod niining 'pagdumot', nakasinati si Padre Sebastian og mga problema gikan sa mga lalaki sa tibuok niyang kinabuhi.

Misugod ang mga espirituhanong igsoon nga babaye sa pagdagsa kang Padre Sebastian sa Kozlov. Ang unang miabot mao si Agrippina, usa ka madre gikan sa Konbento sa Shamordino, nga gitudlo ni Padre Sebastian aron mo-awit sa koro; dayon miabot si Fevronia, usab usa ka madre gikan sa maong konbento, nga gitudlo ni Padre Sebastian nga tig-atiman sa panimalay. Usa ka adlaw, pagkahuman niya sa iyang mga buluhaton sa panimalay, migawas siya sa patyo aron magpahulay. Gikabalaan siya sa daghang hunahuna: "Ngano man ko ni moanha? Ang Amahan pareho ra sa ubang mga pari; pareho ra ang trabaho sama sa balay." Kalit lang, migawas ang Amahan gikan sa balay, mitungko sa kilid niya ug miingon: "Ngano man ka ni moanha kanako? "Pariho ra ko sa tanang uban pang pari." Nakahibalo siya nga makita ni Padre Sebastian ang tanan niyang hunahuna, mihulog siya sa iyang tiilan ug nangayo og pasaylo. Ug nasabtan niya nga si Padre Sebastian, sa tinuod, dili sama sa uban. Nipabilin si Inahan Fevronia uban ni Padre Sebastian hangtod sa katapusan sa iyang kinabuhi; naa siya sa iyang kiliran atol sa iyang mga katuigan nga nakabilanggo sa Karlag ug nagpuyo sa Karaganda hangtod sa iyang kamatayon.

Dili madugay pagkahuman, duha ka batan-ong babaye gikan sa pamilya sa usa ka negosyante ang miadto aron bisitahan ang pari. Usa kanila, ang madre nga si Varvara, gipadala sa iyang mga ginikanan sa Shamordino sa dihang siya napulo'g duha anyos. Miabot sila sa balay ni Padre nga nagsul-ob og sinina sa siyudad: tsinelas, pinong mga bestida ug panyo sa ulo. Gitan-aw sila ni Padre ug miingon kang Inahan Fevronia: "Hatagi kining mga batang babaye og botas nga estilo 'fez', mga amerikana ug mga mantilyas. Pahulaton sila ug paingna sa simbahan." Misunod sila nga walay pagduha-duha ug miadto sa simbahan sa sinina nga gidala para kanila. Didto, mitindog sila tupad sa ganghaan sa likod sa kalan, aron walay makakita kanila o mututok sa mga batan-ong dalaga. Mao kini ang paagi nga usahay gitudloan sila ni Amahan sa pagka-mapainubsanon.

Ang madre nga si Varvara adunay maayong tingog—alto—ug talagsaong memorya. Siya usab ang ulo sa koro. Dugang pa, gitawag siya nga Tagahimo og Kalinaw tungod kay iyang gipahiuli ang panag-uyon sa mga nag-away. Kanunayng giingon sa Amahan bahin kaniya: "Kung si Varvara usa ka monghe, siya unta usa ka hieromonk."

Niadlong panahona, ang ubang monghe ug madre gikan sa mga guba nga monasteryo nagpuyo usab sa Kozlov, ingon man usab ang mga layko nga kaniadto mibisita sa Optina Pustyn. Ug ang mga kasingkasing sa mga tinuoray nga nangita og kaluwasan pinaagi sa malikhain nga gahum sa Espiritu sa Dios nadani kang Padre Sebastian. Dili kini mapugngan nga makadani sa pagtagad sa lokal nga mga awtoridad.

Niadlong Pebrero 25, 1933, si Padre Sebastian, kauban ang mga madre nga sila Varvara, Agrippina ug Fevronia, gidakpan ug gipadala sa Tambov OGPU alang sa imbestigasyon. Sa panahon sa interrogasyon, gisulayan sa imbestigador nga masuta ang mga kontak ni Padre Sebastian sa mga tawo nga pareho og hunahuna, ingon man ang iyang pagtan-aw sa mga awtoridad sa Sobyet. Niini, mitubag diretso ang Amahan: "Gitan-aw nako ang tanang lihok sa mga awtoridad sa Sobyet ingon nga paglagot sa Dios, ug kini nga rehimen usa ka silot alang sa katawhan. Gipadayag nako kini nga mga panan-aw sa mga suod kanako, ingon man usab sa ubang mga lungsoranon nga akong nakig-istorya bahin niini nga hilisgutan. Sa samang higayon, miingon ko nga kinahanglan kita mag-ampo—mag-ampo sa Dios—ug mabuhi sa gugma; sa ingon lang kita maluwas niini. Dili gayud ko malipay sa mga awtoridad sa Sobyet tungod sa pagsira nila sa mga simbahan ug monasteryo, kay kini nagaguba sa Ortodoksong pagtuo" [FSB sa Rehiyon sa Tambov, kaso Blg. R-12791, bol. 1].

Wala modawat ang GPU og mga pakete gikan sa gawas, busa ang mga espirituhanong anak ni Tatay nga wala pa masakop nagpadala og telegram ngadto sa Tambov aron tawagon ang usa ka layo niyang paryente. Gidala nila siya sa prisohan; gidala niya ang pakete ug nakig-istorya kang Tatay. Sa bahin sa mga igsoon nga babaye, sa oras sa paniudto, sa dihang gipagawas ang mga priso gikan sa prisohan ug gidala tabok sa patyo

paingon sa kantina, motindog sila duol sa ganghaan ug motan-aw sa mga liki. Sa dihang moagi si Amahan sa ganghaan, panalanginan niya sila.

Niadlong Hunyo 2, 1933, ang usa ka sesyon sa Espesyal nga Komisyon sa OGPU alang sa Ekstra-Hudisyal nga Pamatasan naghukom: "Si Stepan Vasilyevich Fomin, giakusahan ubos sa Artikulo 58–10, Bahin II sa Kodigo Penal, ipadala sa usa ka koreksiyonal nga kampo sa trabaho sulod sa pito ka tuig, nga magsugod niadtong Pebrero 25, 1933."

Giputol og mubo ang buhok ni Padre Batyushka ug gipahilisan ang iyang ulo. Ug sa dihang misulod siya sa ganghaan sa katapusan nga higayon, dili na gani niya maalsa ang iyang ulo, ingon ka dako ang iyang kasubo.

Gikilala sa medikal nga lupon sa Tambov Regional Labour Camp nga, tungod sa limitado nga lihok sa iyang kaliwang siko (nasamdan sa pari ang iyang kaliwang bukton sa pagkabata), dili siya angay sa bug-at nga pisikal nga trabaho. Bisan pa sa konklusyon sa komisyon, gipadala si Padre Sebastian sa rehiyon sa Tambov aron magputol og kahoy, usa ka buluhaton nga dili niya makaya. Nakahibalo ang iyang mga espirituhanong anak asa ang lugar sa pagputol sa kahoy ug, bisan unsa pa ang gilay-on, nakadala sila kaniya og mga pakete, naghatag kaniya og kahupayan ug suporta kutob sa ilang makaya. Sa mga Domingo, gitugotan ang mga priso nga mouli. Layo kaayo ang pauli paingon sa Kozlov para kang Padre Sebastian, apan bisan pa sa niining daplin sa lasang, sa usa ka gamay nga baryo, aduna'y mga espirituhanong anak nga nagpaabot kaniya matag Sabado sa gabii. Tanan gihatag didto: lugar sa pagligo, pag-ilis sa sinina, pagkaon, pag-ampo ug pagpahulay. Ang Domingo gigahin sa pag-ampo ug pakighinabi, nga mao mismo ang giingon ni Padre Sebastian: "Murag sa Pasko sa Pagkabanhaw! Murag naa ka sa paraiso!" Ug sa Lunes, panahon na aron mobalik sa lasang aron magtrabaho. Apan nahuman usab kana. Usa ka tuig pagkahuman, gilipat si Padre Sebastian sa kampo sa Karaganda sa baryo sa Dolinka, diin siya miabot niadtong 26 sa Mayo 1934.

Kasaysayan sa Likod

Kung susihon ang gigikanan sa Karaganda, klaro kaayo nga ang kasaysayan niining siyudad dili lain kondili ang kasaysayan sa Karlag ug ang kasaysayan sa mga mag-uuma nga 'special settlers' sa 1930s. Hangtod sa sayong bahin sa 1930s, wala pa'y Karaganda ingon ana. Sa lugar nga karon mao na ang Old Town [ang ngalan sa usa sa mga distrito sa modernong Karaganda], sa ibabaw sa usa ka bungtod, nagtindog ang usa ka gusaling panulod nga hinimo sa pula nga tisa nga adunay atop nga burgundy nga lata, nga gitukod sa mga Briton kaniadto pa sa panahon sa Tsar. Sila (angay, ang mga Briton) ang naghukay sa unang test pit sa lugar nga nahimong unang Kostenko Mine ug nakuha ang unang uling, nga gidala palayo sa mga kamelyo. Ug niining bahin sa stepe adunay daghang mga baryo sa mga nanimuyo nga mitumaw sa pagsugod sa siglo – Staraya Tikhonovka, Bolshaya Mikhailovka, Dubovka, Fedorovka ug Dreshchenovka – diin nagpuyo ang mga Rusong nanimuyo ug, sa uban niini, adunay mga Simbahang Orthodox. Mao kana ang kahimtang hangtod sa 1930, ang tuig sa 'dakong pagbalhin', sa dihang nagsugod ang halapad nga kolektibisasyon, o ang daghang paglutos sa mga mag-uuma, sa tibuok Rusya.

Espesyal nga mga nanimuyo

Ang programa para sa unang Lima ka Tuig nga Plano sa batan-ong estado, nga nagtumong sa pagpalig-on sa gahum sa mubo nga panahon, naglakip sa buluhaton sa pagpalambo sa mga walay tanom nga yuta sa Sentral Kazakhstan ug sa pag-ekspluwar sa minahan sa uling sa Karaganda. Tungod kay kini nga buluhaton nanginahanglan og labing barato nga pwersa sa trabaho, usa ka komisyon nga gipangulohan ni Andrei Andreevich Andreev gitukod sa sayong bahin sa 1931, nga kauban ang OGPU, misugod sa pagsulbad niini nga isyu. Nagpasiya ang komisyon nga deportahon ang 52,000 ka pamilyang mag-uuma ngadto sa Sentral Kazakhstan, nga kauban ang mga bata ug mga tigulang, miabot sa hapit tunga ka milyon ka tawo. Busa, niadtong Pebrero–Marso 1931, nagsugod ang daghang pagdakop sa mga mag-uuma, gisundan sa ilang deportasyon sa mga konboy ngadto sa nagdilaab nga mga talamnan sa Sentral Kazakhstan. Sa sinugdanan, aron pagtukod sa riles gikan sa Akmolinsk paingon sa unya nga Karaganda, gipadala sa Akmolinsk ang mga ulo sa pamilya ug ang ilang mga panganay nga anak nga lalaki, diin ilang natukod ang linya sa katingalahang mubo nga panahon. Sa sulod sa upat ka bulan – mao kana, pag-abot sa Mayo 1931 – nahuman na kini. Pagkahuman niini, gisugdan na ang pagbalhin sa mga pamilya sa mga nagtukod sa riles paingon sa Rehiyon sa Karaganda ug Distrito sa Osakarov. Ang mga tren nga puno kaayo sa mga pamilyang mag-uuma mibyahe paingon sa Karaganda ubos sa istriktong pagbantay sa OGPU. Nibutho sila gikan sa tibuok rehiyon sa Volga, gikan sa Astrakhan Oblast paingon sa Chuvashia ug Mordovia, gikan sa mga Oblast sa Penza, Tambov, Kursk,

Voronezh ug Oryol, ug gikan sa mga rehiyon sa Kharkiv ug Orenburg. Gidala sila tabok sa nagdilaab nga mga talamnan sa mga hermetically sealed nga karwahe sa hayop, diin usa ra ka bariles sa kasilyas ang para sa tibuok karwahe. Nagbiyahe sa maong mga karwahe ang mga buntis nga babaye, mga inahan nga nagpasuso, mga bata, ug mga tigulang. Nagsugod na og kamatayon ang mga tawo samtang naa pa sila sa mga vagons, ug ang mga patay gidala uban sa mga buhi pa padulong sa ilang destinasyon. Pag-usab, gipili ang labing kusgan nga mga batan-ong lalaki ug babaye gikan sa mga bag-ong abot aron pagtukod sa riles sa Karaganda–Balkhash. Ang adlaw-adlaw nga quota (bisan sa tingtugnaw) para sa matag trabahante kay 8 ka tonelada nga yuta. Ang ilang mga galamiton naglangkob sa kariton, barena, piko, ug pala. Kadtong mapakyas sa pagtuman sa quota, gipakunhod ang ilang rasyon. Ug namatay ang mga tawo. Wala'y gukay nga lubnganan para kanila; imbis, gibutang sila diretso sa bangko sa riles ug gitabonan og yuta. Busa kining linya sa riles gikan sa Akmolapaingon sa Balkhash literal nga nagtindog sa mga bukog.

Busa, sa ting-init ug sayong tingdagdag sa 1931, gidala ang 52,000 ka pamilyang mag-uuma sa teritoryo nga unya nahimong Karaganda ug sa palibot niini, ug gibyaan sila sa gawas aron mag-atiman sa ilang kaugalingon – walay puloy-anan, walay igo nga pagkaon, ug walay tubig. Ang mga tawo nagpuyo sa mga lungag nga dali ra nilang gikutkot, nga ilang gipahimutang sa ilawom sa mga basahan aron makapahiluna gikan sa nagdilaab nga adlaw ug sa uga nga hangin sa stepe. Ug atol niadtong talagsaong kainit nga ting-init sa 1931, hapit tanan nga mga bata nga ubos sa unom ka tuig ang edad namatay tungod sa disenteriya ug gutom. Ang nahabilin, gikan sa napulo ka tuig ang edad hangtod sa mga tigulang, gipugos sa pagtukod og mga barak nga yuta. Wala nila mahuman pagtukod sa mga barracks sa dili pa moabot ang tingtugnaw, ug niadtong Nobyembre, sa dihang nahulog na ang niebe ug grabe na ang katugnaw, misugod na ang mga tawo sa pagpuyo sa mga wala pa mahuman, walay insulasyon, ug walay kainit nga barracks, diin ang uban wala gani atop. Ang mga barracks nga 50 ka metro kwadrado gisiksik sa 100 o labaw pa ka tawo. Ug sa tingtugnaw sa 1931–32, usa ka balod sa daghang kamatayon ang misulod. Ang nag-unang hinungdan sa kamatayon mao ang katugnaw, kagutom, epidemya nga typhus ug scurvy. Ingon resulta, kapin sa katunga sa kinatibuk-ang gidaghanon sa mga mag-uuma sa mga kampo-kuwarantina sa panimuyo ang namatay. Apan, walay nagrekord sa mga namatay. Aduna lang mga grupo sa paglubong nga sakop sa opisina sa komandante, nga nagtigom sa mga bangkay sa kariton ug gilabay kini sa mga lungag nga gikutkot sa daplin sa mga panimalay.

Sa ulahing tingdagdag sa 1932, aron pulihan ang mga espesyal nga nanimuyo nga namatay sa Distrito sa Osakarovsky – diin halos tanan namatay sa katugnaw – miabot ang mga pwersa sa tabang: pipila ka konboy sa mga gipahugno nga lumolupyo sa Kuban. Ug sa 1933, sa dihang ang gutom misangko sa halos tibuok nasod, usa ka bag-ong balud sa kamatayon ang misibog sa mga espesyal nga nanimuyo.

Sa niadtong makalilisang nga mga tuig, wala'y bisan usa ka Simbahang Orthodox sa tibuok Rehiyon sa Karaganda. Ang mga espesyal nga nanimuyo magtapok sa tago aron mag-ampo sa mga lungib. Sila ang sa ulahi nakaporma sa unang mga komunidad sa Simbahan sa Karaganda, nga sukad pa niadtong 1942 nangayo sa pag-abli sa mga Simbahang Orthodox ug mga balay-pangamuyo sa mga minahan ug sa bag-ong natukod nga mga panimuyoan.

Unsa man ang masulti bahin sa mga plano para sa unang Lima ka Tuig nga Plano? Siyempre, natuman kini. Ang mga espesyal nga nanimuyo sa Unang Programa sa Birheng Yuta nagtanum sa libo-libo ka ektarya sa birheng yuta; sa tunga-tunga sa 1930s, nakatukod sila og 25 ka kolektibong umahan nga lig-on sa ekonomiya sa Rehiyon sa Karaganda ug sa Distrito sa Osakarovsky ug naugmad ang unang mga minahan sa karbonan sa Karaganda.

Apan kung atong susihon ug banabanaon ang gidaghanon sa mga espesyal nga mag-uuma nga namatay dinhi tali sa 1931 ug 1933 – tungod kay usa ra sa matag upat ka tawo ang nakaluwas – mohitabo nga sulod na sa kapin sa sisenta ka tuig, ang mga lubong sa kapin sa upat ka gatos ka libo ka mag-uuma ug sa ilang mga anak nagpabilin sa mga lubnganan nga dali ra gikutkot sa mga espesyal nga panimuyo sa palibot ug sa ilawom sa bangketa sa riles nga nagdagan gikan sa Akmolapaingon sa Balkhash.

Sama sa transportasyon sa mga 'dekulakised' nga espesyal nga nanimuyo, usa ka susamang problema – asa makakaplag og barato ug sayon ra nga trabahante aron mapa-uswag ang walay puy-anan nga mga talam-akan sa Kazakhstan, trabahante nga walay panag-iya sa pamilya ug andam ibalhin-balhin gikan sa usa ka lugar ngadto sa lain, nga wala magkinahanglan og husto nga puy-anan, ospital, o eskwelahan, – nasulbad usab sa parehas nga kasayon.

Niadtong Disyembre 19, 1931, gihimo ang desisyon nga magtukod sa usa sa mga sanga sa Gulag sa Sentral nga Kazakhstan – ang Karlag – nga sa sinugdan gitawag nga 'Karaganda OGPU Giant State Farm', ug

ang tumong sa pagtukod niini mao ang paghimo sa pundasyon para sa produksyon sa agrikultura aron suportahan ang paspas nga nag-uswag nga bug-at nga industriya sa Sentral nga Kazakhstan. Usa sa mga pinakaunang dokumento sa palisiya miingon: "Ang Karaganda OGPU Giant State Farm, nga gitukod niadtong 1931, gisaligan sa dungganon ug responsable nga buluhaton sa pagpalambo sa halapad nga rehiyon sa Sentral Kazakhstan." Ug kini nga kalamboan nagsugod sa ulahing bahin sa 1931, sa dihang ang mga konboy sa mga biktima sa politikal nga pagpanglutos, kauban ang mga kriminal, nagsugod pag-abot sa karaang mga talam-awan sa Sary-Arka gikan sa tanang kanto sa Unyong Sobyet. Ang unang konboy, nga adunay 2,567 ka tawo, gipuy-an sa usa ka kampo sa tolda nga napalibotan sa tulo ka kilid sa barbed wire. Ang gidaghanon sa mga priso mitubo matag tuig, ug kauban niini, ang dako nga state farm mitubo ug nag-uswag. Ang iyang sakop sa impluwensya misakop gikan sa Altai hangtod sa Betpak-Dala, gikan sa 'Switzerland sa Kazakhstan' hangtod sa Zailiyskiy Ala-Tau. Ang teritoryo sa Karlag katumbas sa kadak-on sa Pransya. Ang kapital sa Karlag mao ang panuluyan sa Dolinka (33 ka kilometro gikan sa Karaganda); ang ganghaan diin nagaagi ang mga priso mao ang estasyon sa Karabas; ug ang tibuok walay kinutuban nga talamnan sa Sentral Kazakhstan nahimong lubnganan sa libo-libo ug libo-libo sa mga priso niini.

Ang Karlag adunay tinuod nga awtoridad, armas ug transportasyon, ug nagpadayon sa serbisyo sa koreo ug sistema sa telegrapo. Naglangkob kini og 26 ka sanga ('points'), nga nahimutang sulod sa radius nga 2 hangtod 400 ka kilometro gikan sa Dolinka. Ang mga sanga gihiusa sa usa ka plano sa ekonomiya, ug wala gayud kini mapakyas. Talagsaon ang kahimtang dinhi. Palibot sa Dolinka, hugot nga naglibot niini, mitumaw usab ang mga sona sa kampo, nga giandam aron matuman ang tanang teknikal nga gikinahanglan sa rehimen sa kampo: mga bakod nga adunay atop nga alambre nga may dagom, mga tore sa bantay, usa ka kontroladong linya nga gipang-arado ug gipang-arado pag-usab, ug mga lingin nga poste nga gi-bantayan sa mga iro nga bantay. Sa tunga-tunga sa Dolinka nahimutang ang ikatulong seksyon (nga sa ulahi gitawag nga una) – usa ka prisohan sulod sa prisohan, diin gipalawig ang silot sa mga priso, gipasakitan, ug gipatay pinaagi sa firing squad.

Usa ka tulo ka miyembro nga bisita nga panel gikan sa Regional Court sa Karaganda, nga nailhan nga 'troika', ang nag-operate sa Karlag. Ang mga sentensya gipatuman dayon didto. Ang mga gisentensyahan gipailaila sa daplin sa usa ka lungag, nga kaniadto gikutkot sa ubang mga priso, ug gipusil sa likod sa ulo. Ang mga gipusil narekord sa rehistro isip 'Namatay', ug ang ilang personal nga mga file gilaglag.

Misidlak ang ekonomiya sa Karlag. Dili lang kini daghan og barato nga trabahante, apan adunay usab kini usa ka kusgan nga intelektwal nga sentro. Naglangkob kini og mga bantugang siyentipiko sa tibuok kalibutan, mga kumander sa militar, mga personalidad sa kultura, mga politiko, mga klero ug mga monghe. Sa luyo sa barbed wire sa '' (Steppe Divisions), gipundok ang daghang mga agronomista nga taas kaayo og kwalipikasyon sa tanang espesyalisasyon, mga mag-uuma sa hayop, mga kawani sa medikal, ug mga ekonomista. Ang kahimtang sa pagpuyo sa mga priso sa Karlag dili na makaya. Usa ka report nga gihimo sa mga inspektor sa Gulag niadtong 5 Pebrero 1941 nag-ingon:

"Ang mga priso gipuy-an sa standard nga barracks. Ang mga bungbong sa barracks gihimo sa adobe; ang sulod adunay doble nga bunk beds. Ang salog yuta ra; walay mga frame sa bintana para sa tingtugnaw. Ang barracks hugaw ug basa; ang mga kalan dili ginapainit adlaw-adlaw. Ang temperatura sa hangin kay +4° sa barrack sa mga lalaki ug +16° sa barrack sa mga babaye. Daghang mga priso ang walay higdaanan. Ang paliguanan, labhanan, ug mga selda sa disiplina naglihok uban sa dagkong paghunong-hunong tungod sa kakulang sa gatong. Nakaplagan ang laganap nga infestasyon sa kuto, ingon man kakulang sa panloob nga sinina, nga dili gipulihan o gihugas. Mga kapin sa 50 porsyento sa mga priso ang gihatagan og sinina pangtugnaw. Kadaghanan kanila dili angay ang sinina para sa panahon ug nagsul-ob og sapatos pang-init. Wala'y pakulo nga tubig, bisan sa mga barracks o sa mga lugar sa trabaho. Wala gani hilaw nga tubig sa mga lugar sa trabaho. Ang mga priso nagakaon og niebe imbis nga mag-inom og tubig. Ang kalidad sa pagkaon dili mohaom sa kaloriya niini. Aduna'y mga kaso nga ang mga priso dili makatrabaho tungod kay wala silay sapin ug sinina. Ang mga priso nga dili motrabaho tungod niini gi-klasipikar nga mga dili gustong magtrabaho ug gihatagan og rasyon para sa dili gustong magtrabaho. Gipadala pa gani sila sa selda nga pang-inusara."

Kanunay adunay mga pagsulay sa pag-ikyas sa Karlag. Tanan niini natapos sa 'liquidation'.

Ug sa niini nga kahimtang, ang dungog sa Karaganda State Farm sa USSR Ministry of Internal Affairs (nag-usab ang mga panahon, ug ingon man ang mga ngalan) ug sa eksperimento nga estasyon sa agrikultura niini mitunog sa tibuok nasud. Ang repolyo, pipino, ug kamatis nakahatag og rekord nga ani dinhi. Ang mga tigpalambo sa tanom nakab-ot og walay sama nga mga resulta. Nakahimo sila og bag-ong mga klase sa tanom

sa tingtugnaw ug tingpamulak, ingon man usab sa mga tanom nga pakan. Ang agronomista nga si Mitroshina, nga gisilotan og 25 ka tuig ubos sa Artikulo 58, nagpadaghan sa klase sa patatas nga 'Epicur' ug nakab-ot ang ani nga 60 ka tonelada matag ektarya. Dugang pa, gitukod usab ang usa ka umahan sa mga hayop. Pananglitan, sa Tibuok-Unyon nga Eksibisyon sa Moscow, gipakita ang usa ka baka nga gitawag og 'Moroshka', nga nakapamunga og 12,000 ka litro nga gatas matag tuig. Gikan sa tunga-tunga sa ting-init hangtod sa ulahing bahin sa tingdagdag, dagkong panon sa mga karnero ang molarga sa ilang kaugalingong kusog gikan sa nagkalain-laing sanga sa Karagandskaya Labour Camp (Karla) paingon sa planta sa pagproseso sa karne sa Petropavlovsk. Ang Karlag adunay pabrika sa asukal, pabrika sa salamin, gilingan sa bulak, ug panaderya sa panit. Sa panahon sa gubat, ang Workshop No. 3 sa RMZ naghimo og M-82 nga mina. Ang mga priso nagtrabaho bisan asa. Ang Karlag nagpakaon sa kasundalohan ug naghatag sa estado og humay, karne, armas, ug sinina. Apan ang mga priso wala giisip nga mga tawo. Gihatagan sila og gruel ug 'mata ni Anutka' nga barley. Adlaw-adlaw, moabot ang mga huwes gikan sa Dolinka aron husayon ang mga priso tungod sa pagkuha og karot o beetroot.

Ug dili na tinago nga ang rate sa kamatayon sa Karlag grabe ka taas [Sa mga katuigan sa paglungtad niini (gikan 1931 hangtod 1956), ang Karlag naggunit og hapit usa ka milyon ka tawo. Apan tungod kay ang mga arkibo sa Karlag gi-klasipikar gihapon hangtod karon, imposible nga makahatag bisan og tinatayang ihap sa gidaghanon sa mga biktima niini.].

"Sa katapusan," matud sa usa sa mga ulat sa panukiduki gikan sa estasyon sa eksperimento, "ang tanang ekonomikong kalihokan sa state farm sa Ministry of Internal Affairs mahimong tan-awon nga usa ka dako kaayong eksperimento sa produksyon alang sa malampusong agrikultural nga pagpalambo sa yuta sa labi ka uga nga mga stepa ug semi-desyerto." Ug mao gyud kini. Apan kining tanan gidisenyo ug gitukod sa mga priso, sa baylo sa ilang kaugalingong kinabuhi.

Ang pagkabilanggo ni Amahan Sebastian sa kampo sa NKVD sa Karaganda

Busa, niadtong Mayo 1934, si Padre Sebastian, usa ka hieromonk gikan sa Optina Pustyn, gidala pinaagi sa konboy ngadto sa usa sa mga sanga sa Karlag sa nagdilaab nga mga talamnan sa Sentral Kazakhstan.

Sa paghinumdom niya sa iyang panahon sa kampo, miingon si Padre Sebastian nga didto siya gibunalan ug gitortur, ug usa ra ka butang ang ilang gipangayo kaniya: nga isalikway niya ang Diyos. Mitubag siya: "Dili gayud." Dayon siya gipadala sa usa ka barracks uban sa mga kriminal nga priso. "Didto," ingon nila, "dali ra ka namo i-re-edukar." Mahunahuna na lang nato unsa ang gibuhay sa mga priso sa usa ka tigulang ug huyang nga pari.

Tungod sa iyang dautang panglawas, gitudlo si Padre nga magtrabaho isip tigputol sa pan, ug sa ulahi isip bantay sa bodega sulod sa kampo. Sa iyang gabii nga turno, wala gyud tugoti ni Padre ang iyang kaugalingon nga matulog; iyang gigahin ang panahon sa pag-ampo. Ug ang mga awtoridad, sa dihang moanhi sila aron mo-inspeksyon, kanunay nila siyang makapukaw. Gisaysay ni Padre nga usahay magdala sila og mga pelikula sa kampo ug tipunon ang tanang mga priso sa club. "Wala ko moadto sa sinehan," iyang nahinumdom, "moadto man ang tanan, apan moingon ko sa akong kauban sa trabaho: 'Ikaw na lang moadto sa sinehan imbis nako, ug ako na lang ang magbantay para nimo.'" Ug kung kinahanglan gyud siya moadto, moabot si Batyushka sa club sayo ug mohigda sa usa ka hilom nga kanto o sa ilawom sa bangko. Matulog siya, magpahulay, ug mag-ampo.

Sa katapusang mga tuig sa iyang pagkabilanggo, gikuha si Batyushka sa pagbantay ug nagpuyo sa payag sa usa ka guwardiya sa ikatulong seksyon sa kampo, nga nahimutang duol sa Dolinka. Kaniadto, nagdala siya og tubig gamit ang mga baka para sa mga residente sa TsPO (Sentral nga mga industriyal nga tanaman sa gulay). Usahay, sa tingtugnaw, magdala siya ug tubig, muduol sa baka ug painiton ang iyang nangatngat nga mga kamot niini. Magdala sila ug mga manibid ug ihatag kini kaniya isip regalo. Apan sa sunod adlaw, mobalik siya nga wala na ang iyang mga manibid (gihahatag niya kini sa uban o gikuha gikan kaniya) ug usab painiton niya ang iyang mga kamot sa baka. Ang iyang gisul-ob nga sinina daan ug gisi-gisi. Kung matugnaw si Papa sa gabii, mosaka siya sa sudlanan sa tubig sa baka ug magpainit sa iyang kaugalingon sa kainit sa lawas sa mga hayop. Ang mga residente sa kampo sa mga trabahante naghatag kaniya og pagkaon – mga pie ug taba. Kaon niya ang bisan unsa nga iyang makaya, apan iyang gidala pabalik ang taba sa mga priso sa iyang ward. "Nabilanggo ko," hinumdomi ni Tatay, "apan wala nako giputol ang akong pag-ayuno. Kung hatagan ko nila og sabaw nga adunay usa ka piraso nga karne, dili ko kini kan-on; ipangilil ko kini alang sa dugang rasyon sa pan."

Ang iyang mga igsoon nga babaye nga sila Varvara ug Fevronia, nga nadakpan kauban ni Batyushka, wala silay sentensya sa prisohan. Ang iyang igsoon nga si Agrippina gipadala sa Halayong Sidlakan, diin siya gipagawas pagkahuman sa usa ka tuig. Nagsulat siya kang Batyushka bahin sa iyang tinguha nga mobalik sa iyang yutang natawhan, ug gipanalanginan siya niini nga moanha dayon sa Karaganda. Niabot siya niadtong 1936, gitugotan siyang makigkita kang Amahan, ug gisugyot niya nga mopalit siya og gamay nga balay duol sa baryo sa Bolshaya Mikhailovka, nga mas duol sa Karlag, magpuyo didto, ug mobiyahe aron makita siya matag Domingo bisan unsang sakyanang moagi, "bisan unsang sakyanan nga iyang makit-an." Duha ka tuig pagkahuman, miabot sa Karaganda ang iyang mga igsoon nga sila Fevronia ug Varvara. Ug nakapalit sila ug gamay nga balay sa Nizhnyaya Street – usa ka daan nga payag nga nagluya ang kisame. Gipahimutang nila ang duha ka kwarto, usa ka kusina ug usa ka beranda. Aduna usab usa ka tanaman sa gulay nga adunay balon. Nakakita og trabaho sa ospital sa Novy Gorod sila Agrippina ug Varvara, samtang si Fevronia, tungod kay dili siya makabasa ug mosulat, nagtrabaho sa kolektibong umahan. Niabot usab sa Karaganda ang ubang mga madre: sila Kira, Martha ug Mary. Nipuyo sila sa Tikhonovka. Nakaila ang mga madre sa mga lokal nga magtutuo ug nagsugod sa hilom-hilom nga pagtigom alang sa panalangin sa komunidad. Pagkahibalo nga naa si Padre Sebastian sa Dolinka, gisugdan sa mga magtutuo ang pagtabang kaniya. Sa mga Domingo, mobisita ang mga madre kang Padre Sebastian sa ward. Gawas sa pagdala og pagkaon ug limpyo nga habol, magdala usab sila sa Balaang mga Gasa, usa ka estola ug usa ka epitrakelyon. Mag-uban silang tanan nga mogawas ngadto sa lasang; si Padre mismo ang modawat sa Komunyon ug maminaw sa mga kumpisal sa mga madre ug magahatag usab kanila og Komunyon. Nahigugma sa mga priso ug sa mga awtoridad sa kampo si Padre. Ang dautang buot ug kasuk-an napildi sa gugma ug pagtuo nga naa sa iyang kasingkasing. Gidala niya ang daghan sa kampo ngadto sa pagtuo sa Diyos—ug dili lang sa pagtuo, kondili sa tinuod nga pagtuo. Ug sa dihang gipagawas si Amahan, aduna siyay espirituhanong mga anak sa kampo nga, pagkahuman sa ilang mga sentensya, mobiyahe aron makita siya sa Mikhailovka. Daghang katuigan ang milabay, sa dihang mibukas ang usa ka simbahan sa Mikhailovka, ang mga residente sa sangang Dolinsky sa Sentral nga Kampo sa Paggawa mibiyahe didto ug nakaila sa ilang kanhing tig-dala og tubig sa respetadong tigulang nga pari.

Nadool na ang katapusan sa iyang sentensya sa pagkabilanggo. Gipagawas si Amahan gikan sa kampo niadtong Abril 29, 1939, sa gabii sa wala pa ang Fiesta sa Pag-alsa. Miadto siya sa iyang mga nobis sa usa ka gamay kaayong balay, diin ang salog gipahid og dilaw nga luwad, ug sa kusina, sa luyo sa usa ka tabing nga gibutang ibabaw sa usa ka dako nga baul, mao ang iyang higdaanan. Busa didto sila nagpuyo – si Inahan Fesha, si Inahan Varya, si Inahan Grusha, ug sa ulahi si Inahan Ekaterina, nga miuban kanila gikan sa prisohan, kauban si Amahan. Mangmata sila sayo sa buntag, mobasa sa gitudlo nga mga pag-ampo, ang mga madre moadto sa trabaho, samtang si Amahan nagpabilin sa balay. Nokuha siya og tubig, magluto sa paniudto, ug mag-ayo ug maglimpyo sa mga sapatos. Naulaw ang mga madre tungod niini, apan ang mga tigulang nga madre nga nagpuyo sa Tikhonovka miingon kanila: 'Dili ninyo masabtan unsay gibuhay sa Amahan, busa hilom na lang kamo.' Ang Liturgiya gisaulog sa tinago, ug matag adlaw gisulti sa Amahan ang adlaw-adlaw nga siklo sa mga banal nga serbisyo.

Sa wala pa ang gubat, mibiyahe siya paingon sa rehiyon sa Tambov. Ang mga espirituhanong anak ni Amahan, nga dugay nang nagpaabot sa iyang pagbalik gikan sa mga kampo, naglaum nga magpabilin siya uban kanila sa Rusya. Apan si Amahan, nga wala magtinguha sa pagtuman sa iyang kaugalingong kabubut-on kondili sa pagpasakop sa iyang kaugalingon sa kabubut-on sa Dios, pagkahuman sa usa ka semana sa baryo sa Sukhotinka, mibalik pag-usab sa Karaganda, sa lote nga gihatag kaniya sa Balaang Providensya.

Niadtong mga katuigan, ang populasyon sa Karaganda naglangkob sa parehas nga espesyal nga nanimuyo, nga gitahasan 'permanente' sa mga minahan sa uling, ingon man sa mga kanhing priso sa Karlag nga gipagawas uban sa usa ka sertipiko nga nag-ingon 'permanente nga pagpahiluna sa Karaganda'. Labaw sa duha ka ikatulo sa populasyon sa siyudad wala'y pasaporte. Ang mga exilado nagpuyo sa ngitngit nga bodega, hukay sa ilawom sa yuta ug gagmay nga kubo, ug napugos nga magreport sa opisina sa komandante matag napulo ka adlaw.

Ang Karaganda usa ka siyudad nga gilutos sa kagutom; labi na ka grabe ang kakulang sa pan sa panahon sa gubat ug sa mga katuigan pagkahuman sa gubat. Ang pari mismo moadto sa tindahan aron kuhaon ang pan gamit ang iyang mga kard sa rasyon. Nagsul-ob siya sama sa usa ka ordinaryong tigulang, sa usa ka yano kaayo nga abong nga amerikana. Ug mao nga molakaw siya didto ug moapil sa pila. Sa dihang moabot na ang iyang turno, pugson siya sa mga tawo paingon sa kilid, busa mobalik siya sa tumoy sa pila – ug nahitabo

kini kapila. Nakabantay ang mga tawo niini, ug sa pagtan-aw nila sa iyang pagkabuotan ug pagkamaayo, gipasugtan nila nga molaktaw si Papa sa pila ug hatagan siya og pan.

Niadlong 1944, si Padre ug ang mga madre mipalit og mas dako nga balay sa Zapadnaya Street. Naglibot-libot si Padre sa balay, gisusi ang tanan sama sa usa ka eksperto ug gisulti unsay angay buhaton ug unsaon. "Apan ngano man, Padre," supak sa mga madre, "dili namo pagahaboon ang nahibilin namong kinabuhi dinhi sa Kazakhstan! "Pagkahuman sa gubat, mobalik kami sa among yutang natawhan uban nimo." "Dili, mga igsoon," miingon si Padre, "magpuyo kami dinhi. Lain kaayo ang kinabuhi dinhi, ug lahi usab ang mga tawo. Ang mga tawo dinhi mainit ang kasingkasing, matinud-anon, ug nakasinati na sa ilang bahin sa kalisod. Busa, akong mga pinalangga, magpuyo kami dinhi. Mas makatabang pa kami dinhi; kini man gud among ikaduhang panimalay—naanad na kami niini sulod sa milabay nga napulo ka tuig." Busa nagpabilin sila sa Karaganda hangtod sa katapusan, hangtod sa ilang kamatayon. Gilubong silang tanan tupad ni Tatay sa Sementeryo sa Mikhailovskoye. Si Papa mismo ang naglubong sa tulo sa iyang mga madre – sila Agrippina, Varvara ug Ekaterina – bisan pa nga mas batan-on pa sila kaysa kaniya. Nakaangkon silang tanan og sakit sa kasingkasing human giatake sa mga tulisan ang gamay nga balay sa Nizhnyaya Street. Nahadlok kaayo sila, ug kini nakapaluya sa ilang panglawas. Wala si Inahan Fevronia sa balay niadtong gabhiona, ug siya ang nakaluwas nga mabuhi pagkahuman nila tulo. Si Amahan, nga nakabantay sa umaabot nga kalisdanan, nangayo nga molalin ang iyang mga nobis sa distrito sa Melkombinat. Apan layo kaayo kini sa B. Mikhailovka, ug ang mga madre dili gyud gustong molalin layo sa simbahan. Wala gyud nila tagda ang tambag sa Karaan, busa nag-antos sila, namatay nga sunod-sunod tungod sa atake sa kasingkasing. Pagkahuman sa pag-atake, mipalit ang pari og balay para kanila tupad sa simbahan, apan grabeng naapektohan na ang panglawas sa tulo ka madre. Ang ilang mga monastikong ngalan mao sila Alexandra, Vera ug Elena. Gitonsura si Inahan Fevronia pagkahuman sa kamatayon sa pari, ug gidawat niya ang ngalan nga Thekla. Namatay siya niadtong 1976.

Niadlong 1944, gitukod ang usa ka gamay nga kapilya sa balay sa bag-ong dalan nga Zapadnaya, ug si Padre Sebastian tinago nga nag-awit sa Banal nga Misa didto. Ang balay sa Pari kanunay limpyo, hilom, ug puno sa katingalahang kalinaw. Ang mga kwarto napuno sa mga ikono, diin hinay-hinay nga nagdan-ag ang suga sa mga lampara sa lana.

Milabay ang panahon. Ang mga lumolupyo sa Mikhailovka, pagkakadungog nila kang Amahan, misugod sa pagdapit kaniya sa ilang mga panimalay. Wala siyay awtoridad sa pagdumala sa mga relihiyosong serbisyo, apan wala gayud siya mosalikway sa bisan unsang imbitasyon. Matinud-anon ang mga tawo sa Karaganda – dili sila mobalibad kaniya. Dili lang sa Mikhailovka, apan sa ubang mga distrito usab, nahigugma ang mga tawo kang Padre ug mituo sa gahum sa iyang mga pag-ampo. Gikan sa tanang kanto sa yuta, ang espirituhanong mga anak sa tigulang misugod pagdagsa sa Karaganda – mga monghe ug mga layko nga nangita og espirituhanong giya. Nibyahe sila gikan sa European nga bahin sa Russia, gikan sa Ukraine, gikan sa Siberia, gikan sa halayo nga mga dapit sa Amihanan ug Sentral Asya. Gidawat niya silang tanan uban sa gugma ug gitabangan sila nga makapuyo sa ilang bag-ong palibot. Barato ra kaayo ang mga balay sa Karaganda niadtong panahona. Kini alang sa mga espesyal nga nanimuyo nga, sa paglabay sa panahon, nagtukod og bag-ong mga balay para sa ilang kaugalingon ug namaligya sa ilang mga payag nga adobe. Ang pari mohatag og kuwarta aron makapalit og balay sa kadtong walay balay, o motampo sa kuwarta sa kadtong kulang pa. Ang kuwarta sa ulahi gibayran kaniya pag-usab, ug iyang ipasa kini sa uban, ug ingon-ana padayon.

Nagbukas ang mga bag-ong minahan ug mga quarry sa palibot sa Karaganda, ug dili usab lisod makakita og trabaho. Sa dili madugay, daghan na kaayo ang 'mga tawo ni Papa' sa Mikhailovka, ug nagpadayon sa pagtubo ang ilang gidaghanon, samtang si Papa kanunay malipayon, mapinanggaon, buotan sa tanan, ug sayon duolon sa tanan. Ug sa usa ka higayon, samtang naglakaw siya uban sa mga madre nga sila Maria ug Martha paingon sa komunal nga sementeryo sa luyo sa Tikhonovka—diin, sa tunga-tunga gayud sa sementeryo, adunay dagkong lubnganan diin duha ka gatus ka namatay nga espesyal nga nanimuyo, nga namatay tungod sa gutom ug sakit, ang ilang gibutang matag-adlaw ug gilubong nga walay husto nga lubong, walay lubnganan nga gipataas, walay krus – ang tigulang, pagkahuman niya makita ug madungog ang tanan niini, miingon: 'Dinhi, adlaw ug gabii, sa ibabaw niining mga lubnganan sa daghang mga martir, nagdan-ag ang mga kandila gikan sa yuta paingon sa langit.' Ug si Padre Sebastian nag-ampo para kanila tanan.

Mitubo ug mikanhi ang Karaganda, gisuyop ang karaang mga baryo sa mga lumolupyo—nga nabahin sa mga lat-ang sa stepe, mga minahan ug mga minahan sa bato—ang mga panimahan sa espesyal nga mga relokista sukad pa sa 1930s, ug ang mga baryo sa mga Aleman nga gipahilayo sa Karaganda gikan sa rehiyon

sa Volga atol sa mga katuigan sa gubat. Una, gitukod ang Kopay-Gorod, unya ang mga panimalay sa ika-1 ug ika-2 nga mina; sunod, gitukod ang Daang Dakbayan duol sa dagkong mga mina; ug pagkahuman sa gubat, gisugdan ang pagtukod sa bag-ong Dakbayan nga daghang andana sa dako kaayong sukod nga angay sa usa ka rehiyonal nga sentro sa industriya. Nahimong pinakaduol nga distrito ang Mikhailovka, nga nahimutang tupad gayud sa Bag-ong Dakbayan. Ug usa ra ka simbahan ang naa sa Karaganda – sa Mina Blg. 2.

Niadlong Nobyembre 1946, uban sa panalangin sa tigulang, ang mga Orthodox nga residente sa Bolshaya Mikhailovka nagsumite og aplikasyon sa may kalabutan nga lokal nga mga awtoridad aron marehistro ang usa ka relihiyosong komunidad. Human mapakyas sa pag-angkon og positibong resulta sa lokal nga lebel, ang mga magtutuo nagsumite og petisyon sa Komisyoner para sa mga Butang sa Relihiyon sa Kazakhstan sa Alma-Ata. Isip tubag niini nga petisyon, niadtong Nobyembre 1947 ang Komite Ehekutibo sa Rehiyon sa Karaganda nakadawat og mando: "Dili tugotan si pari Sevastian Fomin sa pagdumala sa mga serbisyo sa dili awtorisadong simbahan." Gipadala pa ang dugang mga aplikasyon ngadto sa Almaty sa 1947 ug 1948. Ang mga magtutuo mibyahe paingon sa Moscow aron magpetisyon sa mga awtoridad ug nangayo og suporta gikan sa Administrasyong Diyosesis sa Alma-Ata. Ang mga ginikanan sa mga sundalong namatay atol sa Dakong Patriyotikong Gubat misulat sa komisyoner militar sa Rehiyon sa Karaganda; ang ilang bugtong kahupayan mao ang pag-ampo alang sa ilang mga anak nga namatay sa gubat: "Apan kami," matod sa sulat, "gipugngan gani sa kini nga kahigayunan" [Konseho sa mga Butang Relihiyoso ilawom sa Konseho sa mga Ministro sa Kazakh SSR, korespondensya sa awtorisadong representante, File 1, p. 12; File 4, p. 45.].

Gawas sa Novy Gorod, ang parokya sa Bolshemikhailovsk naglakip sa mga distrito sa Melkombinat, sa Fedorovsky coal seam, sa estasyon sa tren sa Mikhailovskaya, sa mga distrito sa Sarani ug Dubovka, sa 10 ka pabrika sa ladrilyo, sa distrito sa Novostroyka, sa mga distrito sa lima ka bukas nga minahan sa uling sa Karaganda, sa pipila ka minahan sa uling ug uban pa (tibuok 20 ka lokalidad). Apan usa ra ka pari ang naa, nga gitabangan lamang sa mga madre.

Ang mga matinud-anon nangayo nga mairehistro ang balay sa pag-ampo, bisan pa man isip sanga sa naglungtad nga balay sa pag-ampo sa Kirovsk sa Mina Blg. 2.

Busa, niadtong 1951, ang Mikhailovsky Prayer House, diin dugay na gihapon gihimo ang mga serbisyo, sa katapusan gisirado. Niadtong 1953 pa lang gihatag ang opisyal nga pagtugot sa pagdumala sa mga sakramento ug ritwal sa Simbahan – pagbunyag, serbisyo sa lubong, kasal ug kumpisal – sa Bolshemikhailovsky Prayer House. Karon mas daghan na kaayong mga tawo ang makalihok ngadto kang Amahan, apan siya makasaulog lang sa Liturhiya sa tinago, sa pribadong mga panimalay sa mga matinud-anon. Ug human sa usa ka lisod kaayo nga adlaw sa trabaho, human sa iyang personal nga pag-ampo, si Padre, gamay ug payat, nga nagsul-ob og taas nga itom nga amerikana ug itom nga kalo, maglakaw sa alas tres sa kaadlawon uban sa iyang gaan ug paspas nga paglakaw sa ngitngit nga mga kadalanan sa Karaganda paingon sa usa ka balay nga gikasabot na daan, diin ang mga Ortodoksong magtutuo magkatigum sa mga grupo nga usa o duha. Sa mga dagkong pista, gihimo ang Banal nga Pagbantay sa tibuok gabii sugod sa alas-una sa kaadlawon, ug pagkahuman sa mubo nga pahulay, gisaulog ang Banal nga Misa. Ang mga bintana hugot kaayo nga gitabonan og mga habol aron dili mosulod ang kahayag, samtang sa sulod sa balay hayag ug punô sa mga tawo. Natapos ang serbisyo sa wala pa kaagahon, ug sa samang paagi, sa mga ngitngit nga kadalanan, magkabalag-bulag ang mga tawo paingon sa ilang mga panimalay, usa o duha matag higayon.

Niadlong panahona miabot sa Karaganda ang duha ka madre nga lawom kaayo ang espirituwalidad – si Inahan Agnia ug si Inahan Anastasia; pamilyar kaayo kanila si Amahan Sebastian sukad pa sa iyang panahon sa Optina Pustyn. Si Inahan Agnia – usa ka espirituhanong anak sa tigulang Varsonofy ug usa ka talentadong artista – natudloan sa arte sa pagpintal og mga ikono sukad pagkabata sa Monasteryo sa Znameno-Sukhotinsky. Siya maalamon, pamilyar kaayo sa mga sinulat sa mga Balaang Amahan, ug sa iyang kasingkasing, hilumon kaayo ug maalamon. Si Inahan Anastasia, uban sa panalangin ni Elder Nektarios, nagpraktis sa ascesis sa balaan nga kabuang. Kanunay siyang nagbuhat og mga lihok nga supak sa komon nga panghuna-huna, nga ang kahulugan niini nahimong klaro lang sa ulahi. Ug gisulayan niya nga itago ang iyang pag-amuma sa tanan ug ang anghelnong kaayo sa iyang kalag sa luyo sa usa ka hugot nga dagway, usahay maghimo siya og matulis nga mga pahimangno ngadto sa mga naa sa iyang palibot ug ipadayag ang ilang mga sala ug kakulangan. Apan ang mga wala pa masanay kang Inahan Anastasia ang nahadlok kaniya; ang mga nakaila kaniya mibaylo kaniya sa parehas nga gugma ug dakong pagtahod. Ang duha ka tigulang nga babaye gipanalanginan sa langitnong mga gasa. Makita gyud nila ang sulod sa mga tawo ug nakabuhat sila og daghang

maalamon nga prediksyon, apan, tungod sa ilang lawom nga pagpaubos, nagpuyo sila ilawom sa espirituhanong giya ni Amahan Sebastian.

Samtang nagpadayon ang paningkamot nga ablihan ang simbahan. Si Alexander Pavlovich Krivonosov, usa ka tawo nga matinud-anon kang Padre Sevastian, balik-balik nga mibyahe paingon sa Moscow ug sa katapusan, niadtong 1955, gidala niya pabalik ang dokumento nga iyang nakuha alang sa pagparehistro sa usa ka relihiyosong komunidad sa Bolshaya Mikhailovka.

Nisugod ang mga buluhaton sa pag-ayo aron usbon ang puy-anan nga bilding ngadto sa simbahan. Si Padre Sebastian ang nagbantay sa tanan. Gikuha ang mga partisyon tali sa mga bungbong, ug gitukod ang usa ka asul nga bubong nga adunay domong sibuyas, susama sa makita sa karaang mga simbahan sa mga hermitahan sa lasang. Ang mga lokal nga awtoridad, nga hugot nga nagbantay sa kalamboan sa trabaho, hugot nga nagdili sa pagtaas sa atop sa simbahan bisan usa ka sentimetro. Unya, ang pari naghatag sa iyang panalangin aron ang mga tawo magtigom sa tinago sa usa ka gabii ug, sa maong gabii, ibaba ang salog sa simbahan og usa ka metro. Gikuha sa mga tawo ang ilang mga pala, ug sa tibuok gabii, 50 ka metro kubiko nga yuta ang gidala palayo sa mga trak. Ingon niini, ang kisame karon usa ka metro nga mas taas ibabaw sa salog kaysa kaniadto. Dali dayon nga natabonan ang salog sa mga tabla, ug pagkabuntag, usa na ka serbisyo sa pag-ampo ang gihimo sa simbahan.

Gipatukod ang usa ka bilding sa patyo, nga ilang gitawag nga 'guardhouse'; hinay-hinay nilang gidugang ang upat ka kwarto niini: usa ka refectoryo nga adunay kusina, usa ka selda para sa mga madre, ug usa ka dako, hayag nga kwarto nga adunay init nga vestibulo, nga nahimong selda sa pari. Sa mas lawom sa patyo, gitukod ang usa ka kapilya nga walay atop alang sa pagsaulog sa Matins sa Pasko sa Pagkabanhaw ug sa pagpanalangin sa tubig sa Epipanya; sa kusina, gitukod ang mga bunk beds para sa mga bisita, nga daghan kaayo ilabina sa mga adlaw sa pista (pipila ka tuig pagkahuman, gikuha ang mga bunk beds subay sa sugo sa Konseho sa Siyudad). Ang mga lumolupyo sa Mikhailovka nagsugod sa pagdala sa mga ikon nga ilang napreserbar. Ang uban sa mga ikoniya ilang gisalbar sa dihang gisirado ang karaang Simbahan sa Mikhailovka niadtong 1928. Busa, ang pari nagpasiya nga ibutang sa ikonostaso ang ikoniya sa 'Dali sa Pagpaminaw', usa ka katingalahang obra nga gisugo kaniadto sa Bukid Athos sa unang mga lumolupyo sa Bolshaya Mikhailovka – mga migrante gikan sa Belarus. Gipintalan ni Inahan Agnia ang usa ka ikon sa Manluluwas uban sa Ebanghelyo para sa ikonostase, sa parehas nga gidak-on sa ikon sa Inahan sa Dios. Nagpintal usab siya og daghang uban pang mga ikon para sa Simbahan ni San Miguel. Ang mga kasuotan sa simbahan, mga liturhikal nga basahon ug mga sinulat sa mga Balaang Amahan gipadala gikan sa Moscow ni Protodeacon Jacob, usa ka kanhing priso sa Karlag. Ug niadtong 1955, sa dakong pista sa Pag-alsa sa Ginoo, ang simbahan nga gihalad sa Pagkahimugso sa Labing Balaang Inahan sa Dios gikonsagra sa Bolshaya Mikhailovka.

Ang Pari mismo ang mopili sa iyang mga pari. Una, iyang obserbahan sila, unya tawgon ug moingon: 'Kinahanglan ka mahimong pari.' Mao kini ang nahitabo kang Alexander Pavlovich Krivonosov, nga naggunit og senior nga posisyon sa sektor sa agrikultura sa Regional Executive Committee. Nahadlok siya sa niining mga pulong; mipauli siya ug wala makatulog – naghilak siya. Apan wala siya kaisog mosupak; miadto siya kang Padre ug miingon: "Bendihi ako, mouyon ko." – "Maayo na. Pagtuon ka sa pipila ka panahon, unya moadto ka sa Alma-Ata aron ipahimutang."

Napreserba ang usa ka sulat gikan kang Elder Sebastian ngadto kang Metropolitan Nicholas (Mogilevsky) sa Almaty ug Kazakhstan:

"Imong Kahalangdon, Balaang Obispo Nicholas, nangayo ko sa imong balaang panalangin. Ang imong bag-ong sakop, ang dili takus nga si Sebastian. Balaang Ginoo, ako naghangyo kanimo, kon mahimo, nga ipahimutang si Alexander Pavlovich Krivonosov isip pari, kay nagkadaian na ang akong panglawas ug lisod kaayo nako nga mag-alagad sa parokya. Nagkadool na ang Kwaresma, ug daghan kaayong mga tawo ang moanha alang sa kumpisal ug Balaang Komunyon, busa lisod kaayo nako nga buhaton kining balaang buluhaton nga ako ra. Busa, ako, usa ka makasasala, nangayo nga dili nimo balibaran ang akong hangyo ug ang sa akong mga parokyano, ug ipahimutang si Alexander Pavlovich isip pari. Si Alexander Pavlovich usa ka tawo nga maayo ang kinaiya, matin-aw, ug sa tanang paagi angay sa pagka-pari."

Angay pa nga isulti og gamay pa bahin kang Alexander Pavlovich Krivonosov. Sa iyang pagkabatan-on, mibisita siya sa Konbento sa Shamordino, ug ang Bulahan nga Pelagia, nga nagpuyo didto, naghisgot kaniya og dugay bahin sa iyang umaabot nga agianan sa kinabuhi. Miingon siya, pananglitan, nga molayo siya sa Ortodoksiya, masangkot sa nagkalain-laing relihiyoso ug politikal nga mga kalihukan, ug sa katapusan sa iyang kinabuhi mahimong 'Archimandrite Diveyev'. Napamatud-an nga tinuod ang iyang mga pulong. Sa

tinuod, milayo siya sa Ortodoksiya, miapil sa mga Karaan nga Nagtuo, ug nasangkot sa ubang relihiyosong kalihukan. Apan sa dihang nakaila siya kang Elder Sebastian sa Karaganda, dako kaayo ang impluwensya sa elder kaniya nga napalig-on gayud siya sa pagtuo sa Orthodox ug giordinar nga pari. Si Padre Alexander nahimong usa ka buotan ug mahigugmaong pastor ug usa ka praktisyoner sa Pag-ampo ni Hesus. Hangtud sa iyang kamatayon, nagpaabut siya sa pagtuman sa propesiya ni Banal Pelagia ug moingon: "Tanan niyang gipangpanagna kanako natuman na. Usa ra ka butang ang wala pa matuman." Apan kung tan-awon nato ang mas dako nga hulagway, natuman na gyud ang tanan. Gikan niini nga propesiya, masulti nato nga gitukod sa tigulang Sebastian ang 'Monasteryo sa Diveyevo' sa Karaganda—usa ka komunidad sa mga babaye nga susama sa komunidad sa Diveyevo. Pagkahuman sa kamatayon sa tigulang, nahimong abbot si Padre Alexander. Nagpasabot kini nga, sa panan-aw sa Diyos, siya mao ang 'Archimandrite sa Diveyevo', nga mao ang nakita daan ni Banal nga Pelagia. Namatay si Padre Alexander sa Ginoo niadtong Hulyo 5, 1971.

Usa pa ka pari, si Serafim Nikolaevich Trufanov, giordinahan na sa una sa hangyo sa iyang amahan, nga usa usab ka pari, apan nagtrabaho isip usa ka ekonomista sulod sa daghang katuigan. Sama ni Padre Alexander, siya wala magminyo. Sa ulahi, gipadala ni Amahan si Pavel Alexandrovich Kovalenko, ang tagdumala sa simbahan, sa Alma-Ata alang sa ordinasyon. Si Amahan Pavel nahimong ika-upat nga pari. Si Diakono Nikolai Samartsev, nga nagsaad sa selibasiya, usa usab ka protehe ni Amahan.

Nagserbisyo si Amahan isip rektor sa simbahan sulod sa onse ka tuig – gikan sa 1955 hangtod 1966, hangtod sa adlaw sa iyang kamatayon.

Niadtong Disyembre 22, 1957, sa pista sa Ikono sa Inahan sa Dios nga 'Dili Gilauman nga Kalipay', gipataas si Amahan sa ranggo nga archimandrite ni Arsobispo Joseph (Chernov) sa Petropavlovsk ug Kustanai ug gihatagan og Diploma sa Patriarka 'Tungod sa masigasig nga pag-alagad sa Balaang Simbahan'.

Niadtong 1964, sa iyang adlaw sa ngalan, gihatagan siya og baston sa obispo – usa ka dungog nga wala pa masinati. Sa wala pa ang iyang bulahanong pahulay, gitonsura si Amahan isip usa ka eskema-monghe.

Gipadayon ni Amahan ang iyang walay kapoy nga asetikong pag-alagad sa Simbahang Orthodox—gikan sa iyang pagka-novis sa Vvedenskaya Skete sa Optina Pustyn hangtod sa iyang pagka-abado ug pag-ordinar isip archimandrite—sulod sa 57 ka tuig, gikan sa 1909 hangtod 1966.

Gipadayon ni Amahan ang walay kapintas nga pagtuman sa mga Balaod sa Simbahan, nga wala gyud gitugotan ang bisan unsang paglaktaw o pagpakunhod sa mga banal nga serbisyo. Ang mga serbisyo sa simbahan usa ka hinungdanon nga bahin sa iyang sulodnong kinabuhi. Gihatagan sa Amahan og labaw nga pagpasidungog ang mga pista sa Pag-alsa sa Ginoo ug sa Balaang Trinidad, tungod kay kini nagmarka sa pagtapos sa buhat ni Kristo nga Manluluwas ug sa koronang himaya sa tanang Misteryo ni Kristo. Sa iyang mga pakighinabi, ang iyang pinalanggang personahe mao si Juan nga Teologo, nga ang paghinumdom kaniya gisaulog niya uban sa talagsaong kaseremonya ug pagrespeto. Kanunay siyang nagahilak-hilak tungod sa kakulang sa angay nga pagdayeg nga gipakita sa iyang mga parokyano ngadto niining Apostol sa Gugma, ug moingon siya: "Tan-awa, karon mao ang pista nga naghandum sa pagbalhin sa mga relikyang ni San Nicolas – ug puno ang simbahan sa mga tawo. Apan gahapon mao ang pista n, ni San Juan nga Teologo, Apostol ug Ebanghelista – ug katunga ra ang sulod sa simbahan. Unsaon man ninyo pagdili pagsabot kinsa ang labaw ug kinsa ang angay ninyong dayegon pag-ayo? Asa nga pista ang mas importante?" Sa samang paagi, naghatag siya og espesyal nga dungog sa tanang pito ka adlaw nga naghandum kang Juan nga Mibulgar ug Maminyoho sa Ginoo, ug sa pista sa mga Balaan Cosmas ug Damian nga mga Unmercenaryo (1/14 Hulyo), isip mga patron sa rehiyon diin siya natawo.

Gihatagan og dakong bili ni Amahan ang pagpasiga og kandila sa mga tawo. Usahay, iyang tawgon ang usa sa iyang espirituhanong anak o parokyano, ihatagan og hugpong sa kandila ug moingon: 'Amo pag-ampo ug pasiga og kandila kanunay.' Kung dili man adunay naghulga sa maong tawo, makita ni Amahan nga talagsa ra gyud sila magpasiga og kandila. Kasagaran, masabtan ra pagkahuman ang hinungdan niini. Apan sa usa ka higayon, miingon siya sa usa sa iyang espirituhanong mga anak nga babaye, nga naghimo og monastikong panata: 'Dili na nimo kinahanglan pa nga mosiga og kandila; ikaw na lang ang mahimong kandila.' Sa samang paagi, gitun-an kami ni Amahan sa pagdayeg sa mga ikono ug gisgutan kini uban sa pagrespeto: 'Ang kadaugan sa Ortodoksiya usa ka pista. Unsa man, busa, ang gisaulog? Nga napildi ug nabungkag ang erehe nga iconoclastic. Ang grasya sa Dios nagapahulay sa mga ikono. Gihatag kini kanato sa Dios ingon tabang ug nagaprotektar kanato gikan sa mga pwersa sa kangitngit. Aduna'y espesyal nga mga balaang dapit diin nagtigum ang grasya sa Espiritu Santo. Ug aduna'y mga ikono nga espesyal sa himaya sa grasya. Aduna'y mga ikonong nagbuhat og milagro nga giila sulod sa daghang katuigan, ug sama sa gagmay

nga sapa, nagadala sila sa grasya sa Ginoo gikan sa Ginoo." Kung mapansin sa Amahan nga adunay tawo nga wala nagahalok sa mga ikono, moingon siya kanila: "Akong pinalangga, sa dihang maghunahuna ka ug mosalikway sa bisan unsa, ipabilin ang matarong nga paghukom sa imong hunahuna ug kasingkasing." Sa usa ka tawo miingon siya: "Akong hinigugma, una sa tanan, sabta nga lisod para kanimo masabtan ang daghang mga butang, ug mao kana ang hinungdan nganong dali ra ka masayop. Kay kasagaran, ang mga tawo masayop ug hunahunaon nga kinaadman ang ilang kaugalingong pagkawalay-hibalo." Sa usa ka higayon, atol sa usa ka panag-istorya, miingon si Amahan nga si Elder Nektarios kanunay nga moingon nga ang kinaadman, intelihensiya, ug matarong nga paghukom mga gasa sa Espiritu Santo. Nagatultol kini sa pagkamapaambag. Ug ang usa ka tawo nga walay gasa sa paghukom kanunay magbitbit og hunahuna nga labaw siya sa uban. "Asa pa kaha makapangayo og proteksyon batok sa dautang usa, kon dili pinaagi sa pag-angkon og pagkamaubsanon imbis garbo?"

Ang kanunay nga kabalaka sa Amahan mao ang pagpanudlo og lawom nga kalinaw sa kalag sa mga tawo pinaagi sa pagpailalom sa ilang kaugalingong kabubut-on. Naningkamot siya nga madala ang iyang kaugalingong kinabuhi ug ang kinabuhi sa iyang mga karnero, samtang nagpuyo sa kalibutan, nga mas duol sa monastikong paagi sa kinabuhi. Masubo kaayo siya kon adunay mosupak kaniya o mapakyas sa pagsunod sa iyang tambag – kini kanunay makadaot sa usa ka tawo ug kasagaran mosangpot sa ilang kasamok. Masubo kaayo siya hangtud nga kini mahimong kasubo. Pahimangnoan niya sila, moliko ug dili ihatag ang iyang panalangin. Apan kon makakita siya og luha, o kon ang tawo mibawi sa iyang sala ug sa katapusan maminaw sa iyang tambag, malipay kaayo siya, maluoy kanila, ug pagkahuman sa pipila ka panahon, siya mismo ang maghatag kanila og kalipay. Sa usa ka higayon miingon siya sa usa ka batan-ong babaye: "Wala ka maminaw kanako, busa nganong karon ka pa miabot nga nagahilak ug nagapakusog? Karon kinahanglan ka mag-antos." Ug, sa pag-atubang sa mga batan-ong babaye, miingon siya: "Ngano man nga dili kamo maminaw kanako? Ngano? Sa katapusan, ako... – nagduha-duha siya – dili man permi sayop." Mao kana ang iyang pagkamapainubuson. Murog pa gani si Papa sa pagkasuway sa iyang mga anak. Murog usab siya sa kanunay samtang nagpaminaw og kumpisal. Ngano? Tingali nahadlok siya sa ilang mga sala, o wala siya makakita og tinuod nga paghinulsol, o nakakita siya og usa ka butang...

Malumo ug mapinanggaon ang gugma sa Amahan. Usahay mosuko siya, apan talagsa ra. Kung mosuko siya, daw bata ra kaayo ang iyang pagpakita niini. Moingon siya: 'Mokuha ko ug tungkod ug bugbog-on tika pag-ayo, bugbog-on tika pag-ayo gamit ang tungkod!' Kasagaran, sa ingon ani nga mga higayon, mohapa ang mga tawo sa ilang mga tuhod ug mangayo og pasaylo. Dili siyempre ang baston ang nakahadlok, kondili ang kamatuoran nga nasuko nila si Papa. Sa usa ka higayon, atol sa usa ka prangkang panag-istorya, nahulog sa iyang baba: 'Pila kaha ka kinabuhi sa mga tawo ang akong napalugway...'

Ang pari adunay pino nga pagbati sa kataw-anan ug ganahan kaayo magbinuang, apan kanunay kini buhaton sa buotan nga paagi. Wala gyud siya magreklamo sa oras nga gigahin niya sa pakig-istorya sa mga tawo. Ang matag tambag nga iyang gihatag nagdala og kalipay. Ang kinabuhi sa matitud-anong mga anak sa Amahan usa ka modelo sa kahusay. Nailhan sila nga 'mga anak sa Amahan', ug giingon nga hapit katunga sa Mikhailovka mura'g usa ka dili gisulti nga monasteryo.

Pisaw ang panglawas sa Amahan. Labi na siyang nag-antos sa pagkipot sa iyang esophagus. Nahibalo ang tanan nga samtang siya nagakaon, dili gyud siya angay samokan o balibaran sa pakighinabi. Magsugod dayon siya og ubo, nga usahay mosangpot sa pagsusuka. Kini nga sakit resulta sa mga nerbyosong pagkabigla nga naagian sa tigulang sa tibuok niyang taas nga kinabuhi. Kanunay siyang tensiyonado. Sa dihang ang simbahan wala pa narehistro, ug si Amahan tinago nga nagsaulog sa Misa uban sa iyang pinakadool nga mga kauban, kanunay siyang gikupot sa kahadlok. Moingon siya: 'Ani na mo – Amahan, adto ug magsaulog! Nakasabot ka ba sa akong giagian?' Sa katapusan, naglapas man siya sa balaod; mahimo unta sila moabot bisan kanus-a ug dakpon silang tanan. Ug bisan sa ulahi, sa dihang gihimo na sa hayag ang mga serbisyo sa simbahan, nagpabilin gihapon kang Amahan ang pipila ka bahin niadtong kahadlok. Usahay mosulod sa simbahan ang usa ka tawo nga naka-uniporme, ug dayon maghunahuna si Papa: 'Basin moanha sila karon dayon, putlon ang serbisyo ug dakpon kami.' Sa usa ka higayon, miingon ang usa sa mga parokyano kang Papa: 'Nahadlok ko kang kinsa-kinsa.' Apan mipahiyom siya ug miingon: 'Mao ba? Aw, dili ko mahadlok kaniya. Dili ko mahadlok sa bisan kinsa. Apan nahadlok ko nga isirado ang simbahan. Mao kana akong gikahadlok. Dili ko mahadlok para sa akong kaugalingon, nahadlok ko para kaninyo. Kabalo ko unsay akong buhaton. Apan unsay inyong buhaton – wala ko kahibalo.' Mao kana ang mga pulong sa Pari.

Sa dihang himsog pa si Amahan, magdumala siya og serbisyo sa pag-ampo human sa matag Liturgiya. Mupasundayag ang koro, ug duha ka akathist ang basahon. Apan sa dihang nagsugod na og kahuyang ang iyang panglawas, katunga ra sa mga akathist ang nabasahan. Sa katapusan sa serbisyo sa pag-ampo, ipa-halok ni Amahan ang krus ug kanunay siyang mosulti og pipila ka mubo nga pulong. Bisan pa sa iyang hilom kaayo nga tingog, kanunay siyang mohatag og pagtukod sa espiritu. Siyempre, magpabilin ang tibuok kongregasyon para sa mga pag-ampo. Daghan kaayong batan-on sa simbahan. Sa choir loft lang, moabot ug napulo'g pito ka mga babaye ang motindog ug mo-awit. Ug motago ang tanan matag moabot ang usa ka opisyal aron mag-inspeksyon. Sa diha nga mosinggit ang usa ka tawo, 'Ang mga awtoridad!' motago ang tanan. Motuong walo ka tawo ang moabot uban sa opisyal. Mosulod sila sa simbahan, ug pipila ra ka tigulang nga babaye ang magbarog sa loft sa koro. Gusto gyud sa mga awtoridad nga isira ang simbahan, ug kanunay silang motawag sa pari 'didto'. Moanha siya, ug wala silay masulti bisan usa ka pulong. "Unsa kaha nga matang sa tigulang ning usa," ingon nila, "nga wala kami'y mahimo? Aw, pasagdi siya nga magtigulang pa, ug sa diha nga mahuman na ang iyang katigulangan, isirado namo ang simbahan." Ug ang lokal nga mga awtoridad kanunay mas ganahan nga makig-istorya kang Padre Alexander. Klaro kaayo nga nabati nila ang espirituhanong kahimayaan sa Padre; murag nahadlok sila niini, nga nagpahinabo og usa ka mahadlokong pagrespeto. Sa usa ka higayon, ang Komisioner sa Relihiyosong Kalihokan sa Rehiyonal nga Ehekutibo nga Komite nangayo sa tagdumala sa simbahan sa Amahan nga hunongon sa mga pari ang pagbiyahe paingon sa lungsod sa Saran ug sa baryo sa Dubovka, kay kini nahulog sa laing distrito. Gipasa sa tagdumala sa simbahan ang maong mando ngadto sa Pari, ug sa sunod adlaw mismo, ang Pari mismo miadto sa Rehiyonal nga Komite Ehekutibo kauban ang tagdumala sa simbahan. Ug sa dihang nakigstorya ang pari sa representante, dali kaayo mibag-o ang tono niini – misugod kini og pasabot ug nangayo pa gani og pasaylo sa pari. Gitubag siya sa pari: "Kauban Representante, palihug tugoti kami, sa hangyo sa mga minero, sa pagdumala og mga serbisyo relihiyoso sa Saran, Dubovka ug uban pang mga puloy-anan. Usahay mangayo sila nga ang masakiton nga inahan makadawat sa Banal nga Komunyon, o alang sa serbisyo sa lubong sa namatay. Mitubag ang opisyal nga may pagkamabuotan: 'Palihug, Padre Sebastian, padayon lang; ayaw sila balibari.' Ug bisan unsang hangyo ang gihimo sa Padre kaniya, hapit wala gyud siyay gisalikway, ug pagkahuman wala na niya kini gihisgutan pag-usab sa pangulo sa baryo.

Espesyal nga okasyon para sa kawan sa Pari mao ang iyang adlaw sa ngalan ug ang iyang adlawng natawhan. Gusto sa tanan nga moduol sa Pari, mopangumusta kaniya, ug mohatag kaniya bisan gamay nga regalo. Apan dili ganahan ang Pari sa dungog o espesyal nga pagtagad, ug dili pud siya ganahan modawat og mga regalo. Magkatigum ang tanan aron pasidunggan siya, apan moabot siya sa ulahi sa gabii o sa sunod adlaw. Sa usa ka higayon, sa iyang pista sa ngalan, mibalik si Papa sa balay sa gabii, gibuksan ang pultahan sa iyang selda ug, sa wala pa siya mosulod, kalit siyang misinggit: "Kinsa?! Kinsa may nagtugot nga masamok ang akong kalag ug ang akong selda?!" Ang mga madre, nabalaka sa maong reaksyon, mitan-aw sa sulod sa selda ug nakakita nga adunay bag-ong mga bisti nga nakatindog tupad sa iyang higdaanan. Naa'y nakapahimutang niini didto nga walay panalangin sa Amahan.

Sa samang paagi, dili ganahan si Padre kung adunay usa ka tawo nga gidayeg kaayo; dali dayon niyang ipunting ang pipila ka kakulian sa maong tawo. Ug kung makita niya nga gipang-ubos ang usa ka tawo, dali dayon niyang pangitaon ang labing maayong mga kalidad sa maong tawo. Bisan unsa pa ang ilang mga sala nga nabuhat, makakita gihapon siya og maayong butang.

Ang Pari nagpahamtang og hataas nga pamantayan para sa iyang kaugalingon. Kanunay niyang balik-balikon nga ang usa ka tawo kinahanglan tumanon ang iyang katungdanan nga walay pagduha-duha. Usa ka tawo miingon kaniya pagkahuman sa usa ka seremonya sa paghinumdom: 'Kapoy kaayo ka usab karon. Dugay na kaayo ka nga nagdumala sa seremonya sa paghinumdom.' Gikuha niya ang usa ka tinapay gikan sa lamisa ug, samtang gihuptan kini, miingon siya: 'Tan-awa, para sa matag tinapay nga sama niini, kinahanglan ko nga mag-ampo.' Sa samang higayon, si Padre kanunay nga moderado sa tanang butang. 'Kinahanglan sundon ang hari-hariang dalan,' ingon niya, 'nga mao ang pagsunod sa bulawaning tunga-tunga sa tanang butang, ug, labaw sa tanan, kanunay nga mosalig sa kabubut-on sa Diyos ug sa Iyang Balaang Pag-atiman.'

Gihigugma gyud niya ang kinaiyahan, maloloy-on siya sa mga hayop, ug aduna siyay labi ka malumo nga kalag. Sa usa ka higayon, ang usa ka iring nga nagpuyo sa kusina nanganak og lima o unom ka kuting. Ang kusinero mitumaw sa hilisgutan sa paglunod sa mga kuting. Nakadungog ang pari sa maong panag-istorya samtang naglabay siya didto. Nitunga-tunga ang iyang lawas, kusog siyang nangurog ug hapit na siyang misinggit: "Ayaw ninyo sila pagbuhos sa tubig! Atimanon nato silang tanan!" Naluwas ang mga kuting, ug sa

dihang medyo nagdako na sila, gikuha silang tanan sa mga parokyano sa Mikhailovka—nga hapit na sila mag-away—alang sa 'panalangin sa pari'.

Ang pari kanunay nga nagbiyahe paingon sa mga baryo sa Dubovka, Saran, Fedorovka ug Topar. Nagbuhat siya og binyag ug serbisyo sa lubong sa mga balay sa mga tawo. Sa mga lugar nga iyang gibisita, natukod na karon ang mga parokya pinaagi sa iyang mga pag-ampo. Mibisita usab siya sa baryo sa Dolinka, diin siya nagsilbi sa iyang sentensya sa prisohan. Ug sa Dolinka, sa kampo diin siya gipriso, napreserbar ang usa ka krus nga gilukit sa kahoy sa kaugalingong kamot sa Pari. Sukad niadto, mitubo ang kahoy, ug uban niini ang krus. Didto, sa Dolinka, hapit sa ilawom sa matag kahoy gilubong ang usa ka priso, ug adunay lubnganan hapit sa ilawom sa matag kahoy.

Apan labi kaayo nga ganahan si Padre nga mubisita sa panuluyan sa Melkombinat. Kanunay niya nga giingon nga sa Mikhailovka naa siya'y 'Optina', ug sa Melkombinat – naa siya'y 'Skete'. Didto iyang tigumon ang iyang mga ulila ug mga balo, paliton sila og gagmay nga balay, ug atimanon sila. Ug sa dihang moanha siya sa Melkombinat aron mag-ampo, gibyaan sa mga tawo ang ilang mga buluhaton ug kabalaka ug, usa-usa, nagdali sila ngadto sa dapit diin naa si Amahan, aron lang makadawat sa iyang panalangin ug makakaplag og kahupayan. Gidawat ni Amahan ang tanan uban sa gugma ug gihatagan ang matag usa sa iyang kaugalingong mga pulong sa giya. Usa ka espiritu sa kalinaw ang naghari didto.

Ang iyang biyudong maguwang nga si Hilarion, nga miabot aron magpuyo uban kang Amahan, nagpuyo sa Melkombinat uban sa iyang bungsong anak nga babaye ug apo nga babaye, si Taisia. Siya usa na ka respetadong tigulang, taas ug matuod ang tindog. Sa mga Domingo ug pista, moadto si Hilarion Vasil'evich sa simbahan uban sa iyang anak nga babaye ug apo nga babaye. Sa dihang moadto siya kang Amahan aron mangayo og panalangin, mopanaog siya sa yuta ug matinahuron nga mohalok sa iyang kamot, ug sa panahon sa kumpisal motukmod siya. Sa wala pa siya mamatay, gitonsura siya isip rasophoro, ug si Amahan mismo ang nagdumala sa serbisyo sa lubong alang sa iyang maguwang nga monghe, si Hilarion.

Sumala sa monastikong tradisyon nga iyang napanunod, labi ka pinalangga ni Padre ang pagdumala sa mga serbisyo sa paghinumdom, ug siya mismo ang nagdumala niini adlaw-adlaw. Kanunay niyang giingon nga mas gusto niya ang pagdumala sa mga serbisyo sa lubong ug paghinumdom sa mga babaye, tungod kay mas gamay ra ang ilang mga sala. Makita niya ang mga sala sa mga namatay. Mahitabo nga sa alas tres o alas kwatro sa kaadlawon, iyang pahimuslan ang iyang mga novisyo aron dalhon siya og mga pag-ampo sa handumanan para sa mga namatay. Ug ang mga tawo – pagkahuman sa kamatayon ni Tatay – nakasinati og damgo diin ilang nakita ang daghang simbahan, nga puro bulawanon ug taas, ug taliwala niini usa ka gamay nga simbahan nga tibuk natabonan sa mga krus. Mangutana ang mga tawo: 'Kinsa kaha ang tag-iya niining simbahan nga napalibotan og krus?' – 'Kini,' ilang tubag, 'mao ang simbahan ni Schema-Archimandrite Sebastian. Ganahan siya mag-ampo para sa mga namatay, ug mao nga napalibotan kining simbahan og krus, aron walay makahimo og bisan unsa niini.' Ug nagbarog na kini didto sulod sa 40 ka tuig.

Sa pakig-istorya kang Amahan, nahimong klaro ug dili ikalimod nga ang kalag mabuhi hangtod sa kahangturan, nga ang kinabuhi dili matapos sa kamatayon, kondili ang lawas ra ang mihunong sa pag-eksister. Ug yano ra kini, ug yano ra usab siya misulti niini. Walay duhaduha nga ang Pari adunay gasa sa clairvoyance, bisan pa man wala niya kini gipakita sa hayag. Ang iyang clairvoyance mipadayag lamang sa hayag kon gikinahanglan sa kahimtang.

Sa usa ka higayon, nagdumala si Amahan og serbisyo sa paghinumdom ug nagbasa sa usa ka listahan sa mga ngalan: "Ioanna, Simeon, Olga, Maria..." Samtang nagbasa siya, mihunong siya ug, samtang gihuptan pa niya ang listahan sa iyang kamot, mitan-aw siya palibot. "Kinsa ang nagsumite sa hangyo para sa paghinumdom – Ioanna, Simeon, Olga, Maria?" "Ako, Amahan," tubag sa usa ka babaye. "Ug kanus-a namatay si Simeon?" "Dugay na kaayo, Amahan." "Kuhaa ang imong nota; dili nako siya hinumduman. "Dad-a ang sertipiko sa kamatayon." Misuko ang babaye: "Unsa man inyong gipasabot, Amahan? Dili na ko batanon aron buhaton kini!" (Aduna'y usa ka hilaw nga pamahiin nga kung isulat nimo ang ngalan sa buhing tawo sa listahan sa paghinumdom alang sa kalinaw sa kalag, kini makapahimo kanila nga masamok kaayo ug mobati nga madani nga mobalik sa naghinumdom kanila sa ingon ani nga paagi). – "Sige na. Dad-a ang sertipiko." Wala mailhi sa pari kining babaye; bisita ra siya, kay kung dili, dili unta siya makasugakod sa paglimbong kaniya.

Aduna pay lain nga susamang insidente. Usa ka batan-ong babaye, si Maria Stakanova, nag-awit sa koro sa simbahan. Gidako siya sa usa ka balay-pang-anak, human siya ibalhin gikan sa usa ka nursery, ug wala siyay nahibaloan bahin sa iyang mga ginikanan. Usa ka adlaw, miduol si Maria sa pari ug gisultihan siya

nga nasubo siya nga wala siya kahibalo sa ngalan sa iyang mga ginikanan o sa ilang nasyonalidad, ug dili niya sila mapasidunggan o mapanalangin alang sa kalinaw sa ilang mga kalag. "Na-busy ko karon," matod sa Pari, "balik ka ugkadt diri ugma, mag-istorya ta." Pagkasunod adlaw, gitawag niya siya ug giingnan: "Marusya, mga Ruso ang imong ginikanan, mga Ortodoksong Kristohanon nga gipahilayo sa ilang yutang natawhan. Ang ngalan sa imong amahan mao ang..." – ug gisultihan niya siya sa ngalan sa iyang amahan ug sa iyang inahan. Nalipay kaayo si Maria ug misugod sa pag-ampo alang sa kalinaw sa ilang mga kalag.

Ang Pari wala gayud mag-ayo o magpahimaraot sa bisan kinsa sa hayag, ug tungod sa iyang pagka-mapainubsanon ug pagka-simple, kanunay niyang giingon: 'Dili ko mag-ayo sa bisan kinsa, dili ko magpahimaraot sa bisan kinsa; adto sa ospital.' 'Ako,' ingon niya, 'sama sa isda nga walay tingog' – mao kana ang iyang paubos nga pag-ila sa kaugalingon. Gitabangan niya ang mga tawo pinaagi sa iyang tinago nga mga pag-ampo. Sa paghisgot sa mga ginabaut, moingon siya: 'Dinhi mag-antos sila, apan didto ang ilang mga pagsulay molabay nga walay kasakit... Dili ko gusto kuhaon ang inyong mga krus gikan kaninyo. Dinhi mag-antos kamo, apan sa langit madawat ninyo ang dakong ganti,' – ug pahupayon niya ang mga nag-antos. Ang Amahan adunay espirituhanong kinaadman ug dakong pagkamapailubon. Kung adunay magreklamo bahin sa silingan, moingon siya: 'Gipailub-an ko kamo tanan, apan dili ninyo mapailub-an bisan usa ka tawo.' Kung adunay nagkasumpaki sa lain, mabalaka siya: 'Ako ang abad, apan maminaw ko kaninyo tanan.' Giatiman niya ang kaluwasan sa tanan; mao kana ang iyang tumong. Mangutana siya: 'Magpuyo kamo sa mas malinawon.' Sa usa ka higayon, miyahe kami paingon sa usa ka serbisyo ug nakalimot kami sa censer. Nagsugod kami sa pagpasipala sa usag usa. Miingon ang Amahan: 'Ako ang nakasala,' – ug nanghilom ang tanan. Moingon ang Amahan: 'Tan-awa, gitigum ko kamo tanan dinhi – ang mga buta, ang mga pilay, ang mga anak nga lalaki ug babaye niini ug niadto. Masakiton ko mismo, ug nagtigom ko og daghang masakiton nga mga tawo.' Si Padre Alexander, nga walay tingog, miserbisyo uban kaniya, ug si Padre Pavel usab kay huyang kaayo ang tingog. "Aw, nagtigom na ta, ug mag-alagad ta hinay-hinay, kamo nga mga masakiton!"

Dili mouyon ang Amahan sa pagbiyahe paingon sa ubang monasteryo. "Ani-a," ingon niya, "ang Lavra, Pochaev ug Optina. Gihimo ang mga serbisyo sa simbahan – naa na dinhi ang tanan." Kung adunay nagplano nga molalin, moingon siya: "Ayaw pag-adto bisan asa; adunay mga katalagman sa tanang dapit, kagubot sa tanang dapit, apan ang Karaganda matandog lang sa tumoy niini."

Ang sakit ni Padre Sebastian

Ang Iyang Kasantidad, Patriarka Alexy I, dako kaayo ang tinguha nga makita si Amahan ug makig-istorya kaniya. Gihatagan niya og panalangin si Obispo Pitirim (Nechaev) nga dad-on si Amahan, bisan pa man pinaagi sa eroplano. Apan ang Amahan maluya na kaayo ug wala mouyon: "Dili ko angay molupad sa eroplano," tubag sa Karaan, ug nagpabilin siya sa Karaganda.

Ug busa, sa usa ka buhat sa gugma ug walay pag-ila nga pag-alagad sa Diyos ug sa iyang isigkatawo, milabay ang mga katuigan. Si Amahan klarong nanghuyang. Misamot ang iyang kahuyang, ang kakulang sa gininhawa, ang kasakit sa tibuok lawas, ug ang hingpit nga kawad-on sa gana sa pagkaon. Nag-antos siya sa hapit kanunay nga kasakit sa dapit sa iyang hernia ug sa iyang dughan. Ang mga doktor nga nag-atiman kaniya naghatag og komprehensibo nga pagtambal, apan wala mauswag ang kahimtang sa Amahan; ang iyang pag-antos napagaan lang sa mubo nga panahon. Apan magpadayon gihapon si Padre sa pag-adto sa simbahan matag adlaw sa panahon sa pagsimba. Moingon siya: "Unsa kaha klase nga pari ako kung magpabilin lang ko sa balay atol sa Banal nga Misa o sa Tibuok Gabii nga Pagbantay?" Nag-awhag siya og mga serbisyo sa handumanan adlaw-adlaw, apan niadto gisaulog na lang niya ang Misa sa mga adlaw sa pista.

Napreserba ang usa ka sulat niadtong panahona gikan kang Elder Sebastian ngadto kang Arsobispo Joseph (Chernov) sa Alma-Ata ug Kazakhstan:

"Eminensiya Joseph. Nangayo ko sa inyong panalangin isip arkiyebispo alang kanato tanan ug nag-ampo ko sa inyong pasaylo nga hangtod karon pa lang nakasulat ko og tubag kanimo. Dugay na nakong tuyo nga mosulat kanimo ug mopasidungog kanimo sa adlaw sa pista, apan wala gyud nako kini nabuhat. Gipadala nako ang akong pagdayeg pinaagi sa telegram, apan padayon nakong gipalangan ang akong tubag: ang sakit ug pisikal nga kahuyang, ingon man ang akong ministeryo, mga kabalaka sa panimalay ug mga katungdanan sa liturhiya – tanan kini nakapoy kanako, kay masakiton ug huyang ako. Ang akong mga sakit wala gyud maghatag og pahulay, bisan sa gabii: ang akong ubo ug hernia naghatag kanako og dakong kasakit. Ug ang panahon nagpadayon; dili kini maghulat sa bisan kinsa. Bag-ohay lang ang Pasko, ug tulo ka semana na ang nilabay sukad niadto. Maayo ug malinawon namo nga gisaulog ang panahon sa kapistahan. Sa pagkakaron,

nagpuyo ug nag-alagad kami sa kalinaw ug panaghiusa. Naglaum unta ko nga maordinahan si Padre Nikolai nga pari ug ang tigulang sa baryo, si Pavel Alekseevich, nga diakono, kay mapisan kaayo siya sa pagbasa ug pagkanta; kining mga matitud-anon ug mapisan nga mga tawo talagsaon na karon. Sa uban pa – sumala sa kabubut-on sa Ginoo ug ubos sa Imong Balaang Panalangin. Sa bahin sa pagpatukod, wala pa'y kalamboan. Si Glebov, nga midawat kang Padre Alexander ug Padre Andrei sa Imong atubangan, nagmasakit sa tibuok panahon, ug gusto namo mahibal-an ang tukmang resulta: kung tugotan ba ang pagtukod sa daang lugar o sa lain, o kung balibaran ba kini hingpit. Hinay-hinay namo nga nakatigom og mga materyales sa pagtukod, apan tungod kay wala pa mapinal ang lokasyon, wala kami kahibalo asa kini itipig. Imong Kabanalan Joseph, nangayo ko sa imong Balaang Panalangin aron tugutan ko nga mohawa sa aktibong ministryo ug atimanon ang akong kaugalingong kalag, samtang si Padre Alexander, o si Padre Seraphim, o si Padre Nicholas, mahimong mag-alagad isip rektor. Nagkalisod na ang akong hunahuna, ug ang akong dautang panglawas nagpugong kanako sa pag-atubang niini nga mga butang. Labi na gayud, ang kabalaka ug kaguol sa konstruksyon, ingon man usab sa mga buluhaton sa balaan nga serbisyo, sobra na sa akong makaya tungod sa kahimtang sa akong panglawas. Palihug ihatag kanako ang imong panalangin nga makariretire, ug, uban sa imong pagtugot ug sa mga parokyano, itudlo si Padre Alexander nga rektor. Kami tanan—ako, ang imong dili takos nga bag-uhan, ingon man si Padre Alexander, Padre Seraphim, Padre Nicholas, ang mga klero, ang tibuok kawani sa simbahan, ug ang tanang parokyano—nagluhod sa atubangan nimo ug nangayo sa imong Balaang Panalangin ug balaang pag-ampo."

Sa simbahan, sa likod sa lugar sa serbisyo sa handumanan, adunay gamay nga kwarto nga gibulag para kaniya, nga ilang gitawag nga 'cabin'. Sa likod nga bungbong, sa luyo sa kurtina, naa'y katre diin siya makapahulay atol sa serbisyo kon siya gub-an sa kasakit o grabeng kahuyang. Sa kilid sa bintana, adunay gamay nga lamisa, nga adunay lingkoranang may bukton sa atubangan niini, diin nakasabit sa ibabaw ang usa ka dakong ikon sa Labing Balaang Trinidad nga gipintalan ni Inahan Agnia. Usahay, mosinggit si Amahan, modapa sa katre, ug magpahimutang og pungan sa ilawom sa iyang mga tiil aron kini mosaka gamay. Nagsul-ob siya og tunga nga manto, epitachelion, ug mga pulseras. Ug usahay mosulti siya sa Ektenia samtang nagahigda. Kanunay siyang motindog para sa Ebanghelyo, isul-ob ang iyang felonion, ug mobasa sa Ebanghelyo samtang nagsul-ob niini.

Ang Amahan maminaw sa mga kumpisal sa mga penitente samtang naglingkod sa lingkoranan. Nagsugod siya og gamay nga pakig-istorya sa mga miadto aron makakita kaniya ug dili na niya makita ang tanan. Dili niya balibaran ang mga bisita gikan sa ubang mga lungsod, apan sa ulahi gisugdan usab niya nga ipakig-istorya sila sa mubo ra.

Niadtung Disyembre 1965, nisugod ang grabeng katugnaw, nga ang temperatura mibagsak sa 40°. Samtang naglakaw siya tabok sa patyo gikan sa iyang selda paingon sa simbahan, misugod og kusog nga pag-ubo si Amahan. Ang mga doktor, sila Olga Fyodorovna Orlova ug Tatyana Vladimirovna Tortensten, nga nagbantay sa iyang panglawas, miingon: "Dili ka angay molakaw sa patyo sa ingon ana kabugnaw." Mitutok si Padre kanila nga dili mouyon ug miingon: "Molupad nalang ko."

Sugda pa sa Enero 1966, dako kaayo ang pagdaot sa iyang panglawas ug misamot ang iyang mga kronikong sakit.

Ang iyang doktor nga nag-atiman kaniya, si Olga Fyodorovna Orlova, nag-diagnose sa mosunod nga mga kondisyon: chronic bronchitis uban sa bronchiectasis ug gagmay nga abseso, pulmonary emphysema, oesophageal stricture, ug prostate adenoma uban sa kauban nga mga komplikasyon: chronic pyelonephritis uban sa grabeng symptomatic hypertension, ug bilateral inguinal hernia nga kanunay nga partial strangulations. Si Papa nag-antos na sa niining mga sakit sulod sa pipila ka tuig.

Ang amahan nabalaka kaayo nga nahimong lisod na para kaniya ang pagsaulog sa Liturgiya – kanunay siyang ubo samtang nag-alagad ug dali siyang mahutdan og gininhawa. Gisugyot sa mga doktor nga magpa-iniksyon siya sa buntag sa wala pa ang serbisyo. Nalipay kaayo ang amahan ug misugot. Pagkahuman sa iniksyon ug mubo nga pahulay, nakalakaw siya paingon sa simbahan ug nakapangulo sa serbisyo, bisan pa sa kalisud. Apan nagpadayon ang sakit, ug sa dili madugay dili na gyud siya makalarga paingon sa simbahan bisan pa sa iniksyon. Sa pagtan-aw sa iyang pag-antos, gisugyot sa mga doktor kang Amahan nga pasakayon siya sa mga nobis ngadto sa simbahan gamit ang lingkoranan. Sa sinugdan misalikway siya, apan sa dihang, human sa daghang pagpangumbinsi, ang iyang nag-atiman nga doktor, si Tatyana Vladimirovna, misugod sa paghilak tungod sa pagsuway sa iyang pasyente, gibutang sa Pari ang iyang kamot sa ulo niya ug miingon: "Ayaw paghilak; pasagdi sila nga magbitbit kanako."

Ang mga batang diakono, ang mga novis ni Padre nga sila Alexander Kiselev [Karon si Archpriest Alexander, rektor sa Simbahan sa Pagkahimugso sa Labing Balaang Inahan sa Dios.], Alexei Veretennikov [Ang namatay nga Hieromonk German.], ug Peter Goroshko [Karon Hegumen Peter; nag-alagad siya sa samang simbahan.], si Vasily Pisarev [ang namatay nga monghe nga si Vasily.], dali nga naghimo og gaan nga lingkoranan gikan sa mga tubo sa aluminium; ang tig-atiman sa selda nagtali og mainit nga scarf sa palibot sa baba sa Amahan, gipahimutang siya sa lingkoranan ug gidala siya ngadto sa simbahan. Sa sinugdan, nahuyang kaayo siya, apan unya naanad na siya. Nangisi siya ug nangatawa. Sa matag higayon nga siya gisul-oban sa tig-atiman sa selda samtang naghulat sa mga bata, moingon siya: "Sige, andam na ko! Asa na ang akong gagmay nga kabayo?" Ug kausa, samtang gidalit siya ug naglakaw si Tatyana Vladimirovna sa kilid, miingon siya: "Aw, ani-a pa usa ka motabang og guyod sa kariton."

Ang mga doktor sa pari namangha sa iyang pagka-masunuron, mapailubon, ug malumo nga pasyente. Gisunod niya ang gireseta nga tambal alang kaniya nga walay reklamo, apan una siyang mangutana unsang tambal ang gireseta, unsa ang epekto niini, ug pila ka dugay molungtad ang kurso sa pagtambal.

Girespeto ni Papa ang mga medikal nga kawani ug gihatagan bili ang trabaho sa tanan, gikan sa mga nursing assistant hangtod sa mga doktor. Kung adunay mga tawo nga moanha kaniya aron hangyoon ang panalangin sa pagsugod sa ilang pagtuon, kasagaran niya silang panalanginan aron mosulod sa usa ka medikal nga kolehiyo, usahay aron moadto sa unibersidad, ug aron magtrabaho isip nursing assistant sa ospital. "Dili sala ang pagpangayo og tambal," ingon niya, "ug alang sa mga nagtrabaho sa ospital, usa kini ka makaluwas ug maayong buhat ang pag-atiman sa mga tawo." Girekomenda niya ang operasyon kung kinahanglan gyud, kung nahibalo siya nga dili makatabang ang konserbatibo nga pagtambal. Ang mga mi-operate uban sa iyang panalangin hingpit nga nakabawi. Ang Amahan mismo usa ka maalamon nga diagnostiko. Sa dihang iyang gipadala ang iyang nag-atiman nga doktor, si Olga Fyodorovna, aron susihon ang usa ka pasyente, moingon siya: "Olga Fyodorovna, palihug susiha ang pasyente. Sa akong hunahuna, naa siya'y ing-ani nga kondisyon." Ang diyagnosis nga iyang gihimo kanunay mapamatud-an.

Milabay ang mga adlaw, ug sa matag-usa niini, nagkagrabe ang kahimtang sa Amahan. Niadtong Pebrero, miabot si Obispo Joseph sa Karaganda. Bisan pa man nga medyo huyang ang Amahan, nakig-misa siya uban sa Obispo. Sa dihang mibulag siya, miingon ang Kanyang Grasya: "Ug karon moanha ko pagkahuman sa Pasko sa Pagkabanhaw ug dad-an tika og ganti – usa ka basket nga puno sa ubas." Nakahibalo ang tanan nga nagpaabot kanamo ang mga luha.

Ang Amahan kanunay naghisgot sa kamatayon ug sa pag-agi ngadto sa kahangturan. Sa dihang mangutana ang mga tawo kaniya, "Unsaon namo pagkinabuhi nga wala ka?", motubag siya nga hugot: "Kinsa ako? Unsa ako? Ang Dios mao kaniadto, mao karon, ug mao unya! Kinsa man ang adunay pagtuo sa Dios—bisan pa man nagpuyo sila liboan ka kilometro ang gilay-on gikan kanako—maluwas. Apan bisan kinsa, bisan pa man magkupot sa pambungot sa akong kasóko, apan walay kahadlok sa Dios, dili makab-ot ang kaluwasan. Kadtong nakaila kanako ug nakakita kanako pagkahuman sa akong kamatayon, dili ko nila bililhon sama sa kadtong wala nakaila o nakakita kanako." "Duol, apan madulas; layo, apan lawom."

Nisugod ang Dakong Kwaresma – ang katapusan sa kinabuhi sa tigulang [Ang kini nga salaysay sa katapusang mga adlaw ug pagpanaw sa Tigulang Sebastian gibase sa mga manuskrito ni Tatiana Vladimirovna Tortensten ug Olga Fyodorovna Orlova – ang mga doktor nga nag-atiman kaniya.]. Sa Domingo sa Pagpatawad, gisaulog niya ang Liturgiya ug gipahigayon ang ritwal sa pagpatawad sa gabii. Alerto siya ug hayag ang iyang nawong.

Sa panahon sa Dakong Kwaresma, sa unang upat ka adlaw sa unang semana, walay nilutong pagkaon nga gikaon sa simbahan, gawas sa sabaw sa Miyerkules human sa Liturgiya sa Presanctified Gifts. Niadtong adlaw, gipanalanginan sa Amahan ang mga masakiton aron makadawat sa Balaang Komunyon. Sa nahibilin nga mga adlaw hangtod Biyernes, walay giluto; bisan tsa wala gipabukala. Nipungko sila aron mokaon pagkahuman sa Dakong Vespers. Gihatagan sila og itom nga pan, sauerkraut, atsaran pipino ug hilaw nga sibuyas. Gitugotan sa Amahan ang mga adunay samad sa tiyan nga mokaon og init nga nilutong patatas ug nilutong sibuyas nga . Sa Biyernes, sa Liturgiya sa Presanctified Gifts, daghan kaayong mga komuniyante. Human sa Liturgiya, gisundan kini sa pagkaon: sabaw sa kabute ug tam-is nga lugaw. Sa gabii – lugaw nga nahabilin gikan sa paniudto, puti nga rusk ug puti nga pan.

Sa unang semana sa Kwaresma, naglingkod si Padre adlaw-adlaw, nga siya mismo ang nagbasa sa Dakong Penitensyal nga Canon ni San Andres sa Kreta sa klaro ug hayag nga tingog. Sa Domingo, ang Pista

sa Ortodoksiya, siya ang naglingkod sa Liturgiya. Niadtong mga adlaw, wala siyay gisultihan ug wala siyay gidawat nga bisita.

Milabay ang ikaduha ug ikatulong semana sa Dakong Kwaresma. Nagpadayon ang tanan sama sa naandan, ug daw magpabilin ang Amahan uban kanamo hangtod sa walay katapusan.

Niadtong Marso 13, miabot gikan sa Kiev aron bisitahan si Padre Pavel ang anak sa usa ka propesor sa Unibersidad sa Kiev, ang batan-ong hierodeacon nga si Padre Pavel. Natawo siya sa Paris. Mibalik ang ilang pamilya sa Rusya mga napulo ka tuig ang milabay.

Sa tibuok ika-upat ka semana, si Padre Pavel mibasa sa mga serbisyo sa simbahan – sa matahum kaayo ug ekspresibo nga paagi, klaro kaayo ang paglitok sa matag pulong; mitabang siya sa halaran ug gisulayan nga igahin ang tanan niyang bakanteng oras uban ni Padre. Kanunay siyang pakig-istorya ni Padre sa taas nga panahon. Dili lang ang Amahan, kondili ang tanan nga nagpuyo sa simbahan nahigugma kang Padre Pavel. Mapainubsanon kaayo siya, apan makita sa tanan niyang lihok ang pagka-tao sa taas nga kultura. Gitan-aw siya pag-ayo sa Amahan.

Niadtong Marso 21, miabot si Padre Andrei gikan sa baryo sa Osakarovka. Nangayo siya sa Padre nga magpadala og usa ka tawo aron motabang kaniya sa pagbasa sa simbahan ug sa pagdumala sa koro. Gihatagan sa Padre og panalangin ang usa ka ekspersiyadong babayeng koroista nga moadto, ug kalit usab siyang gihatagan og panalangin nga kauban ni Padre Pavel paingon sa Osakarovka. Nahitabo ang usa ka makapahinganghang pakighinabi tali ni Padre Pavel ug sa maong Pari. Siyempre, wala man gani moanhi si Padre Pavel gikan pa sa Paris paingon sa Rusya, ug unya ngadto sa Pari, aron lang mag-inusara sa hilit nga kapatagan. Miabot siya aron magpabilin duol sa Amahan, apan tungod kay gipapahawa siya sa Amahan, miingon siya: "Bendisiha ko aron makabalik sa akong panimalay. Mobalik ko sa akong hermitage duol sa Kyiv." Ang Amahan: "Hatagan tika og hermitage! Ikaw ang miadto kanako, ug gidawat tika. Miabot ka sa imong kaugalingong kagustuhan; wala tika tawga. Dinhi, makabaton ka og hermitage sa Osakarovka!" Si Padre Pavel: "Pahawaa ko; panalangini ko aron biyaon tika sa hingpit." Nabalaka ang Padre: "Ihatag tika sa Kiev, ihatag tika niini uban sa baston, ihatag tika niini uban sa baston, ug kuhaan pud ko og lubid, ihatag tika niini uban sa lubid! Monghe ka ba?!" Nihulog si Padre Pavel sa tiilan sa iyang amahan: "Pasayloa ko, panalangini ko; moadto ko sa Osakarovka." Midagan siya sa iyang kwarto aron kuhaon ang ikon nga gipanalanginan kaniya sa iyang amahan alang sa kinabuhi sa monghe sa dihang bata pa siya. Wala na siyay gidala pa.

Naluoy ang tanan kang Padre Pavel; nasubo ang tanan. Nangreklamo sila sa Pari ug miingon: "Kinahanglan namo si Padre Pavel—maayo kaayo siya mobasa ug makanta sa koro. Halos wala na mi'y lalaking tingog. Ug motabang siya bisan asa: sa santuwaryo ug sa sakristiya. Pahawaon ba nimo silang tanan? Pasagdi si Padre Andrei nga mangita ug mopili sa iyang kaugalingong mga tawo. Unya, moanha pa ang uban kanimo nga mangayo usab sa sama." Wala'y miingon ang Pari.

Nagdali si Padre Andrei nga molakaw. Nianhi ang tanan aron mouban kang Padre Pavel. Gireprubaa sa tanan si Padre Andrei. Natingala ug nabulag-bulag si Padre Pavel. Wala mogawas ang pari sa iyang selda.

Sa wala pa ang Banal nga Pagbantay sa Tibuok Gabii, ang Pari miminom og tsa ug wala mag-istorya bisan kinsa. Sa sunod adlaw mao ang pista sa Kapatgas nga mga Martir sa Sebaste. Sa tibuok gabii nga pagbantay, ang Pari nabalisa ug 'nasuko kaayo', sumala sa giingon sa mga madre. Gipasaway si Padre Alexander tungod kay nangutana siya kung kinanta ba o basahon ang 'Glory to God in the Highest'. Gipasidaan pag-usab si Padre Alexander ug si Alyosha Veretennikov sa dihang gisulayan nila pagpugong ang Pari nga moadto sa pagpan-aw sa tibuok simbahan. Miingon siya nga nasuko: "Ihatag ninyo kanako ang inyong panalangin; ako na mismo ang moadto ug magpan-aw niini." Gilibot niya ang tibuok simbahan ug nagpan-aw niini.

Niadtong Biyernes, Marso 22, gisaulog sa Pari ang serbisyo sa lubong alang sa usa sa iyang espirituhanong mga anak nga babaye, nga wala pa tigulang. Nihilak siya atol sa serbisyo.

Gidala gikan sa Siberia ang usa ka babaye nga gipanag-iya sa demonyo. Gisaulog sa Pari ang Liturgiya sa Presanctified Gifts. Sa tibuok serbisyo, ang babaye nga gipanag-iya usahay mokiya sama sa iring, mokagang sama sa karnero, ug mokukuk sama sa tandang. Gidani siya paingon sa narthex. Dili kini lisod – kay sobra siya ka payat.

Sa gabii sa Domingo, Marso 24, sa dihang nangkawala na ang mga mananamba ug hapit na walay sulod ang simbahan, ang Pari naa gihapon sa iyang 'kota'. Ang babaye nga gipanag-iya sa demonyo naghigda nga hilom sa usa ka kanto, kauban ang usa sa mga babaye nga miuban kaniya. Kalit lang, nabukas ang Royal

Doors, ug ang Pari misaka sa pulpito nga kompleto ang bisti, nagsul-ob sa iyang manto ug nagbitbit sa iyang baston. Mibangon ang babaye gikan sa salog ug mitan-aw kaniya, nga nag-ug-ok ug nag-meow. Sa wala pa siya makaabot sa pari, misinggit siya og kusog sama sa pagkurak sa manok. "Hoy!" miingon ang pari sa kusog, nga dili na mailhan ang iyang tingog. Misiyagit pag-usab ang babaye nga gipanag-iya sa demonyo, apan mas hinay na kaayo. "Hoy!" gibalik sa pari. Misiyagit siya og hinay kaayo, mura'g gikan sa gilay-on. "Well!" matod sa pari sa ikatulong higayon. Wala siyay gisulti. Unya miingon siya, "Ikaw si Joshua." "Dili ko si Joshua, ako si Sebastian," matod sa pari nga puno sa awtoridad, "ugma sa buntag, moanha ka dinhi sa pari, magkumpisal sa imong mga sala ug modawat sa Banal nga Komunyong."

Sa Biyernes, wala magdumala ang Pari sa serbisyo; naglingkod siya sa santuwaryo. Ang kanhing babayeng gipanag-iya mitindog nga kalmado atol sa serbisyo ug hilom nga midawat sa Banal nga Komunyong. Niadtong gabii, gidala siya paingon sa Siberia.

Sa Domingo sa ika-unom ka semana, wala magdumala si Amahan sa serbisyo; naglingkod siya sa lingkoranan sa santuwaryo. Human sa Komunyong, gisugo niya sila nga moawit sa 'Ablihi kanako ang mga ganghaan sa paghinulsol, O Maghahatag sa Kinabuhi...' Sukad niadtong adlaw, hinay-hinay nga mikunhod ang iyang kusog.

Niadtong Marso 31 sa alas 3 sa kaadlawon, gipukaw ni Amahan ang tig-atiman sa selda ug miingon: "Mas grabe pa karon akong gibati kaysa kaniadto. Sigurado, mobiya na ang akong kalag sa akong lawas." Gisupportahan nila ang iyang pagginhawa gamit ang oksiheno sa tibuok gabii. Nakahilom ang pagginhawa ni Amahan.

Sa Sabado ni Lazaro, Abril 2, usa ka butang nga dako kaayo ug labaw nga importante ang nahitabo sa Amahan. Sa alas 3 sa kaadlawon, gipukaw niya ang iyang tig-atiman sa selda ug gihangyo siya nga tawagon si Amahan Alexander ngadto kaniya. Nagdan-ag ang iyang nawong ug nangurog sa kalipay, miingon siya og usa ka butang kang Amahan Alexander, ang iyang espirituhanong amahan. Walay nakahibalo unsa ilang gihisgutan. Nasayud lang kita nga nadungog ni Padre Alexander ang kumpisal sa Padre ug gihatagan siya og Balaang Komunyong, samtang misulod siya sa santuwaryo aron madawat ang Balaang mga Gasa. Pagkahuman makadawat sa Komunyong, misugod ang Padre og kanta: 'Mibanhaw ang Kristo!' – ug gipadala niya ang nobis aron pukawon ang mga babaye sa koro ug tawgon sila kaniya aron makanta sila sa mga himno sa Pasko sa Pagkabanhaw para kaniya. Miabot ang mga babaye, nga nagsul-ob og puti nga panapton sa ulo, ug misugod sa pagkanta sa Paschal troparion, ang stichera ug ang irmoses sa canon. Pagkahuman nila pagkanta, nangutana ang Amahan: 'Kinsa ang naa sa kusina? Sultihi sila nga magluto og itlog sa tulo ka paagi: malumo ang luto, hugot ang luto, ug sa bag.' Gibuhat gayud kini tanan.

Sa buntag, gisugo sa Pari ang tagdumala sa balay nga magdala kaniya og gatas: "Aw," ingon niya, "kvass ug okroshka ra man inyong gihatag. Ngano man pirmi ninyo ko pugson nga moinom og kvass? Dapat gatas inyong ihatag nako." Miadto ang tagdumala sa balay sa tindahan ug mibalik nga magdala og gatas. Walay misupak kang Padre. Ang madre nagbubo sa gatas sa usa ka tasa ug nag-ingon nga mahadlokong kaayo: "Padre, Sabado ni Lazaro pa lang karon; unya moabot ang Biyernes Santo, ug pagkahuman niini ang Pasko sa Pagkabanhaw. Kung Pasko sa Pagkabanhaw karon, pila kaha ka daghang gipintalan nga itlog ang naa nato, pila kaha ka daghang kulich nga keyk!" Mitutok siya sa tanan ug miingon: "Ah... mao diay na!" – samtang gipahilayo ang tasa sa gatas. "Naubos na ang gatas! Hatagi ko na lang ug okroshka."

Niadtong gabii, naglingkod si Amahan sa lamisa duol sa bintana, nagtan-aw sa mga tawo nga nagbitbit og mga sanga sa willow padulong sa simbahan. "Nagkatigom ang mga tawo para sa Pagbantay Tibuok Gabii," ingon niya, "ug kinahanglan ko nga mag-andam aron makig-uban sa akong mga amahan ug mga katigulangan, akong mga lolo ug mga apohan."

Sa Martes, Abril 5, pagkahuman sa seremonya sa paghinumdom, miingon ang Amahan kang Padre Alexander: "Padalhi dayon og telegram sa Osakarovka, ingna si Padre Pavel nga mobalik na gayud."

Abril 9. Sabado sa Semana Santa. Sa panahon sa Misa, natulog ang Pari sa iyang kwarto. Pagkahuman sa Misa, gisul-ob niya ang iyang kasok ug kapilya ug migawas aron magpaalam sa mga parokyano. Gipaabot niya ang pagdayeg sa tanan alang sa umaabot nga pista ug miingon: "Mibiya na ko kaninyo. Mibiya na ko sa kinabuhi dinhi sa yuta. Miabot na ang panahon nga mobiya ko kaninyo. Nisaad ko nga mouli ug paalam, ug ania karon, gipatuman nako ang akong saad. Usa ra ka butang akong hangyo kaninyong tanan: kinabuhi sa kalinaw. Ang kalinaw ug gugma maoy labing importante. Kung naa kini kaninyo sa inyong taliwala, kanunay nga adunay kalipay sa inyong mga kalag. Karon nagpaabot kita sa pag-abot sa Hayag nga Matinas, sa pag-abot sa pista sa Pasko sa Pagkabanhaw – ang kaluwasan sa kalag alang sa walay katapusang kalipay. Ug

giunsa kini makab-ot? Pinaagi lamang sa kalinaw, gugma, ug matinud-anon, tibuok-kasingkasing nga pag-ampo. Dili kamo maluwas pinaagi sa bisan unsang butang gawas kaninyo, kondili pinaagi lamang sa inyong makab-ot sulod sa inyong kalag ug sa inyong kasingkasing – malinawong kahilom ug gugma. Hinaut nga ang inyong pagtan-aw dili gayud makiling ngadto sa bisan kinsa. Tan-awa diretso ang unahan, andam sa bisan unsang maayong tubag, sa bisan unsang maayong buhat. Mao kini ang akong katapusang hangyo kaninyo. Ug ako usab nangayo kaninyo niini – pasayloa ako." Niyuko siya sa hawak ug nangalibog. Hilom, uban sa dakong kalisud, misulod siya sa santuwaryo ug nangayo nga dalhon siya pauli sa iyang selda. Wala magkabulag-bulag ang mga tawo; nagahilak silang tanan.

Niadlong Abril 10, sa gabii sa Pasko sa Pagkabanhaw, gusto ni Tatay nga dalhon sa simbahan, apan wala na siya makabangon. Ang tanan sa iyang palibot nabalotan sa kasubo. Nagpadayon ang Matins. Mibiya si Dr. Tatiana Vladimirovna sa serbisyo ug midagan paingon kang Padre. Mitutok siya kaniya ug miingon: "Ngano man nga mibiya ka sa simbahan? Dili pa ko mamatay. Naa pa koy oras nga makig-ilis sa tanda sa krus sa mga namatay dinhi. Balik sa serbisyo sa kalinaw."

Sa pagsugod sa Liturgiya, gitawag si Dr. Olga Fyodorovna ngadto sa Pari. Human sa usa ka iniksyon nga makapawala sa kasakit, nahupay ang iyang kahimtang, bisan malipayon pa gani. "Gusto ko moadto sa simbahan. Sa una, maayo pud ko mo-awit. Nag-awit ko og 'Pascha' sa akong selda sa tibuok Semana Santa. Ug karon, kinahanglan na nako mangayo sa uban nga mo-awit para nako. Apan dili ko gusto nga ania; gusto ko nga naa sa simbahan. Gusto gyud unta nako nga isuot ang akong kasok ug kapilya ug molingkod ingon ana, bisan pa lang sa Balaang Liturhiya." Nagsugod na ang tig-atiman sa selda sa pag-sul-ob kaniya, samtang nagpadayon siya: "Gipangayo nako kaninyo nga maghupay kamo sa usag usa, nga magpuyo sa gugma ug kalinaw, ug ayaw gayud pagtaas sa inyong mga tingog sa usag usa. Wala na koy laing hangyo kaninyo. Mao kini ang labing importante alang sa kaluwasan. Ang tanan dinhi panandaliang, malabay—dili na kinahanglan kabalak-an ang pag- a niini, o maningkamot alang sa kaugalingon. Malabay ra kini tanan. Kinahanglan natong hunahunaon ang walay katapusan." Nasul-oban na ang pari, ug gidala siya sa mga batang lalaki paingon sa simbahan.

Sa hapon sa Domingo, naghigda si Amahan sa iyang selda, nagsul-ob og bag-ong seda nga kasok nga kolor krema. "Naghigda ra ko dinhi kaniadto, naghinumdom," ingon niya, "sa paagi sa pagkamatay sa mga tigulang sa Optina. Si Amahan Joseph nagmasakit sulod sa taas kaayo nga panahon, samtang si Amahan Anatoly 'ang Gamay' wala gyud magmasakit—bisan usa ka minuto. Namatay siya sa usa ka katingalahang paagi... Usa kini ka sakramento... usa ka tinuod nga katingalahan. Sa iyang espiritu, sa iyang dakong pagpaubos, siya ang labing duol sa tanan sa akong tigulang, si Padre Nektarios. Human sa Rebolusyon, duha ka tigulang ang namatay ug gilubong sa sementeryo sa Optina. Si Padre Teodosio, ang skete-superior, namatay niadtong 1920, sa dihang ang kinabuhi sa Optina nagpabilin nga sama sa kaniadto. Apan pagkahuman sa Gubat Sibil, niadtong 1920, nabag-o ang tanan. Aduna'y dakong pagpanlupig, pagpangita, ug pagdakop, labi na sa 1922. Miabot na ang turno sa tigulang, si Padre Anatoly. Niadtong Hulyo 28, miabot sila kaniya ug nagpahigayon og taas nga pagpangita. Unya miingon sila, 'Sige, mag-andam na ka.' Nagsugod siya og hangyo og pahulay hangtod sa buntag aron maputos niya ang iyang mga butang. Mitugot sila, apan hugot nilang gisugo ang tig-atiman sa selda nga pukawon ang tigulang sa buntag ug andamon siya sa pagbiya. Mibiya sila. Nagsugod og pag-ampo ang elder. Naghulat ang tig-atiman sa selda sulod sa duha ka oras – nag-ampo gihapon siya. Unya misulod siya kaniya ug miingon, 'Amahan, mag-andam na ta.' Apan mitubag ang elder, 'Lakaw, ayaw ko samoka.' Mibalik siya pag-usab ug nangutana, 'Amahan, mag-andam na ta.' "Ngano man permi mo ko samokon? Dili ko mosabay kanila; palayo ka." Mibalik pag-usab ang tigbantay sa selda, ug nakita niya si Padre Anatoly nga naghigda sa iyang higdaanan, nakapilo ang mga kamot sa iyang dughan – patay na. Aw, gitawag sa tag-atiman sa selda ang mga kinahanglan nga tawo; gisul-otan nila ang tigulang sa iyang sinina sa lubong, gipa-higda siya sa lamisa, gisiga ang mga kandila, ug nagbasa gikan sa Ebanghelyo. Dali ra nila siya gikuha, nangutana, 'Andam na ba ang tigulang?' Mitubag ang tag-atiman sa selda, 'Andam na siya, mosulod mo.' Nisulod sila, ug didto siya naghigda, patay na sa lamisa. Siyempre, nabigla kaayo sila. Si Padre Anatoly mao ang katapusan nga gilubong sa sementeryo sa Optina, tupad ni Elder Makarii. Samtang naghukay sa lubnganan, nadaut nila ang kabaong ni Elder Makarii ug nadiskubrehan nila ang dili madaut nga mga labi sa elder.

Niadlong Lunes, Abril 11, gidalaan si Amahan og usa ka itlog sa Pasko sa Pagkabanhaw gikan kang Inahan Agnia. Nangisi siya sa kalipay: "Iluwas ug panalangini siya sa Ginoo. Unsa kadako sa iyang nabuhat para sa atong simbahan! Walay lain nga nakabuhat og ingon kadako sama kaniya. Ug sa tinuod, unsa kadako

sa maayong iyang nabuhat sa tibuok niyang kinabuhi. Magkamatay na ko. Sukad karon, kaniya na ninyo pangayoon ang tanan."

Sa alas tres sa kaadlawon, nagsugod og pagdugo ang tutunlan ni Padre. Gihatagan siya og tambal nga makapahunong sa dugo, ug nakatulog siya og hinay-hinay. Sa buntag, gitawagan si Obispo Joseph sa Almaty. Miingon siya: "Dili siya mamatay karong semanaha, apan hapit na ang kamatayon. Mupalupad ko padulong kaninyo."

Sa buntag sa Abril 12, Martes sa Pagkabanhaw, nibati og mas maayo si Padre ug sayon ra ang iyang pagginhawa. "Vera," ingon niya sa iyang tagapangalaga sa balay, "isul-ob ko ang akong botas; kinahanglan ko mogawas ngadto sa mga tawo aron magbinayloay og pangumusta sa Pagkabanhaw, aron dili sila masubo. Nisaad ko. Isulti nako sa tanan ang labing importante." – "Amahan, sobra ka hubag sa imong tiil; dili gani nako ikaw masul-oban og tsinelas, labi na gani bota." – "Dili, dili, kinahanglan nakong isulti ang labing importante. Bisti-a ko!"

Gikuha ni Vera ang mga tsinelas ug giputol niya kini sa kilid. Gidala sa mga batang lalaki si Amahan paingon sa simbahan. Nagsul-ob siya sa iyang kasok ug kapilya. Nilingkod siya sa pikas sa halaran sa pipila ka gutlo, unya mitindog, migawas sa Pultahan sa Hari, ug misaka sa pulpito. Nagasandig sa iyang tungkod, gisugdan niya pag-usab ang pagpaalam sa katawhan: "Paalam na, akong mga hinigugma, mobiya na ko karon. Pasayloa ko kung nakapasubo ko kaninyo. Tungod ni Kristo, pasayloa ko. Gipasayloan ko kamo tanan sa tanang butang. Nasubo kaayo ko para kaninyo. Usa ra ang akong hangyo kaninyo, usa ra ang akong pagpakiluoy kaninyo, usa ra ang akong gipangayo kaninyo: higugmaa ang usag usa. Hinaut nga adunay kalinaw tali kaninyo sa tanang butang. Kalinaw ug gugma. Kon maminaw kamo kanako—ug hangyoon ko kamo niini nga mapinanggaon—mahimong mga anak ko kamo. Dili ko takos ug usa ka makasasala, apan ang Ginoo adunay daghang gugma ug kaluoy. Nagasalig ko Niya. Ug kon ang Ginoo motan-aw kanako nga takos sa Iyang himayaong puloy-anan, mag-ampo ko alang kaninyo nga walay hunong. Ug moingon ko: 'Ginoo, Ginoo! Kay dili ko mag-inusara; kauban nako ang akong mga anak. Dili ko makasulod kung wala sila; dili ko mahimong mag-inusara sa Imong langitnong puloy-anan. Gikasalig Nimo kanako sila'... Ug unya, hinay-hinay, hapit dili madungog: 'Dili ko makabuhay kung wala sila.' – Gisulti niya kini, ug gusto untang mouko, apan wala siya makahimo; gipanaog lang niya ang iyang ulo. Gikuptan siya sa mga batang lalaki sa iyang mga bukton ug gidala siya ngadto sa halaran.

Nagahilak ang tanan sa simbahan.

Niadlong Miyerkules, Abril 13, miabot ang igsoon nga babaye ni Obispo Pitirim, si Nadezhda Vladimirovna, ug si Anatoly Prosvirnik gikan sa Akademya [nga sa ulahi nahimong Archimandrite Innokenty († 1994)]. Nag-istorya og dugay si Amahan kang Nadezhda Vladimirovna pagkahuman sa Banal nga Liturgiya sa iyang kabin.

Miabot ang tawag gikan sa Almaty: si Obispo Joseph grabe kaayo ang sakit, taas ang temperatura og 40, busa dili na siya makalupad paingon dinhi.

Sa Huwebes sa gabii, hapit wala matulog ang Amahan; siya nag-antos sa grabeng kasakit, naglisod sa pagginhawa, ug miingon: "Walay bisan usa ka bahin sa akong tibuok lawas nga walay kasakit. Ang akong gulugod nasunog sama sa gipainit nga puthaw; hapit dili na ko makaginhawa. Apan ang labing grabe sa tanan mao ang kasakit sa espiritu." Siya sige'g pangutana unsa na ang oras.

Miabot ang pipila ka madre gikan sa simbahan aron siya makita. Sa pagsulod ni Sister Fevronia, gitutokan siya ni Amahan sa taas, walay hunong nga pagtan-aw, gipanalanginan siya kaduha ug miingon: "Hinaut nga luwason ka sa Ginoo sa tanan, sa tanan nimong kaayo ug debosyon. Dad-on nako ang tanan uban nako. "Naa unta kamo sa panalipod sa Ginoo." Samtang siya nagbiya na, naghimo siya og krus sa iyang direksyon sa daghang higayon.

Niabot ang mga sugo gikan kang Madre Agnia, nga nag-ingon nga gisirad-an sa Inahan Superior ang iyang kwarto ug wala magtugot nga mosulod bisan kinsa.

Sa gabii, miabot si Hegumen Dimitri gikan sa Kokchetav. Nitungo sila kang Obispo Joseph aron mangayo og pagtugot para kang Padre Dimitri nga ipa-tonsura ang Amahan sa schema. Mitubag ang Obispo: 'Dili na kinahanglan. Ugma, moabot gikan sa Moscow si Obispo Pitirim ug siya na ang moasikaso sa tanan.'

Gipangayo kang Amahan nga, kung mahimo, dili niya usbon ang iyang ngalan sa tonsura, kay tanan nakaila kaniya sa maong ngalan, ug ang pag-usab sa ngalan mahimong, ingon pa, dugang kapungot sa tanan. Mitugot si Amahan ug miingon nga pangutan-on niya si Obispo Pitirim bahin niini.

"Nagkadool na ang adlaw sa akong pagpanaw," misugod og sulti si Amahan sa mga naglibot kaniya, "Nalipay kaayo ko nga giisip ko sa Ginoo nga takus sa pagdawat sa eskema; dugay na nako gihulat kining adlaw. Masubo nga biyaan ko kamo tanan, apan mao kana ang kabubut-on sa Dios." "Amahan, kinsa na kaha ang mag-atiman kanamo?" Nipahilom ang Amahan sa usa ka gutlo, lawom ang paghunahuna, unya miingon: 'Ayaw kamo pagmasubo. Gibilin ko kamo sa pag-atiman sa Reyna sa Langit. Siya mismo ang mag-atiman kaninyo. Ug paningkamoti ninyo nga mabuhi sa kalinaw uban sa usag usa, magtinabangay sa tanang paagi nga inyong mahimo. Dili ko kamo kalimtan; mag-ampo ko para kaninyo, kon makakaplag ko og kaisog sa atubangan sa Ginoo. Ug kamo usab kinahanglan mag-ampo. Ayaw pagbiya sa simbahan; paningkamoti gayud nga motambong sa Domingo ug sa mga pista. Pinaagi sa pagsunod niini, maluwas kamo pinaagi sa kaluoy sa Dios ug sa pamamagitan sa pag-ampo sa Reyna sa Langit.

Sa ulahing gabii, samtang si Dr. Tatyana Vladimirovna naghatag og intravenous drip kang Amahan, misugod siya og sulti: 'Ani-a, akong minahal nga doktor, akong tigulang nga doktor. Lisod kaayo para nako ang paglitok bisan usa ka pulong, apan gusto ko mosulti kanimo og usa ka butang. Dili molihok ang akong dila, uga ang akong baba, ug masakit ang tanan. Wala kay makit-an bisan usa ka dapit nga dili masakitan sa dagom. Dili na makasuporta kanako ang akong mga bitiis; dako kaayo ang kahuyang sa tibuok nakong lawas nga lisod pa gani nako ibangon ang akong mga talawan. Apan klaro ug hayag ang akong hunahuna; ang akong mga panghunahuna nag-agos nga tin-aw, lawom ug malinaw. Ang akong pagkahibalo dili natabonan ni nabag-o—dili. Naga-higda lang ko dinhi ug naghunahuna: busa ang panghunahuna dili magdepende sa lawas. Ug ang utok mao ang lawas. Walay nabilin nga kusog sa akong lawas para sa panghunahuna. Ang mga hunahuna naggikan sa kalag. Karon nahimong klaro kini. Busa, pagdayeg sa Ginoo, nakasulti ko kanimo niini."

Sa Sabado, Abril 16, alas 9 sa buntag, niabot si Obispo Pitirim gikan sa airport. Diretso siya ngadto kang Padre ug nabigla siya sa hitsura niini. 'Wala pa nako siya nakita nga ingon ani, bisan pa sa dihang masakiton pa siya,' mao kini ang iyang gisulti sa mga naa sa iyang palibot pagkahuman. Nag-istorya sila og dugay sa pribado.

Pagkahuman sa paniudto, kalit nga mibati og grabeng pagka-grabe ang kahimtang sa Amahan; nangayo siya nga dayon dayon ipatawag si Obispo Pitirim. Pag-abot sa Obispo, gihangyo siya sa Amahan nga ipadayon dayon ang ritwal sa tonsura aron mosulod siya sa schema. Nagsugod na ang mga preparasyon. Gihangyo sa Obispo nga mobiya ang tanan; si Sister Anastasia ra ang mitabang sa tonsura.

Human sa tonsura, gamay ra kaayo ang gisulti ni Amahan. Ang iyang nawong ug ang tibuok niyang batasan katingalahang nabag-o. Puno kaayo siya sa grasya nga sa pagtan-aw kaniya, makurog ang kalag sa usa ka tawo, ug mabati gyud pag-ayo sa usa ka tawo ang iyang ka-makasasala. Usa siya ka mahimayaong Tigulang, dili na puy-anan ning kalibutan.

Sa alas tres sa kaadlawon, gitawag ni Amahan si Amahan Alexander aron paminawon ang iyang kumpisal ug hatagan siya og Balaang Komunyon. Pagkabuntag, hapit na mapalong ang kinabuhi sa sulod niya. Nakahigda siya nga nakapiyong ang mga mata, bug-at ang pagginhawa, ug gihapuhap niya ang habol sama sa paghapuhap sa mga teklado sa piano. Sa dihang gibuksan niya ang iyang mga mata, mitan-aw siya nga layo ang pagtan-aw ug puno sa kasubo, milabay sa mga tawo nga naa didto. Unya nakigstorya siya kang Obispo Pitirim. Dali ra, gitawag niya ang doktor, si Tatyana Vladimirovna: "Akong daang doktor, tabangi ko; naa ko sa dakong kaguol, sa dakong kasakit." – "Asa ka masakitan, Amahan?" Gituro niya ang iyang mga kamot, nga gibalotan og bendahe human sa pag-infuse sa ugat. Lisod na kaayo pangitaon ang iyang mga ugat; ang tambal misulod ilawom sa iyang panit, nga naghatag kaniya og dugang kasakit. – "Karon dayon, Amahan; hatagan tika og injection nga pampawala sa kasakit, ug mawala na ang sakit."

– Dili kana ang punoang kasakit. Ang punoang butang mao ang kasakit sa kalag. Nagtuo ka ba nga dula ang kamatayon? Daghan ko'g sala, apan gamay ra ang akong maayong buhat.

'Amahan, ang imong mga sala gamay ra kaayo nga dili gani makita bisan pa sa mikroskopyo, samtang ang imong mga maayong buhat lapad sama sa dagat.'

'Apan unsa may akong nabuhat? Gusto unta nako magkinabuhi nga istrikto ug mapainubsanon, apan bisan unsa pa man kini, naglipay gayud ko sa mga kalipay ug kahupayan. Ug namangha ko sa katahum, labi na gayud sa katahum sa kinaiyahan.'

– Amahan, dili ba ang katahum usa ka grasya gikan sa Diyos?

– Ang grasya sa Diyos mao ang kalipay nga gikan sa Diyos. Sa bahin sa mga merito—wala koy kaugalingong merito! Wala'y mga buhat nga bayani! Ang tawo buhi, apan para sa unsa? Ang tanan gikan sa Diyos. Ug unsa kaha ang bahin sa Diyos? Kini magamit sa tanan; ang pagbalhin dili malikayan para sa tanan.

Ang tanan dinhi panandaliang, malabay. Ngano man nga ang tawo molakaw sa iyang dalan sa kinabuhi? Tungod sa gugma, alang sa kaayo sa E . Ug mao kana nga kinahanglan sila mag-antos ug pasensyosong magdala sa ilang pag-antos. Ug maningkamot nga makasulod sa walay katapusang kinabuhi alang sa walay katapusang kalipay. Apan ako, tan-awa, nabuhi, nagbuhat og maayo, sama sa imong giingon, unya nakasala ko. Ang tawo makasala, molihok nga malupigon, ug mawala ang tanan niyang nakuha. Nakasakit ko pag-ayo, nagbitbit sa akong bug-at nga monastikong krus. Lisod ang kinabuhi sa monghe, apan kini usab ang pinakasayon. Ug bisan pa niana, nakasaba ko usahay. Ug tungod niining pagreklamo, nawala ang tanan—ang tanan nakong merito. Busa—kaguol sa espiritu imbis kalipay.

– Amahan, unsaon nako pagkinabuhi? Mihunong ang pari, unya miingon:

– Puyo lang sa imong paagi. Tanan kita makasasala. Ayaw lang pagbuhat og grabeng sala... Maayo, mao na kana ang atong istorya. Mas sayon na para nako ang pag-istorya ug pagginhawa karon. Kauban ka ni Kristo.

Sa Lunes sa gabii, sa seremonya sa paghinumdom para sa Radonitsa, gidala ang Pari paingon sa simbahan. Nakahigda siya sa iyang 'cabin', wala mag-istorya bisan kinsa, wala motan-aw bisan kinsa. Kanunay siyang naghimo og krus sa iyang kaugalingon, nagpaminaw sa pagkanta ug sa seremonya. Si Obispo Pitirim ang nagdumala. Pagkahuman nila pagkanta sa 'Eternal Memory', gisugo niya nga dalhon siya pauli. Pagkahuman sa serbisyo, nakig-istorya siya kang His Grace, ug unya kang Padre John, nga niabot gikan sa Michurinsk sa alas-dyes sa gabii. Malipayon siyang gidawat ni Padre John, nga miingon nga nalipay siya nga buhi pa siya. 'Nakaabot ka aron makita ko, ug karon nakahimo ko sa pag-ilis sa tanda sa krus sa tanang namatay ug pag-ampo para kanila. Tan-awa lang unsa ka nindot nga adlaw! Karon nag-ampo ang Iyang Grasya, ug ugma siya mag-ampo para sa tanan nakong namatay nga mga anak. Nabuhi ko aron masaksihan ang Radonitsa. Maloloy-on ang Ginoo. Ug ang mga namatay nanginahanglan kaayo, ug gihatagan og bili kaayo, ang mga pag-ampo sa mga buhi para kanila. Kanunay nakong gipangamuyo labaw sa tanan ang mga minatay. Ug kanimo, Amahan John, akong gibilin kini: pangamuyo ka labaw sa tanan alang sa mga minatay. Himaya sa Dios sa tanan! Himaya sa Dios sa tanan!'

Sa niining katapusang mga adlaw sa kinabuhi sa Amahan, daghan sa iyang espirituhanong mga anak, nga dili gustong mobiya sa kiliran sa Karaan, ang nagpabilin sa simbahan sa gabii. Niadtong Abril 18, human sa kasagarang pag-ampo sa gabii (nga nagtimaan sa pagsugod sa Semana ni Tomas), nangayo ang Amahan nga basahon ang mga Oras sa Paskwa, human niini mibalik ang tanan sa ilang tagsa-tagsa ka lugar. Ang mga tig-atiman sa iyang selda, ang iyang apo nga si Taisia ug ang doktor Olga Fyodorovna, nagpabilin sa ilang katungdanan duol sa selda sa Amahan. Ang Amahan natulog nga dili malipay, sige'g lihoc-lihoc. Sa alas 4 sa kaadlawon, gipahungit niya ang kampana gikan sa iyang selda. Si Olga Fyodorovna dali dayon mibangon ug misulod sa selda. Ang Pari mura'g nag-antos sa grabeng kasakit. Nangutana si Olga Fyodorovna, "Amahan, akong pinalangga, dili ba ka maayo?" Mitango siya nga oo ug miingon, "Oo, dili ko maayo." Mitanyag si Olga Fyodorovna nga tugbongan siya og injection. Mitugot siya: "Oo, palihug, buhata." Mainit kaayo ang iyang ulo ug mga kamot. Gibasa niya og tubig ang pipila ka gasa ug gibutang kini sa agtang ni Padre. Human sa injection, nakahupay siya ug nibanan ang kasakit. Nagsugod si Olga Fyodorovna sa paghugas sa mga syringe. Kalit lang, kusog kaayo og ubo si Padre, mitindog dayon sa higdaanan, mihuyop og lawom, ug gilapad ang iyang mga mata. Ang iyang panan-aw mitutok sa gilay-on, mura'g naakohan og nakakita og usa ka tawo. Nagpadayon kini sulod sa pipila ka gutlo. Kalit lang, nibalik ang kusog nga pag-ubo. Mitindog pag-ayo ang pari sa higdaanan, gininhawa og lawom, ug gilapad ang iyang mga mata. Nakatutok ang iyang tan-aw sa gilay-on, mura'g nakakita siya og usa ka tawo ug nabigla. Milungtad kini og usa ka gutlo lang. Nangitngit pag-ayo ang iyang nawong; mitunol siya gamay, gikuha ang iyang katapusang gininhawa ug namatay. Usa ka naglibog ug natingala nga pagtan-aw ang natigom sa iyang abli nga mga mata. Namatay si Papa niadtong Abril 19 sa alas 4:45 sa kaadlawon. Martes kana. Radonitsa.

Misigaw si Olga Fyodorovna; dayon misulod ang mga madre ug si Taisia. Misugod ang paghilak ug kagubot. Gitawag si Obispo Pitirim ug ang tanan nga naa duol niadtong gabii. Ang uban pang mga butang misunod sumala sa angay.

Sa alas 5:30 sa buntag, gisugdan sa Iyang Grasya ang serbisyo sa lubong. Nakatandog si Papa sa iyang higdaanan nga natabonan og puti nga habol, nagsul-ob og bag-ong seda nga kasock nga kolor-krema. Ang parehas nga panapton nga kolor-krema ang nagtabon sa iyang nawong ug tiil. Nakataas ang iyang mga kamot nga nagkahiusa sa porma sa krus sa iyang dughan. Adunay lawom ug solemne nga kahilom. Walay nagahilak na. Wala nay kasubo – usa ka pagbati sa kalinaw ang mibalot sa kalag.

Pagkahuman sa seremonya sa paghinumdom, mibiya na ang tanan sa selda. Nagsugod ang seremonya sa pagpanamit. Ang Amahan init pa kaayo, malinaw ang iyang nawong, mura'g buhi pa siya. Hapít na lang ang lawas sa Amahan, bukog na lang. Gihirisan siya og lana sa oliba ug gisul-oban siya sa schema. Gitabonan siya ni His Grace og manto ug gitabonan ang iyang nawong sa usa ka kowl.

Nagdan-ag ang mga kandila sa sulod sa kwarto. Ang pari nagbasa gikan sa Ebanghelyo. Sa ibabaw sa lamisa, ilawom sa iyang kasuk, naghigda ang atong Amahan, nga ang gugma milabaw sa bisan unsang gugma nga mahimo sa usa ka tawo dinhi sa yuta. Ang matag usa sa iyang espirituhanong mga anak mao ang iyang labing pinalangga. Dili lang usa sa iyang labing pinalangga, kondili ang matag usa, walay eksepsyon, mao ang iyang labing pinalangga. Ang daw imposible posible sa Diyos; ug dili lang posible, kondili masabtan ug natural. Ug karon, usa ka itom nga panapton ang nagtabon sa usa ka butang nga nagahigda sa lamesa. Kabalo ang tanan nga si Papa kini. Walay duhaduha, siya gyud kini. Apan, dili na siya kini. Sa taliwala niya, nga naghigda ilawom sa iyang itom nga kasok, ug kanamo, usa ka bangag nga dili malabyan ang nabukas, nga mas lawom pa kaysa labing lawom nga bangag.

Sa buntag, gisaulog sa Iyang Grasya ang Memorial Liturgy sa Radonitsa. Sa alas singko sa hapon, gidala nila ang kabaong, nga gilapdan og itom nga panapton, ug gibutang nila si Amahan sa sulod niini. Gikuha sa Iyang Grasya ang kamelaukha ni Amahan, gibutang ang mitre sa iyang ulo, ug, samtang nag-awit sa 'Helper and Protector...', gidala ang kabaong sulod sa simbahan. Ang mga pulong sa mga espirituhanong awit, nga katingalahan sa ilang kalawom, nibubo—puno sa makapahunahunaong kasubo ug kahupayan, nga nakaabot sa kinatumyan sa dili nato masabtan, apan nasabtan na sa kalag sa balaan nga Amahan. Ang iyang mabug-at nga pag-antos natapos na—ang pag-antos nga sama sa pagkapako sa krus sa iyang sakripisyong gugma, ang iyang pisikal nga mga pag-antos, ang iyang 'pag-antos sa espiritu'. Nakab-ot na sa iyang espiritu ang kagawasan. Ug kami na biyaan nga walay kana nga kalipay sa kanunay nga makapangutana kang Amahan bahin sa bisan unsa. Bisana pa man ang mahitabo, moadto lang ka kaniya, isulti lang kaniya, ug ang tanan moabut sa husto, ang tanan matarong. Ang iyang malumo nga pagtan-aw, ang iyang tingog, ang iyang hinay-hinay nga paghuman sa mga hugpong sa pulong samtang nagbasa siya sa Ebanghelyo – nawala na usab kana. Apan makasubo ba kita, makahilak, o makabalaka? Maputol ba ang espirituhanong panag-uban nato kang Amahan? Ang atong panag-uban karon lain na – usa na ka panalangin.

Gikan sa tanang kanto sa Kazakhstan, Siberia ug sa European nga bahin sa Russia, ang mga klero ug layko – ang espirituhanong mga anak sa Amahan – nagdagsang ngadto sa bulahan nga dalangpanan sa iyang simbahan. Ang mga pari nag-alagad sa mga memorial nga serbisyo tibuok gabii, samtang ang koro nag-awit. Ug padayon nga miabot ang mga tawo. Nakadawat og telegram gikan kang Iyang Kasantosohan ang Patriarka: "Gipadayag ko ang akong pakig-ambit sa kasubo sa mga parokyano sa simbahan sa pagpanaw sa buotan nga tigulang, si Archimandrite Sevastian. Kamo, Kura Obispo Pitirim sa Volokolamsk, gitugotan karon sa pagdumala sa lubong sa namatay sa Ginoo. Patriarka Alexy."

Sa ikatulong adlaw, gilubong si Papa sa Sementeryo sa Mikhailovskoye. Gidala ang kabaong sa usa ka luganan sa lubong sa mubo ra nga distansya paingon sa punoang dalan. Pag-abot sa punoang dalan, gidala ang kabaong paingon sa sementeryo nga gikuptan sa gipalapad nga mga bukton. Murag naglutaw kini ibabaw sa dagkong katawhan ug makita gikan sa tanang kilid. Gipahunong ang tanang trapiko sa pangunang dalan; ang daghang katawoan naghimo og lig-on nga pader nga naglibot sa dalan ug bangketa. Abli ang mga bintana sa mga balay, ug ang mga tawo nagtutok sa gawas. Daghan ang nagtindog sa atubangan sa ilang mga ganghaan o sa mga bangko. Usa ka koro sa mga batan-ong babaye nga nag-awit sa 'Si Kristo Nabanhaw' ang misunod sa kabaong. 'Mibanhaw ang Kristo' – ang tibuok kadaghanan nga liboan ang mitugtog. Sa paglabay sa prusisyon sa pabrika sa semento, napuno ang tibuok bakod sa mga trabahante nga naglingkod niini, ug ang tibuok shift, nga nagsul-ob og overalls nga natapakan sa basa nga semento, misulod sa bakuran sa pabrika. Ang mga tawo misulod sa kadaghanan paingon sa kabaong aron kini hikapon sa ilang mga kamot. Daghan ang nanguna ug nagpaabot sa kabaong sa sementeryo.

Usa ka lubnganan para kang Padre gikahawan sa daplin sa sementeryo, diin sa unahan nag-abot ang walay kinutuban nga Kazakh steppe. Gibutang ang kabaong tupad sa lubnganan, ug ang Kanyang Grasya ang nangulo sa seremonya sa lubong. Gusto unta ni Padre nga ilubong nga nagsul-ob sa iyang kamelauk. Gikuha sa Iyang Ginoo ang mitre gikan sa iyang ulo ug gibutang ang kamelauk kaniya. Gibaba ang kabaong sa lubnganan, gitambak ang yuta, ug gitukod ang krus.

Walay katapusang handumanan kanimo, mahigugmaong Tigulang, walay kapoy nga manalipdong, bukal sa buhing tubig, magtutudlo sa tambag nga nag-ayo – mga pulong nga nagagikan sa Espiritu.

Pagkahuman sa dili madugay sa kamatayon ni Amahan, miabot si Obispo Joseph sa Karaganda [Si Metropolitan Joseph sa Alma-Ata ug Kazakhstan (Chernov, 1893–1975) nagpuyo sulod sa kinatibuk-ang 20 ka tuig sa mga kampo ug sa pagbannaw. Niini, nagpuyo siya ug unom ka tuig sa Karlag.].

Gisaulog niya ang usa ka memorial nga Liturhiya alang kang Amahan, miadto sa sementeryo ug nagdumala og serbisyo sa paghinumdom. Gipasaway niya ang uban, gipakumbaba ang uban, gihatagan og kahupayan ang uban pa – ug gipakaon sila tanan og 'buto', ang uban tam-is, ang uban pait. Ug sa wala pa siya molakaw, miingon siya: 'Si Amahan Sebastian, ang labing halangdon, ang bulahan nga Kura, naghilak ug nag-ampo pag-ayo sa gabii. Ug ang Diyos ug siya ra ang nakahibalo niini. Ug unsa kaha ang iyang gipanghilakan? Daghang mga tawo, lakip na ang mga naa sa posisyon sa awtoridad, ang wala mouyon kaniya ug wala maminaw sa iyang tambag. Gidala niya kini tanan uban sa pagpaubos, nag-ampo sa Diyos alang sa kaluwasan ug kahayag sa tanan kanila. Busa, tungod sa iyang mga luha ug pag-ampo ngadto sa Ginoo, ang grasya sa Espiritu Santo magapahulay sa Karaganda hangtod sa Ikaduhang Pag-abot.'

Gihigugma ni Obispo Joseph ang pagbisita sa Karaganda. Kanunay siyang moingon: "Ang Karaganda gipahiran og dugos," "Ang Karaganda gitukod ibabaw sa mga bukog sa mga balaan" ug "Adto kita sa bulahan nga Karaganda."

Sa paghisgot sa parokya sa Bolshemikhailovsk, miingon siya: "Ang Amahan nagtanum og ubas dinhi, nga iyang giatiman pinaagi sa iyang mga luha." "Usa ka gamay nga simbahan, dili makita gikan sa yuta, apan ang suga niini mosidlak hangtod sa langit."

Sa usa sa iyang mga pagbisita sa Karaganda, mibisita si His Grace sa mga parokya ug nagselebrar sa Liturgiya sa simbahan sa pari, apan wala niya gibisita ang lubnganan sa pari. Gidala siya paingon sa airport; siyempre, nangalumos sa kasubo ang tanan. Ug mao kini ang nahitabo: nilupad ang eroplano hangtod sa Almaty, apan dili paborable ang kahimtang sa panahon didto; wala kini dawata sa Almaty, busa nibalik ang eroplano ug nilupad pabalik sa Karaganda. Ug nagbinuang ang Iyang Grasya sa eroplano: "Mao na si Sebastian para ninyo! Wala namo gibisita ang iyang lubnganan, ug gipabalik dayon mi niya!" Gikan sa airport, misakay ang Iyang Ginoo og taxi paingon sa Mikhailovka, nag-awhag og serbisyo sa handumanan, mibisita sa lubnganan ni Amahan, ug pagkahuman lang niini mibulag sa eroplano.

Gisulti niya kini bahin kang Amahan: "Tibuok akong kasingkasing nga sigurado nga si Amahan usa sa mga ginatahud."

Ang mga anak ni Amahan

Feodosia Fedotovna Prokopenko (Shvager)

Gidala kami sa Osakarovka, sa ikalimang pamuy-anan, niadtong 1 Agosto 1931. Kauban namo ang among inahan ug kami nga pito ka mga anak. Ang among panganay nga igsoon nga lalaki si Pavlik, napulo'g unom ka tuig ang panuigon; ako napulo'g duha; ang among manghud nga lalaki si Zhenya; ang among mga igsoon nga babaye nga sila Nadya ug Varya; unya si Vanya; ug ang bungsong si Grisha. Dako ang among pamilya. Una nilang gidala ang among amahan, ug wala kami kahibalo asa siya.

Nipuyo kami sa Rehiyon sa Stalingrad; ang akong amahan nagtrabaho sa konseho sa baryo. Niadtong 1929, sa dihang gisugdan nila ang pagkuha sa kabtangan sa mga manggaranon nga mag-uuma, gi-enlist ang akong amahan isip usa ka 'party activist'. Wala siya mouyon sa pagkonfiska sa kabtangan sa mga mag-uuma, miingon siya: 'Dili ko moadto; dili nako kana mahimo' – busa gidakpan nila ang akong amahan ug gidala kami tanan isip 'mga kolaborador sa mga kulak'. Kami gagmay'ng mag-uuma, gitawag kaniadto nga 'tunga-tunga nga mag-uuma'. Aduna kami'y hukay, usa ka baka, duha ka kabayo ug pipila ka karnero. Ang akong amahan gipabilin sulod sa usa ka tuig sa nag-inusarang selda. Sa sinugdan, gidala kami nila og kap-atan ka kilometro ang gilay-on gikan sa Stalingrad, ug niadtong 1931 gidala kami sa Osakarovka, sa ika-5 nga panuluyan, diin patag ang stepe. Adunay limampung libo ka tawo sa maong panuluyan. Naglibot-libot ang mga pulis nga nakasakay sa kabayo aron bantayan nga walay makalingkawas. Apan asa ka man mudagan? Anaa didto ang Suba sa Ishim. Mokuha mi og tubig didto ug didto usab mi maglabada. Mitigom kami og mga hilaw nga tanom, gilaga kini ug among gikaon. Didto sa kapatagan, mihukay kami og lungag sama sa silo, gitabonan kini sa bisan unsa nga among makita, ug nagpuyo didto. Mao na ang pamaagi sa pagpuyo sa tanan sa unang tuig. Usa ra ka bubon para sa tibuok Purok No. 5, nga baynte singko metros ang kalawom – nagbarog pa kini hangtod karon. Adlaw ug gabii, nagpila kami para sa tubig. Padalhon ka ni Mama nga nagdala og gamay nga balde, ug moadto ka aron lang makakuha og tubig para sa mga masakiton nga bata. Wala'y kasilyas; usa ra ka

kanal, mga traynta metros ang gitag-on, nga gikutkot ug gipaambit sa tanan. Ug busa, nagsugod na og kamatayon ang mga tawo – usa ka laganap nga pagsulbong sa disenteriya. Matag gabii, moabot ang usa ka kariton; itambog ang mga patay niini sama sa mga troso ug dad-on ngadto sa mga lubnganan. Nahitabo nga tibuok pamilya ang namatay. Ug ang among mga anak nagsugod na og masakit sa disenteriya. Nag-init kaayo sila; walay doktor. Nagkabuka ug nagdugo ang ilang mga ngabil, busa gipahumok namo kini gamit ang gamay nga tubig. Ug busa, niadtong Agosto 31, namatay ang akong manghud nga lalaki nga si Zhenya; unya, niadtong Setyembre 11, namatay ang akong manghud nga babaye nga si Nadya; ug sa buntag sa Setyembre 17, namatay si Varya. Bag-o pa lang misubang ang adlaw, katunga pa lang ang pagsaka niini, sa dihang gilukad namo ni Nanay kana nga lungag; naghigda kami didto samtang nag-antos sa kamatayon si Varya. Ug sa dihang hingpit nang misubang ang adlaw, namatay si Grisha, ang pinakabata kanila tanan. Wala'y kabaong; kami mismo ang naghukay sa lubnganan ug gilabay namo ang mga lawas didto. Swerte mi nga naa si Tiyo Petya, paryente gikan sa among kaugalingong umahan. Hinaut nga makapahulay siya sa kalinaw. Moingon siya kang Nanay: 'Ayaw kabalaka, Dasha, maghabi kami og mga basket para sa imong mga anak' – naa man didto'y mga sanga sa kahoy. Ug gibutang ni Nanay ang tanan nga mga bata sa mga basket. Ug si Mama mangayo sa mga lalaki sa among panimalay: 'Kuhota ang luna sa ilawom sa bariles aron maipaslak namo ang basket didto.' Unya ila kining patong-patongan pa, ug daghan pa, ug daghan pa, ug pataas pag-usab, ug daghan pa, unya ilang tabunan tanan. Sa limang puluhang libo, nakaluwas ba ang katunga o wala? Pero nabilin mi: si Pavlik, ako, ug si Vanya, ug si Mama uban namo.

Unya nagsugod na mi og trabaho. Didto, naghukay sila og turba, ug kami nga mga tin-edyer magkandado sa among kaugalingon sa usa ka kariton—mga dose mi—ug ihatak namo ang turba paingon sa building site; nagtukod sila og mga balay, nagpatong og mga bungbong nga turba. Pero wala mi napuyo sa unang mga balay. Unya nagkasakit si Nanay og typhus; natulog siya nga walay malay sulod sa duha ka semana, samtang naghulat kami.

Miabot ang tingtugnaw, ug nagsugod na kami'g tabonan sa gamay nga niebe. Pagkahulog sa niebe, miadto si Tatay aron makita kami; nakahimo siya'g paagi aron makig-uban kami pag-usab. Nagsugod si Tatay sa pagtrabaho, ug nahimong mas sayon gamay ang among kahimtang. Gihulman ni Tatay og turba ang usa ka kanto sa among lungag sa yuta ug gitabonan ang lungag sa ibabaw og turba. Nagdalá siya og amerikana nga panit sa karnero, nga among nakapasa kaniya sa tinago. Ug ang akong manghud nga lalaki ug ako natulog ilawom niadtong amerikana sa tibuok tingtugnaw, kay gikuhaan mi sa among mga sinina; gidala mi palikdo uban lang sa sinina nga nagsul-ob namo, ug mao kana ang ilang paagi sa pagbalik namo. Pasayloa ko, siyempre, sa pagsulti niini, apan ginasubay namo pila ka pulgas ang among nadakpan ug napatay; ang mga pulgas naglakaw-lakaw sa among tibuok lawas. Mokaon mi og uga nga rasyon; wala'y lugar didto para magluto. Magdala sila og lentils, ug among ngangaon kini. Kadtong tingtugnaw mao ang pinakalisod sa tanan. Wala makalahutay nila Pavlik ug Vanya, ug ako ra ang nahabilin sa tanang mga bata, kauban si Mama ug Papa. Pag-abot sa ikaduhang tuig, nakahimo na sila og balay; gibahin nila kini ngadto sa lima ka apartment, ug naghimo na kami sa among kaugalingong kalan.

Ang among naagian – Diyos lang ang nakahibalo nga dili unta kini masinati sa bisan kinsa! Ang bisan kinsa nga wala pa makadto sa Kazakhstan wala pa makakita sa tinuod nga kalisod, apan ang bisan kinsa nga magpabilin didto dili kini makalimtan hangtod sa adlaw sa iyang kamatayon!"

Ug asa man ang mga lubnganan, sa ika-5 nga panuluyan? Patag na lang kaayo nga yuta didto karon. Dili na nako maimagine karon asa sila gilubong; dako kaayo ang panuluyan. Daghan kaayong mga lungag didto, pero wala ko kabalo asa nako sila pangitaon karon. Naa pa bay nakahinumdum kung asa nahimutang kaniadto ang mga lungag? Dili ko katuo. Wala na'y daghan nga nakabilin sa karaang henerasyon. Kung buhi pa si Mama, tingali nahinumduman niya.

Nina 'Kokhlushka'

Ako si Nina 'Khlushka'. Bisan pa kon isulti nako kaninyo ang akong apelyido, wala'y nakaila kanako niini. Taga-rehiyon sa Sumy ko, gikan sa estasyon sa Zernovo. Niadtong '41, sa pagsugod sa gubat, naa ko sa Ternopil. Gi-evacuate mi gikan sa Ternopil paingon sa Kyiv; midagan mi hangtod sa Kyiv, ug gisultihan mi: "Ligtas ninyo ang inyong kaugalingon bisan unsaon ninyo." Nakadirekto ko sa balay sa akong amahan ug inahan bisan pa man giunsa. Pag-abot nako, miabot dayon ang mga Aleman. Nagtrabaho ko para kanila – naglimpyo sa ilang mga botas. Duha sa akong mga igsoon nga babaye dayon gikuha paingon sa Alemanya, samtang ako gisugo nga pirmahan ang usa ka klase sa papel ug gibyaan aron maglimpyo sa mga botas. Ug

pag-abot sa among tropa, napalagpot nako nga mipirma ko og klase sa resibo – bisan hangtod karon, wala gihapon ko kahibalo unsa kini. Busa, base sa maong resibo, gikasuhan ko. Sa ulahi ra nila gipasabot nako nga usa ko ka ahente sa Aleman. Ug gisilotan ko og napulo ka tuig. Nagtrabaho ko sulod sa upat ka tuig sa mga kampo sa pagtotroso sa Rehiyon sa Kirov, unya gidala ko nila sa Karaganda. Nagpuyo ko sulod sa unom ka tuig sa Karlag. Unsa man akong nakita didto? Walay lain kondili pag-antos ug pag-uyamot. Gistampahan ko nila og tulo ka numero – usa dinhi, usa didto, usa didto – hingpit kong nabranda. Ug unya, sa dihang gipagawas ko, gisulat nila: 'Pirmehang pagpahiluna sa Akmolinsk.' Gidala ko gikan sa Karaganda paingon sa Akmolinsk, ug dali ra kaayo ko natakdan og sakit sa panit (jaundice). Ug sa dihang nakaayo na ko, mihawa ko sa ospital ug naghunahuna: 'Asa kaha ko paingon?' Nagtindog ko sa kadalanan – nagsul-ob sa akong sinina sa kampo – ug ang tanan naglikay nako. Nagtindog ko didto nga naghilak sa kasubo. Niadto ang pipila ka mga tawo kanako ug nangutana, 'Ngano man ka naghilak ana, babaye?' Miingon ko, 'Mao ni ug mao na.' – 'Oh, akong hinigugma, taga-kampo ka, ug kami mga espesyal nga nanimuyo dinhi. Dawaton ka namo.' Unsa kaha kamilagro sa Diyos! Gidawat ko nila, gipangitaan ko og trabaho sa ospital, ug nagtrabaho ko didto sulod sa upat ka tuig. Ug niadtong panahona, gipagawas na ang tanan gikan sa ilang tibuok kinabuhi nga pagbiya. Mibalik ko gikan sa Akmola, ug gitamay ko sa tanan niadto kay na-priso man ko. Apan didto, sa rehiyon sa Bryansk, sa baryo sa Brasovo, nagpuyo ang usa ka tigulang nga lalaki, si Padre Mateo gikan sa Ploshchanskaya Hermitage. Niadto ko kaniya ug miingon, 'Amahan, wala koy kinabuhi dinhi!' Ug mao nga miingon si Amahan Mateo, 'Pawibak diin ka gikan. Didto nimo makaplagan ang tanan nimong butang, ug usa ka dili gilauman nga kalipay ang imoha!' Ay sus! Nalukop ko sa usa ka pagkurug! Unsa may naa didto? Unsa nga kalipay pa kaha ang mahimong naa? Nagaantos ko og daghang pag-antos didto, nagahulog og daghang luha; nakatuman nako sa akong silot didto! Sa Aktas! Sa Karabas! Bag-o pa lang ko gipagawas gikan sa Dolinka ug – 'Pawhawa ngadto sa imong gikanan.'

Mibalik ko sa Akmola ug nagsugod ko og pag-adto sa simbahan pirmi, ug ang pari, si Padre Nikolai Moiseev, miingon kanako: "Nahibalo ka, Nina, adtoa ang Karaganda; naa didto si Padre Sebastian. Ikaw na lang ang mag-atiman sa imong kaugalingon; tingali dawaton ka niya." Ug mao nga miadto ko aron makita si Padre Sebastian sa unang higayon. Sa dihang misulod ko aron makita siya, nagtindog siya didto, sama sa usa ka amahan sa dagkong pamilya, kalma nga nagpanalangin sa tanan. Pag-abli pa lang nako sa pultahan, misinggit si Inahan Anastasia: 'Mao na ang atong anak nga babaye! Mao na ang atong anak nga babaye!' Unya, sa dihang gitawag ko ni Amahan ug misulod ko sa iyang selda, nahulog ko sa iyang tiilan, gikahagkusan nako ang iyang bota, wala ko kahibalo unsa ang isulti, ug nagahilak ko nga mapait: 'Minahal nga Amahan! Minahal nga Amahan! Dili gani nako gusto hunahunaon si Karaganda—labina pa nga moanha diri—dili gani nako gusto hinumduman nga naglungtad kini sa kalibutan! Nalingkod ra ko diri nga walay sala nako, nag-alagad sa akong silot sa Aktas ug Karabas; gipagawas ko gikan sa Dolinka. Ug karon, niadto ko diri kanimo!' – ug gisultihan nako siya sa tanan samtang nagahilak ko sa kasakit. Napuno og luha ang mga mata sa Amahan. Ug ang tanang mga madre naantig sa among paghilak. Gitawag ko sa Amahan nga 'martir', kay napriso man ko nga walay sala – 'tungod sa mga sala sa tibuok pamilya', ingon pa niya. Gihatagan ko niya og dakong ikon sa Balaang Trinidad ug daghang mga tam-is: 'Ug kini, Nina, ipang-apod-apod nimo sa Akmola sa bisan kinsa nga kaila nimo.' Nipabilin ko didto sulod sa duha ka adlaw, unya kinahanglan na ko mobalik. Gipa-alam nila ko, gisakay ko sa tren, ug miingon si Papa: 'Mobalik ka ug mabisita nako.' Ug mao nga nagsugod ko sa pagbisita kaniya. Nagbiyahe ko sulod sa hapit tulo ka tuig, unya gipanalanginan ko ni Padre nga magpabilin sa Karaganda. Mga tuig 1960 kana. Niabot ko dinhi, ug gipadala ko ni Padre sa ospital aron nagtrabaho. Gipadala niya ang tanan niyang mga tawo sa ospital. Nagtrabaho ko sa ward sa mga bata, ug uban sa panalangin ni Padre, among gilubong ang daghang mga bata nga walay swerte. Ug unya misukol kanako ang kaaway. Grabe kaayo akong gibati nga masakit, ug miingon ko sa usa ka bata: 'Ugh! Ma-igo ka unta hangtod mamatay ka, gikapoy na kaayo ko nimo!' Nibangon ko sa akong pagbati ug midagan ko kang Papa: 'Papa! Tan-awa inyong gibuhay nako karon!' Wala ko niya gisaway, apan dayon miingon siya: 'Pero ikaw ba gyud na? 'Mao kana,' ingon niya, 'ang yawa!' Kinahanglan nimo mobiya sa ward sa mga bata, kay ang kaaway misukol batok nato tungod kay gipasakay nato ang mga bata sa tren. Adto ka sa Ward 1; wala'y bisan kinsa nato didto.' Ug mao nga nagtrabaho ko sa Ward 1, ang Botkin Ward, sa tibuok panahon.

Wala kami'y balita sulod sa kinse ka tuig bahin kang Maria, akong igsoon nga babaye, nga gidala sa mga Aleman paingon sa Alemanya. "Amahan," ingon ko, "wala kami kahibalo unsaon pag-ampo para kang Maria; wala pa siya mobalik gikan sa Alemanya." Ug miingon siya: "Pero buhi pa siya!" – "Unsaon man na? Wala na mi nakadungog gikan kaniya sulod sa kinse ka tuig!" – "Oo, buhi pa siya; makadungog mo gikan

kaniya sa dili madugay!" Ug sa tinuod, sa dili madugay nakadawat mi og sulat gikan kang Maria – naa siya sa Pransya.

Usa ka adlaw nisulod ko sa memorial chapel, ug dayon miingon ang pari: "Nina! Nagpadala ang imong pamilya ug bun para nako!" Unsa man ni? Mibiya ko, kay wala ko kasabot unsang klase nga bun ang gipadala sa akong pamilya. Pag-abot nako sa balay, adunay sulat sa letterbox— —gikan sa akong ginikanan, nga nagsulat: "Nag-ampo kaayo kami para sa pari! Nagluto mi og nindot nga keyk ug gipang-apod-apod namo kini sa simbahan para kang Papa." Didto nako nasabtan.

Nihunong na ko sa paghunahuna bahin niadtong tigulang, si Mateo; nakalimot na gyud ko kaniya. Apan kalit lang nako siya nahinumduman, ug gisultihan nako si Padre Sebastian bahin kaniya ug sa iyang gisulti nako. Ug miingon si Padre: "Dili, dili na mahimo. Kinahanglan ka moadto didto, hatagi siya og gamay nga prosphora, ug hangyos siya nga mag-ampo para nako."

Nagtindog ko sa simbahan, naghunahuna sa akong pagpauli. Miduol ko kang Padre aron madawat ang iyang panalangin, ug nangutana siya, 'Asa ka na-adto? Nakauli na ka, dili ba?' Gitalangin niya ko nga mopauli sa akong amahan ug inahan. "Amahan, hangtod kanus-a ko magpabilin didto?" – "Basta panalanginan ka sa imong inahan nga magpabilin. Palita sila ug asukal." Ug sa ilang sulat, gisulat sa akong ginikanan kanako: "Dad-a kami ug asukal." Gipaabot na niya ang tanan niini. Ug pag-abot nako sa balay, miadto ko sa tigulang nga si Mateo, gihatagan nako siya og usa ka piraso sa prosphora, ug gipakita nako kaniya ang litrato sa pari, ug miingon siya: 'Ah! Apan usa ka bantugang tigulang kini!' – Gihagkaw niya ang litrato. – 'Mamatay siya sa dili madugay, lima ka tuig nga sayo, kay wala ka maminaw kaniya.' Ug nag-ampo siya para kaniya, si Elder Matthew gikan sa Ploshchanskaya Hermitage. Ug naghilak ko – Aktas... Karabas... Dolinka... ug unya kining wala damhang kalipay, mao kini ang akong nakaplagan – Amahan!

Anastasia Petrovna Parshina

Ang skhemanun Eupraxia pareho og edad sa Amahan. Miingon siya kanako nga kanunay siyang mobiyahe aron bisitahan ang mga tigulang sa Optina Pustyn. Niadtong panahona, batan-ong nobis pa ang Amahan. Sa usa ka higayon, miabot siya, ug miduol kaniya ang Amahan ug miingon nga puno sa paghigugma: 'Akong gamay, akong gamay!' Naghunahuna siya sa iyang kaugalingon: 'Bag-o pa lang siya nga nobis, apan gitawag ko niya nga "akong gamay"! Nia man ko aron makakita sa mga tigulang – nganong gitawag ko niya ingon ana?' Sa ulahi, mibyahe siya paingon sa Karaganda aron makita siya, ug gipabilin siya didto ni Amahan. Busa nahimong 'akong gamay' siya.

Gisaysay usab ni Inahan Eupraxia nga siya gipahawa, ug sa maong lugar, ang hieromonk nga si Hierotheos nagpuyo sa usa ka pamuy-anan. Nagpuyo uban kanila ang usa ka batan-ong babaye, si Seraphima, nga grabe kaayo ang sakit sa tuberculosis. Busa nakadawat si Padre Hierotheos og sulat gikan kang Padre Sebastian. Nagsulat siya: 'Ipahigot si Sima sa ngalan nga Sophia. Ayaw paglangan.' Niabot ang sulat sa gabii sa dili pa ang usa ka dakong pista. 'Unsaon man namo?' ilang gihunahuna, 'dili namo mapalangan ang selebrasyon,' busa ilang gihukman nga adtoan siya dayon pagkahuman sa Banal nga Pagbantay sa Tibuok Gabii. Nagkatigom sila dayon pagkahuman sa serbisyo ug pag-abot nila, ilang nakita si Sima nga nagdan-ag ang nawong. Gihimo ni Amahan Hierotheos ang tonsura sa atubangan ni Inahan Eupraxia ug sa laing madre nga nahimong ninang ni Sophia alang sa tonsura. Gihangyo ni Madre Sophia ang iyang ninang nga basahon kaniya ang unang lagda sa monastiko. Nagpabilin ang ninang aron basahon ang lagda, samtang si Madre Sophia naglibot-libot nga walay kahupay sa iyang higdaanan. Nangutana ang ninang, 'Unsa man ang nahitabo nimo?' – 'Gilibutan ko sa mga demonyo sa tanang kilid ug nagagisi-gisi sila sa ilang mga ngipon; ang akong kalag gilutos niining makalilisang nga pag-gisi-gisi sa ngipon.' – "Nahadlok ka ba kanila?" – "Dili, wala ko mahadlok, apan makapaguol kini sa akong kalag." Ug sa katapusan sa lagda, sa dihang nagsidlak na ang kaadlawon, gisumiter sa batan-ong madre nga si Sophia ang iyang kalag sa kamot sa Dios.

Amahan Ioann Timakov, usa ka retiradong pari, Karaganda

Gidala kami gikan sa Samara Governorate paingon sa kapatagan, sa lugar sa umaabot nga panimahan sa Novaya Tikhonovka, sa tunga-tunga sa ting-init sa 1931. Bata pa ko; kauban nako ang akong asawa ug among gamay nga anak. Nanghukay kami ug lungag nga usa ka metro ang kalawom, gitabonan namo ang atop ug tarpulin, ug gibutang namo ang usa ka sako sa among mga gamit sa ulohan. Nipuyo ang among bata sa maong lungag sulod sa usa ka bulan unya namatay. Ug sa tingtugnaw, sa dihang gibalhin kami sa tunga-tunga nga nahuman nga barracks, nanganak ang among ikaduhang anak. Niadtong unang tingtugnaw, milamdag ang

typhus; grabe ka tugnaw, lisod mabuhi sa rasyon, ug nanghuyang ang mga tawo. Niadtong '31 ug '32, nangamatay ang tanang mga bata ug mga tigulang, ug pag-abot sa '33, batan-on na lang ang nabilin; talagsa ra ka makakita ug tigulang bisan asa. Ug unya, ang mga batan-on nagsugod usab ug kamatay. Sa Tikhonovka, duha ka gatos ka tawo ang namatay matag adlaw. Tulo ka brigada sa trabaho ang naghukay og lubnganan (duha ka metro ang gilapdon, lima ka metro ang gitason). Ibalot nila ang usa ka tawo sa hugaw nga habol ug ihaboy sa lubnganan. Sa tingtugnaw, dili na namo makaya ang paghukay sa mga lubnganan. Ang mga patay gipundok-pundok nga sama sa gidak-on sa usa ka balay, nga adunay lima ka gatus hangtod pito ka gatus ka tawo sa matag tapok, naghigda sa ibabaw sa usag usa sama sa kahoy pang-sunog. Namatay usab ang among ikaduhang anak. Naluwas mi sa akong asawa kay namaligya mi sa amerikana niyang balhibo sa fox – nga panulondon niya gikan sa iyang inahan – ug gigamit namo ang kuwarta aron mopalit og oats; gihilis namo kini, gikaon, ug nakalahutay kami sa kinabuhi.

Ako, kauban ang ubang espesyal nga nanimuyo, nagtrabaho sa minahan sa Kirova. Walo ka kilometro ang lakaw gikan sa minahan paingon sa among puloy-anan. Ug matag adlaw kinahanglan namo nga molakaw paingon ug pabalik tabok sa kapatagan. Kung nagtrabaho ka sa minahan, ang tubig sa ilawom sa yuta mutulo gikan sa kisame sama sa ulan. Pagawas nimo sa minahan, basang-basa ka – naay tubig sa imong galoshes, basa ang imong panapton sa tiil – unya magsul-ob ka lang ug uga nga dyaket ug mudagan pabalik sa among puloy-anan bisan 30 degrees ang katugnaw. Pag-abot nimo didto, ang imong sinina nangyelo na sa imong lawas. Ang mga minero molakaw pauli gikan sa trabaho unya kalit lang mamatay. Ug nagpabilin sila sa dalan sa tibuok tingtugnaw. Usahay, sa panahon sa bagyong niyebe, dili nimo makita ang dalan, ug ang mga patay nagkatibulaag sa talamnan sama sa mga marka sa dalan. Sa tingpamulak, gipundok sila sa mga kariton. Ug ako mismo hapit na ko mahugno. Hapit na ko maabot sa balay, hapit na ko mamatay sa kahuyang. Grabe kaayo ko masakit – anemya, pag-uta. Sulod sa dugay nga panahon, nangayo ko sa komandante sa panuluyan nga tugutan kami nga mobalhin sa usa ka lungib duol sa minahan; lisod kaayo nako siya napugos. Ug sa dihang mibalhin kami didto, nahimong paraiso ang among kinabuhi. Dili na ko kinahanglang molakaw og napulo'g unom ka kilometro. Pagawas nako sa minahan, tabok lang sa dalan – diretso sa lungib. Didto, hinay-hinay ko nga nakabawi gamay.

Hangtud sa 1934, wala kami'y pari. Usa ra ka pari nga Old Believer, si Father Sergius, ang moanha aron bawtismohan ang mga bata. Unya, niadtong 1934, gipagawas si Father Jacob Penkov gikan sa Karlag. Ang mga tigulang nga lumolupyo sa baryo sa Bud-Gory nagtago og antimension, usa ka krus, ug mga kasuotan sa pari. Tanan niini nga mga gamit gihatag kang Padre Jacob, ug nagsugod siya sa pagdumala sa mga seremonya sa tinago, nga naglibot-libot gikan sa usa ka balay ngadto sa lain. Daghang higayon nga gidala siya sa mga miyembro sa Komsomol ug gidala sa opisina sa komandante. Gipasidan-an siya nga dili na magdumala sa mga seremonya, ug gihulga pa siya og dugang pagdakop, apan mitubag si Padre Jacob: 'Nisaad ko sa Diyos ug magpadayon ko sa pag-alagad.' Ug sa mga tigulang nga babaye nga iyang nailhan, moingon siya: "Gusto ko nga mag-antos alang sa akong pagtuo." Ug niadtong 1937 gisugo siya, gidala, ug hangtod karon wala nay balita gikan kaniya.

Hangtud sa 1938, mibyahe kami paingon sa Akmola aron makadawat sa Banal nga Komunyon. Niadtong 1938, gipagawas si Padre Vladimir Kholodkov gikan sa Karlag, ug usab kami—nga napulo'g lima hangtod baynte matag higayon—nagsugod sa tinago nga pagtigom sa mga lungib sa yuta. Gisaulog namo ang Misa sa mga adlaw sa pista ug midawat sa Banal nga Komunyon.

Ug sa pagsugod sa gubat, ug sa dihang nagpagawas si Stalin og mando nga nagtugot sa mga tawo sa pag-ampo sa Ginoo, miadto si Padre Vladimir sa konseho sa siyudad ug nakakuha og pagtugot sa pagdumala sa mga serbisyo sa hayag. Ug unya nagsugod na og pag-abot kanamo ang mga tawo. Ang balay sa pag-ampo naa sa usa ka lungib duol sa Minahan sa Kirov, diin kami nagpuyo ug nagtrabaho. Nagahimo kami og serbisyo literal nga ilawom sa yuta; ang among mga bintana naa sa kisame. Ug sa dihang gibuksan namo ang among mga pultahan, lima ka gatus ka tawo ang nagsugod og tigom para sa mga serbisyo. Gipalapdan namo ang lungib, nagtukod og pipila ka gagmay nga gusali, ug nagpadayon kami sa paghimo og serbisyo didto hangtod sa 1950, sa dihang natukod ang Simbahan ni Arkanghel Michael. Una nakong nadungog si Padre Sevastian niadtong 1943 ug nagsugod ko sa pag-apil sa iyang mga serbisyo. Sa ulahi, sa iyang panalangin, mibalhin ko sa Melkombinat, nagtukod ko og kaugalingong balay ug mitabang sa pagtukod ug pagpalit og mga balay para sa mga balo nga adunay mga anak, nga gi-areglo usab ni Padre Sevastian aron makatrabaho sa Melkombinat. Sa paglabay sa panahon, hinay-hinay nga nanginmalinaw ang kinabuhi. Usa ka simbahan ang nabuksan na sa Mikhailovka niadtong 1955. Ug unya, sa katapusan sa 1955, misulat kanako ang akong igsoon nga babaye

gikan sa Kuibyshev: "Vanya, anhi ug bisita kanamo; nami-miss ka namo." Miadto ko kang Amahan: "Hatagi ko ug panalangin; mobalik ko sa balay." Ug miingon siya: "Ayaw, ayaw pag-adto." Apan milabay ang mga tulo ka semana, ug sa unang adlaw sa bag-ong tuig, 1956, miduol ko sa krus pagkahuman sa serbisyo, ug kalit nga miingon ang pari: "Ivan Semenovich, gusto ka moadto sa Kuibyshev; adto na, andama lang dayon, dali, dali!" Ug niadtong gabii mismo misakay ko sa tren ug nilarga. Niabot ko sa Kuibyshev, ug didto – usa ka milagro: nagtindog didto si Zoya. [Niadtong 1956, nahitabo sa Kuibyshev (karon Samara) ang usa ka hitabo nga nagdani sa daghang mga tawo ngadto sa Diyos. Sa panahon sa Pag-ayuno sa Pagkahimugso ni Hesus, sa Bisperas sa Bag-ong Tuig, usa ka batan-ong babaye nga ginganlan og Zoya ang nagbuhat og blasphemous nga buhat: imbis sa iyang kasintahan nga si Nikolai, nga wala miabot sa party, nagdesisyon siya nga mosayaw uban sa ikon ni San Nicolas. Samtang nagasayaw, kalit siyang nahimong bato, samtang buhi pa. Sa gabii, si Zoya mosiyagit sa makalilisang nga paagi, nag-awhag sa mga tawo nga maghinulsol. Busa, nahimong bato siya sulod sa usa ka gatus ug duha ka puol ka adlaw. Sa gabii sa wala pa ang Pasko sa Pagkabanhaw, nabanhaw ang iyang lawas, ug sa ikatulong adlaw sa pista, namatay si Zoya ug miadto sa Ginoo, human niya nabyahe ang lisod nga dalan sa pagbayad-sala sa iyang sala.]

Ang lungsod nabalisa. Nagkatigum ang mga tawo sa gawas sa balay ni Zoya, ug ang mga tawo hayag nga miadto sa simbahan: nagbuhat sila og tanda sa krus ug naghinulsol. Ug miadto ko aron makita si Zoe, apan wala na ko tugoti sa mga pulis nga mosulod sa balay. Nagpuyo ko og usa ka semana sa Kuibyshev ug, pagbalik nako, gisultihan nako ang mga tawo sa Karaganda bahin kang Zoe ug bahin sa probidensya sa Dios alang sa kalibutan nga nagalaglag sa sala.

Dugang pa bahin sa panglantaw sa pari. Ang akong walo ka tuig nga anak nga babaye nagkasakit og tuberculosis. Gidala namo siya sa mga doktor, ug miingon sila: 'Dili namo siya matambalan dinhi; dad-a siya sa sanatorium sa Borovoye, kay kung dili mamatay siya.' Miadto kami kang Papa: "Papa, palihug hatagi siya og panalangin nga makadto sa sanatorium; kung dili, mamatay ang among anak nga babaye." Apan miingon si Papa: "Oo... mas maayo nga ibutang siya dinhi kaysa dad-on didto." Nasakitan kaayo ang kasingkasing sa akong asawa ug ako – naluoy kaayo kami sa gamay nga batang babaye! Ug maayo kaayo ang bata: maalamon, masunuron, malumo, sama sa anghel. Busa gidala nako siya sa Borovoye. Gitambalan gyud siya didto, tinuod, apan pagbalik niya gikan sa sanatorium, lahi na siyang tawo; nahimo siyang daw estranghero kanamo. Ug unya miapil siya sa Young Pioneers, sa Komsomol, ug sa Partido. Ug hangtod karon wala pa siya mosalig sa Ginoo.

Ang akong lain nga anak nga babaye, samtang nagdako, nakaila og usa ka batan-ong lalaki, usa ka Aleman pinasikad sa nasyonalidad, nga nangaluyong kaniya. Diin mitubag ang akong anak: "Ang akong amahan usa ka tawo nga matinud-anon sa pagtuo ug dili niya ko tugotan nga magminyo kanim, kay wala pa ka nabunyagan." Ug si Volodya—mao kana ang ngalan sa batan-ong lalaki—miuyon nga bunyagan ug pakaslan ang akong anak nga babaye sa Simbahan. Busa, miadto ko sa pari aron mangayo sa iyang panalangin, apan miingon ang pari: 'Ipakasal nato sila, apan dili na kinahanglan nga bunyagan siya.'

Kung lain nga pari unta ang miingon ana kanako, mosupak unta ko, kay dili man tugot nga pakaslan ang usa ka dili nabunyagan. Apan niining higayona, wala ko'y gisulti, kay nahibalo ko nga dili masayop ang pari. Ug sa dihang nakig-istorya kami sa inahan ni Volodya, gisultihan mi niya nga niadtong 1942 usa ka pari, si , miabot sa ilang espesyal nga baryo sa pagpuy-anan ug gibunyagan ang tanang mga bata, lakip na si Volodya. Ug nahibalo si Padre Sebastian sa tanan niini, bisan wala pa gyud niya makita si Volodya.

Vera Afanasyevna Tkachenko, ang tagapangalaga sa balay ni Padre Sebastian

Una nakong nakaila kang Padre Sebastian niadtong 1939. Walo anyos pa ko, ug bag-o pa lang gipagawas si Padre gikan sa prisohan. Nagpuyo ko uban sa akong tiya sa Nizhnyaya Street. Ang akong tiya usa ka matinud-anong magtutuo, ug kanunay kami ni Padre nga moadto-adto sa matag balay aron mag-ampo. Ug sa dihang namatay ang akong inahan, mas nahigugma gyud ko kang Padre, kay siya malumo sa mga ulila. Kanunay niya nga giingon: 'Kung dili ko unta ulila, dili ko makabati og ingon ani nga simpatiya para sa uban.' Ug unya miingon si Papa, 'Gusto tika nga dawaton.' Napulo'g usa na ko ka tuig. Ug gipahimo niya nga magpuyo ko uban sa usa ka madre, diin nagpuyo ko ilawom sa pagdumala ni Papa. Ug sa dihang nahimong kinse anyos ko, gidawat ko ni Papa isip iyang personal nga tig-atiman, ug nagpuyo ko uban kaniya sa tanang panahon, nag-atiman kaniya.

Sa dihang nagpuyo kami sa Nizhnyaya Street, magkaon kami tanan gikan sa usa ka mangkok. Lima o unom kanamo ang molingkod sa lamisa, ug moapil si Papa. Usahay grabe akong kagutom, pero usa ra ka

gamay nga mangkok ang ilang ibutang para namo tanan. 'Dili,' huna-huna nako, 'dili na siguro kini igo para namo.' Ug katingalahan gyud! Nabilin pa gihapon ang pagkaon sa mangkok, ug busog na ang tanan. Giunsa kaha ni Tatay pagbuhat ana? Wala ko kahibalo.

Wala pa narehistro ang among simbahan, ug sulod sa hapit napulo ka tuig, nag-ampo kami sa mga balay sa mga tawo. Busa, pananglitan kinahanglan namo moadto sa Fedorovka aron mag-ampo, moingon si Papa: 'Mubangon ta sa alas kwatro y medya sa buntag ug moadto ta sa Fedorovka.' Ug mobangon mi tanan ug molakaw paingon sa Fedorovka. Nagbitbit og mga libro sa iyang abaga, nagdala si Papa og gamay nga kampana, si Inahan Varya ug si Inahan Grusha – mao kana ang koro ni Papa. Maga-ampo kami didto, ug sa alas siyete y medya, panalanginan ko ni Papa aron moadto sa trabaho (dili ka makalingkawas sa trabaho; ilang gipanglutos ang mga dili motrabaho). Ug pag-abot nako sa balay gikan sa trabaho, kinahanglan ko nga moadto pag-usab aron mag-ampo. Maglakaw kami gikan sa usa ka tumoy sa Karaganda paingon sa pikas, kay dili kami tugutan nga maghimo og serbisyo sa parehas nga lugar.

Talagsaon kaayo nga tawo si Amahan. Naga-hilak siya uban sa mga nagahilak, ug nagalipay uban sa mga nagalipay. Kanunay siyang naghalad og matinahuron nga pag-ampo; gikan kini sa iyang kasingkasing. Apan ang kinabuhi sa iyang kalag natago. Lisod ipasabut kung sa unsang paagi kini natago; mabati ra kini sa matag-usa sa iyang kaugalingon. Nahinumdom ko sa usa ka higayon, sa dihang gisultihan nako si Papa bahin sa akong biyahe paingon sa Moscow, bahin sa mga simbahan didto, ug bahin sa akong pagduol sa Patriarka aron madawat ang iyang panalangin, nagpaminaw si Papa nga hilom, apan adunay nahitabo sa sulod niya – mibag-o ang iyang mga mata; gikan sa kayumanggi, nahimong abohon kini. Gisultihan nako siya niini, apan wala siya mitubag; gipaubos lang niya ang iyang mga mata. Siyempre, maalamon kaayo si Papa; dili siya kanunay mosulti og hayag. Apan bata pa ko, busa lisod kaayo para nako masabtan unsay iyang pasabot. Usahay, tapikan pa gani niya ko sa agtang – uban sa gugma, siyempre – aron kuhaon ang pipila ka kabuang sa akong hunahuna. Nagkadaiyang hunahuna ang mosulod sa imong huna-huna. Pananglitan, maghunahuna ko: 'Unsa kaha kini nga klase sa kinabuhi? Moadto ko sa trabaho sa buntag – nag-ampo sila; moabot ko gikan sa trabaho sa gabii – nag-ampo sila. Dili na nako kini kaya! Mas maayo nga mabuhi sa sekular nga kalibutan, nga walay tanan niining stress.' Ug moanha si Papa ug hinay-hinay nga tapik-on ang akong agtang gamit ang likod sa iyang kamot.

Ang akong kabalaka mao ni: Motan-aw ko paubos gikan sa loft sa koro padulong sa halaran – ah, naghubo si Papa; kinahanglan ko magdali paingon sa akong selda, andamon ang tanan aron sa dihang mosulod si Papa, andam na ang tanan sa lamesa. Sa diha nga makakaon na si Papa, kinahanglan siya dayon mohigda ug pahulay. Apan sige'g sulod ang mga tawo – sunod-sunod – ug si Papa, tungod kay gikapoy, usahay moingon: "Dili ko sila makita." "Amahan, unsaon nako pagsulti nila?" "Ingna lang niini – ayaw sila pasakitan, ug pangitaa ang paagi sa pagsulti. Kung kinahanglan, pabuhata sila og hulat." Busa moadto ko ug moingon: "Amahan," ingon nako, "nagpahulay." Unya nakapahulay na si Amahan ug nagbasa sa gamay nga libro. Pag-usab: "Amahan, naay babaye nga miabot." "Pahulat lang siya." Ug nagpadayon ra siya sa pagbasa. Mobalik ka pag-usab ug ipasabot. Ug ang mga tawo mosige'g reklamo: "Aw, ikaw diay ang dili gustong pasudlon sila kang Amahan!" Muadto ko niya. Miingon siya: "Dili, pahulat lang sila; wala pa moabot ang panahon." "Amahan, ingon sila ako diay ang dili magtugot nga makakita sila kanimo." Ug moingon siya: "Kung ganahan ka mosakay sa sled, kinahanglan pud ka andam magbitbit sa sled. Sa katapusan, ako mismo nagpuyo uban sa elder sa Optina Pustyn." Naa'y mga panahon nga dili gyud ko magtugot nga bisan kinsa makakita kaniya, kay moingon si Amahan: "Dili ko makakita og bisan kinsa karon; dili kaayo ko hapsay ang gibati." Ug ang mga tawo mosulti: "Strikto kaayo si Vera; basin bugbogon pa gani niya sila." Naa gyud usa ka higayon nga ingon ana. Gipadala ko ni Tatay paingon sa Moscow, samtang si Inahan Iulia ug si Maria Obraztsova [si Maria Obraztsova – ikaduhang tig-atiman sa selda ni Tatay] nagpabilin uban kaniya. Nagsulat sila kanako: "Vera, balik na; dili na pareho kung wala ka." Ug si Papa mosulti usab: "Ah, kamo! Dili untang pasagdan ni Vera nga mahitabo ang ingon ani nga kagubot." Ang tanan mosulod-gawas lang sumala sa ilang gusto. Ug sa dihang masakiton na si Papa, adunay duha ka 'pulis' nga nagbantay – sila Shurik ug Alyosha. Bisin sila wala makaya, busa gitawag ko nila. Kinahanglan ko moanha ug 'solbad-on ang mga butang.' Ang mga lalaki, siyempre, medyo malumo, pero naanad na ko sa pagpanalipod kang Papa. Mo-reklamo sila kang Papa: 'Papa, ngano masuko kaayo si Vera? Dili niya kami pasudlon aron makakita kanimo.' Ug moingon siya: 'Nanginahanglan usab kami og ingon ana nga mga tawo sa monasteryo.'

Sa usa ka higayon, nangayo si Papa kang Obispo Pitirim nga padalhan siya og duha ka typewriter. Pag-abot niini, miingon si Papa: 'Ani-a na, Vera, usa para nimo ug usa para kang Maria Obraztsova.' Ug

naghunahuna ko: 'Unsaon nako paggamit ani? Unsa may buhaton nako niini?' Apan pagkahuman sa kamatayon ni Papa, nasayran nako nga gikinahanglan gyud nako kana nga typewriter. Nakat-on ko og mag-type ug nagtudlo ko og kurso sa pag-type ug administrasyon sa opisina sulod sa baynte singko ka tuig. Ug si Maria naghunahuna: 'Unsaon nako paggamit niini?' Niining gabii. Ug sa buntag, miingon si Papa kang Maria: "Dili, dili nimo kini kinahanglan; magbasa ka og salmo." Ug gihatag niya ang typewriter kang Elena Agafonova [Si Elena Alexandrovna Agafonova karon nagtrabaho isip clerk sa Administrasyong Diyosesis sa Alma-Ata–Semipalatinsk.].

Si Maria Obraztsova, ang tig-atiman sa selda ni Padre

Una kong miadto aron makita si Padre niadtong 1948 gikan sa Tikhonovka. Adlaw kini sa Pasko. Pag-abot nako, ang serbisyo gihimo sa usa ka gamay nga panimalay, gipalibotan og palisada ug alambre nga may dagom – mao kana ang hitsura sa among simbahan. Nagselebrar sila sa Dakong Kompleto ug sa Banal nga Liturgiya. Ang seremonya nakahatag ug dako kaayong impresyon kanako nga dili na kini mailhan sa paghulagway; nakalimot ko asa na ko. Pagkahuman sa seremonya, alas kwatro sa kaadlawon, gipahulay kami sa akong amiga sa mga asawa sa mga pari sa Nizhnyaya Street. Pag-abot namo – usa ka gamay nga payag, hapsay kaayo ang tanan, adunay kurtinang gasa ug mga alpombra nga nakalatag. Nagpahulay kami ug nakaon – karon oras na aron mobalik. Apan nangutana ang mga inahan: "Nakita ba ninyo si Padre?" – "Dili pa." Ug kalit lang mitungha si Padre gikan sa kadalanan – nagkatok sa bintana gamit ang iyang tungkod. Nalukop ko sa kahadlok, apan si Nikolai namo nga taga-Tikhonovo miingon: "Mao ni ang buhaton nato: dawaton nato ang iyang panalangin, apan kay mao pa ninyo kini unang higayon, kinahanglan kamo mokiling sa tiilan sa Amahan." Nisulod ang Amahan, gikuha niya ang iyang panapton sa gawas, ug gipang-congratulate niya ang tanan sa pista. Nihapa kami sa among mga tuhod, apan miingon siya: "Dili, dili na kinahanglan—dakong pista ni." Unya gipahawa niya ang tanan ug gidala ko ug ang akong amigo sa iyang kwarto. Grabe kaayo akong kahadlok, ug misugod siya pagpangutana nako: 'Asa ka nagpuyo? Kinsa imong kauban sa nagpuyo? Kinsa ang imong mga paryente?' Nagkurog ang tibuok nakong lawas. Ug gihatagan niya ko og panalangin nga mobalik ko aron makita siya.

Sulod sa duha ka bulan human sa akong pakighinabi sa pari, sobra kaayo akong kalipay. Unsa kaha akong ikalipay? Karon nailhan na nako ang pari. Busa nagpadayon ko sa pagbisita kaniya sulod sa duha ka tuig. Unya miingon siya: "Kinahanglan ka mobalhin dinhi. 'Pasagdi nga moanha ang imong mama.' Miabot ang mama. Nangutana siya, 'Pila mo ka anak?' – 'Upat ka babaye ug usa ka lalaki.' – 'Maayo, kuhaon nako ang usa kanila.' – 'Sige, pa.' – 'Ayaw kabalaka, makabisita ra gihapon mo kaniya dinhi.'

Ug gipalit niya kami nga tulo ka babaye og gamay nga balay sa Melkombinat. Niadtong 1950 kana. Gipalit niya ang balay, gihatagan kami niya og yawi, ug nagpuyo na kami didto. Mibisita kami sa Mikhailovka sa mga piyesta, ug kanunay nga moanhi si Papa aron bisitahan kami sa Melkombinat. Unsa ka dako nga kalipay kana! Pag-abot pa lang ni Tatay, dali dayon motigom ang daghang tawo, mura'g kalayo nga mikaylap ang balita. Ug magdumala si Tatay og mga serbisyo sa pag-ampo ug serbisyo sa paghinumdom para namo. Sa dihang mibiya si Tatay sa Melkombinat, nahimong gabii ang adlaw. "Amahan, mosunod ko nimo!" – "Dili, dili tika madala, siyempre; walay luna." Apan isip pahupay, hatagan niya kami og litrato o hulagway. "Amahan, palihug pirmahan!" "Ay naku! Sa sunod, kung dili tika madala."

Ug sa dihang nakapahimutang na kami sa Melkombinat (sa tingdagdag kana), miingon si Papa: "Tukora dinhi ug usa ka dako nga kwarto, lima ka piye sa lima ka piye." Ug misugod kami sa pagtukod. Tulo mi ka babaye, ug gihatagan mi niya ug usa ka lalaki nga motabang—pareho ra namo nga walay pulos—ug gidala namo ang mga kahoy: Busa, pag-abot sa Adlaw sa Pasko, gikonsagran na ni Tatay kining kwarto ug nagsaulog siya sa Banal nga Misa didto. Kanunay siya magsaulog sa tinago sa mga pista, sa Domingo ug sa Sabado. Aduna'y usa ka batan-ong babaye nga nagpuyo sa usa ka gamay nga payag sa Stakhanovskoye; nag-awit usab siya sa Banal nga Misa para kaniya. Unya, sa balay sa usa ka babayeng Mordovian—nga kurbado ang mga bintana ug pultahan—didto usab siya nag-awit sa Banal nga Misa. Mao kana hangtod sa 1955, sa dihang nadawat namo ang mga dokumento sa pagparehistro para sa among komunidad. Ang Melkombinat mao ang iyang huna-huna, sama sa nahimo sa Kagalang-galang nga Seraphim sa Diveyevo. Bisan pa man kung ang balay sa usa ka tawo nagaguba na, ang payag natuloan, o ang balon nahugno – nakita niya kini tanan. Sa dihang moabot si Papa dinhi, mosinggit kami og pag-ampo ug dali dayon namo ipahimutang ang lamisa. Bisan asa siya naa, naa didto ang tanan.

Nalingkod diha si Papa, nalingkod diha si Shurik, nalingkod diha si Petya, ug unya—mga tawo sa tanang edad: kani ug kana—tanang! Usa kini ka dako nga pamilya, nga adunay usa ka mahigugmaong inahan sa ilang taliwala. Dili nimo matawag si Papa nga amahan. Siya usa ka mahigugmaong inahan.

Busa, pasabta ko mo'g istorya. Sa usa ka higayon, adunay usa ka babaye nga miadto kang Amahan gikan sa Tikhonovka: "Amahan, nangmasakit si Shura." (Si Alexandra Sofronovna, ang iyang espirituhanong anak nga babaye.) "Nangmasakit siya; nagproblema ang iyang kasingkasing." Miingon si Amahan: "Sige, moadto ta ug tan-aw kaniya ugma." Apan kaniadtong adlaw, adunay bagyong niyebe; dili ka makakita bisan unsa, ug natabonan sa niyebe ang tanang dalan. Pagkabuntag, mihunong na ang bagyong niyebe, apan grabe ka tugnaw. Bisin pa niana, mibiyahe gihapon kami. Gidala mi ni Tatay ug si Nikolai usab—siya ang nagsilbi nga among diyakono. Nagpadayon kami sa pagbiyahe hangtud nga gidala kami sa drayber sa taxi hangtod sa ikaduhang minahan ug miingon siya, 'Dili na ko mosubay pa—wala nay dalan.' Busa, naglakaw na lang kami. Ug dili na gyud mapugngan ang katugnaw! Naagi ang usa ka gamay nga kabayo nga nagdala og gamay nga sled. Gipangayo namo sa Amahan nga mosakay kami, samtang si Nikolai ug ako naglingkod sa runners sa likod. Sa alas-una nakaabot na kami sa masakiton nga babaye. Wala pa gani nakasulod ang Amahan sa pultahan, kalit nga nahulog ang bana niya sa iyang tiilan ug misinggit sa paghilak: "Amahan! Naa si Shura sa ospital! Gidala siya sa ambulansya!" Nag-uyog lang ang ulo sa pari: "Aw, ayaw kabalaka; kabubut-on kini sa Ginoo." Ug miingon ang bana: "Gipabaliw na gyud ko ni Shura! Sa unsang kahimtang giimbitar dinhi ang pari, samtang dili man gani ko ania sa balay!" Ug miingon ang pari kanako: "Kabalo ka, Maria, adto ug tan-awa siya sa ospital karong gabii ug sultihi siya nga wala moanhi ang pari, kay basin kabalaka kaayo siya"... Kinsa bay makahimo ana? Ina ra.

Miadto ko sa ospital niadtong gabii ug miingon: 'Alexandra Sofronovna, gipadala ko ni Tatay aron sultihan ka nga dili siya makaanhi—dili matabokan ang mga dalan.' Miingon siya: 'Dayeg sa Ginoo! Wala ko natulog tibuok gabii, naghunahuna nga moanha si Tatay samtang naa ko sa ospital.' Ug misulod ang madre nga nag-atiman kaniya ug miingon, "Shura, niabot man diay si Papa!" Siyempre, nabalaka kaayo siya, apan naappreciate niya kini tanan. "Ginoo!" matod niya. "Kinsa man ko? Dili gyud ko takos! Apan niabot man diay gyud si Papa!"

Ug unya gidawat ko ni Tatay isip tig-atiman sa iyang selda. Maayo among pagpuyo. Si Inahan Julia ug ako natulog sa salog, sa banig nga dayami, samtang si Vera natulog sa usa ka katre nga mapilo. Kung tugnaw kaayo, ablihan ni Tatay ang pultahan sa iyang selda, mogawas, ug tabonan kami samtang natulog gamit ang iyang kasok. Ug usahay ipadala ko ni Papa paingon sa Nizhnyaya, diin nagpuyo ang mga inahan. Moingon ko kanila: "Mainit ang kwarto, limpyo, ug lami kaayo ang panihapon." Ug moingon si Inahan Varya: "Ngano kaha nga dili ka man lang mapugos nga moanha dinhi? Mas maayo pa matulog sa banig nga dayami, basta duol kang Papa."

Ang Amahan usa ka tawo nga dili masukod sa mga pulong. Ani siya pagkahuman sa serbisyo; kung, pananglitan, medyo tugnaw, moingon siya: 'Vera, hatagi ko og sleeveless nga dyaket nga ibutang sa akong abaga' – apan dili gyud niya isulti: 'Ngano man tugnaw?' Strikto siya sa iyang kaugalingon, apan maloloy-on sa uban. Dili gyud niya isulti nga sayop ang usa ka butang. Apan kaniadto, adunay usa ka hitabo – nga sa tinuod makalingaw pa gani. Miyerkules sa gabii kana ug pista sa Arkangel Miguel. Nag-alagad ko kaniya sa iyang panihapon: 'Amahan, gusto ba ka og tsa nga naay gatas?' – 'Dili, walay gatas.' Misulod ko sa kusina ug miingon kang Inahan Anastasia: 'Inahan, nangayo si Amahan og tsa nga walay gatas.' – 'Dili,' ingon niya, 'ani, kuhaa na nga naay gatas!' – 'Dili, Inahan, dili nako kuhaon.' – 'Kuhaa na, ingon ko nimo!' Busa gikuha ra nako kini. Mitutok kanako si Papa ug miingon, 'Nangayo ko og tsa nga walay gatas.' – 'Papa, ingon si Inahan Anastasia kuhaa lang, mao na kana!'

Mibangon siya, gikuha niya ang tasa nga adunay gatas, gidala kini sa kusina, unya gisabwag niya kini sa nawong ni Inahan Anastasia. Mituyok siya kanako: "Ikaw, buang nga babaye, ngano gidala nimo ang tsaa nga adunay gatas?" "Inahan, ikaw man ang nagbubo niini para nako!" – "Ugh! Si Vera unta mosaway nako, pero dili niya kini dad-on; ikaw ra gyud ang mibiya ug gibuhat kini! Tan-awa na lang unsay nahitabo!"

Apan kining tanan, siyempre, dula ra. Siya ug si Papa adunay kaugalingong paagi sa pakig-istorya, nga wala namo masabti. Usahay moingon si Papa: "Nastya, dili karon ang panahon," – nga nagpasabot sa iyang balaan nga kabuang. Nagpahimakas siya nga balaan nga buang, apan siyempre, dili sa lebel nga gusto niya. Si Mama usab nagkinabuhi og katingalahang kinabuhi.

Sa usa ka higayon, siya nagkasakit, ug adlaw sa ngalan ni Mama. Ug si Mama tibuok adlaw nagluto og pancake para namo, apan sa katapusan sa adlaw nangayo siya og antidor. Mao kana ka istrikto siya. Gamay

ra pud kaayo ang gikaon ni Papa. Si Inahan Varya moingon: 'Nagpuasa siya bisan wala man gyud siya nagpuasa.' Dad-an siya og pagkaon nga 'bag-o pa gikan sa kalan', ingon nila, unya molunok siya og tulo ka kutsara: 'Kuhaa na.' O kuhaa, pananglitan, ang unang adlaw sa Dakong Kwaresma. Kasagaran, sa unang adlaw, walay bisan kinsa dinhi ang gitugotan nga mokaon. Human sa Dakong Canon, hatagan nila ang tanan og gamay nga piraso sa prosphora. Apan dinhi, si Papa magpahimo og luto nga patatas sa alas dose, ug sa alas tres, pagbugnaw niini, mokaon siya og tunga ka patatas ug moingon: 'Tan-awa, ang akong mga ka-paring nag-ayuno (pasabot ang iyang mga kauban nga ministro), apan ako dili' – sa ingon niini iyang gipakumbaba ang iyang kaugalingon. 'Masakiton man ko, bisan pa man,' ingon niya, 'busa nakabuak ko sa akong pag-ayuno.'

Labaw pa gayud siya ka mapinanggaon. Pananglitan, sa pista ni San Alexander Nevsky sa ika-30 sa Agosto sumala sa karaang kalendaryo; miingon ko, 'Tay, pauli ko aron manghukay og patatas.' – 'Sige, sige; nagpaabot na nimo didto si mama nimo.' Mao nga niadto ko. Nanghukay mi og patatas sa uma sa dihang misugod ang ulan. Apan kinahanglan namo mahuman ang tanan sa takdang oras aron makaabot sa simbahan sa alas singko para sa pista sa Pagkuha sa Pisi sa Pinakabalaan nga Inahan sa Dios. Nabalaka kaayo ko. Apan nagpahulay si Papa; unya mitindog siya, gisibog ang gamay nga kurtina ug miingon: 'Naga-ulan, ug naay naghukay og patatas. "Vera, adto ka ug tawagi si Maria aron sultihi siya nga ayaw na moanha sa Banal nga Pagbantay sa Tibuok Gabii." – "Pero kinsa man akong tawagon? Naga-anaa man sila sa uma." – "Adto lang ka ug tawagi sila." Miadto si Vera aron tawagon kami sa balay. Niining taknaa, gibuksan sa akong igsoon nga babaye ang pultahan – mopauli siya para sa iyang paniudto. Gibuksan niya ang pultahan ug – mitingog ang telepono. Gikuha niya ang receiver, ug miingon si Vera: 'Ingna ang imong abbess nga ayaw na moanha sa All-Night Vigil; magpabilin na lang siya sa balay.' Ug ang akong igsoon nagbilin og nota sa lamesa: "Dili na nimo kinahanglan moanha sa All-Night Vigil." Aw, siyempre, pag-abot nako sa balay nga basa ug gikapoy, ug pagbasa nako sa nota, mibuto dayon ang akong mga luha – grabe ka pari! Giunsa niya ko pagkaila ug pagtan-aw sa tibuok akong kalag!

Mao ni ang nahitabo. Miingon si Papa: "Natasha, adto ka sa Obrastsovs ug sultihi sila nga patyon ang baka." Ug niadtong Marso pa kini. Gipakaon nila ang baka sa tibuok tingtugnaw, ug karon patyon na nila kini. Miingon si Mama: "Sus, sayang kaayo!" Paglabay sa pipila ka panahon, gitawag pag-usab ni Papa si Natasha: "Niadto ka ba?" – "Nakaadto ko." – "Adto karon ug sultihi sila nga patyon ang baka." Mibalik si Natasha ug miingon: "Unsa, nagbinuang ka ba?" Miingon si Mama: "Aw, unsaon man nato? Kinahanglan buhaton, pero sayang kaayo."

Nagpadayon ang panahon; Abril na. Ug si Papa miingon nga hugot kaayo, hapit na masuko, "Unsa pa kadugay nila pag-antos sa hayop?" Miabot si Natalya ug miingon, "Patya na karon dayon! Dili ko molakaw hangtod mapati ninyo kini." Gipati nila ang baka, ug adunay kalawang nga pako sa iyang tiyan. Nag-antos na siya niini ug mamatay ra unta gihapon, ug nahibalo si Papa ana.

Sa una pa nga nagpuyo kami sa Melkombinat sa among unang tuig didto, usa ka adlaw sa unang semana sa Kwaresma sa alas-una sa hapon mikaon kami og fruit jelly, ug natuslok sa akong tutunlan ang usa ka piraso sa tunga sa mansanas – dili na ko makaginhawa pasulod o pa gawas. Niadto kami aron makita si Papa, apan nilakaw na siya aron mag-ampo, ug wala pa nahuman ang serbisyo hangtod alas-nuebe sa gabii. Niadto mi pauli uban ni Padre paingon sa Nizhnyaya. Nipungko mi para sa panihapon; wala ko mokaon – dili gani nako lunokon ang akong laway. Nangutana si Padre kang Natalia, 'Unsa imong gikaon, ug kanus-a nimo kini gikaon?' Nibungkag siya ug usa ka piraso nga pan ug gihatag kini kanako: 'Ani-a, kaon ni.' Naghunahuna ko, 'Unsaon man nako pagkaon ani?' Nikaon ko ug gamay kaayo nga piraso – ok ra, nisulod man. Unya nikaon ko ug gamay pa – ug mura'g wala gyud'y nahitabo. Wala ko'y gisulti. Ug pagkahuman namo sa mga pag-ampo sa gabii, mitungo ko sa tiilan ni Tatay: 'Tatay, panalangini ka sa Ginoo! Mura'g wala gyud'y nahitabo.' Ug miingon siya: 'Maayo, pasalamat ta sa Ginoo ana.'

Usa ka adlaw miingon kanako si Papa: "Gusto ba nimo mahibal-an kung giunsa pagpirma sa Iyang Kasantos sa iyang ngalan?" – ug gihatagan ko niya og usa ka papel nga gisulat sa kamot ni Inahan Agnia (nakaila ko sa iyang sinulat). Ug sa ibabaw, gisulat nga pahilis gamit ang pula nga lapis, adunay usa ka nota. "Ani," ingon niya, "basaa ang nakasulat nga pahilabut, pero ayaw basa ang uban pa." Gihatag niya kanako ang papel ug migawas siya sa gamay nga koridor. Ug nagdilaab ko sa kuryosidad – unsa kaha diay ang gisulat ni Inahan Agnia nga gipirmahan sa Iyang Kasantosohan? Unya miingon ko sa akong hunahuna: 'Walay hiya ka nga babaye, dili ka ba mahuya sa imong kaugalingon? Wala man ka gisugo ni Tatay nga mobasa niini.' Gibutang nako ang papel sa lamesa ug nilakaw ko. Apan wala na makita si Tatay. Ug nainteres gihapon ko – unsa kaha diay ang gisulat ni Inahan Agnia? Mobalik ko sa lamisa, unya balik-balik nakong hunahunaon: 'Dili,

dili nako buhaton' – unya molakaw ko. Ug busa, tulo ka beses, napildi gihapon ko sa akong kuryosidad. Unya nisulod si Papa, nagngisi: 'Sige na, basaha na!' Ug didto ang petisyon ni Mother Agnia nga ipahigayon ang iyang monastikong pagputol sa buhok. Dali ra siya giputolan ni Papa sa buhok aron mahimong madre.

Siyempre, lisod kaayo para namo ang pagkawala ni Tatay. Nagminuslan ang tanan, naghilak ang tanan. Ug unom ka bulan pagkahuman, nakasinati ko og damgo nga dili gyud mapapas sa akong hunahuna. Nidamgo ko nga misulod ko sa usa ka simbahan, ug gikuha ni Tatay ang mga partikulo nga gihalad gikan sa halaran, apan dili kini among halaran—kini kay makitid. Nagtindog ko sa kilid sa pultahan, gipilo ang akong mga kamot sa paghatag og panalangin, ug mitawag ko sa hinay nga tingog: "Amahan!" Mituyok siya, miduol kanako ug gipanalanginan ko. Nipahilom ko, wala ko kahibalo unsa ang isulti: kung mudaghan kog sulti, basin wala siyay oras; kung mubu ra kog sulti, wala ko kahibalo unsaon paghulagway sa punoang punto, mao nga nipahilom nalang ko. Apan miduol gyud siya ug miingon, 'Ug nag-ampo ko para nimo!' Ug namata ko. Oh, di nako kabalo unsaon nako pagdagan-dagan sa kalipay! Ang Amahan mura'g tinuod gayud sama sa kinabuhi ug gihupayon ko niya pag-usab.

Ug usa ka tuig human sa kamatayon ni Amahan, ang Pagpahibalo mitugma sa Domingo sa Palms. Kaayo komplikado ang serbisyo. Ako ang magbabasa sa salmo ug wala ko kahibalo unsaon paghiusa sa duha ka pista sa husto. Nagpakita kanako si Amahan sa usa ka damgo ug gipahimutang niya ang tanan sa husto nga han-ay: 'Tan-awa pag-ayo, tan-awa kaayo pag-ayo. Ingon siya: 'Kini para sa Vai, kana para sa pista (mao ang Pagpahibalo). Ang mga stichera para sa pista, unom niini, ug ang para sa Vai upat; ang Glorya: para sa Vai, ug ang 'Karon': para sa pista.' Sa pag-usab, si Amahan daw buhi gyud. Pagkahuman niyang ipatin-aw ang tanan, namata ko, nahinumdom ko sa tanan, ug gipangulohan nako ang serbisyo sumala sa iyang gipakita kanako.

Nahinumdom ko nga sa wala pa ang pagpanaw ni Amahan, nagpaabot kami kang Obispo Pitirim. Gabii na. Nalingkod si Amahan sa iyang selda tupad sa kalan. Si Vera nag-andam ug butang, nag-ilis sa habol; si Olga Fyodorovna gikuha ang tirintas sa buhok ni Amahan; ako nagpahimom sa likod sa iyang mga dalunggan. Naay makamatay nga kahilom... Ug si Papa naglingkod didto, nagtutok sa balaan nga kanto... Murag mahimo unta namo nga pangutan-on si Papa bisan unsa namo ang gusto, apan kami tanan murag naparalisa. Si Papa mismo ang mibungkag sa kahilom; miingon siya: "Pagkamatay nako, hinumduman ninyo kung giunsa ninyo ko pag-atiman..." Ug karon, kana nga handumanan nagpabilin uban namo ingon nga kahupayan sa tibuok namong kinabuhi. Namatay na si Papa. Siyempre, dili pud kaayo bati dinhi sa Mikhailovka; ginabuhat namo ang among makakaya aron magpadayon ang tanan, apan dili na gyud kini pareho, kay wala na si Papa uban kanamo. Aw, ang among mga pari, sa laing bahin, pareho ra kaniya, pareho gyud kang Papa, oo, oo. Mao nga ginabuhat sa tanan ang ilang makakaya.

Tatyana Artemovna Izyumova

Ang akong mga ginikanan mao ang mga espesyal nga kolonista nga gipahawa gikan sa Rehiyon sa Volgograd niadtong 1931. Ang akong inahan, amahan, ug tulo ka mga anak. Gidala sila sa usa ka walay bunga nga stepa, sa Panuluyan Blg. 13, napulo ug unom ka kilometro gikan sa Temirtau. Aduna'y baynte singko ka libo ka tawo sa maong panuluyan, ug tanan sila naghukay og mga lungag sa yuta sa stepe. Pag-abot sa tingtugnaw, nakahimo sila og usa ka payag nga hinimo sa sanga sa kahoy, ug napulo ka pamilya ang nagpuyo sa kini nga payag nga walay kainit. Wala'y bintana, hapit ra natabonan sa atop ang payag, ug tanan sila natulog sa bunk beds hapit na walay sinina. Usahay, mobalik si Papa gikan sa trabaho ug makit-an niya si Mama ug ang tanan namong mga anak nga natulog didto, natabonan sa niyebe. Kuhaon ni Papa ang niyebe ug mangutana: "'Buhi pa ba mo didto?' – 'Oo, buhi pa mi.' Ug wala gyud'y mokaon o imnon. Ang akong panganay nga igsuon nakakaplag ug gamay nga troso sa diin man, gidala kini sa akong amahan ug miingon: "Tay, hiwaa ang troso ug maghimo ka namo ug tsa." Niadtong higayona miabot ang komandante, gikuptan niya ang kwelyo sa akong amahan ug gi-aresto siya sulod sa tulo ka bulan tungod lang niining troso.

Pag-abot sa tingpamulak, hapit na walay tawo nga nabilin sa Puy-anan Blg. 13; namatay na silang tanan. Milagro nga nakaluwas ang among pamilya – ang mga anak ug si Nanay. Dayon gibalhin sila sa Tikhonovka, diin adunay lima ka kuwarto nga lungib nga hinimo sa luwad ug sanga sa caragana. Ug didto, niadtong 1939, ako natawo. Unya, niadtong 1940, gipyatakan si Nanay hangtod namatay samtang nagpa-ila sa pan. Nagbuntis siya ug namatay. Niadtong '41, gitawag sa atubangan sa gubat ang akong panganay nga igsuon nga lalaki ug napatay siya. Ug atol sa gubat, si Tatay nagtrabaho og duha o tulo ka shift sa minahan; mao kini ang 'ikaduhang atubangan', ug adlaw-adlaw adunay mga tawo nga napatay sa minahan. Ug matag

higayon nga molakaw siya sa trabaho, mo-paalam kanako si Tatay: 'Maayo, anak kong babaye, mobalik ko – o dili na ko mobalik gikan sa minahan – ang Diyos ra ang nakahibalo.'

Mao na among pagdako. Nahinumdom ko nga gitawag mi nila og 'kulaks'. Wala ko kasabot sa kahulugan ana nga pulong ug nangutana ko sa akong amahan: 'Tatay, ngano man gitawag mi nila og kulaks?' Ug moingon siya: 'Bata, gitawag mi nila ana kay sa dihang nagpuyo mi sa Russia, wala gyud mi'y oras matulog sa unlan; sa uma mi magpahulay sa among mga kamao. Tungod kay nagpaningkamot kami, nag-araro sa yuta ug nagpakaon sa Rusya sa bunga sa among paningkamot.'

Niadtong 1955, sa dihang napulo'g unom na ko ka tuig, nakaila ko kang Padre Sevastian. Mao kana ang unang higayon nga nakaadto ko sa simbahan. Nagpadayon ang misa nga gipangulohan ni Padre Sevastian. Mitindog ko didto nga hilom ug maminaw. Ug sa akong batan-ong kalag, nahitabo ang usa ka pagkabanhaw; naputla ko sa ginhawa sa usa ka dili kalibutanong pagbati sa kalipay ug inspirasyon. Pagkahuman, nagsugod ko sa pag-adto sa simbahan ug nakaila pag-ayo kang Padre Sebastian, ug gisugdan niya nga duolon ko kaniya. Dignified kaayo siya, katingalahang buotan ug puno sa paghigugma. Gitratar niya ang mga tawo sa yano ug maayong batasan, gisal-ut ang tanan uban sa tinuod nga kainit sa kasingkasing, labi na kon ang usa ka tawo unang mibisita kaniya. Nakat-on ko sa pagkanta sa koro. Paborito kaayo sa Amahan ang Optina chant; usahay mosaka siya mismo sa choir loft ug mokanta. Ang koro gilangkoban sa mga babaye, sama sa usa ka kumbento. Ang mga matushkas ug mga batan-ong babaye ang nagkanta. Walay konbento dinhi, apan anaa kaayo ang espirituhanong monastiko. Gamay ra ang komunidad—napulo o dose ka madre, bisan pa man ang uban nagpanago. Ganahan kaayo si Amahan sa taas nga mga serbisyo. Sa among simbahan, walay gipapas o gipamubo. Gitinguha sa Pari nga itanom ang espiritu sa Optina Pustyn niining simbahan, diin iyang gibubo ang daghang paningkamot; sama sa iyang giingon mismo: 'Nagpaningkamot ko hangtud nga nagpasingaw ko dinhi aron matukod kining simbahan.'

Sa dihang unang miabot ko, nangutana ang Amahan: 'Ug asa man ang imong inahan?' Mitubag ko: 'Amahan, namatay na ang akong inahan; wala na ko kahinumdom kaniya.' – 'Gihatagan ba siya og serbisyo sa lubong?' – 'Wala.' – 'Mao na, maghimo ta og serbisyo sa lubong para sa imong inahan.' Ug dayon gisugdan sa Amahan ang pagdumala sa serbisyo sa lubong para sa akong inahan.

Nakaagi pud ko og susama nga insidente. Ang akong walo ka tuig nga pag-umangkon nakig-away samtang nagdula uban sa ubang mga bata sa kalsada. Tungod kay nahadlok siya nga pasanginlan siya sa balay, nilayas siya gikan sa balay uban sa usa ka amigo. Misakay sila og tren paingon sa Tashkent. Ang tibukok pamilya, siyempre, nabalaka kaayo. Miadto ko kang Pari nga nag-agos ang luha sa akong nawong, mihulog ko sa iyang tiilan ug miingon: "Pari, grabe kaayo akong kasakit!" Nawala ang akong pag-umangkon ug wala na kami'y balita sulod sa usa ka buwan." Ug gihapuhap ko sa ulo ni Papa ug miingon siya, "Ayaw kabalaka, Tanya, kung buot sa Ginoo, mubalik ra siya." Paglabay sa pipila ka panahon, miabot ang usa ka telegram nga nag-ingon nga ang akong pag-umangkon nadakpan sa Alma-Ata. Busa miadto ang akong igsoon nga babaye ug gidala siya pabalik. Nalipay kaayo ko, ug isip pasalamat, gidala nako kang Padre ug usa ka dakong hugpong sa ubas ug usa ka dako nga pakwan. Ug gihapuhap niya ang akong ulo ug miingon: 'Maayo, gisulti man nako nimo nga makita ra imong pag-umangkon, ug ania na siya.' Busa, tungod sa iyang mga pag-ampo.

Dakong tawo siya, dakong tawo sa Dios; naghimo siya og dagkong milagro, apan sa tinago, gitago gikan sa panan-aw sa mga tawo. Mapainubsanon nga gipadayag ni Amahan ang iyang clairvoyance. Sa dihang napalibotan siya sa mga babaye, iyang espirituhanong mga anak, tan-awon niya silang tanan ug usahay moingon siya: 'Kahibalo ko kaninyo labaw pa kaysa sa inyong pagkahibalo sa inyong kaugalingon.' Ingon ana ka dako ang iyang pagsabot. Mahitabo nga moadto ka sa kumpisal nga nagbitbit og bug-at kaayong karga, puno sa kasakit sa kasingkasing, daghan kaayong kasubo, kabalaka ug kaguol; apan sa diha nga nakakumpisal na ka ug nakig-istorya kang Padre, mobiya ka nga mura'g naa kay pako, nga nahabilin na ang tanan – mao kana ang pagbati. Makahimo si Padre sa pag-ayo sa kalag sa mga tawo pinaagi sa iyang mga pulong ug sa iyang paghikap. Tapikan niya ang imong ulo, o mosulti ug usa ka pulong nga dayon makapahupay sa kalag, magdala ug kalinaw ug kahupayan. Apan kung ang usa ka tawo mosupak sa kabubut-on sa Diyos, o kung gusto ni Tatay nga mapugngan ang usa ka tawo gikan sa kalisdanan, magstriktong siya. Siyempre, mosaway siya pag-ayo, unya moingon: "Oh, wala ko natulog tibukok gabii, nagkabalaka nimo, nag-ampo sa Ginoo." Gikuptan niya pag-ayo sa kasingkasing ang tanan; ang matag kasubo sa tawo pareho ra ka duol kaniya sama sa iya mismo. Kanunay siyang moingon: "Ako mismo nagdako nga ulila, ug gibati nako ang kasubo sa mga ulila ingon sa akoo; ang kasubo sa uban duol sa akong kasingkasing."

Aduna'y usa ka ingon nga hitabo pagkahuman sa kamatayon ni Papa. Usa ka babaye ang miabot gikan sa Novosibirsk. Ang iyang ngalan si Nadezhda. Nag-antos siya sa kanser. Gihulog niya ang iyang kaugalingon sa lubnganan ni Papa ug naghilak siya sa kasakit. Unya nag-ampo siya kutob sa iyang makaya, naghangyo kaniya og tabang, ug sa dihang mibiya na siya, nagkuha siya og gamay nga yuta gikan sa lubnganan. Pag-abot niya sa iyang balay, gibutang niya kini nga yuta sa usa ka limpyo nga sudlanan, gibuboan kini og tubig, ug gisugdan niya ang pag-inom sa tubig. Hinay-hinay, nawala ang iyang sakit, ug siya mipamatuod sa iyang pagka-ayo.

Nahitabo nga ang among koro napabilin nga walay maestro sa koro, ug gipangayoan ko nga ako na ang mopuli sa maong papel. Kini nahitabo pagkahuman sa kamatayon ni Papa. Nabalaka kaayo ko kung makaya ba nako nga mangulo sa koro, ug nag-ampo ko kang Papa: "Papa, kabubut-on ba kini sa Ginoo? Makaya ba nako?" Nag-ampo ko ingon ani sa akong hunahuna, ug niadtong gabii nagdamgo ko kang Amahan. Naa siya sa Melkombinat, ang iyang paboritong lugar, ang iyang hermitage. Aduna didto usa ka gamay nga payag nga yuta, ug giablihan nako ang pultahan, misulod ko, ug didto si Amahan nagsaulog sa Banal nga Liturgiya nga nagsul-ob sa kompleto nga kasuotan sa pag-alagad, nga naggunit og krus ug turibol sa iyang mga kamot. Gibuksan nako ang pultahan ug, samtang naglibog gihapon ko kung mouyon ba ko sa pagpangulo sa koro, nahulog ko sa tiilan ni Tatay ug miingon: "Tatay, panalangini ako!" Ug gihimo niya ang tanda sa krus ibabaw kanako gamit ang usa ka dakong krus. Gihalik nako ang iyang kamot ug dali dayon ko namata, nabati nako ang kainit sa iyang kamot sa akoo. Nasabtan nako nga kabubut-on kini sa Diyos. Mitugot ko, nagsugod ko sa pagpangulo sa koro ug, salamat sa Diyos, ako gihapon ang nagpangulo niini hangtod karon.

Anna Vasilievna Zaikova

Nagpuyo ko sa Mordovia; namatay na ang akong mga ginikanan, ug miadto ko kang Elder Jacob aron ipahigayon ang ilang lubong. Aduna'y usa ka maalamon kaayo nga si Elder Jacob sa Barki. Miadto ko aron ipahigayon ang ilang lubong, ug miingon siya kanako: 'Asa ka paingon? Nindot kaayo ang dalan! Ug kinsa may motagbo nimo didto? Usa ka haligi nga misaka gikan sa yuta paingon sa langit!' Ug miingon ko sa akong kasingkasing: "Unsa kaha na? Usa ka haligi nga gikan sa yuta paingon sa langit ang makigkita kanako?" Unya, niadtong '59, nilarga ang akong anak nga babaye paingon sa Temirtau ug misulat: "Mama, anhi ug bisita, Mama, anhi ug bisita!" Gibaligya ni Mama ang tanan ug niadto diri. Apan nabati nako ang bug-at kaayo sa akong kasingkasing – kay kaniadto, miyabong ko sa koro sa baryo. Busa, miabot ko dinhi ug diretso ko sa simbahan. Samtang naglakaw ko, nakita nako si Padre Sebastian nga gidala sa duha ka batang lalaki. Nagpundok ang mga tawo sa iyang palibot, apan diretso siya nga miduol nako ug gipanalanginan ko didto dayon, sa tunga-tunga sa simbahan. Ug sukad niadto, nagpadayon ko sa pag-anha dinhi; tulo na ka pulo ka tuig nga nagpadayon ko sa pag-anha dinhi ug dako kaayo kini nga kalipay! Dili nimo makit-an ang ingon ana nga kalipay bisan asa pa! Apan pag-abot nako, wala koy puy-anan, mao nga miduol ko kaniya – Ginoo, pasayloa ko – ug miingon: 'Amahan, nakigminyo na ko!' Nangasawa ko og tigulang nga lalaki – kay wala koy puy-anan. Miingon siya: 'Nakigminyo ka? Kung dili ka magpakasal sa simbahan, molakaw ka.' Nia ko sa balay ug miingon: "Lolo, molakaw ko." – "Unsaon man nimo paglakaw?" – "Dili man gud mo magpakasal sa simbahan, di ba?" – "Magpakasal ko sa simbahan!" Ug diretso ko dinhi – aron magpakasal sa simbahan. Ug sukad niadto, sige ko'g balik-balik dinhi. Pag-abot nako, wala gani ko mailhi ni Inahan Anastasia, apan dayon siya mitawag: 'Anna!' ingon niya, 'Ngano man nga wala ka nag-ampo para sa imong ninang, kang Anastasia? Gidala ka niya sa simbahan sa dihang tulo pa ka adlaw ang imong edad! Ug wala ka nag-ampo para kaniya! Patay na man siya!' Ug wala gani ko kahibalo nga namatay na diay ang akong ninang—unsaon man nako pagkahibalo? Naa man gud siya sa Russia. Busa mitindog ra ko didto, nagtutok kaniya—unsa pa kaha iyang isulti nako? Gihatagan ko niya og prosphora: 'Ayo, ipangbahin nimo kini kang apohan nimo!' Nilugos dayon si Apohan; tingali nabantayan na niya nga hapit na siya mamatay. Oo, katingalahan gyud ang mga tigulang...

Ug si Elder Jacob sa Barki – katingalahan kaayo siya nga tawo! Santo siya; ang mga tawo naga-ayo sa iyang lubnganan. Ug miadto ko aron makita siya kaniadto, sa dihang napulo'g walo anyos pa ko – Diyos ko, dakong sala! Wala ko kasabot! Nagpuyo ko uban sa akong lola ug sa akong kaugalingong pamilya. Wala'y posporo ang akong lola. Nakuha ko og pipila ka itlog gikan sa salapungan nga wala ko mangutana sa akong lola; abi nako – dili man ni sala, diba? Gikuha nako sila sa salapungan, midagan ko paingon sa tindahan, nipalit ko og posporo, ug gidala nako pabalik sa akong lola. Unya miadto ko didto kang Padre Jacob, ug miingon siya: 'Nipalit ka og posporo gamit ang kuwarta gikan sa itlog!' Murag kabalo siya sa tanang sala nga nabuhat sa usa ka tawo—dili gyud ka makatago ug bisan unsa kaniya! Ug nagtan-aw ko kaniya, naghunahuna,

'Kinsa man iyang kaestorya?' Apan miingon siya diretso sa akong nawong, 'Ikaw akong kaestorya.' Busa miingon ko, 'Ay! Amahan! Pasayloa ko, ako na gyud na!' Makita gyud niya ang sulod sa usa ka tawo, murag sa usa ka sala!

Si Padre Sebastian usa ka buotan kaayo nga tawo; gihigugma niya ang tanan, ug para kaniya, kami tanan sama ra sa iyang kaugalingong mga anak. Sa dihang miabot kami gikan sa Temirtau, maningkamot gyud siya aron malipay kami tanan, aron dili kami masuko. Murag miabot kami nga gihimo sa bulawan, apan kami man gud mga makasasala!

Oo, nakita nako kini pag-usab: daghan kaayo ang mga tawo, ug si Padre Sebastian nagasinggit gikan didto: "Pabilin mo diha, ayaw pagsulod!" Ug kining lalaki klaro kaayo nga nisulod uban ang dautang tuyo ug gusto paingon kaniya. Apan sa diha-diha nga gitaas ni Padre Sebastian ang iyang kamot – ang lalaki natindog ra sa iyang lugar, dili makalihok bisan asa. Kauban unta sa Hari-hari sa Dios si Padre Sebastian!

Ug giunsa ko kaha pagkalimot kang Inahan Agnia! Dapat naku unta madawat ang akong pensiyon, apan dili gyud nako kini makuha. Niadto ko aron siya makita, akong pinalanggang inahan, mitungko ko sa atubangan sa pultahan didto ug naghulat. Nagdagsang ang tanan sa iyang palibot, nagdagsang ang tanan sa iyang palibot, unya miingon siya: 'Paduol dinhi.' Gipahimutang ko niya sa iyang tiilan, gipanalanginan ko niya: 'Makadawat ka sa imong pensiyon,' unya nangutana siya: 'Naghimo ka ba og mga ikon?' Ug ako, gipahimutang nako ang mga ikon sa ilang mga frame. – 'Naghimo ka ba og mga ikon?' – 'Oo,' ingon nako, 'Inahan, naghimo ko. Pasayloa ko, gikuha pa gani nako og litrato ang mga ikon (wala gyud'y mga hulagway nga makita bisan asa) – Ako mismo ang nagkuha sa mga litrato.' Miingon siya: "Naulahi ka na; kung dili, tudluan tika unsaon pag-pintal niini sauna pa. Aw, ang Diyos na lang ang mag-uban nimo," – kung magbuhay ka og usa ka butang, buhata na dayon.

Nakapatukod na og simbahan sa Temirtau; lima na ka tuig nga adlaw-adlaw ko nga moadto sa Temirtau ug mo-awit didto. Ug si Padre Sebastian kanunay sa among kasingkasing; nagbiyahe kami gikan sa Temirtau paingon dinhi. Nahimong kalipay ang biyahe; dili gyud kami malangan. Wala pa magsugod ang serbisyo, wala pa abli ang mga pultahan – apan mibiyahe kami, pinaagi sa mga pag-ampo ni Amahan, aron bisitahan ang iyang simbahan. Bisan asa ko, mura'g pamilya ang tanan dinhi, apan nagasakit ang akong kasingkasing nga naa ko dinhi; ang tibuok nakong kalag ania, kasabot ka sa akong pasabot? Ngano man? Gihila kini sa akong kalag, siyempre. Nagatindog ko didto sa koro, nagakanta, apan ang akong kasingkasing ania.

Maria Vasilievna Andrievskaya

Gideportar kami gikan sa Rehiyon sa Saratov niadtong 1931. Gidala kami sa Osakarovka sa mga trak sa baka ug, sama sa mga baka, gilabay kami sa yuta. Nahinumdom ko niini mura'g gahapon pa: kusog kaayo ang ulan, ug gipanguha namo ang tubig-ulan ug giminom namo. Lima ka tuig pa lang ko niadto; ang akong igsuon nga lalaki duha ka tuig ang mas tigulang nako, ang akong igsuon nga babaye tulo ka tuig, ug naa pa'y duha ka gagmay nga bata – lima ka tanan nga mga anak, kauban ang among inahan, amahan, ug mga apohan. Sa Rehiyon sa Saratov, mag-uuma kami ug pirmi mosimba. Ug busa, gidala kami sa tren paingon sa Osakarovka, sa walay kinabuhi nga kapatagan, diin wala kami matulog sulod sa duha ka adlaw; naglingkod kami sa yuta tupad ni Nanay ug Tatay, nagkupot sa ilang mga bitiis. Pagkahuman sa duha ka adlaw, miabot ang pipila ka mga Kazakh nga nagsakay sa kariton nga gihila sa kabayo, gisakay kami ug gidala sa ika-5 nga panuluyan. Samtang gidala kami nila, nangutana kami kang Tatay: "Tay, Tay, asa man ang among balay?" Miingon siya: "Maabot ra diri sa dili madugay, hulat lang." Gidala mi nila sa ika-5 nga panuluyan: "Asa ang balay? Asa ang balay?" Apan wala gyud'y bisan unsa didto—usa ra ka karatula nga nag-ingon 'Ika-5 nga panuluyan', uban ang mga sundalo nga nagbantay aron dili kami makalingkawas. Gidala mi nila sa Suba sa Ishim, gilabay mi nila sa yuta pag-usab, ug kami mga bata nag-agol. Niadto si Tatay, nag-utol og kahoy, nagbukay kami og kwadrang lungag, gitapok namo ang among mga habol sama sa gamay nga tolda, ug sa salog, sa yuta sa among gihukayan, didto kami nagpuyo hangtod sa Pista sa Pag-ampo. Ug sa Pista sa Pag-ampo, nitugnaw og limampung sentimetro nga niebe. Nibangon ang akong igsuon sa buntag ug miingon, 'Ma, nangyelo na si Lolo hangtod namatay, ug tugnaw pud ko.' Midali kami, apan wala na si Lolo; namatay na siya.

Nagpatukod kami og mga barrack. Ang mga tin-edyer ug hamtong nagbitbit og pitak sa ilang likod sulod sa mga unom ka kilometro. Human sa Pista sa Pag-ampo, gipuy-anan mi nila aning mga barrack – walay bintana, walay pultahan. Buhi pa si Papa nako niadto; magbubo siya og tubig sa usa ka kanal, pasagdan niya nga mamabugnaw, unya ibutang niya kana nga bloke sa yelo sa bintana imbis nga salamin. Duha ka gatos ka tawo ang gipusil-pil sa matag barrack. Pagmata nimo sa buntag – napulo ka patay dinhi, lima didto – ug among

guyuron ang mga bangkay pa-gawas. Dili nako kana malimtan. Naay pamilyang Mordvin nga nagpuyo uban namo – baynte ka tawo tanan – ug duha ra kanila ang nakalingkawas paingon sa Russia; ang uban namatay tanan. Napulo'g walo ka libo ang gidala sa Settlement No. 5, apan pag-abot sa tingpamulak lima na lang ka libo ang nabilin. Namatay ang akong amahan niadtong 1932, ug usa ka bulan pagkahuman nanganak ang akong inahan; busa kami na lang unom ka mga anak ang nabilin, kauban ang among bulag nga lola. Ug giunsa namo pagkinabuhi? Nangayo kami og limos. Gipasidan-an kami sa akong mama nga dili mangawat: 'Dili, anak, dili gyud ka makatagbaw sa mga butang sa uban. Mas maayo nga moadto ka ug magpaabot sa imong kamot.' Busa miadto ko. Ang uban motugot ug hatag nako, samtang ang uban dili—itulak ra ko nila palayo.

Unya namatay ang among bag-ong panganak nga igsuon nga lalaki, ang among manghud nga igsuon nga babaye, ug ang among lola. Sa among pagtigulang, misalmot kami sa usa ka brigada sa mga bata nga nagtrabaho. Ug niadtong 1937, napugos si Nanay sa pag-apil sa kolektibong uma, apan wala siya'y gustong moapil. Giingnan siya nila: 'Kabalo ka kinsa ka? Kulak ka.' Ug gisilotan si Nanay og tulo ka tuig ug gipadala sa Halayong Sidlakan. Ug kami mga bata gibyaan nga mag-inusara. Ang akong igsuon nga lalaki katorse anyos, ako dose anyos, ang akong igsuon nga babaye napulo anyos, ug ang akong manghud nga lalaki walo anyos. Nagtrabaho kami sa brigada sa mga bata, nangolekta og pagkaon, nag-atiman sa ubang mga bata, ug nangadto sa paglikot sa hilo. Bisan unsa ang ilang ihatag namo, among dawaton ug gamiton aron magpakabusog kami tanan. Mao kana among pamaagi sa pagpuyo sulod sa tulo ka tuig.

Unya gipagawas si Mama, ug sa dili madugay nagsugod na ang gubat. Gitawag ang akong igsuon nga lalaki sa serbisyo militar ug namatay siya sa atubangan sa kaaway. Mao kana ang among 'kalipay'; mao kana ang among kinabuhi, nga gipang-agi sa mga luha, kakabus, ug kasubo.

Niadtong '55, nakaila kami kang Padre Sevastian. Ug gipanalanginan niya ang among tibuok pamilya nga mobalhin sa Mikhailovka. Oo... sukad niadto, mura'g nagpuyo kami sa paraiso. Sulod sa usa ka tuig, pinaagi sa iyang panalangin, nakatukod kami og balay. Ug sukad niadto, kanunay kami kauban ni Tatay; gidala namo kaniya ang among tanang panginahanglan ug tanang kasubo: 'Ayaw kabalaka,' ingon kanunay ni Tatay, 'salig kamo sa Ginoo; dili kamo biyaan sa Ginoo.' Ug kanunay niya kami gitabangan pinaagi sa iyang balaan nga mga pag-ampo, nga kami, nga mga makasasala, siyempre dili takos.

Matrona Tikhonovna Frolova

Sa dihang mibalik ko sa balay gikan sa atubangan sa 1945, determinado kaayo ko nga ayohon ang akong kinabuhi. Busa kanunay ko nga mogawas uban sa mga batan-on, nga naglaum nga makakaplag og usa ka tawo. Nagtrabaho ko isip usa ka nars, ug usa ka adlaw, sa dihang miadto ko sa balay sa usa ka pasyente aron magbutang og cupping glasses, nakakita ko og litrato sa iyang bungbong nga usa ka pari nga gilibutan sa daghang madre nga nagsul-ob og puti nga panapton sa ulo. Usa ko ka matinud-anon nga magtutuo ug kanunayng nag-ampo. "Kinsa man na?" pangutana nako. "Ah, siya si Padre Sebastian," tubag nila, "naga-puyo siya sa Karaganda." Bug-at kaayo ang akong kasingkasing sa kasubo; napuno na kini sa kaguol tungod sa akong daghang pakig-uban sa mga tawo, ug miingon ko sa akong kaugalingon: "Ginoo ko, unsa kadaghan nga kasakit ang akong naagian sukad nga mibalik ko gikan sa atubangan sa gubat! "Murag dili gyud nako ma-ayos ang akong kinabuhi, ug nagpadayon lang ang paglabay sa mga katuigan." "Aw," ingon nila, "ngano man nga dili ka mosulat ug sulat kaniya?" Nisulat ko ug usa, ug giimbitar ko ni Padre Sebastian nga moanha sa Karaganda. Niadto ko sa mubo nga panahon ug gisugdan nako pagsulti kang Padre Sebastian ang tanan nakong kasakit sukad ko mibalik gikan sa atubangan sa gubat, ug miingon siya: "Wala ka giandam sa Ginoo para sa kinabuhi sa pagminyo, ug dili ka magminyo." Ug miingon ko sa akong hunahuna: "Unsa man kaha ni? Giandam man niya kini para sa tanan, apan dili para kanako, mao ba?" Ug miingon pag-usab ang pari: "Pawala ka sa Russia, ayuha didto ang tanan, unya balik dinhi. Aduna ka'y panalangin sa Ginoo nga magpuyo sa Karaganda." Mibalik ko, apan sa taas kaayo nga panahon dili ko makahawa sa Rusya paingon sa Karaganda, kay hugot kaayo ang pagkupert sa kalibutan kanako—murag nakagapos ko sa kadena. Bisan ang pari nag-ampo nga matinud-anon, apan pagkahuman lang sa upat ka bulan nakadangat ko.

Ang akong ngalan sa binyag mao si Matrona. Apan sa dihang girehistro ko para sa atubangan, gisulat nila og 'Maria' sa mga dokumento. Mao nga mao na ang gitawag sa tanan nako – Maria. Nagpadala ko og telegram sa Amahan: 'Palihug anhi ug kita magkita. Maria.' Apan miingon ang Amahan sa iyang panimalay: "Ani na si Matrona; adto ug suglod kaniya." Ug gidala ko sa Amahan sa iyang balay. Wala gyud siya magdala og bisan kinsa ingon ana; protektado kaayo niya ko batok kang Satanas. Apan wala ko makapuyo sa Karaganda ug padayon nga gusto ko mohawa. Giputos nako ang akong maleta ug miingon, "Kinahanglan ko molakaw;

dili ko makapuyo dinhi." Apan gibutang sa Amahan ang akong maleta sa iyang sakyanan ug gidala ko pagbalik sa iyang balay. Busa mibalik ko nga nagpuyo uban kanila. Nagpuyo ko didto sulod sa hapit usa ka tuig, ug ang tanang mga inahan nga kuyog ni Tatay pirmi dili malipay kanako, kay sobra ka daghan akong istorya, ug wala sila ganahi ana; naanad sila sa pagpuyo nga hilom ug dili mosulti bisan usa ka dili kinahanglan nga pulong. Pero nag-istorya ko bahin sa bisan unsa ug tanan – pasayloa ko, Ginoo! Ug sa dihang mobalik si Papa gikan sa serbisyo sa gabii, magreklamo sila kaniya bahin nako, apan mosulay si Papa og pakig-atarag kanila: "Mga Ginang, daghan kaayo mo, ug napailoban ko ninyo tanan. Apan dili ninyo mapailoban ang usa lang ka Ginang." Mao kana ang iyang paulit-ulit nga pagdani kanila. Ug sa tibuok panahon nga nagpuyo ko didto, pirmi magreklamo ang mga tawo bahin nako, kay tinood nga dili matarong ang akong pamatasan. Apan moingon si Papa: 'Naa siya sa atubangan; daghan kaayo iyang naagian nga kasakit, ug gipanalipdan siya sa Ginoo. Ayaw ninyo siya paglisod-lisod; ako iyang gidangatan, dili kamo.' Unya gipalit ko ni Papa ug gamay nga balay. Usahay moanhi siya aron bisitahan ko, tan-awon ang utanan ug moingon: 'Oh! Gamay nga utanan ni Matrona! Sama sa naa sa iyang kasingkasing, mao pud sa utanan!' Ug taas kaayo ang sagbot sa akong utanan, hapit na moabot sa akong hawak. Ug ang Amahan naningkamot pag-ayo aron mapabalik ko sa hustong paghuna-huna. Mokuhil pa ko sa iyaha, nagahilak, bug-at kaayo ang akong kasingkasing, kay grabe kaayo ko gitintal ni Satanas. Apan wala ko tan-awa ni Tatay; motutok siya sa kilid ug moingon: 'Satanas, Satanas, ngano man nimo gipaka-antos ang iyang kalag!'

Nars ko sauna, ug kanunay nakong gigamit ang cupping glasses kang Papa, ug moingon siya: 'Matrona, ginatambalan mo ko, apan tambalan pud tika.' Ug nabati nako nga nagaan na gyud ko.

Gibuhat niya ang tanan para namo; bililhon kaayo kami tanan para kaniya. Ug karon, sa tibuok nakong kinabuhi, wala gyud ko magkinahanglan bisan unsa. Wala koy kinsa—wala koy bana, wala koy anak—ug nag-inusara ko sa tibuok nakong kinabuhi. Ug wala gyud ko magkinahanglan bisan unsa—dili pagkaon o ilimnon, dili gani kahoy-pangluto, o bisan unsa pa—murag gina-bitbit ko sa pako.

Lydia Vladimirovna Zhukova

Gidala ang among pamilya sa Karaganda nga walay bayad gikan sa Rehiyon sa Samara niadtong 1931. Upat mi ka mga anak, apil pa ang among inahan ug amahan. Gidala mi sa tren, sa mga karwahe para sa kargamento. Una, gidala mi sa Akmolinsk, diin nagpuyo mi sa mga payag. Pero wala ko kini nahinumdomi; akong inahan ang nagsulti niini kanako. Wala pud ko kahinumdom pila ka dugay mi nagpuyo didto sa mga payag. Wala gani ko kahinumdom unsaon pagkamatay sa akong igsoon nga babaye, si Nadezhda nga tulo ka tuig ang edad. Hapit na ko lima ka tuig niadtong panahona, ug naa koy duha ka maguwang nga lalaki. Gikan sa Akmolinsk, gidala kami sa Kompaneysk, sa kalapad nga kapatagan. Ug sa dihang 11 anyos ko ug mibalhin kami sa Bolshaya Mikhailovka, sa pipila ka rason nagtuo ko nga kini nga baryo sa Mikhailovskoye mao ang baryo ni Pushkin.

Naluwas kami tanan, nakalahutay kami sa maong pagbiya; si gamay namong Nadezhda ra ang namatay. Nakaila ang akong ginikanan kang Amahan Sevastian. Nahinumdom ko nga sa dihang hapit na ko makatapos sa eskwelahan ug mobalik sa balay human sa klase, nabaha ang kwarto. Karon nasabtan nako nga adunay binyag nga gihimo sa among balay, apan sauna gitago kini nila kanako. Sa akong bahin, unang nakita nako si Amahan niadtong 1952, pagkahuman nako sa unibersidad. Ang akong mga ginikanan mibalhin na sa Melkombinat uban sa panalangin ni Amahan, ug si Amahan kanunay mibisita didto, kasagaran nagsaulog sa Matins o Vespers sa among balay. Moabot dayon ang mga tawo gikan sa tibuok Melkombinat, mao nga nagtukod kami og dako nga balay aron masulod ang tanan. Ug gihigugma ni Tatay ang matag usa kanamo. Nahinumdom ko sa usa ka higayon, pagkahuman namo sa pag-ampo ug panihapon, nibalik na ang tanan sa ilang mga balay, apan nagpabilin si Tatay nga natulog uban namo. Ug si Matrona, ang nars, dili gyud mobiya. Aw, gusto gyud niya nga makita si Papa ug madungog siya matag minuto. Siya kanunay ang una nga moabot sa among balay ug ang katapusan nga mobiya. Busa, nagbubo na ko og tubig sa usa ka palanggana ug nagtan-aw ko kaniya nga mura'g nagaingon, 'Sige na, paadto na!', apan dili gyud siya mobiya. Gitabangan nako si Papa mosulod sa higdaanan, gikuhaan nako siya og sapatos, ug gidala nako ang tubig aron hugasan ang iyang mga tiil. Nakita ni Papa nga nagtan-aw si Matrona, ug miingon siya: "Lydia Vladimirovna, sige na, pasagdi si Matrona nga siya na ang mohugas sa pikas tiil!"

Sa dihang kapito-an na ang akong amahan, nahimo siyang diakono, unya pari, ug nag-alagad siya sa Simbahan ni San Miguel kauban si Papa. Ug si Mama ug Papa kanunay mosulti: "Ka nindot nga gipahilayo

kami! Kung wala kami gipahilayo, dili unta namo masugat ang ingon ana ka nindot nga pari!" – mao kana ang ilang paagi sa pagpasalamat sa Diyos.

Ang Pamilya Samartsev

Vasily Ivanovich Samartsev

Nagpuyo kami sa Rehiyon sa Orenburg. Ang among ginikanan mga tawo nga matitud-anon kaayo sa relihiyon. Niadtong 1931, gikuhaan og kabtangan ang akong amahan isip usa ka kulak ug gipriso, samtang kami—unom ka mga anak ug ang among inahan—gidala niadtong Mayo 1931 sa Settlement No. 9 duol sa Karaganda, sa tunga-tunga sa halapad nga talamnan. Ang akong panganay nga igsoon lalaki 11 anyos, gisundan ni Genochka; ako upat; mas bata kanako sila Ivan, tulo anyos, ug Yevgeny, duha anyos; ug ang bungsong si Pavlik, usa pa ka bata. Nagdala kami og koshma ug usa ka baul. Nanghukay kami og lungag sa yuta, gipahimutang namo ang koshma, gibungkag namo ang baul ug gigamit namo kini nga atop. Mao kana ang among panimalay. Kung mag-ulan o niebe, gitabonan namo ang lungag gamit ang koshma. Ug mao kana kami, unom ka mga bata, nagkuyog-kuyog sama sa mga sisiw nga naglibot sa ilang inahan.

Unya nagsugod sila pagtukod og mga balay nga adobe ug gipugos ang tanan sa paghalo sa luwad. Ang tagdumala mosakay sa kabayo ug pugson niya ang mga tawo paingon sa luwad gamit ang latigo. Nangputol kami og turf, nangputol og tanang klase sa sagbot ug mga tanom – kinahanglan namo nga tukoron ang mga barrack sa wala pa moabot ang tingtugnaw aron dili kami mamatay. Mao kana ang paagi nga mitubo ang panimuyoan sa Tikhonovka sa Mina Blg. 2. Gitagaan kami nga mga bata og gamay ra kaayo nga rasyon. Aduna didto gamay nga sapa, apan namala kini, ug kulang ang tubig. Busa, pag-abot sa tingtugnaw, natukod na namo ang mga bungbong, gibutangan namo og bintana ug pultahan, ug nagbutang kami og duha ka kalan sa matag barrack. Adunay baynte ka pamilya sa matag barrack, ug ang tanan natulog sa bunk beds sa tingtugnaw. Usa ka pamilya sa usa ka set sa bunk beds, ang lain sa sunod, ug ang usa pa sa ikatulo – usa ka tuloy-tuloy nga han-ay sa bunk beds nga gamay ra kaayo ang agianan sa taliwala niini.

Grabe kaayo ang katugnaw sa tingtugnaw sa 1932, ug nakita nako sa akong kaugalingong mga mata kung giunsa ang tibuok nga mga pamilya nga natulog patay. Nagkamatay ang mga tawo tungod sa gutom, sa katugnaw, ug sa nagkalain-laing mga sakit – nibuto ang disenteriya, kauban ang diarrhea; walay gamot aron tambalan sila, ug gamay ra kaayo ang pan – kagutom. Mas lig-on ang mga gikan sa Orenburg ug Siberia. Apan ang mga gikan sa mga mabungahong yuta – Tambov, Voronezh, Penza – mas huyang; nagkamatay sila tibuok pamilya sa usa ka higayon. Giunsa sila paglubong? Nanghukay sila ug mga lungag nga tulo ka metro ang gilapdon; gipagawas ang mga patay nga pamilya gikan sa barracks, gilabay sa kariton, gidala ug gisal-ot sa mga lungag sama sa kahoy-pang-sunog. Ug sa usa ka semana niadtong tingtugnaw, namatay ang among mga igsoon nga sila Pavel, Ivan ug Yevgeny. Sa bahin sa pagkamatay ni Genochka, wala gani namo kini nadungog. Miadto sila aron tawgon siya sa pagkaon, ug patay na si Genochka. Naghimo sila og gagmay nga kabaong para sa mga bata, ug gilukot nila ang sanggol nga si Pavlik sa usa ka baslak, gibutang siya sa usa ka puthaw nga tubo, naghukay sila og gamay nga lubnganan ug gilubong siya. Mao na kana. Duha ka tuig pagkahuman, lima ka libo na lang ka tawo ang nabilin sa Tikhonovka. Duha ka libo ang gilubong didto, duol sa Stara Tikhonovka. Duha ra ka magsoon nga lalaki ug ang among inahan ang nakaluwas.

Niadtong 1933, niabot ang among amahan, ug pagkahuman niini, namatay sa gutom ang among inahan. Ang mga magtutuo nga gipugos sa pagbalhin magkatigum-tigum aron mag-ampo. Ug sa dihang gipagawas ang mga madre nga sila Martha ug Mary gikan sa Dolinka ug nagpuyo sa Tikhonovka, gisultihan kami nila nga si Padre Sebastian, ang tigulang sa Optina, ipagawas na usab sa dili madugay gikan sa Dolinka. Ug busa nagsugod na kami sa paghulat kaniya.

Sa wala pa ang gubat, naggamit kami og ration card aron makakuha og pan. Puno kaayo og tawo ang pila sa Tikhonovka, mao nga mosulod ko sa lungsod aron mokuha og pan. Ug si Papa, pagkahuman siyang gipagawas ug nakapuyo na sa Mikhailovka, siya mismo usab ang moadto aron mokuha og pan. Gusto kaayo nako siyang makita sa lungsod, ug nakita pud nako siya; miduol ko kaniya ug nakig-istorya. Ug unsa ka dako nga kalipay sa dihang gidala ko niya sa iyang balay sa Nizhnyaya Street. Mao kana ang sinugdanan sa among panaghigalaay.

Nina Petrovna Samartseva

Lisod kaayo ang akong pagpanganak, unya na-cold ko ug nakakuha og impeksyon. Gipagawas ko sa ospital sa pagkahimugso isip usa ka walay paglaum nga kaso, gipadala ko pauli aron mamatay. Ug misugod pagbisita kanako si Papa. Mura'g kalit lang siya moabot ug moingon: "Ani-a, nagdala ko og prutas para nimo; ani-a, nagdala ko og isda para nimo." Kuwaresma pa, ug magdala siya kanako og karpa: 'Lutoa ang karpa!' Apan wala ko mokaon bisan unsa; hapit na ko mamatay. Ang doktor gikan sa ospital moanha ug moingon, 'Ngano pa man siya tambalan? Wala na gyud'y makatabang kaniya karon.' Miabot ang among mga doktor – sila Olga Fyodorovna ug Taisia Grigoryevna – ug nag-iniksyon kanako kaduha sa usa ka adlaw. Ang pari naluoy kaayo kanako: "Ang lalaki," moingon si Papa, "mas kusgan, apan ang babaye – siya walay depensa." Mga lalaki una among natawo, unya mga babaye. "Papa," moingon kami, "natawo namo'y babaye!" "Maayo, babaye!" moingon si Papa, "gihigugma nako ang mga babaye!"

Moupo siya sa kilid sa akong higdaanan sa pila ka gutlo ug makig-istorya. Ang iyang ulo medyo nakiling sa usa ka kilid ug hinay-hinay nga molihok. Ug busa, adlaw-adlaw sulod sa usa ka bulan, miadto si Papa aron bisitahon ko, ug pag-abot sa tingpamulak, salamat sa iyang mga pag-ampo, nakabawi na ko.

Valentina Sergeevna Popova

Nagtrabaho kami sa Karaganda Confectionery Factory. Ang pabrika gipadagan sa mga Komunista; tanan nga trabahante miyembro sa unyon sa mga trabahante, apan wala kami miapil. Ug sa pabrika, gitamay kami tungod kay kami mga magtutuo. Apan gihigugma namo ang among trabaho ug gibuhat kini namo og maayo. Usa ka adlaw, miabot ang usa ka grupo sa telebisyon aron magkuha og salida para sa usa ka programa bahin sa talagsaong mga trabahante. Gusto nila kami i-film, apan gidili kini sa manager, nga miingon: "Dili ninyo pwede, magtutuo man sila." Siyempre, gisaway mi pag-ayo, ug nagkatawa ang mga tawo: "Daghan kaayo kag nawala; batan-on pa kaayo ka unta apan nagtuo ka sa Diyos!" Miadto kami kang Padre Sevastian, gisultihan namo siya sa nahitabo, ug dako kaayo ang iyang pag-aliw kanamo—wala'y inahan nga makaliw kanamo nga sama sa pag-aliw ni Padre Sevastian. 'Ayos ra na,' ingon niya, 'makaya ra ninyo kini sa mubo nga panahon. Makuha gihapon ninyo ang ilang pagsalig; ihatag nila kaninyo ang yawi ug himuon kamo nilang tigbantay sa bodega.'

Syempre, gipapahard trabaho mi nila; sa tingtugnaw gipahawa mi nila sa workshop aron magtrabaho sa gawas sa mga building site. Among gi-unload ang uling gikan sa mga wagon ug gi-load kini sa mga trak, ug gibuhat namo ang bisan unsang gikinahanglan pa. Ug unya nahigala kami sa direktor ug sa punong inhenyero, si Ivan Semenovich. Miadto si Ivan Semenovich aron bisitahan kami, nakita niya nga nag-ayuno kami, ug ganahan siya ana. Nangutana siya namo og lain-laing mga pangutana bahin sa pag-ayuno ug mga Kristohanong pista, ug miingon: "Kaayo ka maayo sa inyong kinabuhi! Gusto pud ko mabuhi ingon ana." Busa gihimo kami nilang mga tigbantay sa bodega, gisaligan kami sa mga yawi, ug gisaligan pa gani kami sa direktor sa iyang apartment sa dihang nilakaw siya.

Igsoon Nina (Korshunova)

Sa dihang nagtrabaho kami sa gawas sa usa ka building site, nawala ang akong panglawas. Wala na maghatag og panalangin si Amahan aron makatrabaho pa ko sa gawas. Naka-sick leave ko sulod sa tunga ka tuig. Unya miingon si Amahan, 'Kinahanglan ka magtrabaho sa simbahan.' Ug gihatagan ko og ikaduhang grado nga disability status. Nagsugod ko og trabaho sa simbahan ug hangtod karon nagpadayon gihapon ko.

Usa ka adlaw, mitubo ang usa ka dako kaayong bukol sa akong bukton. Ug sa matag higayon nga naa mi'y problema o panginahanglan, muduol mi tanan kang Papa. Mao nga miadto ko kaniya ug miingon, 'Papa, naa koy bukol sa akong bukton ug nagkadako na gyud kini.' Miingon si Mama, 'Kinahanglan ka og operasyon.' Apan si Papa mitan-aw sa bintana, hinay-hinay niyang gihapuhap ang akong bukton ug miingon, 'Oo, dako kaayo ni nga bukol. Apan dili, dili na ka kinahanglan og operasyon.' Ug ingon ana lang, nawala kini—kung niadto dayon ba o pagkahuman sa pipila ka gutlo, ambot lang—apan pag-abot nako sa balay, nawala na gyud ang bukol sa akong bukton.

Sa dihang mga 15 o 16 anyos na mi, mipalit mi og tiket sa sinehan, nga siyempre wala mi mangayo og panalangin kang Tatay. Apan nakahuna-huna na daan si Tatay niini, mao nga gidala mi niya sa gatasahan. Didto mosulod siya aron makigkita sa pipila ka tawo, molingkod og pila ka gutlo, maglakaw-lakaw sa tanaman sa gulay, unya mosulod usab aron makigkita sa uban. "Aw," ingon niya, "dili man ta nagdali." Ug kami, siyempre, nagdali, pero naghilom ra. Kauban namo si Inahan Varya; moingon siya, "Ay, nagdali kaayo ang

mga babaye." Pero si Tatay mopahiyom lang ug magpadayon sa paglakaw, hinay-hinay lang. Naka alas siyete na, unya alas otso... ug miingon si Papa, "Sige, pwede na ta mouli." Busa wala gyud mi nakaadto sa sinehan. Mao kana ang mga adlaw sa among pagkabatan-on.

Sa usa ka higayon, sa dili pa ang Pasko, gipanalanginan kami ni Tatay, ako ug ang akong igsoon nga babaye, aron pintalan og puti ang kwarto ni Padre Peter. Niabot kami sa buntag, ug sa wala pa kami magsugod sa trabaho, gusto namo mangayo pag-usab og panalangin kang Tatay, apan miingon ang tig-atiman sa balay, 'Grabe ka sakit si Tatay; dili ninyo siya makita.' Nadismaya kami, apan nagtrabaho gihapon kami. Nahuman na namo pagputi sa tanan ug nag-andam na kami pauli, gusto namo pangayoon pag-usab kang Amahan ang iyang panalangin, apan miingon pag-usab ang tig-atiman sa selda: "Masakiton si Amahan; dili ninyo siya duolon." Gabii na kaayo, ug nangitngit na sa gawas. Sa among paglabay sa bintana ni Amahan, nakita namo nga nagdan-ag ang suga ug nakahilak ang kurtina. Nakita namo si Papa nga naglingkod sa iyang selda, uban ni Papa Anatoly Prosvirnik sa iyang tiilan (nagtuon pa siya sa Akademya niadtong panahona ug miadto aron bisitahan si Papa sa bakasyon sa Pasko). Miingon ko sa akong igsoon nga babaye, 'Oh, naglingkod diay si Papa didto, pero dili man gani pasudlon ni Vera kami aron mangayo sa iyang panalangin.' Aw, naghunahuna ko, mangayo na lang ko gikan sa layo. Busa nilabay kami sa bintana ug miingon ko, "Amahan, panalangini kami!" Apan miingon ang akong igsoon nga babaye, "Ngano man nga nagtan-aw mo sa sulod sa bintana? Dili na husto na; mosulti siya ug butang." "Aw, dili man na," tubag nako, "dili niya kami hunahunaon; huna-hunaon lang niya nga si Glafira na usab ang nagdagan-dagan dinhi." Ug mopauli na kami.

Sa sunod adlaw miadto kami sa simbahan; ang pari nagdumala og serbisyo sa paghinumdom, ug si Glafira nagtindog sa duol. Miduol ko sa pari aron madawat ang iyang panalangin, ug gikuptan niya ang akong kamot samtang mituyok siya kang Glafira ug miingon, 'Ngano man nga nagtan-aw ka sa sulod pinaagi sa bintana?' Diyos ko! Misaba si Glafira sa paghilak, wala gyud siya kasabot bisan unsa. Miadto ko kang Inahan Anastasia (sa among komunidad, kung dili posible nga duolon ang pari, moadto kami kang Inahan Anastasia; siya ang mosulbad sa tanan). 'Inahan,' ingon ko, 'nahitabo ning ingon ani; wala gyud kasabot si Glafira ug nagahilak. Ipasabot ba nako niya?' 'Ayaw na pagtagad,' ingon ni Inahan Anastasia, 'ayaw na'g sulti; maayo ra man tanan.'

Gusto sa amahan nga mag-uban mi nga upat ka magsoon nga babaye sa Karaganda ug kanunay siyang moingon: 'Paliton tika og balay, ug didto kamo magpuyo.' Apan si Yevgeniya, usa sa akong mga magsoon nga babaye, nga nagpuyo uban sa among ginikanan sa Zhaltyr sa Rehiyon sa Tselinograd, misulat kanako sa usa ka sulat nga nag-ingon nga nagplano siya nga magminyo. Busa gisultihan nako si Papa nga magminyo na si Zhenya, ug nangutana siya, 'Kinsa pa may uban nimo?' Miingon ko, 'Ang akong panganay nga igsoon nga lalaki.' – 'Asa siya nagtrabaho?' – 'Sa pulis.' – 'Maayo, motabang siya.' Ug sa akong hunahuna, 'Unsaon kaha sa akong igsoon nga lalaki pagtabang?' Busa miadto ang akong igsoon nga lalaki sa Zhaltyr ug gisaway gyud ang among ginikanan: 'Unsa man inyong gihunahuna? 18 anyos pa lang siya, ug ihatag na ninyo siya sa kaminyoon! Dili ko kini tugotan! Dad-on nako siya nga magpuyo uban nako; ipaeskuela nako siya; magdoktor siya!' Gikansela ang kasal, ug gidala sa akong igsoon si Zhenya sa Karaganda. Pagkahuman, siyempre, nanghinulsol kaayo ang akong igsoon nga lalaki: "Dili unta nako siya gidala dinhi; didto unta siya nakigminyo, apan dinhi nagsugod na siya ogadto sa simbahan." Ug ang akong igsoon nga babaye nagpabilin na lang uban namo, nagpuyo kauban si Papa.

Usahay, magpabilin si Papa sa among balay hangtod sa gabii. "Kinsa may mag-plait sa gamay nga plait ni Papa?" Dili gyud nako mailhan kung unsa ka dako ang kalipay nga nadala namo ana! Moingon si Inahan Varvara: "Mga babaye! Aduna'y gamay nga bahin sa Ginoo sa Papa, ug ang Ginoo mismo kay tam-is kaayo!" Sukdon nimo ang iyang buhok ug tipuon ang mga hibla. Hangtod karon, naa pa gihapon ko'y pipila ka hibla sa buhok ni Tatay.

Sa dihang nanghuyang na kaayo si Papa, ug gipasan siya nila paingon sa simbahan, si Vera, ang tig-atiman sa iyang selda, dili magtugot nga duolon siya sa bisan kinsa. Apan gusto kaayo nako nga makaduol kang Papa. Busa, samtang gipapasakay siya ni Petya ug Shurik gikan sa simbahan, miingon si Papa kanako: "Sige, apil ka, dad-on tika sa usa ka panaw sa mga pagsulay." Naghunahuna ko, 'Unsaon man na?' – ug gisundan nako sila, samtang si Papa miingon, 'Sulod, sulod.' Nisulod ko, naghimo og tanda sa krus si Papa, ug naghimo usab kami tanan og tanda sa krus; ug nakita nako nga nagngisi siya. Miduol siya sa lamisa ug gihatagan ko niya og usa ka kahel ug usa ka mansanas, nga nag-ingon, "Sige, paadto na ka!" Apan nahadlok ko nga mobiya; istrikto kaayo si Vera. Gusto unta ko mogawas sa pikas pultahan, apan nakasusi na kini gamit ang kawit, busa kinahanglan ko mosulod sa hall. Didto kalit ko gisugdan ni Vera og dakop ug gisaway pag-

ayo. Giigo ug gibunal-bunal ko niya: 'Unsaon man nimo? Masakiton si Papa, unya misulod ka didto?!' Didto nisulod si Petya, ug nidagan si mama; nag-away sila ni Vera: 'Unsa man ni imong gibuhat?' Unya nidagan pud si Papa: 'Ikaw, daotan ka nga babaye, unsa man imong gibuhat? Si Papa mismo ang nagpanalangin kaniya!' Mao kana nga klase sa 'pagsuway' nga akong naagian aron lang makaabot sa pultahan. Ug nagngisi si Papa: 'Sige, padayon na!'

Sa dihang masakiton si Papa, wala na mi mopauli aron matulog; natulog mi sa bunk beds sa gatehouse. Nahadlok mi nga mamatay si Papa ug dili mi didto sa dihang mamatay siya. Ug sa Radonitsa, alas 4:45 sa kaadlawon, nakita nako sa damgo: Nagtindog si Papa sa memorial chapel, nagahatag ug kandila kang Vera, ang iyang cell attendant, ug miingon: "Ani-a, ipanghatag ang kandila sa tanan," – ug siya mismo ang nagpasiga og kandila. Namata ko ug miingon: "Tanya, namatay na si Papa." Wala pa gani ko kahuman sa pagsulti, niurog na ang pultahan: "Dili maayo si Papa!" Wala sila miingon nga "namatay na siya," miingon sila nga "dili siya maayo." Nidali kami pagsulod sa selda; naghigda pa gihapon didto si Papa, wala'y tabon sa iyang lawas, nagsul-ob sa iyang epitrachelion. Ang Obispo nagtindog sa atubangan, kauban nila Vera, Olga Fyodorovna ug Glafira; nagtindog silang tanan nga nagluksong ang ilang mga ulo – namatay na si Papa. Ug si Papa mismo pa gani ang unang nakasulti kanamo.

Taisiya Grigoryevna Fomina

Si Ilarion Vasilyevich Fomin mao ang akong lolo. Ug si Papa mura usab siya og lolo para nako. Namatay ang asawa ni Lolo Ilarion sa dihang siya 47 anyos. Nabiyaan siya nga adunay upat ka anak, nga nag-edad og upat, pito, ug mas tigulang pa. Ang iyang anak nga babaye, si Maria – akong ninang, nga napulo'g siyete anyos niadto – iyang gikuptan ang tibuok responsibilidad: iyang gipadako ang tanang mga anak ug gitabangan si Lolo nga mabuhi. Ang among pamilya miabot sa Karaganda niadtong 1 Agosto 1955, uban sa panalangin sa Amahan. Nipuyo kami sa Melkombinat. Si Lolo Ilarion usa ka tawo nga nakaila sa kalibutan, apan lawom kaayo ang iyang pagtuo. Kanunay siyang nag-ampo ug nagbasa og mga espirituhanong libro. Sukad pagkabatan-on hangtod sa iyang kamatayon, wala gyud siya magahit. Ug dako kaayo ang iyang pagrespeto kang Amahan; wala gyud sila magkasinabot. Kanunay ko nga naa sa kiliran ni Lolo. Sa dihang namatay siya, si Amahan ang nagdumala sa iyang lubong.

Ang Amahan adunay espirituhanong kinaadman ug gugma alang sa mga ulila ug mga balo; kanunay niya silang gitabangan, bisan pa sa usa ka piraso nga pan. Apan usahay, istrikto kaayo ang Amahan. Bisan pa paryente ko, nabati nako ang kahadlok sa presensya ni Tatay; dili ko makalihok nga gawasnon o komportable sa iyang kiliran. Sa usa ka higayon, sa dihang tigulang na kaayo si Tatay, gidala nako siya gikan sa kadalanan paingon sa iyang selda. Pag-abot namo sa selda, wala'y tagabantay sa selda didto aron motabang kaniya sa paghubo. Busa nakahukom ko: 'Ako na mismo ang motabang kang Tatay.' Mituyok siya ug miingon, 'Unsa man imong gihunahuna, nga dili na nako kaya ang pag-atiman sa akong kaugalingon?' Nabarog ra ko didto, napugngan sa kahadlok. Ug siya mismo ang naghubo sa iyang sinina ug gisabit kini. 'Kaya pa nako,' ingon niya, 'ang pagtabang sa mga tawo sa akong kaugalingon.' Mao kana ang paagi nga gipahinumdom ko niya sa akong lugar.

Daghang mga tawo ang kanunay moanha sa Mikhailovka aron makita si Papa, ug ang mga madre mopasidungog ug motagad kanila tanan. Sa sinugdan, wala nako kini tagda, hangtod nasabtan nako kung unsa kabug-at usahay ang mga estranghero, ug kung unsa ka kalisod nga masakupan kini tanan, nga dalhon ang tanan nilang kakulian ug atimanon sila. Ang pagkamahigalaon sa mga madre angay gyud pasalamatan. Espirituhanong mga tawo sila ug nagkinabuhi sa espirituhanong paagi.

Sa dihang namatay si Amahan, wala motabang sa lubong si Obispo Joseph. Apan adunay kinaadman niini: miabot si Obispo Pitirim, ug nahibalo si Obispo Joseph niini. Si Obispo Pitirim mao ang espirituhanong anak ni Papa, ug labaw pa, gipanalanginan siya sa Patriarka aron magdumala sa lubong. Si Obispo Pitirim usa ka obispo, samtang si Obispo Joseph usa ka arsobispo. Ug aron dili makahatag og problema, wala mitabang si Obispo Joseph.

Pagkahuman sa kamatayon sa Amahan, wala'y panagbangi tali kanamo. Kung adunay man gani mga panagbangi, kini mga gamayng butang ra. Giyauban kita sa Ginoo. Mahitungod sa mga anak sa Amahan nga dili maminaw kaniya – nahitabo na kini, nagpadayon, ug magpadayon pa. Mao ra gyud na ang kinaiya nato nga mga tawo. Ganahan kita kung ang mga tawo mosulti sa atong pabor, apan kung mosulti sila batok kanato, dili nato kini ganahan. Aw, nangayo man gud kami og pasaylo pagkahuman.

Antonina Ivanova

Nagtrabaho ko sa minahan sulod sa 10 ka tuig. Apan sa dihang gipagawas ang usa ka mando nga tangtangan ang tanang kababayan-an sa minahan, nawad-an ko og trabaho. Ug unya gitawag ko ni Tatay, mao nga miadto ko aron makita siya. "Tan-awa," ingon niya, "kana nga babaye nga naglingkod didto? Naa siyay masakiton nga anak, usa ka batang lalaki. Kauban nimo siya ug alagaan siya."

Sa sunod adlaw, miadto ko sa ospital aron tan-awon ang batang lalaki. Hapít na siya mo-pito ka tuig. Gwapo ug maayong bati siya, apan dili siya makalakaw; naparalisa siya. Nipabilin ko sa ospital tupad niya sa gabii, gipakaon nako siya ug gidala nako siya sa paglakaw-lakaw. Unya gipagawas na ang batang lalaki pauli kay giisip nga walay pag-asa na ang iyang kahimtang. Gidali ni Padre Sebastian ang pagbanabana nga dili mabuhi si Volodya, ug hinay-hinay niyang giandam ang iyang mga ginikanan niini. Apan dili dawaton sa iyang mga ginikanan kini; siya ra man ang ilang anak. Andam ang iyang mga ginikanan nga buhaton ang bisan unsa ug gisulayan nila ang tanan – nagpatawag sila og daghang doktor, nagdala og usa ka Tsino nga misaksak og dagom sa iyang gulugod ug nagpahimo og moxibustion, ug miabot pa gani ang mga manghuhula sa ilang balay, apan wala gihapon naayo ang bata.

Sa wala pa masakit ang batang lalaki, pirmi mag-inom og bug-at ang iyang amahan, ug matag malasing siya, magbuang-buang ug magpanumpa. Ug busa nakigsangka siya sa usa ka silingan sa bakuran, atubangan gayud sa batang lalaki; usa kanila ang mikuha og hacha aron panukpan ang usa pa, ug kining unom ka tuig nga batang lalaki, nahadlok kaayo, misaka sa duha ka metro nga bakod ug dili na makababa; kinahanglan pa siya kuhaon gikan didto. Didto dayon siya naparalisa, unya nabuta, ug nawala ang iyang abilidad sa pagsulti. Ang iyang inahan miadto sa pari nga naghilak, ug gihatagan siya sa pari og pag-amuma. Ang batang lalaki nagmasakit sulod sa pito ka bulan. Kanunay siyang gibisita sa pari, nga naghatag kaniya og Banal nga Komunyon; kanunay niyang giingon nga kining batang lalaki sama sa usa ka martir. Ug sa dihang namatay si Volodya, gipadala sa pari si Inahan Anastasia ug pipila pa ka mga inahan ngadto sa ilang panimalay. Gihugas sa mga diakonesa ang lawas sa batang lalaki, nag-ampo, ug gihimo ang tanang preparasyon para sa lubong. Nalingkod didto si Inahan Anastasia sa pipila ka gutlo, unya miingon siya: 'Wala diri si Zhenya (mao na ang amahan sa batang lalaki). Tara, Petya, Kolya, dali kamo ug libot sa mga sakahan, kay sa usa ka gutlo adunay laing kabaong.' Ug sa pinakalayong kamalig ilang nakit-an si Zhenya – nagsul-ob na siya og lubid sa iyang liog. Busa giluwat siya ni Inahan Anastasia. Usa usab siya ka talagsaong babaye, ug tinuyo siyang gipadala didto sa pari. Ug wala molakaw si Inahan Anastasia hangtud nga naburyo ang batang lalaki.

Valentina Petrovna Panova

Ang among pamilya nagpuyo sa Tselinograd sa dihang nadungog namo sa lokal nga simbahan nga adunay usa ka talagsaong pari sa Karaganda. Ug sa tingtugnaw sa 1955, ang akong mga ginikanan ug ako mibyahe paingon sa Karaganda aron makita ang pari. Nasa ika-siyam nga grado ako niadtong panahona. Niabot kami, nagkumpisal, nakadawat sa Balaang Komunyon, nakakita sa pari ug nilakaw. Ug ang pari gayud nakahatag og katingalahang impresyon. Bisan pa sa gawas siya usa ka ordinaryong tawo, sa dihang miduol ko kaniya aron hangyoan ang iyang panalangin, mihunong ang akong kasingkasing sa usa ka pitik tungod sa matinahuron nga kahadlok nga napuno niini. Nalumos ko sa maong pagbati.

Niadtong 1956, nahuman nako ang akong pag-eskwela ug tungod kay hilig kaayo ko sa pagpintal, nagdesisyon ko nga moadto sa Moscow ug mag-aplay sa Stroganov School. Niadtong panahona, miabot ang usa sa among paryente gikan sa dapit ni Padre Sevastian ug miingon nga wala ko panalangini ni Padre aron maka-enrol sa eskwelahan. Apan napalit na nako ang akong tiket, busa niadto gihapon ko ug wala na lang ko nag-enrol. Unya gidala ko pagbalik sa Karaganda sa akong amahan. Gihatagan ko ni Papa og panalangin nga magpabilin ug miingon, 'Magpuyo ka uban ni Inahan Agnia ug tabangi siya.' Nagpuyo ko uban ni Inahan Agnia sulod sa upat ka tuig. Si Inahan Agnia usab usa ka talagsaong tawo. Gipasidunggan namo siya sa labing taas nga pagtan-aw, ug bisan unsa pa iyang isulti, among gidawat nga walay pagduha-duha. Kanunay siyang gibisita sa mga tawo – gikan sa buntag hangtod sa gabii – ug among gipakaon silang tanan; wala gani ko kajibalo asa gikan ang pagkaon. Talagsaon kaayo ang pagkamahigalaon ni Inahan. Sa diha nga mobiya na ang uban, moabot na dayon ang lain, ug kinahanglan namo nga mag-andam pag-usab sa lamisa. Samtang nagdawat siya og mga bisita, si Inahan magpintal og mga icon. Usahay moingon ko, 'Inahan, kanus-a man kaha ka makabuhat sa imong mga buluhaton? Ako na lang ang mosira sa ganghaan!' 'Unsaon man nako?' tubag ni Inahan, 'Nagaabot ang mga tawo; kinahanglan una nato silang dawaton ug tagdon.' Gipahimutang niya ang iyang gugma sa mga tawo labaw pa kesa sa bisan unsa, lakip na ang iyang kaugalingon, ug kaya

niyang ibaliwala ang tanan tungod lang kay naay usa ka gamayng tawo nga miabot. Miyahe ang mga tawo padulong kaniya gikan sa lain-laing mga lungsod, partikular nga padulong kaniya, kang Inahan, tungod kay nabati nila ang iyang kainit, ang iyang pagkamahigalaon, ang iyang pagkabuotan. Ug gitagad niya ang tanan uban sa pagkamabuotan ug gugma lang gayud. Dili gyud makabaton ang usa ka tawo sa ingon ana nga kainit ug kaayo sa iyang kaugalingon. Gikan kini sa taas; espirituhanon ang iyang kaayo. Sa dihang namatay si Inahan, nanghilak ang mga tawo: 'Namatay na ang among tig-atiman. Kinsa pa kaha among adtoan karon, kinsa may modawat kanamo bisan unsang orasa?' Sa akong bahin, gipahimuslan ko ni Inahan. Wala siyay gipangayo kanako, gitagaan lang ko niya og lami kaayong pagkaon. Sa dihang moabot ko sa balay gikan sa trabaho, mangutana si Mama, 'Gutom ka?' – 'Dili, Ma, bag-o pa lang mi nakaon.' – 'Dili, gutom ka; magluto ko ug pagkaon para nimo.' Ug siya, bisan masakiton, nga nagsandig sa lamisa sa kilid sa higdaanan, moadto sa kalan ug magluto ug labaw ka lami nga mga pancake para nako.

Wala koy masulti nga espesyal kaayo bahin kang Mama. Sa akong tan-aw, espesyal ang matag adlaw sauna. Murag ordinaryo ra man tanan, apan usa kini ka adlaw-adlaw nga hagit. Gikan sa buntag hangtod sa gabii, kanunay bukas ang among pultahan. Usahay moanha ang among mga anak nga lalaki – sila Petya ug Alyosha – ug siya mosugat kanila uban sa dakong pagtahod. Motutok kami ug maghunahuna: 'Siguro mahimong pari sila, kay mao man na ang pag-abi-abi ni Mama kanila.' Nahinumdom ko nga mubisita si Padre Alexander sauna nga tin-edyer pa siya, ug gitagad siya ni Mama nga may dakong respeto – ang kulang na lang kay ang pagduol niya aron mangayo og panalangin. Wala pa gani siya maghunahuna sa pagkapari, apan nahitabo ra gihapon ang tanan sumala sa nakatakda.

Si Inahan Anastasia – mas prangka siya; makasulti siya sa iyang hunahuna diretso sa imong nawong. Aduna siyay ingon ana nga tan-aw sa iyang mga mata nga mura'g makita gyud ka niya sa sulod. Nahadlok ko gamay kaniya, bisan pa man buotan kaayo siya. Ganahan kaayo siya maghatag sa tanan sa iyang ginahimong kvass sa balay. Moabot ka sa simbahan, ug didto na dayon si Inahan Anastasia sa dalan: 'Gusto ka ba og kvass?' – 'Oo, mokaon ko, Inahan.'

Girespeto usab namo si Inahan Anastasia. Apan usahay mosulti siya og mga butang nga nagpalisod namo sa pagtuo kaniya. Kanunay siyang mosulti nga si Amahan pagadayegon, nga dad-on siya palayo gikan dinhi. Miingon siya nga mausab ang panahon, nga mabungkag ang Unyon Sobyet – apan para nako murag science fiction kini, kay murag nakasulat na sa bato ang tanan niadto. Miingon usab siya nga kung kuhaon si Papa gikan dinhi, dili pud sila siya kalimtan. Ako mismo ang nakadungog niini, apan niadto wala ko motuo nga mahitabo gayud ang ingon ana.

Wala gani ko motuo sa mga propesiya ni Papa bahin sa among pamilya. Sa dihang miingon siya nga molalin ang among pamilya gikan sa Tselinograd paingon sa Karaganda, mitutol ko: 'Dili, dili gyud na mahitabo; didto man ang tanan namong paryente, didto ang akong panganay nga igsoon nga babaye ug ang bana niya, ug dili gyud si Papa biyaan ang akong igsoon.' Apan nangisi lang si Papa: 'Moadto ka didto ug mopalit ug balay, magtanom ka ug tanaman, ug naa na nimo ang tanan.' Niadtong '59 kana, ug sa '60 naa na ang among pamilya sa Karaganda, ug gisaulog namo ang Bisperas sa Bag-ong Tuig nga puno na ang among mga maleta.

Gipaabot sa amahan sa akong mama nga mamatay siya samtang nagbiyahe. Ug matag higayon nga molarga ang mama aron mabisita ang usa sa among paryente, pasagdan namo siya nga molarga nga adunay gamay nga kahadlok. Namatay gyud siya samtang nagbiyahe, apan dili sa paagi nga among gihunahuna. Si Mama ug Papa napatay nga mag-uban dinhi sa Karaganda niadtong 1976, samtang nagmaneho sila sa usa ka taytayan.

Nindot kaayo ang akong mga ginikanan. Sila matinud-anon kaayo ug buotan. Apan ang among espirituhanong mga magmamando mas mainit pa. Ang pari makasulti lang ug usa ka pulong, ug murag molupad ka na gikan kaniya sama sa adunay pako. Ang tawo nga sekular dili makahigugma ug makahatag sama sa paghigugma ug pagpa-init sa among mga kasingkasing sa mga espirituhanong magmamando.

Ang Pamilya Khmyrov

Mong Sebastian (Alexander Alekseyevich Khmyrov)

Niadtong 1931, gikuhaan kami sa among yuta ug gipahilayo gikan sa Tambov Region paingon sa Karaganda. Gipahilayo nila ang among inahan, kami nga tulo ka magsoon, ug 11 pa ka pamilya gikan sa among baryo; misakay sila uban namo sa parehas nga karwahe. Una, gidala kami nila sa Petropavlovsk, saktong

sa panahon sa Adlaw ni San Pedro ug San Pablo. Ug, hangtod karon nahinumdom ko, gipakaon mi nila og sabaw nga halamangas sa Petropavlovsk. Gikan sa Petropavlovsk, milungtad kini og mga duha ka semana aron makaabot kami sa Kompaneysk.

Aduna didto usa ka walay tanom nga kapatagan, usa ka gisunog nga kapatagan. Gipa-baba kami sa gabii; nag-ulan. Gikuha namo ang mga tabla – ang mga higdaanan nga among gipanigdaan – gikan sa mga karwahe, gipikas namo kini sa upat ka piraso, ug naghimo kami og mga salog. Unya namutol kami og pipila ka tanom nga karagan, gitabonan namo ang mga salog niini, ug naghimo kami og payag. Nipuyo kami niining mga payag. Napugos ang tanan sa pagtrabaho, paghimo og adobe nga ladrilyo. Bata pa lang ko, apan nagtrabaho pud ko, pagbaliktad sa mga adobe nga ladrilyo aron mamala kini sa adlaw. Dayon gidala ang mga adobe nga ladrilyo sa lugar sa pagtukod ug gigamit sa paghimo og payag. Nangputol sila og turba ug gigamit usab kini sa pagtukod og mga balay. Bag-o pa lang namo nahuman pagtukod sa mga bungbong sa dihang miabot ang tingtugnaw, ug wala'y kisame ang mga balay. Sa Disyembre, nisibog ang tipus tungod sa hugaw ug sa dili maayong pagkaon – walay lami ang sabaw ug 400 gramos ra nga pan ang among gihatagan. Nagkamatay ang mga tawo. Ug unya, sa Fiesta sa Presentasyon sa Ginoo, namatay ang akong duha ka igsoon nga lalaki. Naa sila sa ospital sa ' ' sa Daang Dakbayan, nga gitawag kaniadto nga 1st Karaganda. Gisultihan nila ang akong inahan, ug miadto siya sa ospital aron pangitaon sila. Didto gipangutana siya nila: 'Unsa man imong gusto?' 'Aw,' matod niya, 'gisultihan mi nga namatay dinhi ang among mga hinigugma, busa nangita kami kanila.' 'Kanus-a ka nasultihan?' – 'Gahapon.' – 'Ay!' ingon nila, 'ayaw na sila pagpangita; wala na nila dinhi, gidala na sila. Lima ka kariton ang nagdala kanila karon ug gibutang sila sa usa ka lubnganan sa daghan. Didto na karon ang imong mga igsoon. Ug kining mga bag-ong lawas naghigda dinhi.' Apan nakaila si Mama sa usa sa iyang mga igsoon. Gidala nila siya, gibutang sa usa ka sled, ug gidala siya sa Kompaneysk. Aduna na dayon lubnganan didto, ug nanghukay sila og lungag, mura'g lubnganan, gilukot ang akong igsoon og habol, ug gilubong siya. Ug mao na – gidala nila ang mga tawo paingon sa Kompaneysk sa mga kariton. Dako kaayo kini nga trahedya, kahadlokong kaayo; dili nimo kini tanan masulti sa mga pulong. Busa, adunay mga balay nga walay atop, ug ang niyebe nagtigom nga daghan. Ang mga tawo nga buhi pa mogawas nga nag-uyat gikan sa ilawom sa niyebe. Samtang kadtong patay na – naghigda sila ilawom sa niyebe; gikuha sila ug gibutang sa kariton. Ug dad-on sila, ang kariton gihila sa mga lalaki nga ingon ra ka-payat sa mga patay – gipugos sila sa pagtipon ug pagdala sa mga patay. Ug mahitabo kini – nagdala sila anang kariton, unya kalit lang, usa sa mga lalaki nga nagdala niini mahugno ug mamatay. Kuhaon nila siya, ibutang sa kariton, ug magpadayon sila, gihila kini paingon sa unahan. Lisod kaayo ang kinabuhi niadto; ang tanan nag-antos niadtong mga katuigan.

Unya nagdako ko; niadtong 1936, kinse anyos na ko. Wala'y piho nga gidugayon sa serbisyo didto, ug ang mga tawo mibiya sa bisan unsang paagi nga ilang makaya. Ug mibiya ko paingon sa Russia. Ug pagkahuman sa gubat, sa dihang nakigminyo ko, ako, ang akong asawa, ug ang among gamay nga anak nga babaye nga si Lyubov, kami mismo ang miadto sa Karaganda niadtong 1951 aron didto na magpuyo. Nadungog namo nga ania diri si Padre Sebastian, ug nahimo kaming suod kaniya. Mitubo ang among pamilya, nagdako ang mga anak, ug daghan kaayong kasubo – dili na kini masukod sa pulong. Moadto ka kang Padre, makig-istorya kaniya, ug hatagan ka niya og tambag ug pahupayon ang imong kasubo. Ug sa dihang masakiton ang akong inahan, samtang usa pa ka tuig ang among bungsong anak nga babaye, miadto siya sa among balay. Nihilak ko, ug nihilak usab siya uban nako. Miingon siya: 'Nasayud ko kung unsa kalisod ang kinabuhi sa mga ulila.'

Mga Madre Evnikia (Alexandra Florovna Khmyrova)

Niadtong tingtugnaw sa 1964, grabe ko'g masakit. Human sa taas ug walay resulta nga pagtambal para sa akong atay, naangol ang mga agianan sa apdo, ug nisulod ang apdo sa akong dugo. Nakahukom ang mga doktor nga kung dili ko pasakaan og operasyon, dili na ko mabuhi og labaw sa tulo ka adlaw, apan bisan pa sa operasyon, wala gihapon sila makagarantiya nga mabuhi ko. Ang akong bana miadto aron makakita kang Padre, ug dayon siya mitugot sa operasyon, ug gihatagan ko niya og duha ka panyo – usa ka panyo sa kamot ug usa ka panyo sa ulo.

Nasayud ko nga terminal na ang akong kondisyon. Lisod kaayo para nako ang pagpa-operate, kay biyaan nako ang walo ka gagmay nga mga anak sa balay, nga nasayud ko nga dili na gyud ko mobalik kanila. Ug dili pa dugay sa wala pa kana, nakahigda ko og damgo nga mibiya ko sa balay ug mibyahe pa-sidlakan uban ang usa ka gamay nga bata sa akong mga bukton (namatay ang akong lima ka bulan nga anak nga

babaye). Gisulti nako kini nga damgo kang Pari ug miingon ko, 'Pari, mamatay na ko!' Mitubag ang Pari, 'Ngano?' – napuno og luha ang iyang mga mata, ug nagasubo siyang miingon, 'Timaan kini sa sakit.'

Nilungtad ang operasyon og pipila ka oras. Niining panahona, gisaulog ang Liturgiya sa simbahan. Miapil ang Amahan sa pulpito ug, uban sa luha sa iyang mga mata, misugod sa pagpakiluoy: 'Mga igsoon nga lalaki ug babaye! Mag-ampo kita! Usa ka inahan nga daghan og anak ang nagpa-operate karon...' – apan wala niya matapos ang iyang hugpong sa pulong; nibuto ang iyang mga luha ug misulod siya sa santuwaryo. Gisundan siya ni Padre Alexander Krivonosov nga miadto sa katawhan uban sa parehas nga hangyo, apan siya usab wala makahuman sa iyang hugpong sa pulong ug nanghilak. Pagkahuman niana, migawas pag-usab ang pari, nagdumala og usa ka pag-ampo nga serbisyo uban ang usa ka akathist, ug ang tibuok katawhan (ug ang simbahan kanunay puno kung naa ang pari) mituhop ug nag-ampo uban kaniya. Malampuson ang operasyon.

Sa dihang gipagawas ko sa ospital, ang akong panganay nga anak nga babaye miadto sa simbahan. Nangutana si Inahan Anastasia, 'Unsa na ba ang gibati sa imong inahan?' Mitubag ang akong anak nga babaye, 'Nadala na siya pauli gikan sa ospital.' 'Mao na!' ingon ni Inahan Anastasia, samtang nagtutok sa ikon, 'Nangamuyo kita sa Diyos alang kaniya!' Mao kana ang kadako sa gugma ug pag-ampo sa tigulang.

Sa panahon sa Kwaresma niadtong 1962, grabe kaayo akong kasakit sa ulo. Niadtong panahona, miabot ang pari sa among balay aron mohatag og Banal nga Komunyon sa akong masakiton nga biyenan. Dali-dali ko nga nangayo sa pari og panalangin aron mabisita ang lubnganan ni Beato Xenia sa St. Petersburg niadtong ting-init, ug mitubag siya: "Ug ako karon nagpanalangin kanimo nga moadto, walay paglangan, kang matarong nga Simeon sa Verkhoturye." Apan nagbitbit ko sa akong unom ka bulan nga bata sa akong mga bukton. Unsaon nako siya pagbiyaan? Bisan pa, kusgan kaayo ang pag-ampo sa tigulang nga lalaki, nga niadtong gabii mismo misalikway ang bata sa pagkaon – iyang gisalikway kini sa iyang kaugalingong kabubut-on. Ug sa dihang miadto kami sa Pari, ako ug ang akong bana, aron pangutan-on kung unsang adlaw kami magpa-reserba sa among mga tiket, mitubag siya: "Sa ikatulong adlaw sa Pasko sa Pagkabanhaw, Mayo 2." Diretso kami sa pagpalit og tiket, apan wala na'y nabilin sa ticket office para niadtong adlaw. Nibalik kami kang Pari: "Pari, wala nay tiket." Ug miingon siya: "Adto ug mangayo lang ug duha ka tiket." Nibalik kami sa ticket office ug nangayo og duha ka tiket. Miingon ang ticket clerk: "Ani-a, gibalik na ning duha ka tiket paingon sa Verkhoturye," ug gihatag kini kanamo.

Sa wala pa kami molakaw, gipanalanginan kami ni Padre ug gihalokan kami duha sa ulo. Ug sa dalan paingon didto, nabati nako ang kahupayan sa akong sakit. Ug sa dihang nahikap nako ang mga reliky sa matarong nga si Simeon, hingpit na kong naayo.

Sa among pagbiyahe paingon sa Verkhoturye, gipasa namo ni Tatay ang usa ka sulat para kang Padre Leonid, ang pari sa Verkhoturye. Ug mao ni ang nahitabo. Miabot si Tatay sa among balay uban sa mga madre nga sila Anastasia ug Irina. Nalingkod kami tanan sa usa ka lamisa, apan ang akong bana ug ako wala makasabot sa giistorya sa elder uban sa mga madre; mura'g gitabonan kini sa Ginoo gikan kanamo, bisan pa man nga nagsulti sila og Ruso. Unya, sa dihang nangutana si Madre Irina, 'Amahan, isulat ba nako tanan?', mitubag siya, 'Tanan, isulat nimo tanan.' Sukad niadto, nahimong klaro na kanamo ang tanan. Gihatagan sa Amahan og panalangin si Inahan Irina aron siya ang magdikta samtang ako nagsulat og sulat kang Amahan Leonid. Gikan niining sulata, nasabtan nako nga si Amahan Leonid naa sa kahimtang sa delusyon. Pag-abot namo sa Verkhoturye, among gihatud ang sulat kang Amahan Leonid. Wala pa gyud nakaila si Amahan Sebastian kaniya, apan sa sulat nga iyang gisulat kaniya: "Kilala tika sukad pa sa pag-orden kanimo ni His Grace John," – ug gispecified niya kung kanus-a ug diin kini nahitabo. Pagkahuman mabasa ang sulat, miingon si Father Leonid: "Tinuod, usa siya ka bantugang tawo! Gisulti niya kanako ang tibuok kamatuoran bahin sa akong kaugalingon, bisan wala pa gani siya nakakita kanako."

Kining si Padre Leonid usa ka maayong pari; siya nakabilanggo sulod sa napulo'g siyam ka tuig, apan karon nahulog na siya sa grasya, ug ang atong Amahan, sa dihang nakita niya daan ang iyang pagkahugno sa Espiritu bisan pa man nga layo siya kaniya, gipadangat ang iyang tabang kaniya.

Napulo'g pito ka tuig human sa kamatayon ni Tatay, niadtong 1983, nibalik ang akong kasakit sa ulo, nga dili na gyud mapailub sama sa nahitabo niadtong 1962. Usa ka hapon, nangutana ko kang Tatay: 'Tatay, tabangi ko!' – unya natulog ko. Sa akong damgo, nakita nako si Papa. Nagaingon siya ug usa ka butang kanako—dili na nako mahinumduman unsa—ug gihikap niya ang akong ulo gamit ang iyang kamot. Namata ko ug nabantayan nga mihunong na ang kasakit.

Ang akong anak nga si Misha (karon Hegumen Aristarkh) grabe kaayo ang sakit sa dihang tulo pa siya ka tuig ang edad, ug samtang naghigda sa higdaanan, nangayo siya: "Inahan sa Diyos, sultihi si Papa nga moanha; grabe kaayo ko kasakit!"

Niadlong panahona, nagmaneho si Amahan paingon sa lain nga lugar uban ni Igsoon Iraida sa dihang kalit siyang miingon: 'Molabay ta aron tan-awon ang masakiton nga bata; nagpaabot siya kanako.' Niabot si Amahan sa among balay ug nangutana: 'Asa diay ang masakiton nga bata dinhi?' Misulod siya sa kwarto diin natulog si Misha, gibendisyonan siya, gihatagan ug usa ka dako nga pula nga mansanas, ug nilakaw. Ug ang bata mitindog dayon, mura'g wala gyud siya masakit. Mao kana ang paagi nga nadungog ni Tatay ang mga hangyo sa iyang espirituhanong mga anak ug gituman kini. Ug sa dihang siyam ka bulan pa lang ang akong anak nga si Alexei, grabe siya masakit sa dyspepsia. Wala siya matabangan sa mga tambal. Miingon ang mga doktor nga mamatay ang bata. Ug giinsistir nila nga i-admitir siya sa ospital. Miadto kami kang Amahan ug nangutana, "Ipahimutang ba namo si Alexei sa ospital o dili?" – "Hatagi siya og Balaang Komunyon sulod sa tulo ka adlaw nga sunod-sunod." Mao gyud among gibuhat. Sa dihang nadawat niya ang Balaang Komunyon sa ikatulo ka beses, natulog dayon ang bata, ug pagkahuman sa pagmata, hingpit na siyang naayo. Karon, si Alexei nag-alagad isip diakono sa Rehyon sa Moscow.

Mong Sebastian (Khmyriv)

Niabot ko sa simbahan sa gabii, ug kalit lang, atol sa serbisyo, gisakpan ko sa hilanat, ug nagsugod og grabeng kasakit ang akong ilong. Naghukom ko nga magpabilin hangtod sa pahid unya mobiya na – kay dili kaayo ko komportable. Sa akong pagduol para sa pahid, gihaplasan ko sa pari ug, mura'g aksidente, natandog ang akong ilong – ug grabe kaayo kasakit! Paingon na ko sa gawas sa simbahan sa dihang nabati nako nga nag-ayo na ko. Mihunong ko. Naminus ang kasakit, ug nasabtan nako nga gipaabot sa Amahan ang akong sakit ug giayo ko niya.

Sa usa ka higayon, giimbitar ni Padre ang akong panganay nga anak nga babaye, si Lyuba, nga napulo'g unom ka tuig ang edad, sa iyang selda. Nakaestorya siya kaniya ug, sa tunga-tunga sa ilang panag-istorya, kalit siyang nabag-o: nahimong batan-on siya, walay bungot ug masidlak sama sa usa ka anghel; bisan ang selda nabalotan sa usa ka katingalahang kahayag. Busa gipadayag sa Ginoo ang espirituhanong kadako ug pagkabalaan sa tigulang samtang buhi pa siya.

Adunay usa ka insidente. Ang akong ninong nagmaneho og trak ug kinahanglan niya nga tabokon ang usa ka mabaw nga suba. Taas kaayo ang bang, ug kalit nga misul-ob ang trak paubos sa bakilid. Niining maong higayona misinggit siya: "Amahan, tabangi ko!" – ug dayon napanalipdan siyang nakabalik sa dalan nga luwas. Makatingala kung giunsa sa Amahan pagdungog ang tanan nga misinggit kaniya alang sa tabang, ug giunsa niya sila pagtabang bisan pa man layo siya kanila.

Olga Sergeevna Martynova

Ang among pamilya nagpuyo sa Rehiyon sa Astrakhan. Ang akong amahan, inahan, ug pito ka anak. Aduna kami'y gilingan sa hangin, tulo ka baka, mga baka nga lalaki, ug mga kabayo – maayo kaayo nga mag-uuma ang akong amahan. Ang pamilya matinud-anon ug mahadlok sa Ginoo. Niadtong 1930, gipugos ang akong amahan nga moapil sa kolektibong umahan, apan misalikway siya. Busa, nahinumdom ko, tulo ka babaye ug duha ka lalaki ang misulod sa among balay ug miingon: "Hello diha, Sergei Petrovich! Kuhaon ang inyong kabtangan!" "Aw, kung mao na," miingon ang akong amahan, "sige, buhata." Ug gigugol nila ang tibuok gabii sa paghimo og imbentaryo, gilista ang matag piraso sa panapton ug matag kalaha. Ang akong duha ka maguwang nga lalaki gidakpan; nagserbisyo sila sa ilang silot nga lain kanamo. Ang akong amahan, tungod kay siya usa ka tawo nga dunay kapansanan, wala madakpan. Gidala ang usa ka kariton sa among balay, ug gisakay ang akong inahan, amahan, lima ka anak, ug ang among sanggol nga pag-umangkon nga si Klavochka, ug gidala sila sa gawas sa Astrakhan ngadto sa usa ka hilom nga dapit sa kapatagan. Pito ka pulo ka uban pang pamilya ang gidala didto uban namo. Nagtukod kami og payag gikan sa mga tabla ug nagpuyo niini sulod sa usa ka tuig ug tunga. Niadtong 1 Agosto 1931, kami tanan nga nagpuyo sa stepe gisakay sa mga kargo nga vagón ug gidala sama sa mga baka. Wala kami'y tubig o pan, ug ang tanan – mga lalaki, mga babaye, mga tigulang ug mga bata – nagkuyog sa sulod niining mga karwahe, apil na ang kasilyas didto mismo. Ang mga karwahe nag-uyog-uyog sa kilid-kilid sama sa hubog, ug ang mga tawo nagsugod na og kamatayon samtang nagpadayon pa kami sa biyahe.

Labing walo ka adlaw pagkahuman, gidala kami sa gawas sa Karaganda, sa dapit diin karon nagtindog ang baryo sa Maikuduk, ug gihulog kami tanan sa yuta. Kapoy kaayo kami, hapit na kaming patay, samtang ang gamay nga si Klavochka nagbukas sa iyang baba ug nagtudlo gamit ang iyang gamay nga tudlo – gusto niya og inom, gusto niya og pagkaon. Aduna'y mga yurt sa Kazakh nga nagtindog sa kapatagan. Miduol si Papa didto: 'Hatagi kami ug tubig,' iyang hangyo. 'Hatagi kami sa imong bota,' ingon sila, 'unya makakuha ka.' Kabalo si Papa sa pinulongang Kazakh (naay mga Kazakh nga nagpuyo sa Astrakhan); nangayo siya kanila, ug gihatagan siya nila ug usa ka balde nga tubig. Kami usa ka pamilya, ug ang ubang mga pamilya nangayo usab niining tubig, busa kinahanglan namo kini ipangbahin bisan pa unsaon. Sa ulahing gabii, gibutang kami pag-usab sa mga karwahe ug gidala sa Prishakhtinsk. Aduna didto usa ka uma ug taas nga mga tanom sa caragana. Gitukod ang mga tolda para sa mga bantay, apan para namo – wala'y bisan unsa; mura'g namatay na lang kami. Usa ka klase nga superbisor ang nilakaw-lakaw, nag-ukod og luna para sa matag pamilya pinaagi sa iyang mga lakang: 'Upat ka metro ning bahin ug upat ka metro ning bahin. Ang inyong address mao ang 12 Reconstruction Street; pwede mo mosulat pauli.' Wala mi'y gamiton nga galamiton aron putlon ang daghang karagana. Misaka kami sa among 4 x 4 ka metro nga luna ug nagsugod og hukay og gamay nga lungag. Gikutkot namo kini, nangolekta kami og mga sanga gikan sa lain nga dapit, gitukod namo kini ibabaw sa lungag sama sa gamay nga payag, gitabonan namo og karagank, ug gilinya namo ang ilawom og sagbot – mao kana among puloy-anan. Ug didto kami tanan, siyam sa amo, naghigda nga nag-ilis-ilis. Paglabay sa usa ka semana, namatay ang among gamay nga Klavochka, ug unya nagsugod na usab pag-antos sa kamatayon ang mga hamtong.

Pag-abot sa tingtugnaw, nagsugod ang mga tawo og pagtukod og mga lungib – pagputol og mga tabla gikan sa gamot sa mga tanom nga caragana. Ug gitukod nila kining mga lungib gamit ang mga tabla – walay bintana, walay pultahan. Pananglitan, ang imong habol ibutang sa ibabaw sa ganghaan, ug ang akong habol sa ibabaw sa bintana. Apan walay ikatabon sa kaugalingon sa usa ka tawo. Ug ang among pamilya walay ikatabon sa mga bintana ug pultahan. Walay mokaon usab, gamay ra kaayong butikong nga nakadala namo. Pero kinahanglan man mi mokaon. Busa si Tatay naghimo og kalan gikan sa yuta. Ibabaw niya ang kaldero ug magluto siya og sud-an gikan sa mga tanom. Ug maglingkod mi tupad sa kalan. Musangot kini, mosulod ang niebe sa bintana, ug maglingkod ra gyud mi didto.

Niadlong Marso 18, 1932, nagkasakit og tifus ang among amahan. Dili namo siya madala sa ospital – wala mi tugoti sa pulis. Pero babaye man ko, mao nga wala ko ilang gibunalan (sauna, gibunalan nila tanan, pero gibyaan ra ko nila), unya miingon si Nanay: 'Dad-a si Tatay sa ospital.' Miadto ko, nangita og kariton ug gidala siya didto. Apan ang ospital walay bintana ug pultahan, ug sa sulod sa building adunay niyebe sa salog ug yelo. Si Tatay taas kaayo ang temperatura, busa ilang gibutang siya sa yelo. Pag-abot nako sa buntag, nawala na si Tatay – namatay siya sa katugnaw sa yelo.

Sa tingpamulak, gisugdan nila pagpahimo og trabaho sa tanan, aron maghimo og adobe nga mga ladrilyo. Gipapahimutang nila ang mga bata aron bantayan ang mga ladrilyo aron dili kini tapakan sa mga hayop sa Kazakh. Bisin pa man gamay, moadto gihapon ang mga bata aron kuhaon ang ilang rasyon nga unom ka gatos ka gramo nga pan. Ang mga hamtong makadawat og walo ka gatos. Ug kung motan-aw ka sa kapatagan, paingon sa sementeryo – usa ka itom kaayong prusisyon sa mga patay. Aw, dili man gyud nila kini gipasan; mangita sila og tabla, i-tali ang pisi niini, ihigda ang namatay sa tabla ug guyuron kini sa yuta gamit ang pisi. Unsaon pa man nila pagbuhat ana? Wala na silay pwersa. Mao ni ang Prishakhtinsk, Tikhonovka, Kompaneysk – didto, ang mga masa nga lubnganan kay baynte metros ang gitas-on ug tulo ka metro ug tunga ang gilapdon, aron magkasabay ang mga tiil. Wala'y kabaong. Tabunan lang sila gamit ang daan nga basahan o tuwalya. Ibutang sila sa han-ay, han-ay pagkahuman sa han-ay... Pagkapuno sa lubnganan, ingon ana ra sila paglubong.

Ang nagpabilin nga buhi sa among pamilya mao ang akong igsoon nga babaye, akong inahan, ug kining duha ka igsoon nga lalaki nga gipriso sa Astrakhan.

Nakaila ko ni Padre Sevastian niadtong 1946. Niadto, minyo na ko, ug niadtong Pebrero 1946 namatay ang akong biyenang. Usa ka tigulang nga babaye ang nagdala kang Padre Sevastian aron siya ang magdumala sa lubong. Niadtong panahona, wala gani ko misuway pagpangutana unsa ang ngalan ni Padre Sevastian, apan siya mismo ang miduol nako ug nangutana unsa ang akong ngalan. Gipangayo niya nga magluto ko og pipila ka pie para sa Kwaresma, kay adlaw man kini sa pag-ayuno, samtang ang tanang pagkaon nga giandam para sa lamay dili angay kan-on sa Kwaresma. Pagkahuman sa serbisyo sa lubong sa akong biyenang, gibutang nila ang kabaong sa usa ka sled, ug gidala kini sa lubnganan sa usa ka gamay nga kabayo. Layo kaayo ang paingon

sa lubnganan, ug grabe kaayo ang katugnaw, uban sa kusog nga hangin. Nalukop mi tanan gikan sa ulo hangtod sa tiil, apan ang pari migawas hapit walay sapot, nagsul-ob lang og daan nga kasok; gitabonan niya ang iyang ulo sa usa ka daan nga scarf ug nagbitbit og puthaw nga krus sa atubangan niya gamit ang iyang walay sinina nga kamot. Busa naglakaw kami og napulo'g duha ka kilometro sa grabeng katugnaw.

Pagkahuman sa lubong, wala gyud nako pangutan-a ang pari unsa iyang ngalan, apan sa pagpauli gisakay ko niya sa usa ka kariton. Gipangutana nako siya: 'Padri, giunsa nimo paghawid ana nga puthaw nga krus gamit ang imong walay sinina nga kamot sa ingon ana ka kabugnaw nga katugnaw?' Ug mitubag siya: 'Aw, wala na'y'y bisan unsa! Nasagubang ko kaniadto og susamang paglitis: sa dihang gipugos ko nila sa pagsalikway sa pagtuo nga Orthodox, gibyaan ko nila sa tugnaw sa tibuok gabii nga nagsul-ob lang sa akong kasok, nga adunay bantay nga gibutang ibabaw nako. Nag-ilis ang mga bantay matag duha ka oras, samtang ako nagtindog ra sa samang dapit nga wala maglihok. Apan ang Inahan sa Dios nagpahimutang og usa ka matang sa 'gagmay nga payag' ibabaw kanako, aron mainit ko sa sulod niini. Ug sa buntag gidala ko nila aron pangutan-on ug miingon sila: 'Tungod kay wala ka mibulag kang Cristo, adto ka sa prisohan.' Ug gipriso ko nila sulod sa pito ka tuig.

Mao kana ang akong unang pakigkita kang Padre, nga dili man gyud kini usa ka pakigkita, kay wala man ko maghatag og bili niini. Gihatagan nako si Padre og pipila ka pie aron iyang kan-on, ug mao na ang katapusan niini.

Paglabay og usa ka tuig, namatay si Sister Evdokia. Miadto ko sa lamay aron motabang sa mga preparasyon, ug niabot si Papa. Misulod siya ug miingon: "Ani-a, nagluto pud og mga pie si Olyushka! Pero ang 'bola' niining Olyushka wala gihapon magbuhat." Gihatagan niya ko og 400 ka roubles ug miingon: "Ikaw na ang mobayad sa tibuok gasto sa memorial service para niining madre." Mao kini ang ikaduhang panagtagbo namo ni Padre, apan usab, wala gihapon ko masabti. Hilayo mi sauna, ug mao gihapon hangtod karon.

Miagi pa ang pipila ka tuig, ug miabot ang tuig 1950. Nagsugod ko og grabeng kasakit sa ulo; nag-antos ko sulod sa daghang adlaw, ug usa ka gabii gipahilabtan nako ang akong ulo, gihila nako ang akong buhok, ug nahulog kini sa usa ka kilid – nahimong tunga kong lubos nga kalbo. Walay tambal nga nakatabang – wala gyud bisan usa ka buhok nga nibalik – ug misalikway ang mga doktor sa pagtambal kanako, kay ang buhok nahulog kauban ang mga folikel. Nagsugod ang akong mga higala sa pag-awhag kanako: 'Adto ka sa Mikhailovka aron makita si Padre Sevastian – siya makahimo kanimong maayo.' Apan wala nako kini tagda pag-usab – unsa may buot ipasabot nga moadto sa pari para tambal? Unsaon man na? Bisan pa, padayon gihapon ang mga tawo sa pag-awhag nako, ug ingon pud ang uban – 'Adto ka sa pari.' Busa, sa katapusan, nakahukom na ko ug niadto. Pag-abli nako sa pultahan sa simbahan ug pagtan-aw nako kang Padre (nagtindog siya sa pulpito), nakaila ko niya gamay. Kaniadtong '46, ngitngit pa ang iyang buhok, apan karon puti na gyud tanan. Human sa misa, miduol ko kaniya ug miingon siya: "Pabilin ka dinhi karong gabii; adto kang Inahan Kornilia." Gidala ko ngadto kaniya, unya miabot si Padre, ug nag-istorya kami tibuok gabii. Gipangutana ko niya kung asa ko gikan, asa ko natawo, giunsa kami pagkawagtang sa among yuta, unsa among naagian, kinsa akong kauban karon, pila akong mga anak, nga aduna koy inahan, ug nga ang akong inahan usa ka magtutuo. "Ikaw?" – "Aw, naglibot-libot ra ko."

"Amahan," ingon ko, "nakita nako sa damgo nga kinahanglan pa-ampoan ko og baynte ka serbisyo sa pag-ampo. Kuhaa ang kuwarta gikan kanako, buhata silang tanan sa usa ka higayon, ug dili na tika samokan pag-usab." "Dili," matud niya, "mohimo kita og baynte ka serbisyo sa pag-ampo para nimo, apan kinahanglan nga moanha ka sa simbahan sulod sa baynte ka Domingo nga sunod-sunod. Ako mismo ang mobasa sa mga akathist para nimo." Ug mao nga dad-on ko niya sa sakristiya, diin kami moluhod, ug basahon niya ang mga akathist para nako matag Domingo. Mao kana nga naanad ko kang Padre, sa simbahan ug sa koro, ug sa mga kostumbre nga ginabuhat didto. Nagsugod ko ogtuo, ogkumpisal, ug ogdawat sa Balaang Komunyon. Nadala nako ang akong bana; nagsugod siya og-adto sa simbahan uban nako. Ug unya mitubo ang among mga anak. Dad-on namo sila, ug nailhan na sila tanan ni Padre sa ngalan. Sa dili madugay, nibati na ko og mas maayo, ug tungod sa pag-ampo sa Kura, nibalik pagtubo ang akong buhok. Tungod sa akong sakit, nabanhaw ang among pagtuo, ug mas niduol kami kang Padre.

Paglabay sa pipila ka gutlo, ang akong unom ka tuig nga pag-umangkon nangmasakit – nahulog siya sa bisikleta ug nagsugod og pilit sa paglakaw. Wala kini tagda sa iyang mga ginikanan. Nagdesisyon ko nga ako na lang ang magdala kaniya sa doktor. Gisusi siya sa siruhano ug miingon, 'Nagabulok na ang iyang hawak.' Nagpahigayon sila og operasyon, apan wala kini malampuson. Gibuksan nila siya pag-usab, gilimpyo ang bukog, apan napakyas usab kini. Unya miadto ko sa simbahan, ug kalit lang nangutana ang pari kanako,

'Olga, naay masakiton ba sa imong pamilya?' 'Oo,' akong tubag, 'ang akong pag-umangkon.' 'Aw, ibalhin nimo siya sa Ospital sa Mikhailovskaya; kaila ka man ug siruhano didto, diba?' Nag-andam ko sa mga papeles ug gibalhin nako ang akong pag-umangkon sa maong ospital. Pagkita sa mga doktor kaniya – hapit na patay ang bata – gidali-dali dayon nila siya sa operating room ug gihimo ang usa ka emerhensiyang operasyon, ang ikatulo na niini. Nagkadool na ang Domingo, mao nga niadto ko sa simbahan. Nangutana ang pari: "Nadala na nimo ang bata? Ngano man nga dili nimo kini tapuson? Ngano man nga wala nimo siya gidala kanako? Naa pay mga tawo nga moanhi gikan pa sa Moscow ug St Petersburg aron makakita kanako, apan naa ra man ka diri ug wala nimo siya gidala kanako. Adto karon dayon sa ospital ug dal-a siya kanako sa imong mga bukton."

Miadto ko sa ospital; naa didto ang iyang inahan uban sa bata. Gikuha namo si Misha ug sa pag-ilis-ilis, gidalit namo siya sa among mga bukton paingon sa simbahan. Sa wala pa magsugod ang Vespers. Gidalit namo siya sa sulod sa simbahan ug gidala namo siya sa pari; misinggit ang pari: 'Mi-ishenka, Mi-ishenka!' Apan mibanhaw lang ang iyang mga mata ug naghigda didto nga matig-a sama sa tabla, hingpit nga payat, walay kinabuhi. Miingon ang pari, "Dad-a siya sa ikon sa Balaang Trinidad sa kumpisal." Gidala nako siya didto. Gisugo sa pari nga dad-an ug lingkoranan ug miingon, "Ibutang si Misha sa lingkoranan!" Nahadlok kaayo ko! Ang mga bukton ug bitiis sa bata kay hugot kaayo sama sa tabla; kung motindog pa siya, tunga na gyud siya patay! Unya gitawag sa Pari ang iyang inahan ug miingon: "Hawira siya sa kilid ug kilid ug itaas. Sige, sige!" Gitaas namo siya; ang iyang gagmayng tiil nakaabot sa lingkoranan, samtang gihawiran namo siya sa kilid, gipahaba namo siya sa iyang tibuok gitawag-on. Unya gitawag sa Pari ang uban pang mga madre ug miingon, "Amo siyang ampingan sa pag-ampo!" – ug siya mismo ang nagsugod sa pag-ampo. Gikuptan namo si Misha, ug akong gitan-aw nga siya nagkahugot ug nagkahugot, nagkatuyong ug nagkatuyong, hangtud nga mitindog siya nga tul-id sa iyang kaugalingong duha ka tiil! Miingon si Padre: "Kuhaa siya sa lingkoranan, dalha siya; molakaw siya sa iyang kaugalingong mga tiil." Ug si Misha molakaw sa iyang kaugalingong mga tiil. Natingala ang tanan! Unya gihaplas siya ni Padre og balaan nga lana ug miingon sa iyang inahan: "Pabilin ka dinhi uban niya karong gabii; hatagan namo siya og Balaang Komunyong ugma, ug dili na gani siya makulanga." Apan wala magpabilin ang iyang inahan; nilakaw siya uban ni Misha, puno sa kalipay, ug mipauli. Ug giingnan usab siya sa pari nga magdala ug usa ka sako nga harina isip pasalamat sa Diyos, apan gamay ra kaayo nga bag ang iyang gidala. Ug ang atong gamay nga si Misha mitubo, nahimong gwapo kaayo nga batang lalaki, apan naglimpang siya sa usa ka tiil – tungod kay wala mamati ang iyang inahan ug wala niya siya pasagdi nga makadawat sa Balaang Komunyong.

Niadto 1954, sa Pasko sa Pagkabanhaw, na-atake ko sa appendicitis, ug wala ko maghunahuna nga mangayo og panalangin sa wala pa ang operasyon – ako ra ang miadto. Sa tunga-tunga sa serbisyo, nabantayan sa pari nga wala ko didto ug miingon siya sa usa ka babaye nga iyang nailhan: "Aniay prosphora para nimo; diretso ka sa ospital ug kuhaa si Olga sa dili pa ang operasyon – pakaona siya sa prosphora, kay kung dili, lisod ug masakiton ang iyang operasyon." Niabot siya, apan gipatawag na ko nila. Gikaon nako ang prosphora ug nisulod ko sa operasyon – nga milungtad ug upat ka oras ug tunga.

Paglabay sa pipila ka panahon, nabuntis ko. Miingon ang mga doktor nga dili ko makapanganak; kinahanglan ko magpa-abort. Miadto ko kang Amahan ug nangutana, "Unsa akong buhaton?" Ug nagpakusog ko sa paghangyo kaniya, "Palihug panalangini ko aron magpa-abort!" Apan mitubag siya, "Gipasulod nimo ang imong kaugalingon sa impierno ug ginadani pa nimo ko uban nimo! Wala'y 'palihug' ani." Ug gihatagan niya ko og matahum nga bouquet sa mga bulak gikan sa halaran: 'Ibaliwala ang mga nalata, tipigi lang ang mga presko, ug matag adlaw, timplahi ang usa ka bulak sa imong tsa ug imnon kini, aron kining pagpaningkamot dili mas lisod kaysa sa miaging mga higayon.' Gihatagan niya ko og ikon sa 'Pagpahibalo' ug miingon: 'Mag-anak ka og usa ka anak nga lalaki—gwapo, maalamon, ug pinalangga sa tanan. Ayaw siya paglaglag. Makatabang siya kanimo sa imong katigulangan. Ug tawga siya og Seraphim, kay walay nagpasidungog kang San Seraphim, ug walay gitawag ana karon.' Ug tinuod gayud, sa Fiesta sa Pagpahibalo, nanganak ko og usa ka anak nga lalaki nga walay bisan unsang komplikasyon, ug karon doktor na siya.

Niadto 1957, nabuntis ko, busa miadto ko sa pari aron magkumpisal ug madawat ang Balaang Komunyong. Miingon ang pari, 'Hatagan tika og gamay nga regalo.' Niadtong panahona, daghan siyang nadawat nga mansanas. Gidugay niya sa pagpili og usa, ug sa katapusan gihatag niya kanako ang usa ka mansanas—nga pula ang usa ka bahin ug berde ang pikas—ug miingon: 'Kaon nimo tanan; ayaw hatagi bisan kinsa. Magkaanak ka og babaye, ug dili ka na mobalik kanako sulod sa taas nga panahon; magka-komplikasyon ka pagkahuman sa pagpanganak.' Nanganak ko og babaye, si Masha; himsog siya sulod sa kinse

ka tuig, apan nagmasakit sulod sa mosunod nga kinse ka tuig ug namatay sa edad nga traynta. Ug ang mansanas tunga pula, tunga berde.

Usa ka adlaw miadto ko sa misa, ug miingon ang pari: "Bendisyunan tika gikan sa halaran, ug unya pa ka pauli." Kalit lang, atol sa misa, miduol ang pari ug miingon: "Sige, pauli na ka, apan sa diha nga makasulod ka sa pultahan, ingna dayon: 'Gusto ko mopalit ug baka.'" Ug mitubag ko, 'Padri, pero nahuman na ang adlaw; dili gyud ko mupalit ug baka karon!' – 'Mupalit ka! Pag-abot nimo sa pultahan, ingna lang dayon, "Gusto ko mupalit ug baka." Ug palita gyud usa. Aduna'y pula, batik-batik, ug puti.' Kuhaa ang pula – mao na imong baka. Ug sa duha ka adlaw, dad-a ko og presko nga krema."

Nilarga ko, naghunahuna: 'Unsa kaha kini nga panultihon?' Pag-abot nako sa balay, akong nakit-an ang akong igsoon nga lalaki ug ang iyang asawa nga nagbisita namo. Miingon ko: 'Hello! Ug gusto ko mopalit ug baka!' Mitubag ang akong igsoon: "Unsa may problema? Naa man nimo ang kuwarta sa imong bulsa, naa na ang baka sa bakuran. Sige, naa koy mga amigo nga adunay tulo ka baka nga baligya." Niabot mi – naa diay tulo ka baka nga nagtindog didto, eksakto sa gihulagway sa pari. Gipili nako ang pula, ug pagkahuman sa duha ka adlaw, nagpadala ko og presko nga gatas kang Papa. Dili ko makaanha mismo, mao nga nangayo ko og tabang sa silingan. Wala siya mosugot: 'Unsaon nako pagdala niini kang Papa nga gikan sa kalooy sa uban?' Apan gidawat ra gihapon niya kini. Pag-abot pa lang niya, miingon dayon si Papa: 'Ihatag ninyo kanako ang krema ni Olga!'

Milabay ang panahon, ug mitubo ang akong mga anak. Miabot ang panahon nga mag-aplay na sa unibersidad ang akong anak nga si Lydia. Miadto kami kang Papa: "Papa, palihug panalangini si Lydia para sa unibersidad." Ug miingon siya: "Lidochka, asa ka paingon?" "Sa Faculty of Law sa KAZGU." – "Oh," ingon ni Papa, "ganahan ka sa mansanas sa Almaty, pero ako ikaw panalanginan – kaon na lang og patatas nga Karaganda; maayo na lang para nimo. Gusto ba nimo manghusga sa mga tawo? Husgahan pud ba nimo ako?" Dili, dili. Pabilin ka lang sa balay karong tuiga, pagkat-on pagpanahi uban sa imong mama; magamit nimo kini. Ug sa sunod tuig, mag-aplay ka sa medical school; magbukas sila ug bag-ong faculty didto, ug mao kana imong adtoan." Apan ang akong anak nga babaye nagdesisyon nga mag-aplay sa medical school niadtong tuiga mismo ug wala siya makasulod. Busa niadtong tuiga nakat-on siya pagpanahi, ug sa sunod tuig nakasulod siya nga walay problema.

Unya, turno na ni Sasha sa pag-aplay sa unibersidad. Gipangutana nako si Sasha, "Asang unibersidad ka moadto?" Miingon siya, "Tungod kay nakadawat si Lydia og ingon ana nga panalangin, dili ko maghimo og bisan unsang plano. Asa man gani moingon si Papa nga adtoan nako, didto ko moadto." Ug ang akong lain nga anak nga lalaki, si Anatoly, nakahuman sa Ika-8 nga grado ug nagdesisyon nga mangayo og panalangin aron makasulod sa usa ka teknikal nga kolehiyo. Miadto kami kang Amahan: "Amahan, kinahanglan mag-apply si Sasha sa unibersidad." Nangutana si Amahan: "Aw, Sasha, asa nga unibersidad ka gusto moadto?" "Amahan, bisan asa nga inyong isulti, didto ko moadto." "Adto ka sa Polytechnic, sa Faculty of Civil Engineering, ug ikaw ang mahimong inhenyero nga among gikinahanglan. Panalanginan ka sa Diyos." (Karon, kining anak mao na ang punoang site manager sa siyudad. Tungod sa iyang pag-apil, gitukod karon sa Karaganda ang usa ka bag-ong simbahan nga gipahinungod sa Pagkahimugso sa Labing Balaang Inahan sa Diyos.) Ug gipangutana niya si Tolik: "Asa ka gusto moadto?" "Gusto ko moadto sa technical college." "Sa technical college? Ang imong inahan sige'g tudlo nimo, sige'g tudlo nimo, ug nahuman ra man nimo ang Grade 8 ug gusto ka na moadto sa technical college? Dili ka makadawat sa akong panalangin. Human sa Grade 10, unya balik ka."

Unsa man ang gibuhay sa akong si Anatoly? "Mama," ingon niya, "unsa man diay ang buot ipasabot sa 'panalangin sa akong amahan'?" Ug naa mi paryente nga nagtrabaho sa admissions panel sa maong technical college. "Munta ta," ingon niya, "sa akong tiyo; motabang siya nako, makasulod ko ug magtuon ko." Miuyon ko: "Sige, kung gusto nimo." Gihatagan siya og papel sa eksamen, mipahigda siya sa eksamen – nakakuha siya og '2'. "Mama," iyang pagpakisayud, "adto ka sa akong tiyo; hangyos siya nga hatagan ko og lain nga papel sa eksamen." Mao nga miadto ko. 'Pasagdi lang siya,' huna-huna nako, 'pasagdi nga malingaw gamay ang bata.' Ni-exam na usab siya – laing '2'. Sa ikatulong higayon, bisan pa akong ig-agaw nangayo og pabor para niya, nakakuha gihapon siya og '2'. Mao na, kung wala ang akong panalangin, bisan pa ang iyang mga paryente wala makatabang. Ug mao nga si Anatoly nakatungha sa vocational college.

Niadtong 1962, gilauman siyang moapil sa parada sa Mayo Uno uban sa iyang kolehiyo. Apan ang Mayo Uno niadtong tuiga nahulog sa Semana Santa. Busa, nilarga siya sa buntag para sa parada; pag-abot sa gabii, wala gihapon si Anatoly sa balay. "Aw, sige," huna-huna nako, "siguro niadto siya sa akong igsoon."

Sa sunod buntag, padulong na ko sa simbahan sa dihang gitawag ko sa pari ug miingon: 'Pauli na ka; kinahanglan naa ka sa balay. Aya, dawata ning mga itlog,' – ug gihatag niya nako ang pipila ka nabunggo ug nabuslot nga itlog. 'Unsa kaha ni nahitabo?' huna-huna nako, ug sa dili ko masabtan nga rason, wala ko kaayo malipay. Nakaabot ko sa balay. 'Niabot ba diri si Anatoly?' pangutana nako. "Wala pa." Sa gabii, mibalik ko sa simbahan, ug miadto pag-usab kanako ang pari ug miingon: "Pauli na, pauli karon dayon." Ug gihatagan ko niya pag-usab og pipila ka nabungkag ug nabugnot nga itlog. Ug si Inahan Anastasia usab mihatag og pipila ka itlog, nga nabungkag usab, ug miingon: "Palihug pauli dayon" – ug gipapahawa ko. Mibiya ko. Pagliko pa lang nako sa kanto, midagan padulong nako si Lydia, akong anak nga babaye: 'Ma,' ingon niya, 'naa mi sa kasamok! Gisaksak si Tolik; naa siya sa ospital, nawalan siya'g malay.' Nahibaloan nga pipila ka mga tulisan ang misamad sa iyang tiyan atol sa usa ka demonstrasyon. Gipa-operate siya. Si Anatoly wala'y malay sulod sa siyam ka adlaw, unya si Padre Sebastian ug si Inahan Anastasia nangamuyo alang sa iyang pag-ayo. Hapít na siya mamatay, ug daw walay paglaum ang iyang kahimtang. Bisan pa, wala'y nakasulti sa mga tigulang; ila nang nahibaw-an sa ilang kaugalingon unsay nahitabo kaniya. Si Anatoly nagpabilin sa ospital sulod sa walo ka bulan, nakaayo, ug buhi pa hangtod karon.

Maria Fyodorovna ug Olga Fyodorovna Orlovas

Maria Fyodorovna

Ang akong mga ginikanan relihiyoso kaayo. Sa dihang gikuhaan ang among pamilya sa kabtangan niadtong 1931, miingon si Tatay: 'Unsa man ang gipadala sa Diyos. Kinahanglan nato nga imnon kini nga tasa.' Gidakpan si Tatay ug gipriso nga lahi, ug daghang katuigan ang nilabay sa wala pa kami magkita pag-usab. Sa bahin ni Mama ug kami nga upat ka mga anak, gidala kami sa Kompaneysk ngadto sa usa ka walay tanom nga bungtod diin walay tubig ni tinapay. Nanghukay kami og lungag sa yuta ug nagpuyo niini: si Pyotr, ako, si Olga ug si Alexandra. Ang among mama buntis, ug na-miscarriage siya. Nagaantos kaayo si Mama; natabonan sa dugo ang among lungag, natuyo na ang dugo sa among mga sinina, ug wala'y lugar aron paghugas niini – wala'y lain gawas sa kalapad sa kapatagan. 'Anak,' pagpakisayud ni Mama, 'kuhaa ang usa ka bato, ibutang niini ang sinina, basa-basaa kini gamit ang gamay nga tubig, ug tapak-tapak-a gamit ang imong tiil.' Gamay pa ko ug wala pa ko kahibalo unsaon paglabay.

Unya nagsugod kami sa pagtukod og mga lungib; naghukay kami og luwad, gihalo kini sa tubig, gihulma gamit ang among mga tiil ug naghimo og mga tisa. Mitukod kami og mga barracks – nga walay bintana o pultahan. Sa sulod sa barracks adunay mga bunk beds, ug ang mga tawo natulog niini nga natabonan sa bisan unsa nga ilang makaplagan. Sa buntag, mobangon sila ug guyuron ang mga patay. Dili sila maghilak para sa mga patay didto – kay walay panahon para ana – apan ang among mama mag-ampo lang ug mobasa og mga akathist, samtang naglingkod kami tupad niya: 'Mama, gutom na mi! Mama, pagkaon!' – "Hulat lang, tugoti ko nga mahuman lang ang pagbasa sa akathist" – "Mama!" – "Sige, usa na lang ka pahina," ingon niya, nagpalugway, "Mahuman na nako karon, ug tabangan kita sa Ginoo." Human niya og basa, kuha siya og pan ug magputol og gamay nga piraso gikan niini. Ug motudlo mi sa among mga tudlo: "Para kinsa ni?" – "Para ni Pete." – "Ug para kinsa ni?" – "Para ni Maria. Para ni Olya. Para ni Shura" – ingon ana lang. Atong tipuon ang tanang bus-ok, samtang si Mama kanunay naningkamot nga hatagan kami og usa ka bahin gikan sa iyang kaugalingong rasyon. Ug giunsa man namo paglahutay, giunsa?! Dili katuohan – imposible nga mabuhi didto! Grabe ka bugnaw akong nabati ug dili ko makalihok tungod sa rayuma. Ang akong mga bitiis natabonan sa mga samad nga nangabaho. Moupog si Mama didto ug maghilak. Naglupad-lupad ang mga langaw sa among palibot, ug tabonan ni Mama ang akong mga bitiis og gasa.

Ug mao gyud na, giunsa kita pagtabang sa Ginoo! Nagtubo kami tanan, nakatungtong kami sa mas taas nga edukasyon. Nakagradwar si Pyotr sa Akademya; nahimong doktor sila Olga ug Alexandra; nahimong magtutudlo ako. Ang Ginoo ang nagpanalipod kanamo pinaagi sa pag-ampo sa among inahan; usa ka milagro nga buhi pa kami.

Olga Fyodorovna (ang nag-atiman nga doktor ni Batyushka)

Niadtong 1949, ako ug ang akong igsoon nga si Alexandra nag-graduate sa Alma-Ata Medical Institute. Miabot na ang panahon nga i-assign kami sa permanente nga post. Human namo nakonsulta ang among ginikanan, nagdesisyon kami nga dawaton ang assignment sa Kokchetav – didto nagpuyo ang among igsoon nga si Peter uban sa iyang pamilya, ug nagdesisyon kami nga magpuyo uban kaniya. Apan kalit lang

miabot ang usa ka telegram gikan kang Tatay. Niini, gisugo kami nga mag-aplay lang alang sa usa ka posisyon sa sa Karaganda ug iyang ipatin-aw ang rason sa usa ka sulat. Dali ra namo nadawat kini nga sulat pagkahuman. Gisulat ni Tatay nga, sa tambag sa usa ka kauban niyang magtutuo nga iyang nailhan, miadto siya sa Simbahan ni San Miguel aron makigkita kang Padre Sebastian ug mangayo sa iyang panalangin alang sa among pagbiya. Gipangutana sa pari si Tatay sa detalye bahin sa katuyoan sa among pagbalhin, mitingog pag-ayo ug miingon: "Dili, Fyodor Ivanovich, dili ko panalanginan ang imong pagbiya: ang anak nga lalaki anak nga lalaki gihapon, ang manugang babaye manugang babaye gihapon, ug ang mga anak nga babaye mga anak nga babaye gihapon. Karon nagpuyo didto ang imong anak, apan ugma mahimo siyang mobalhin sa lain nga puy-anan." (Ug tinuod, ang akong igsoon nga lalaki ug ang iyang pamilya mibiya dayon sa Kokchetav.) "Pasagdi nga ang imong mga anak nga babaye mag-aplay lang og trabaho sa Karaganda." Gisultihan ni Tatay ang pari nga nabaligya na niya ang tanan ug nangutana unsa ang buhaton niya karon. Niini, mitubag ang pari: "Ayaw kahadlok, Fyodor Ivanovich, ang Diyos motabang ug molampos ang tanan."

Gibuhat namo sa akong igsoon nga babaye ang gisulti sa pari. Pag-abot namo sa Karaganda, midali dayon kami ngadto sa Simbahan ni San Miguel. Gisugat kami sa pari uban sa masidlak nga pahiyom. Pag-abot namo, nagtindog siya tupad sa bintana. Sa iyang hayag nga kolor nga kasul-oban, nga gisidlakan sa adlaw, si Padre Sebastian mismo daw nagdan-ag og kahayag. Pagdawat namo sa iyang panalangin, nakakita kami og trabaho sa rehiyonal nga ospital nga walay kalisud.

Sa dihang nakapahimutang na ko sa Karaganda, nagsugod ko og pag-adto sa Simbahan ni San Miguel sa gabii human sa trabaho. Si Padre Sebastian nag-awit sa Misa matag buntag ug gabii. Nalingaw kaayo ko sa paagi sa iyang pagdumala sa serbisyo ug sa pagkanta sa koro sa simbahan. Nagsugod ko og pagmatngon pag-ayo kang Padre Sebastian: Kanunay kong namatikdan ang iyang pagkahadlok sa Ginoo, matinahuron ug makapahikap nga batasan sa serbisyo, ug ang iyang dakong pagkamapailubon sa mga parokyano, nga iyang gipaningkamotan nga matabangan sa tanang paagi.

Mapainubsanon, malumo, ug maloloy-on kaayo si Padre. Wala'y bisan usa ka tawo nga wala maghigugma kaniya sa tibuk kasingkasing pagkahuman siya makita bisan kausa lang. Ingon usa ka doktor, napansin nako nga gikapoy kaayo siya ug dili maayo ang iyang panglawas. Sa diha nga nagserbisyo siya, kanunay siyang ubo ug naglisod sa pagginhawa. Sa among pakighinabi ni Padre, gipangutana nako siya pag-ayo bahin sa iyang kahimtang sa panglawas ug gitanyag nako ang akong serbisyo isip doktor. Sukad niadto, kanunay na nako siyang giatiman. Sa dihang nagsugod pa lang ko pag-adto sa simbahan, wala ko'y nahibaloan bahin sa espirituhanong kinabuhi, espirituhanong giya, o sa tinuod nga kinauyokan sa Kristiyanismo. Sa unang higayon nga nasinati nako ang espirituhanong panabot ni Padre Sebastian, gihunahuna nako nga katingad-an lang nga nagkasinabot ang akong mga hunahuna sa iya. Apan mao kini ang tinuod nga nahitabo. Usa ka adlaw, atol sa Vespers, nagtindog ko didto samtang naghunahuna: 'Kaanyag ani nga lugar! Dili ko gusto mouli. Hinaut unta makapabilin ko ug makatulog uban ni Anfisa Ivanovna, nga nagpuyo dinhi sa kilid sa simbahan.' Natapos ang serbisyo, ug nagsugod na ko sa pagpangandam pauli. Kalit lang, miabot kanako si Padre ug miingon: "Olga Fyodorovna, nganong dili ka na lang magpabilin dinhi ug matulog sa simbahan uban ni Anfisa Ivanovna?" Nalipay kaayo ko ug miingon: "Amigo! Bag-o lang man ko nagdamgo ana! Dili ba katingalahan nga nagkasinabot ang atong mga hunahuna?" Nangisi ang Amigo, apan wala siyay gisulti ug miadto sa iyang selda. Paglabay sa pipila ka gutlo, gihatagan ko sa Amigo og panalangin aron mo-kumpisal ug madawat ang Balaang Misteryo ni Kristo. Sa buntag, miadto ko sa simbahan ug nakita nako nga daghan kaayong mga tawo ang gustong mokumpisal. Nadismaya ko ug naghunahuna nga tingali dili na ko makakumpisal kay kinahanglan na ko moadto sa trabaho sa dili madugay. Kalit lang, nabuksan ang pultahan sa kumpisalan, ug mitungha si Amahan sa agianan. Giyab-at niya ang iyang kamot kanako ug miingon, 'Halina, Olga Fyodorovna, mag-kumpisal ta.' Wala ko kahibalo unsaon pag-kumpisal o unsay isulti. Ang akong hunahuna nagubot kaayo, ug nabug-atan ko sa nagkalain-laing mga hunahuna. Ug kalit lang miingon ang pari, 'Makita nimo, Olga Fyodorovna, daghan kaayong hunahuna ang naa sa akong ulo.' Ug gisugdan niya paglista ang tanan nakong hunahuna—kadtong nakalumos kanako ug nakahatag kanako og dakong kasubo. Miingon ko, 'Amigo, naa pud koy ingon ana nga mga hunahuna. Sala ba na?' Mitubag siya, 'Oo, kinahanglan nimo kini likayan ug palagson, kay makasasala kini.'

Sa lain nga higayon, samtang nag-ampo ko sa simbahan, miduol kanako ang usa ka sub-diakono ug miingon, 'Olga Fyodorovna, gitawag ka sa Amahan.' Midali ko pagsulod sa kapilya sa handumanan, naghunahuna nga masakiton ang Amahan, sama sa kasagaran mahitabo. Apan siya naglingkod sa usa ka gamay nga bangko sa atubangan sa ikon sa Balaang Trinidad, nga nagkupot og butang sa iyang diha. Daghan

kaayong mga tawo ang naglibot kaniya, apan nakalusot ko ug nakita nako nga nagkupert siya og gamay nga plato sa iyang diha, nga adunay mga balaan nga hostiya nga gisabwanan og gamay nga bino. Mao kini ang unang higayon nga nakakita ko og ingon ana nga mga hostiya. "Mao na diay na," huna-huna nako, "ila diay gikaon ang tinapay nga gisabwanan og bino, samtang ato gani ang yano ra!" Nilabay dayon sa akong hunahuna ang maong huna-huna, sama sa kidlat. Apan mituyok kanako si Papa, gipahilayo ang mga tawo nga nagbarug duol, ug miingon: "Olga Fyodorovna, dawata kini nga balaan nga hostiya ug kan-a," – ug gihatagan niya ko og usa ka piraso nga hostiya nga gisabwanan og bino. Wala na maghatag pa og hostiya si Amahan sa bisan kinsa. Sa pag-usab, nabigla ko sa kamatuoran nga nahayag sa iyaha ang tanan nakong hunahuna. Nabati nako ang kaulaw ug kahadlok.

Dili usab katingalahan ang ubang mga pananglitan nga nagpamatuod sa balaan nga panan-aw sa Amahan.

Pista sa Labing Balaan nga Trinidad. Mapinanggaon kaayo ang seremonya; malipayon, masigla, ug malinaw ang Amahan. Labi ka nindot ang pagkanta sa koro. Sa dihang, pagkahuman sa berso sa komunyon, nagsugod sila og kanta sa 'Svetilen', wala nako masabti ang kombinasyon sa mga pulong sa bahin nga ilang gikanta: 'Light and of Light, Giver of Light.' Wala ko kahibalo kung asa ang husto: 'Sidlak gikan sa Sidlak, Magahatag sa Sidlak' o 'Sidlak ug Sidlak, Magahatag sa Sidlak'. Nabalaka ko ug gusto nakong masayran nga sigurado, apan wala'y angay nga higayon aron mangutana. Busa, pagkahuman sa pista, miadto ko sa gabii nga serbisyo. Ang pari wala magdumala sa serbisyo; nagpaminaw siya niini gikan sa iyang selda. Misulod ko aron makita siya ug nangayo ko sa iyang panalangin. Sa dihang gipahimutang nako ang akong mga kamot kaniya, gibutang niya ang iyang palad niini, ngumisi siya, apan imbis nga panalanginan ko, miingon siya: "Olga Fyodorovna, 'Sidlak ug Sidlak, Magahatag sa Sidlak!'" Natingala ko ug miingon, "Amigo, mao gyud kana ang bahin nga wala nako masabti!" Nangisi siya pag-usab ug gibendisyunan ko. Pag-usab, nakurat ko sa iyang kaalam.

Sa edad nga 32, grabe ko kaayo nangmasakit sa usa ka sakit sa kababayan-an. Abi nako kanser ko ug grabe kaayo ko nabalaka. Nabalaka usab ko kay tungod sa akong sakit, dili ko makadawat sa Balaang Misteryo, makahalok sa mga ikon, makadawat sa Langkob sa Masakiton, makakaon sa prosphora ug balaan nga pan, o makasiga og kandila.

Sa usa ka higayon, samtang nag-apil ko sa usa ka serbisyo, nabati nako ang dakong kasubo ug gituyok nako ang akong kasingkasing ngadto sa Ginoo: "Ginoo, sama sa usa ka leproso, dugay na ko nga dili makahikap sa mga balaan nga butang. Siguro aduna koy kanser. Grabe ka trahedya!" – ug misugod ko og paghilak. Niadtong mismong higayon, ang subdiakono migawas gikan sa memorial chapel, midali paingon kanako ug miingon: "Olga Fyodorovna, gitawag ka sa Amahan." Kalimot ko sa tanan nakong sakit ug midali ko paingon sa Amahan, naghunahuna nga basin masakit pud siya. Pag-abot nako, naglingkod siya sa lingkoranan, malipayon ang dagway, ug samtang nagngisi miingon siya kanako: "Olga Fyodorovna, molabay ra ni tanan; mahitabo usahay bisan sa mga batan-on. Dili nimo dapat halukan ang mga ikono, ni mokaon sa prosphora o moinom sa balaan nga tubig, apan pwede ka mokaon sa gipanalangin nga pan. Pwede ka moabot og kandila, apan dili nimo kini ibutang sa atubangan sa mga ikono," – ug gipanalanginan niya ako, gihatagan ko og katunga ka piraso sa gipanalangin nga pan.

Mibiya ko kaniya nga nabati nako ang kahupayan, kalipay, ug puno sa paglaum nga makabawi. Ug sa mga adlaw nga misunod, nakabawi gyud ko hingpit.

Sa dihang grabe kaayo ang sakit sa akong inahan, moanha ang pari sa among balay aron hatagan siya og Banal nga Komunyon. Sa usa sa iyang pagbisita, samtang nagaduol kami sa krus pagkahuman namo makadawat sa Komunyon, miingon ang pari sa akong igsoon nga si Ekaterina: "Katya, ayaw pagminyo." – "Ngano?" – pangutana sa akong igsoon. 'Ayaw pagminyo, Katya, kay maghilak ka og pait, pait kaayo,' ingon sa pari, bisan wala pa niya nakita ang iyang nobyo ug wala pud siya'y gisultihan ni Ekaterina bahin sa iyang mga plano. Sa iyang pagpaingon, gisultihan ko sa pari nga dili sila magpabilin nga mag-uban; magbulag sila. Apan wala maminaw si Katya, ug sa dili madugay pagkahuman sa kasal, natuman ang prediksyon sa pari.

Nasayud ko nga dili ganahan si Pari kung hatagan siya og espesyal nga pagtagad o hatagan og regalo sa iyang kaadlawan. Dugay na nakong gusto nga hatagan siya og piraso sa tela para sa iyang kasul-oban, apan nahadlok ko nga isulti kini. Busa sa usa ka adlaw, samtang pauli ko gikan sa trabaho, nisulod ko sa simbahan. Sa dihang naglabay ko sa selda ni Amahan, mitan-aw ko sa bintana ug nakita nako siya nga nagtindog didto, nagtawag kanako gamit ang iyang tudlo. Nisulod ko sa selda, ug giablihan ni Amahan ang pultahan ug miingon: "Nalipay kaayo ko, Olga Fyodorovna, nga makita ka. Palihug, sulod. Gikinahanglan gyud nako og

mga kasuotan sa simbahan nga hinimo sa ingon ani nga materyal," – ug gipakita niya kanako ang usa ka piraso sa asul-puti nga tela. – "Aduna koy tela, apan wala koy mga kasuotan. Ang mga kasuotan sama niini magamit unta sa mga pista sa Inahan sa Dios ug sa Ginoo." Namatikdan nako nga gitubag na sa Amahan ang dugay na nakong tinago nga mga tinguha ug miingon ko, "Amahan, palihug hatagi ko sa imong panalangin aron makapalit ko og ingon ani nga panapton."

Tungod kay suod kami ni Tatay sulod sa daghang katuigan, kanunay namo nasaksihan ang gahum sa iyang panalangin. Ang mosunod nga hitabo usa ka pananglitan nga nagpamatuod sa gahum sa panalangin ni Tatay.

Sa sayong bahin sa 1960s, gipagawas ang usa ka mando nga ilabay ang mga hayop. Nagpabilin kami og usa ka baka ug napugos karon nga ibaligya siya. Sa Sabado, miadto ang akong amahan sa simbahan. Human sa serbisyo, miduol siya kang Amahan, nagpasabot nga dili na namo mapabilin ang baka ug ugma, sa Domingo, kinahanglan namo siyang ibaligya. Mitubag ang pari: "Sige, Fyodor Ivanovich, gihatagan tika sa akong panalangin. Anhi sa Misa ugma, ug pagkahuman sa 'Amahan Namong', adto ug baligya ang baka." Miingon si Tatay: "Padrí, unsaon man na? Hapon na kaayo unya; layo pa kaayo ang biyahe paingon sa Daang Dakbayan, ug wala na'y tawo sa merkado." Mitubag ang pari: "Ayaw kabalaka, Fyodor Ivanovich, tabangan ka sa Ginoo; mabaligya ra nimo kini." Ug mao gyud kana ang nahitabo. Mibyahe si Papa gikan sa Simbahan ni San Miguel paingon sa mga sabsabanan sa Bag-ong Dakbayan, unya mopauli aron kuhaon ang baka, ug pagkahuman paingon sa merkado sa Daang Dakbayan, nga mga napulo ka kilometro ang gilay-on. Nagbiyahe si Tatay gamit ang kariton, nga nakagapos ang baka niini. Sa dalan, nakasugat siya og mga tawo nga nagpauli na gikan sa merkado, nga nagkatawa kaniya, nga nag-ingon nga walay pulos ang iyang pagbiyahe kay wala na gyud lain tawo sa merkado. Apan nagdesisyon si Tatay nga magpadayon gihapon paingon sa merkado, ug tan-awon unsa ang mahitabo pag-abot niya didto. Pag-abot niya sa merkado, nakita niya nga halos wala na gyud'y mga tawo, ug kadtong naa pa hapit na usab mopauli. Niining panahona, usa ka lalaki ang miduol kang akong amahan ug miingon, "Maayo, Papa, dad-on ba nimo ang baka aron ibaligya?" Mitubag ang akong amahan: "Oo, gusto nako siya ibaligya." Naghatag ang mamalit og iyang presyo: "Ayaw na ta maglibog-libog; kung uyon ka, deal na." Human sa gamay nga pakig-negosasyon, nagkasabot sila sa presyo, ug busa, sa katingala sa tanan, malampuson nga nabaligya sa akong amahan ang baka sa presyo nga iyang gilauman.

Giunsa sa Amahan pagpanudlo kanako sa pagpaubos sa akong adlawng ngalan.

Usa ka adlaw sa tunga-tunga sa Hulyo, nisulod ko sa selda ni Papa. Niadtong panahona, siya nag-usisa sa usa ka alpombra uban sa iyang tig-atiman sa selda, si Maria Obrastsova. "Ah, Olga Fyodorovna," ingon niya, "sulod, sulod, welcome kaayo ka!" "Unsa man kaha imong gibuhay, Papa?" pangutana nako. "Aw, gitana-aw ra namo ning alpombra, pero naa kini krus, busa dili namo kini ikalat sa ilawom sa among mga tiil." – "Maria," ingon niya samtang mituyok sa iyang katabang sa selda, "tingali mahatag nato kini kang Olga Fyodorovna para sa iyang adlaw sa ngalan?" Mitubag siya, "Oo, Amahan, maayong ideya kana." – "Duha na lang ka adlaw ang imong kaadlawan, dili ba?" padayon ni Tatay. "Imbitahon ba nimo ko sa imong kaadlawan?" Mipaspas ang akong kasingkasing. Bisan pa sa akong paghigugma kang Tatay, nahadlok usab ko kaniya, ug wala ko gayud siya giimbatar sa akong balay gawas kon siya mismo ang moanha. Ug siyempre, miingon ko: "Siyempre, Tatay, anhi mo."

Mga tulo ka adlaw sa wala pa ang akong adlaw sa ngalan, gitawag ko ni Tatay sa iyang kwarto, gihatagan ko og tambag, ug gihatagan ko og usa ka akathist ug usa ka dako nga prosphora. Busa, pagdawit nako niining tanan nga mga gasa, ingon man sa saad ni Tatay nga moanha sa akong adlaw sa ngalan, nabati nako ang dakong kalipay.

Miabot na ang pista ni Santa Olga, Kapariho sa mga Apostoles. Sa balay, among gi-baliktad ang tanan. Among gihugas ug gipanlinis ang tanan, ug nag-andam og daghang lain-laing putahe – mga pagkaon nga gikan sa gatas ug prutas. Samtang nagpadayon kini, ako nagadawat sa Balaang Komunyon sa simbahan. Human sa Liturgiya, ang tanan moanha aron mangayo og panalangin. Miadto usab ko. Apan murag wala ko niya makita; mituyok siya ug gibasbasan ang uban. Nagtindog lang ko didto, nagpaabot sa iyang panalangin. Unya murag nakabantay siya nako: 'Ah, tukso,' ingon niya, 'ikaw ba na, Olga Fyodorovna?' Ug sa paglingi niya og gamay, gibasbasan ko niya. (Kasagaran, gibasbasan niya ang mga tawo pinaagi sa dako nga tanda sa krus.) Niluspad ang akong kasingkasing: 'Unsa kaha'y nahitabo?' mao'y akong huna-huna. Kalit nga nangitngit ang akong mood, dili na gayud malipayon. 'Amahan,' ingon ko, 'naga-hulat na sila nato; mobalik na lang ta sa balay.' Apan mitubag siya: 'Vera, andam na; mokaon ko ug magpahulay sa akong selda karon.' Nipabilin ko aron maghulat hangtud nakakaon si Papa, nakapahuway, nakamata, ug miabot sa selda sa simbahan.

Nalingkod ko didto nga mura'g naa ko sa electric chair, naghulat kaniya. Sa selda, nakig-istorya siya sa usa ka tawo og dugay, unya gitawag niya si Peter: "Peter, andama ang sakyanan; molarga na ta karon." "Amahan," pangutana nako, "moadto ba ta aron makita sila?" Ug mitubag siya: "Oy, unsang pangutana – aron makita ka. Dili, dili, dili, moadto ta sa Pabrika sa Pagproseso sa Pagkaon aron makita si Olga Stepanovna." – "Ah! Amahan, pero nagpaabot man sila kanato!" Pero nagpakaaron-ingnon siya nga wala madungog. Mibyahe kami paingon sa Melkombinat. Didto naghimo kami og serbisyo sa paghinumdom ug serbisyo sa pag-ampo, nagkaon didto, unya mihawa kami paingon sa mga Zhukov, ug miingon si Amahan: "Petro, molakaw na ta!" Aw, sa akong hunahuna, paingon sa among lugar. Mas maayo na ulahi kaysa wala, makaabot gihapon mi didto. Nakaabot mi sa among balay, mihunong mi sa ganghaan, ug miingon ang Pari: "Olga Fyodorovna, buhata." – "Pari," ingon ko, "apan unsaon man?! Unsaon man nila pag-abi-abi nako sa balay?! Unsa man akong isulti?! Ngano dili ka mosulod?!" Wala siyay gisulti, unya nilarga na lang siya. Bisan pa niana, kanunay niya kong giingnan: "Olga Fyodorovna, ang pagpaubos maoy una – para sa imong kaugmaon." Mao kana ang iyang paagi sa pagtudlo sa pagpaubos. Ug sa among sunod nga pagkita: 'Olga Fyodorovna, pasayloa ko nga wala ko niabot; kay... dili na gani nako mahinumduman nganong... tingali nagdali ko... o dili ko maayo ang gibati... dili na nako mahinumduman karon.' – 'Oh,' ingon nako, 'Amahan, gisaway gyud ko pag-ayo sa balay!' Mao gyud na ang nahitabo.

Sa dihang nagtrabaho ko isip doktor sa distrito sa Polyclinic sa Mikhailovskaya, apil sa akong mga katungdanan ang pagtubag sa mga emerhensiyang tawag ug pagbisita sa mga pasyente sa akong distrito. Nakasaksi ko og tanang klase sa mga butang – matinahuron ug walay pagkahinahuron. Sa usa ka higayon, human nakasaksi sa daghang mga butang, miadto ko sa simbahan aron mag-andam para sa Komunyong sa sunod adlaw. Pagkahuman sa pag-ampo, hapit na ko mopauli sa dihang kalit nga nabuksan ang pultahan sa selda sa pari; migawas ang pari ug miingon: 'Olga Fyodorovna, anhi ug magkumpisal.' Natingala ko. Ngano kaha nga karon pa gisugo ko sa pari nga magkumpisal? Misulod ko sa silid; gihatagan ko sa pari og bendisyon ug dayon miingon siya: 'Olga Fyodorovna, naglibot ka sa imong distrito, nag-atiman sa mga masakiton. Maayo kana nga buhat, siyempre. Apan makasaksi ka sa tanang matang sa mga talan-awon sa kinabuhi – ang uban angay, ang uban dili angay; ang uban makapahimulos sa kalag, ang uban dili. Ayaw tugoti nga mosulod kanimo ang mga dili angay nga butang.' Ay! Nagdilaab ang akong mga dalunggan; kay bag-o lang man nako nakita tanan. 'Amahan,' ingon ko, 'pasayloa ko!' Gidungog niya ang akong pag-ampo, unya mibiya ko. Wala na siya nakadungog og lain pang pag-ampo niadtong gabhiona; nagpabilin siya alang kanako, aron dili namo malimtan sa sunod adlaw kung unsay dili maayo para sa kalag.

Kanunay ko gihatagan sa amahan og kuwarta aron ipanghatag sa mga masakiton ug kabus. Moingon ko, "Amahan, unsaon nako pagbuhat ana?" – "Ayaw kabalaka, Olga Fyodorovna. Pananglitan, kung nag-duty ka sa ospital, duola ang pasyente, tan-awa ang ilang medikal nga rekord, istorya-a sila, ug kung mahibal-an nimo nga bisita o kabus sila, hilit lang og kuwarta ilawom sa ilang unlan. Ug kung, atol sa usa k nga konsultasyon sa klinika, makita nimo nga pobre ang pasyente, pwede nimo siya hatagan og reseta, ipatin-aw ang tanan, ug isulod ang kuwarta sa sulod sa reseta sumala sa imong pagtan-aw, depende sa gasto sa tambal." Mao kana ang paagi sa pag-atiman ni Amahan sa tanan, ug gibuhat nako ang iyang gisugo kanako.

Hatagan ko og usa ka pananglitan sa usa ka milagrosong pag-ayo pinaagi sa mga pag-ampo sa Amahan. Niadtong 1960, miabot si Pelagia Melnik aron makita ang Amahan gikan sa siyudad sa Izhevsk. Sulod sa tunga ka tuig, dili na siya makakaon og pan, lugaw, patatas, o bisan unsang laing pagkaon. Nagpuyo siya nga nagkinabuhi lang sa gatas ug hilaw nga itlog. Nahuyang na siya ug lisod kaayo ang paglihok. Sa dihang misulay si Pelagia nga moadto sa selda sa Amahan, wala siya tugoti nga makasulod, kay daghan kaayo ang gustong makakita kaniya. Nangayo siya og pagtugot nga makalaktaw sa pila, apan wala kini madawat. Kalit lang nabuksan ang pultahan, migawas si Amahan ug miingon: "Pasud-a kining babaye kanako; grabe kaayo siya'g masakit." Pagkasulod niya sa selda, mituhop si Pelagia sa atubangan ni Amahan ug, nga wala'y bisan usa ka pulong nga gisulti, kalit siyang nanghilak sa mapait nga paghilak. Miingon si Amahan kaniya: "Ayaw paghilak, Pelagia; molabay ra kini tanan, ug mamaayo ka." Gihatagan niya siya og bag-ong prosphora, usa ka baso nga tubig, ug usa ka dako nga mansanas, ug miingon, 'Kaon kini.' Mitubag siya nga wala siya mokaon og pan sulod sa tunga ka tuig, masakit ang iyang tutunlan, ug dili niya mapugngan ang bisan unsang pagkaon. Miingon ang Amahan, 'Gipanalanginan tika. Adto sa baptisteryo, lingkod sa lapad nga bangko ug kan-a kini.' Miadto siya sa baptisteryo, milingkod sa bangko ug gikaon niya ang mga gasa sa pari nga sayon ra ug walay kalisud. Human ana, natulog dayon siya ug natulog sulod sa tibuok adlaw. Ang pari mibisita kaniya sa daghang higayon, apan wala magsuway sa bisan kinsa nga paggising kaniya. Nibanhaw si Pelagia nga hingpit na ang

iyang panglawas. Miingon ang pari: "Lisod ang imong trabaho, apan mausab na kini sa dili madugay." Ug sa tinuod, tunga ka bulan pagkahuman sa iyang pagbalik sa Izhevsk, napasalin si Pelagia sa lain nga mas sayon nga trabaho, bisan wala pa siya mangayo.

Gisaysay ni P. I. Kosinova ang mosunod. Miadto siya sa pari nga nagreklamo sa kasakit sa iyang rektum ug ubos nga likod. Human sa usa ka eksaminasyon sa sentro sa kanser, nadayagnos siya nga adunay kanser sa rektum ug gisugyot nga magpa-operasyon. Sa wala pa ang operasyon, nagdesisyon siya nga bisitahan ang Pari aron mangayo sa iyang panalangin, mosiga og kandila sa simbahan ug magpahigayon og serbisyo sa pag-ampo. Apan miingon ang Pari: "Ayaw pagdali; basin mamatay ka pa sa operating table. Puyo pa og dugay—bisan pa man, naa man kay mga anak." Miduol siya sa Pari tulo ka beses, apan pareho ra gihapon ang tubag—ayaw pagpa-operate. Gisugyot niya nga mopalit siya og aloe, maghimo og tambal ug imnon kini. Gisugyot usab niya nga mag-organisar siya og usa ka prayer service uban sa pagbendisyon sa tubig alang sa Manluluwas, sa Inahan sa Dios, sa iyang Anghel nga Mananbantay ug sa tanang mga santo. Tulo ka bulan pagkahuman, miadto siya sa cancer center para sa follow-up nga eksaminasyon. Napag-ila sa eksaminasyon nga hapit na hingpit nga nawala ang bukol. Dali ra siya hingpit nga nakaayo.

Gisultihan usab ko niya bahin sa iyang anak nga si Mikhail. Sa unang adlaw sa Dakong Kwaresma, miadto si Mikhail aron ihatod ang iyang amigo. Supak niini ang iyang inahan ug nasubo siya sa pagkamasuwon sa iyang anak. Tungod kay nasakitan siya sa pamatasan ni Mikhail, naghunahuna siya: 'Dusa siya, Ginoo!' Naghulat siya og dugay nga mobalik ang iyang anak, apan wala kini mahitabo. Sa katapusan, sa tungang gabii, nakadawat siya og tawag sa telepono nga nagsulti kaniya nga ang iyang anak naa sa ospital nga adunay bukas nga bali sa ubos nga bahin sa bitiis. Nipabilin si Mikhail sa ospital sulod sa hapit tulo ka bulan, apan wala naayo ang bali. Nipa-operate siya og tulo ka beses, apan wala maghiusa ang bali. Gisugyot ang ika-upat nga operasyon, apan gipagawas ni Mikhail ang iyang kaugalingon sa ospital ug mipauli nga gibalotan sa plaster. Wala siya makatrabaho sulod sa kapin usa ka tuig. Gisugyot sa iyang inahan nga mokaon si Mikhail sa Banal nga Komunyon, apan misalikway siya. Busa ang iyang inahan miadto kang Padre Sevastian ug gisultihan siya sa tanan. Pagkahuman maminaw, gisugo siya ni Padre Sevastian nga dad-on ang iyang anak sa simbahan. Kinahanglan pa siya og daghang pag-awhag aron madala siya didto. Gihatagan ni Padre Sevastian si Mikhail og Banal nga Komunyon ug gisugo sila nga mag-andam og usa ka pag-ampo nga serbisyo. Human sa serbisyo, miduol si Padre Sevastian kang Mikhail, nga naglingkod sa lingkoranan, ug gisugo siya nga motindog gamit ang iyang krutches. Naghimo siya og tanda sa krus ibabaw kaniya, sa atubangan ug sa likod, ug miingon: "Adto ka uban sa Diyos. Panalanginan ka sa Diyos. 'Karon pwede ka na magpa-operate, o pwede ka mopili nga dili.' Ug nilakaw siya palayo kaniya. Duha ka semana pagkahuman, usa ka silingan nga doktor ang nagdala kang Misha sa ospital para sa usa ka check-up aron masuta kung kinahanglan ba siya og operasyon. Ang sunod nga X-ray klarong nagpakita sa mga timailhan sa pagkaayo – nakahimo na og callus ug nagsugod na og kaayo ang bukog. Nahibaloan nga dili na diay kinahanglan ang operasyon.

Ang apo niining babaye, si Tanya, nabangga sa sakyanan ug nabali ang bukog sa iyang bitiis ug pelvis. Nahitabo kini sa gabii sa wala pa ang Dormition sa Labing Balaang Inahan sa Dios. Nagdugay ang pag-ayo sa mga bali. Gisultihan nila ang inahan ni Anastasia bahin niini, ug gisultihan niya ang pari. Gihatagan sa pari ang batang babaye og usa ka piraso nga prosphora ug gitanyag siyang hatagan og Balaang Komunyon, nga mao ang gihimo. Nangutana ang pari kang Tanya kung nagsul-ob ba siya ug krus... "Nag-antos siya tungod sa iyang mga sala," ingon niya, "apan ayaw kabalaka, hinay-hinay siyang mobalik sa maayong panglawas." Ug mao gyud kini ang nahitabo.

Maria Fyodorovna

Ang akong bana dili motuo, usa ka Komunista, ug kanunay siyang mag-inom. Lisod kaayo ang kinabuhi, sa emosyonal ug pinansyal nga aspeto. Kung dili siya hubog, buotan kaayo ang akong bana, apan kung hubog siya, iyang gipanglutos ako tungod sa akong pagtuo ug naghimo og grabe nga panagbangi. Mosinggit siya sa mga ikon: 'Ah! Kining gagmay nga mga dios! Ibubo nako silang tanan!' Ug usahay moingon akong mama: "Wala man nimo sila gibutang didto, busa dili nimo sila angay ibubo." Gihatagan ko sa akong amahan og ikon nga 'Unexpected Joy'; gibutang nako kini sa aparador, sa usa ka tinagoan nga dapit, aron dili kini makita. Didto ko nag-ampo sa tinago.

Usa ka adlaw, nangutana ang pari kanako kung kumusta na ko. Gisulti nako kaniya ang tanan ug miingon ko, "Siguro magbulag na mi niya." Apan wala gyud siya'y gisulti nako; usahay hatagan ko niya og mansanas, usahay og biskwit. Ug mao na, milabay ang panahon.

Ug busa sa usa ka adlaw mobalik ko sa balay ug nakit-an nako nga hilom kaayo ang sulod. Gibuksan nako ang pultahan sa sala, ug didto nakita nako ang akong bana nga nagluhod sa atubangan sa usa ka ikon sa kilid sa abli nga aparador, hapit na hubog ug nag-ampo: 'O Maayong Hari, O Maayong Inahan...' – apan wala siya kahibalo unsay mosunod; balik-balik lang niya kana nga linya. Nangutana ko, 'Ngano man ka nagluhod diha?' Ug mitubag siya: "Dili ba nimo makita nga nag-ampo ko? Kabalo ko nga naa'y ikon didto." Ingon ana lang, tungod sa pag-ampo sa tigulang, napuno siya sa kahadlok, ug misugod siya og pag-ampo. Apan mag-ampo ra siya kung nakainom na; kung hubas siya, mura'g naulaw kaayo siya. Human ana, mihunong siya sa pagbuang ug wala na niya gilabay ang ikon. Paglabay sa pila ka gutlo, kalit lang siya miingon, 'Maria, magminyo ta.' Nabigla ko; dili ko katuo, ug miingon ko, 'Pero ginapersekuto man nimo ang mga tawo tungod sa ilang pagtuo.' Ug mitubag siya, 'Magminyo ta ug magkinabuhi ta og mas maayo. Tahi ka og bestida.'

Ug napahimutang niya ang tanan niyang mga anak sa maong ideya. Miadto ko sa pari, gisultihan ko siya sa nahitabo, ug miingon siya, 'Maayo na; padayon lang.'

Gi-minyo kami ni Father Alexander Krivonosov, ug nagsugod na og-usab ang akong bana. Nakabantay siya nga dili ko mokaon og karne kada Miyerkules ug Biyernes, mao nga mopauli siya gikan sa trabaho nga mas sayo kaysa nako ug mag-andam og pagkaon nga angay sa Kwaresma para sa panihapon. Ang iyang mga anak mangutana kaniya, "Ngano man nga nagluto ka og pagkaon para sa Kwaresma, Papa?" Ug motubag siya, "Aw, siyempre—dili man kini kaonon sa among inahan, mao nga magpuasa pud mi."

Paglabay sa pipila ka panahon, natakdan og trangkaso ang akong bana ug miingon, 'Ang tanan sa among pamilya kalit ra mamatay.' Gipadala namo siya sa ospital – gi-diagnose nila nga adunay pagkaputi sa baga nga nahimong kanser. Sa wala pa ang operasyon, nangumpisal siya nga puno sa kahadlok, nadawat niya ang langkob sa mga masakiton, nakadawat sa Balaang Komunyon, gioperahan, ug namatay. Pagkahuman sa iyang kamatayon, nagdamgo ko: miuli ang akong bana, ug miingon ko kaniya, 'Petya, inom ka,' ug gihatagan nako siya og baso nga vodka. Gikuha niya kini, miadto sa lababo, gibubo kini ug miingon, 'Dili mi mag-inom dinhi.' Mao kana, pinaagi sa mga pag-ampo sa tigulang, gidala sa Ginoo ang akong bana ngadto sa kaluwasan."

Olga Fyodorovna

Kanunay kami gipanalanginan sa Amahan nga ipahigayon ang among bakasyon sa paagi nga ang unang duha ka semana magkasinabay sa katapusang duha ka semana sa Dakong Kwaresma, ug ang katapusang duha ka semana sa bakasyon sa duha ka semana pagkahuman sa Pasko sa Pagkabanhaw. Ug niadtong 1966, nagbakasyon ko sugod Abril 1. Sa gabii sa Abril 1, mitawag kanako si Yulechka gikan sa simbahan: "Olga Fyodorovna, dili maayo ang gibati ni Tatay. Moanha si Petro aron kuhaon ka; andama na ang imong kaugalingon." Gikuha nako ang mga tambal ug mibiyahe dayon. Wala ko mobalik sa balay hangtod pagkahuman sa kamatayon ni Tatay.

Ang Amahan nangamuyo para sa tanan samtang buhi pa siya, ug nagpadayon sa pag-ampo ug pagtabang bisan pa human sa iyang kamatayon. Aron mapamatud-an kini, isaysay ko ang duha ka damgo.

Sa ika-kadalawampung adlaw human sa kamatayon ni Amahan, naa ko sa usa ka byahe sa negosyo sa Moscow. Ug busa, alas 1:30 sa kaadlawon sa oras sa Moscow (ug dinhi sa Karaganda alas 4:30 na sa kaadlawon, mao kana, ang oras sa pagpanaw ni Amahan), mitungha siya kanako sa damgo – malipayon, nagngisi, ug miingon: "Olga Fyodorovna, panalangini ka sa Ginoo sa tanan, sa tanan," – ug mitango-tango siya kanako. Gusto ko untang mosulti og usa ka butang, apan wala nako kini nabuhat sa wala pa ko namata. Napuno ang akong kasingkasing sa dakong kalipay, mura'g nakita nako si Papa nga buhi.

Niadtong Enero 1994, nakita nako pag-usab si Papa sa usa ka damgo. Murag naa ko sa simbahan; nahuman na ang serbisyo, ug nagpahawa na ang tanan. Daghang mga tawo, lakip na ako, ang miadto sa gatehouse aron madawat ang panalangin ni Papa. Didto nakaila ko sa tig-atiman sa balay ni Amahan, si Vera, ug miingon ko: "Vera, sulod ka aron makita si Amahan, buhata ang angay buhaton, unya pangutan-a kung pwede usab ko mosulod." Miingon si Vera: "Sige, Olga Fyodorovna," ug misulod siya sa selda. Paglabay sa pipila ka gutlo, migawas siya ug miingon, "Sulod na, Olga Fyodorovna, gitugotan ka na ni Amahan." Nagpasalamat ko kaniya ug misulod aron makita si Amahan. Nalingkod siya sa atubangan sa kanto sa iyang selda, atubangan sa ikon sa Manluluwas, nga nagsandig sa usa ka gamay nga lamisa. Nagsul-ob siya og matahum nga bag-ong kasóko, nga ang tumoy niini nahulog sa salog, ug usa ka kamelauk, bag-o usab, nga adunay kapoyó. Naghatag kini og impresyon nga si Amahan gikan sa lain nga lugar apan wala niya giusab ang iyang sinina (kasagaran kuhaon dayon niya ang iyang kasóko ug kamelauk). Seriyoso ang iyang dagway. Miduol ko kang Amahan, mituhop ug miingon, 'Bendisi nako, Amahan.' Gibendisyanan niya ko; gihalokan

nako ang iyang kamot ug nabati nako nga init ug humok kini, mura'g buhi. Gidukdok nako ang akong nawong sa iyang kamot ug miingon, 'Amahan, akong pinalangga, dugay na kaayo nga wala ko ikaw nakita; nangandoy kaayo ko kanimo,' – ug nabati nako ang bukol sa akong tutunlan ug nasayud ko nga hapit na ko mubuto sa paghilak. Apan mitubag ang Amahan kanako nga malumo, 'Oh, sa laing bahin, ania ra ko dinhi matag-adlaw.' Naghunahuna ko: 'Unsaon man na? Naa man siya "didto", sa katapusan' – ug nagsugod ko og sulti: 'Pero Amahan, naa ka...' – apan giputol ko ni . Miingon siya: 'Oo, oo. Anaa ko dinhi ug didto, apan naa ko dinhi matag adlaw.' Gispika niya kining mga pulong nga klaro ug makumbinsi. Ug namata ko.

Sa ingon niini, gipatin-aw ni Papa kanako ug sa uban nga dili niya kita biyaan, nga ginabantayan niya pag-ayo ang iyang panon, nga anaa siya uban kanato dinhi sa yuta, ug nga kanunay kita makalihok ngadto kaniya sa pag-ampo alang sa tabang ug giya.

Raisa Ivanovna Kuzmicheva

Ang among pamilya gipahawa gikan sa Rehiyon sa Kursk niadtong 1931. Ang akong inahan ug amahan, duha ka gagmay nga mga anak, ug ang akong biyenang. Gidala sila sa Kompaneysk, sa walay tanom nga kapatagan. Hangtud sa kahabogon sa mata, hangtod sa kahorizon, wala'y bisan usa ka palungpong o kahoy. Sa sinugdan, nagtukod ang mga gibalhin og mga payag, unya nagtukod sila og mga lungib sa yuta. Makalilisang ang kahimtang sa kahinlo: walay sinina, walay pagkaon, ug usa ra ka balon para sa tibuok pamuy-anan, diin sila nagkuha og tubig gamit ang lata. Nagkamatay ang mga tawo sa daghan. Gikuburan sa akong ginikanan ang duha sa ilang mga anak ug ang akong biyenang. Giputos sila sa baslak ug gilubong sa usa ka lubnganan sa kadaghanan. Nabilin nga nag-inusara ang akong ginikanan. Dili masukod ang ilang naagian. Ang pinakalisod nga mga tuig mao ang 1931, 1932 ug 1933. Pagkahuman ana, nahimong mas sayon ang tanan. Nagtanum sila og mga utan duol sa ilang mga lungib, ug ang mga tawo nagsugod na og pagdawat og pan pinaagi sa mga kard sa rasyon. Natawo ko niadtong 1935, ug ang akong igsoon nga si Nikolai natawo niadtong 1938. Niadtong 1939, nakadungog si Mama bahin kang Padre Sevastian; gidala niya ang akong igsoon sa Bolshaya Mikhailovka, ug gibunyagan siya ni Padre Sevastian. Si Padre Sevastian mismo huyang pa kaayo; bag-o pa lang siya gipagawas gikan sa Dolinka niadtong panahona. Halos wala pa gani mi nakaon ug gamay nga pan sa dihang nagsugod ang gubat. Napatay ang among amahan sa Stalingrad. Sa akong inahan (usa siya ka lalom kaayo nga deboto), sa dihang nadawat niya ang balita, siyempre, naghilak siya og dako, ug dayon misumpa sa Ginoo nga dili na siya mokaon ug karne pag-usab. Ug wala na gyud siya mokaon ug karne hangtod sa katapusan sa iyang kinabuhi.

Sa mga katuigan sa gubat, nagsugod si Papa sa pagbisita kanamo sa Kompaneysk. Iyang tigumon ang tanang balo ug mga ulila sa iyang palibot ug paninguha nga matabangan sila, bisan pa man siya mismo nagpuyo sa dakong kakabus. Sa adlaw sa iyang pag-abot, pasugoan ko ni Mama nga mosaka sa atop aron tanawon si Papa nga naglakaw gikan sa estasyon sa tren paingon sa among balay. Nahinumdom ko sa iyang paglakaw – puti ang bungot, puti ang buhok, nagsul-ob og hayag nga kolor nga overcoat, abohon nga kalo, naglakaw gamit ang tungkod. Kauban niya si Inahan Varya ug si Inahan Grusha, ug ang tanan midagan paingon kang Papa aron madawat ang iyang panalangin. Apan midagan ko og diretso kang Nanay, ug gisugo ko ni Nanay nga moadto sa ika-15 nga panimalay aron sultihan sila didto nga niabot na si Papa. Sa matag pag-abot niya, usa kini ka selebrasyon para namo.

Ang among pamilya nagkinabuhi lang adlaw-adlaw. Adlaw ug gabii, sa kahayag sa paraffin lampara, magtrabaho si Mama sa iyang makinilya aron mapakaon kami sa akong igsoon nga lalaki. Nahibalo si Papa niini. Ug sukad niadtong 1942, gisugdan niya ang pagdapit kanako nga magpabilin sa iyang balay sa Nizhnyaya Street sa panahon sa bakasyon sa eskulahan. Tingali gibuhay niya kini aron mapakaon ang usa ka bata nga hapit na mamatay sa gutom ug aron mapalig-on ang pagtuo sa Diyos nga gitinum sa akong inahan sa akong kasingkasing. Kadtong mga adlaw mao ang pinakalipay nga mga adlaw sa akong pagkabata. Bisan pa sa biyahe paingon didto sa tren, molukso ang akong kasingkasing sa kalipay sa pagpaabot sa umaabot nga pagbisita. Ug sa dihang misulod ko sa ganghaan sa gamay ug limpyo nga balay, diin ang salog nga yuta natabonan og tarpulin ug daghang kolor nga hinablon nga alpombra, mura kini'g pinakamaanyag nga lugar sa kalibutan, ug ang mga pumoluyo niini – mga anghel nga buhi. Gitahud ko sila uban sa dakong pagdayeg. Si Inahan Grusha, Inahan Varya, Inahan Fekla – nagsul-ob og taas, limpyo nga mga bestida nga gisapaw sa puti nga apron, nagsul-ob og puti nga panapton sa ulo, matinahuron ug mahigalaon. Kanunay silang malumo ang tingog, dili gyud mosaka ang ilang tingog. Sa kusina nagtindog ang higdaanan sa pari ilawom sa puti, limpyo kaayo nga habol, samtang sa kwarto, gipahugot nga duol-duol, adunay tulo pa ka higdaanan diin natulog ang

mga asawa sa pari. Unsa kaha ka-generoso nga kalag ang gikinahanglan aron imbitahon ang anak sa estranghero nga magpabilin, nga nagpuyo sa ingon ka-siksik nga lugar, labi na kay ang bata nagdala lang ug kasamok ug problema! Ug, daw, dili lang ako ang giimbitar ni Papa. Kanunay adunay mga tawo sa balay, lakip na ang mga bata. Ang uban molakaw, ug ang uban moabot.

Puno ko sa pagkaon ug gidala ko sa paliguan. Kanunay mi ni Tatay moadto sa Zelenstroy. Mainit kaayo ang pagdawat nila kang Tatay didto, ug siya, samtang nagtudlo kanako, mopahiyom nga puno sa gugma ug moingon: 'Tan-awa, unsa ka gamay nga batang babaye, ug naa na siya sa Ika-3 nga Tuig!'

Sa pagkabata nakaila ko kang Amahan, dili nako malikayan nga mapansin kung unsa siya ka lahi sa ubang mga pari. Niadtong panahona, ang ubang mga hieromonk nga gipagawas gikan sa Dolinka nagpuyo sa among lugar: si Amahan Kifa, si Amahan Makariy, si Amahan Parfeniy, si Amahan Kessariy ug si Amahan Parmen. Maayong mga pari silang tanan, apan wala'y bisan kinsa kanila nga nakapukaw og ingon ana ka dako nga pagrespeto sama kang Padre Sebastian. Nagdan-ag gikan kaniya ang mga balud sa grasya, ug nabati kini sa tanan. Bisan ang hitsura ni Padre katingalahan: usa ka matinahuron, espirituhanong nawong, matin-aw nga itom nga mga mata, ug buhok nga hapsay sama sa buhok sa bata. Maampingon kaayo ug matinahuron si Amahan; wala gyud niya gibuhay nga nakahiya, nakainsulto, o nakaputol sa pulong sa bisan kinsa, ug wala pud gyud siya maghatag ug pagtagad sa pisikal nga kakulian sa usa ka tawo. Ug sa presensya ni Amahan, wala gyud misulod sa hunahuna sa bisan kinsa nga isulti bahin sa bisan kinsa nga bingi, bulag, pilay, o susama niini. Adunay aura sa hataas nga moral nga kinaiya nga naglibot kang Amahan; sa diha nga naa ka na sa iyang presensya, imposible nga molihok ka og daotan o mosulti ka og bastos. Wala siyay pihig; gihatagan niya og patas nga pagtratar ang tanan, ug kini nagpaduol pa gayud sa mga tawo kaniya. Bisan asa, kanunay ug sa tanang butang, hilumon ug mapainubsanon si Amahan, ug naningkamot pa gani siya nga buhaton ang mga maayong buhat nga dili mapansin. Usahay moadto ka kaniya aron mangayo og panalangin, ug hilom-hilom siyang mosulod og usa ka sinsilyo nga gipilo sa upat ka bahin sa imong kamot. Kasagaran, human niya mabisita ang among balay, sa gabii samtang among giandam ang higdaanan, makakaplag kami og kuwarta ilawom sa habol. Si Inahan Grusha maoy mibutang niini didto sumala sa sugo ni Tatay. Morag gibuhay kini ni Tatay tungod sa iyang pagka-sensitibo sa uban, aron walay malain o mapugos sa pagpasalamat kaniya sa publiko. Sa 23 ka tuig nga nailhan nako si Tatay, wala ko gayud madungog siya nga nagdayeg sa iyang kaugalingon o nagpahimutang sa iyang kaugalingon isip ehemplo sa uban. Wala gyud siya'y pagdayeg sa kaugalingon ug pagkasatisfied sa iyang kaugalingon. Sa kasukwahi, kanunay niya nga giingon: "Usa ko ka tawo nga gamay ra ang edukasyon; nakatapos lang ko og upat ka tuig sa eskwelahan, ug wala koy kahanas sa pagsulti ni wala koy maayong tingog." Kasagaran, mobasa siya sa iyang sermon gikan sa usa ka libro, ug wala gyud siyay idugang nga kaugalingon. Ug samtang naglingkod sa lamisa uban sa iyang espirituhanong mga anak, usahay siya mosulti og istorya, apan malinaw ug mapainubsanon, nga dili magpasigarbo sa kaugalingon.

Niadtong 1951, gipalit ni Tatay para namo og gamay nga balay sa Melkombinat. Sa niining panahona, uban sa panalangin ni Tatay, daghang mga magtutuo ang nibalhin na sa Melkombinat gikan sa lain-laing bahin sa Karaganda: Maikuduk, Tikhonovka, Prishakhtinsk ug Kompaneysk. Kadaghanan niini mga pamilya—o, aron mas tukma, mga nahibilin sa pamilya—nga nakaluwas sa trahedya sa pugsadong pagbalhin nga ilang naagian sa sayong bahin sa 1930s. Ang mga lumolupyo sa Melkombinat mao ang mga tawo nga gikapoy na ang kasingkasing sa pag-antos, nabungkag ang kinabuhi, mga biyuda nga asawa ug mga ulilang bata. Ang matag-usa adunay kaugalingong kasakit, kaugalingong emosyonal nga samad. Aduna'y mga tawo nga lisod ang pamatasan—kapritso, mapanusisaon, agresibo, ug nagpalayo sa uban. Apan nakakaplag ang Amahan og paagi aron maabot ang matag nag-antos nga kalag. Lakip sa mga naglibot sa tigulang, daghan usab ang mga monastiko, nga gipahimutang sa Karaganda atol sa mga katuigan sa pagpanlupig o kadtong miabot kaniya gikan sa Sentral nga Rusya. Sila ang naglangkob sa tul-an sa likod sa Simbahan sa Karaganda. Lakip kanila ang mga talagsaon ug talentadong indibidwal, mga asketiko nga nagpuyo sa kinabuhi sa hataas nga espirituhanong debosyon. Sa kinatibuk-an, usa kini ka lig-on nga Kristohanong komunidad, usa ka Kazakh steppe 'skete', nga nahimo sa tigulang sa Optina nga organisahon ug alagaan sa balaan nga yuta sa mga kampo sa Karaganda atol sa walay-Diyos nga rehimen sa Komunista.

Nahinumdom ko nga niadtong 1954, nadungog nako sa unang higayon ang Tibuok Gabii nga Pagbantay sa Pasko. Sa pagsulod nako sa balay diin gihimo ang serbisyo, nakita nako si Inahan Varya, Inahan Grusha, Inahan Pasha ug si Ksenia Ivanovna nga nagtindog sa atubangan nga kanto sa kwarto sa pari. Nagsul-ob og itom nga bisti pangsaulog, matahum, mahimayaon ug matinahuron, uban sa ilang mga tingog nga sama sa anghel, nag-awit sila nga magkaharmoniya ug matinahuron: 'Ang Dios uban kanato; sabta kini, kamo nga

mga Hentil, ug isumite ang inyong kaugalingon, kay ang Dios uban kanato!' Nindot kaayo ang ilang pagkanta nga na-hypnotize ko; nagburot ang balhibo sa akong lawas, ug naglipay ang akong kalag, nga napuno sa kalipay ug kahayag. Nagtindog lang ko didto sa kahilom, nakalimot sa tanan sa kalibutan, ug hilom nga naghilak sa kalipay.

Nahinumdom usab ko kung giunsa, sa sayong bahin sa 1960s, sa gabii sa Maundy Thursday, pagkahuman sa pagbasa sa Napulo'g Duha ka Ebanghelyo, ang tanan nga trabahante gikan sa Melkombinat mibiya sa simbahan nga naglakaw, mitabok sa dam nga nagdala og nagdilaab nga kandila. Hilom ang gabii ug nagpadayon kami sa paglakaw ingon ana sulod sa taas nga panahon, samtang nagdilaab nga hayag ug padayon ang mga kandila. Usa kini ka makapahingangha ug mahimayaong talan-awon. Apan ang tinuod nga kadungganang niining prosisyon naa sa espirituhanong panaghiusa sa mga tawo. Kining panaghiusa makita sa tanang butang ug panghitabo – dako ug gamay, malipayon ug masubo. Busa ang mga lubong sa mga miyembro sa komunidad kanunay nga daghan ang motabong. Wala'y bisan kinsa nga gipangayoan o gipangumbinsi; ang tanan miadto sa ilang kaugalingong kabubut-on, kay nahibalo sila nga kini ang balaan nga katungdanan sa tanan. Nahinumdom ko sa dihang namatay si Ksenia Ivanovna Dolgova niadtong 1960; gidalit siya nila sa ilang abaga ug nag-awit sa tibuok dalan gikan sa ilang balay paingon sa simbahan, nga mga pito ka kilometro ang gilay-on.

Unsa may akong isulti bahin sa akong kaugalingon? 61 anyos na ko karon. Sa panalangin sa Amahan, nagtrabaho ko isip usa ka nars sa tibuok nakong kinabuhi ug nakanta sa koro sa simbahan. Ug sa akong kasingkasing, adunay kanunay nga pagbati sa pagpasalamat kang Amahan Sevastian, nga sama sa usa ka amahan ug mapinanggaon nga nagtultol sa akong kinabuhi sa dalan sa Kristohanong gugma alang sa Dios ug sa akong silingan.

Tatyana Vladimirovna Tortensten

Gipagawas ko gikan sa prisohan niadtong 1952. Dili ko gitugotan nga mobalik sa Moscow. Sa sinugdan, gusto ko nga magpuyo sa Kokchetav. Nindot ug himsog ang klima didto ug daghan ug lasang, apan wala koy higala didto. Apan ang akong labing suod nga higala, si Dr. R. G. L., nagpuyo na sa Karaganda unom ka bulan ang milabay; nagtrabaho kami nga mag-ubang sulod sa walo ka tuig sa ospital sa kampo ug nagpuyo sa samang kwarto sulod sa lima ka tuig. Daghan na kaayong mga butang ang among naagian nga mag-ubang. Busa mibyahe ko paingon sa Karaganda aron makig-ubang kaniya niadtong 31 Agosto 1952. Nakakaplag usab ko og ubang mga higala nga nagpuyo na dinhi. Busa nagpabilin ko sa Karaganda nga natabonan sa uling, puno sa abog, ug daghan og uling, uban sa nagdilaab nga lila nga suga sa gas sa tapok sa basura. Wala na ko madani sa limpyo ug mabango sa pino nga hangin sa Kokchetav; dili ko gusto mobiya sa mahigalaong kainit ug emosyonal nga pagkasuod sa akong masaligan nga mga higala, ug nakakaplag ko og trabaho nga angay kanako.

Sa ikaduhang tunga sa Oktubre, si R. G. grabe kaayo ang sakit sa malaria; ang iyang temperatura nga 40–41° mubaba lang sa mubo nga panahon, unya mosugod na usab ang laing grabe kaayo nga atake. Sa dihang nakontrol na ang mga atake, kalit siyang nakasinati og grabeng delirium tungod sa akut nga psikosis.

Nagpuyo siya sa lain nga kasilinganan, layo ra kanako. Wala makaya sa iyang anak nga babaye ang pag-atiman kaniya, busa gitawag ang usa ka 'ambulansya', ug niadtong gabii gidala siya ngadto sa usa ka ospital sa sikyatriko nga 20 kilometro ang gilay-on sa lungsod sa Kompaneysk. Pag-abot namo didto uban sa iyang anak nga babaye, nabigla gayud kami ug nabungkag ang among kasingkasing. Dili na siya siya mismo; makalilisang siya tan-awon. Murag hayop siya: gikuha niya sa among kamot ang pagkaon nga among gidala para niya, gisulod dayon sa iyang baba sa pinakadali nga paagi, unya mangkuha pa ug daghan. Unya misugod siya og gaka-gaka palibot namo nga nag-apug-apug. Gidala siya sa mga orderly ngadto sa iyang ward.

Ang iyang anak nga babaye naghilak nga dili mapahunong. Gidala nako siya pabalik sa akong apartment. Pag-abot namo, gibati namo nga hingpit nga guba ug gikapoy, mura'g lain na kaayo kami nga mga tawo sa among kaugalingon. Ang akong landlady, pagkadungog niya sa nahitabo, miingon kanako: "Ayaw kawala og paglaum. Mao ni akong tambag: adto ka sa Mikhailovka ugma. Naay usa ka pari nga nagpuyo didto—usa ka monghe—ug katingalahan siya kaayo. Pangayo og tabang kaniya; siya mag-ampo ug motabang sa imong masakiton nga paryente. Adto ka didto—ayaw pagduha-duha ug ayaw kahadlok."

Sa sunod adlaw mismo, miadto ko sa Mikhailovka. Ang inahan ni Grusha ang nagbukas sa pultahan para nako; wala si Papa sa balay. Gisultihan nako siya nganong miadto ko. Buotan kaayo siya kanako ug miingon, 'Oo, kinahanglan gyud nimo makig-istorya kang Pari, sultihi siya sa nahitabo ug hangyoa siya sa

tabang.' Gihatagan niya ko sa address kung asa siya miadto aron maghimo og serbisyo ug miingon, 'Aduna'y bangko sa gawas sa maong balay. Lingkod didto ug hulat.' Pagkadungog nimo og kanta nga gikan sa sulod sa balay, pasabot ana nahuman na ang panihapon sa paghinumdom, ug mogawas dayon si Padre. Basin dili siya mohunong aron makig-istorya nimo—dili siya ganahan mohunong sa dalan—apan lakaw ka sa iyang kiliran ug sultihi siya sa naa sa imong hunahuna. Bisan pa nga naglakaw siya, maminaw siya nimo."

Mao gyud na ang nahitabo. Nalingkod ko nga nabalaka sa bangko; unya nisugod ang pagkanta sulod sa balay, ug sa diha nga nahuman nila ang pagkanta, usa ka gamay ug tigulang nga lalaki nga abohon ang bungot, nagsul-ob og taas nga itom nga amerikana ug itom nga kalo, ang diretso nga migawas sa ganghaan. Walay pagtan-aw o paglingi kanako, naglakaw siya sa kadalanan nga gaan ug paspas ang lakang. Nagauban ko niya sa paglakaw ug gisultihan ko siya sa among mga kalisdanan. Naglakaw siya nga hilom, walay paghinay sa iyang lakang, apan maminaw siya pag-ayo kanako. Sa dihang nagsugod ko og hangyo sa iyang tabang, mihunong siya, mitan-aw kanako sa iyang buotan, katingalahang mga mata, ang iyang pagtan-aw misulod gayud sa akong kalag, ug hilum-hilom, yano lang siyang miingon: 'Dili siya Orthodox, diba? Dili siya motuo.' Nabigla ko. 'Oo,' matud nako, 'Lutheran siya. Dili siya supak sa pagtuo, apan layo kaayo siya niini.' Naglakaw na usab ang pari sa parehas nga paspas nga tulin. "Walay kalainan nga Lutheran siya," matod sa pari. "Sige, mag-ampo ko. Bisitaha siya pagkahuman sa duha o tulo ka adlaw, ug mag-ampo kamo nga matinud-anon. Aw, kinahanglan na nakong moadto karon sa maong balay. Paalam."

Paglabay sa tulo ka adlaw, Domingo na, ug sa sayo pa sa buntag misakay kami sa tren paingon sa Kompaneysk, sa ospital. Sa patyo, gisugat kami sa usa ka nars ug mipahiyom. "Aduna koy maayong balita para ninyo," ingon niya, "namata ang inyong pasyente duha ka adlaw na ang milabay; nadala na siya sa ward para sa nag-ayo—kana nga building didto, ang ikaduha sa wala—sulod mo. Malipay kaayo siya nga makita kamo."

Gidala dayon kami sa ward. Nalingkod si R. G. sa iyang higdaanan, nakahigot ang iyang buhok, limpyo ug han-ay ang hitsura, nagsul-ob og bag-ong dressing gown, uban sa iyang kasagarang ekspresyon, ug nag-inom og tsa. Nalipay kaayo siya sa pagkakita namo. "Giunsa ko pag-abot dinhi? Unsa may nahitabo nako?" pangutana niya namo. Siyempre, nalipay ug nabigla kami—dako kaayo ang kausaban sulod lang sa duha ka adlaw.

Sa sunod adlaw, wala ko makatrabaho, ug pagkahuman dayon sa akong rounds, mibiya ko sa ospital aron pasalamatan si Papa. Sa balay, lahi kaayo siya sa iyang pagkaanaa sa kadalanan – mapinanggaon ug mahigalaon. Gidapit ko niya nga magpabilin para sa paniudto, nagsugilon siya ug mga istorya, maayo ang iyang mood, ug nangutana siya ug nagkalain-laing mga pangutana.

Gihatagan ko ni Inahan Grusha og usa ka address diin ko makapuyo inig gabii kon moanhi ko para sa gabii nga serbisyo ni Papa. Sa dili madugay, nahimong doktor nga nag-atiman kaniya ug espirituhanong anak niyang babaye ko. Nausab pag-ayo ang akong kinabuhi. Nahimong 'asawa ni Papa' ko.

Nakaatubang ko og dakong kalisdanan; usa ka dakong pagsulay ang miabot kanako, ug kini tibuok nakong sala. Niabot ko sa simbahan; si Papa nagdumala sa serbisyo. Miadto ko sa layo nga kanto, sa luyo sa choir loft sa tuo, mituhop ug nag-ampo nga matinud-anon, nagahilak pag-ayo. Kalit lang, mura'g nabutho ko, gitaas nako ang akong ulo ug nakita nako si Papa nga nagtindog sa kanto sa choir loft. O mas tukma pa, ang iyang mga mata ang akong nakita. Gitan-aw niya ko pag-ayo, seryoso ug nabalaka. Nakahibalo ko nga siya ang miduol kanako, nabalaka sa kahimtang sa akong hunahuna, bisan pa k , walay makakita kanako didto sa kanto. Dili siya mogawas sa chancel kon siya mismo ang nagdumala sa serbisyo. Apan karon, miabot siya alang kanako, aron maminaw sa akong hilom nga sugilanon. Mitutok ko sa iyang mga mata ug naghilak, apan dili na tungod sa kasubo, kondili tungod sa 'balaan nga gugma alang sa Ginoo' ug tungod kay dali ra kaayo nako itugyan ang akong kalag sa kamot ni Padre. Nawala na ang akong kasubo; napuno ang akong kalag sa kalipay, usa ka hayag nga pagbati sa kalipay tungod sa pagkahibalo nga anaa diay si Papa didto ug nga ang Ginoo tinuod nga 'nagapahulay uban sa mga balaan'. Mibiya na si Papa ug nagapangulo sa mga awit gikan sa altar. Mipuyo lang siya dinhi sa usa ka mubo nga gutlo. Bisan pa niana, dili gihapon nako mapataas ang akong mga tuhod ug nagahilak ko nga hilom.

Ang hieromonk nga si Amahan Trifon nagpuyo sa baryo sa Tikhonovka. Kanunay siyang mibisita kang Amahan ug nakakanta sa iyang koro. Pagkahuman nga gikonsagran ang simbahan, si Amahan, uban sa tabang sa dekan, nakahimo sa pag-organisar og mga balay-panalangin sa Tikhonovka ug Fedorovka, nga giservisyoan ni Amahan Trifon uban sa panalangin ni Amahan. Usa ka Domingo, pagkahuman sa serbisyo, miduol siya sa Amahan aron mangayo sa iyang panalangin nga mobiyahe paingon sa Fedorovka niadtong

adlaw. Mitutok ang Amahan kaniya ug samtang gipanalanginan siya, miingon: "Giplano na unta nako nga ako mismo ang magpadala kanimo didto karong adlaw. Apan dili ka magsakay og sakyanan; lakaw diretso paingon didto agi sa Zelenstroy." Gisulti kini niya nga hugot. Natingala si Padre Trifon, kay bisan pa man nga ang agianan paingon sa Zelenstroy mao ang labing diretso, taas kaayo ang biyahe kung maglakaw. Apan, siyempre, mibiyahe siya sumala sa panalangin sa Amahan. Ang agianan mipailalom sa usa ka tanoman sa mga tanom. Samtang nagtabok si Padre Trifon niini, wala siyay nakitang bisan kinsa sa dalan. Ug kalit lang, usa ka batan-on, bug-at nga lalaki nga sobra ka nabalisa ang mibuto gikan sa luyo sa pipila ka baga nga mga palungpung, gikuptan siya sa bukton ug gihila paingon sa lasang, layo sa agianan. Nahadlok kaayo si Padre Trifon, apan napugos siya sa pagsunod, nagdali-dali nga misunod kaniya sa palungpung. "Sige, Papa, sige," padayon nga ingon sa lalaki samtang naglakaw sila, "dugay na kaayo nako kang gihulat; gikapoy na gyud ko kaayo." "Aw," huna-huna ni Padre Trifon, "mao na ni ang katapusan nako." Pag-abot nila sa pinakadensong bahin sa lasang, gipahawa sa lalaki ang kamot ni Padre Trifon ug miingon: "Mao na, lingkod, Pari, sa kana nga lubak sa kahoy, paminawa ko ug hukmi ang akong kapalaran." Ug gisugdan niya ang pagsaysay sa iyang istorya: "Gihigugma kaayo nako ang akong asawa. Batan-on siya, gwapa, maalamon, ug maayong mananagat sa panimalay. Malipayon kami nga nag-uban sa kahupayan. Gusto kaayo namo nga magkaanak, apan wala pa mi'y anak. Ug unya kalit lang gahapon, nadungog nako gikan sa usa ka nars nga nagpa-abort ang akong asawa niadtong miaging semana. Wala ko natulog tibuok gabii, gilutos sa akong mga hunahuna – wala ang akong asawa sa balay; niadto siya sa iyang 24-oras nga trabaho. Aw, naghunahuna ko, kung gibuhat niya na, nagpasabot nga dili nako siya anak, ug naglimbong siya kanako. Ug kung ako jud ang amahan, dili niya ko gihigugma ug nakahukom na siya nga biyaan ko. Busa nagbakak siya kanako sa tanang katuigan. Ug tungod niadtong bakak, ug sa pagpatay sa bata – ang among gihandom – nakahukom ko nga dili gyud nako siya pasayloon. Ug nakahukom ko nga kinahanglan nako siya patyon. Wala ko kahibalo kung natulog ko o nawala sa akong hunahuna, apan nakakita ko og hulagway sa usa ka tigulang nga lalaki, mubo ang tangkad apan dagko ang bungot. Ug miingon siya kanako: 'Unsa man diay imong gibuhat? Gihukman na nimo ang tanan sa imong kaugalingon nga wala ka nakig-konsulta bisan kinsa. Dili mao na ang paagi. Pangayo una og tambag. Isugilon nimo ang tanan sa unang tigulang nga imong masugat sa dalan. Ug buhata gyud eksakto ang iyang isulti kanimo; kay kung dili, sa imong karon nga kahimtang nga nabalaka kaayo, basin makasala ka,' – ug gisulti niya kini nga hugot kaayo.

Namata ko, mibangon sa higdaanan – wala nay bisan kinsa didto. Bisin pa, klaro kaayo nga nakadungog ko og tingog. Milukso ko gikan sa higdaanan ug midagan gawas sa balay sa dili pa makauwi ang akong asawa gikan sa iyang trabaho. Naglakaw ko sa kadalanan samtang naghunahuna: 'Unsaon man nako pakigstorya sa bisan kinsa sa kadalanan, ipagawas ang akong gibati? Kinsa may maminaw nako ug mosuta sa gamot sa akong problema?' Busa nagdesisyon ko nga moadto sa Zelenstroy ug maghulat og tigulang nga lalaki nga moagi aron makig-istorya nako. "Ingna lang ko sa kamatuoran, ang tibuok kamatuoran, sumala sa imong pagsabot, bahin sa akong asawa. Mahibalo ko kung maglibot-libot ka sa imong tubag. Ingna gyud ang imong tinuod nga hunahuna, kay basin maapektohan pud ka."

"Unsa imong ngalan?" pangutana ni Padre Trifon. "Nikolai."

'Mag-ampo ko sa imong patron nga santo, si San Nicolas. Monghe, manunobtaon man ko. Mag-ampo ko nga ipadayag ni Nicolas nga Managhimala ang kamatuoran kanato.' Ug misugod og pag-ampo si Padre Trifon.

'Mao na, Kolya,' iyang giingon nga malumo pagkahuman sa pag-ampo. 'Naghinulsol na ang imong asawa. Gihigugma ka niya ug matinud-anon siya kanimo. Nagahilak siya karon, nagbasol nga gusto pa unta siya magpuyo nga gawasnon og dugay pa, nga walay kabalaka sa kalibutan. Gihigugma gyud ka niya.' Pauli na sa kalinaw, pasayloa ang imong asawa. Pakig-uli kaniya ug magpuyo kamo nga malipayon." Mitagad pagayo ang lalaki, ug ang iyang nawong nagdan-ag pag-ayo, mura'g ang kabuang nagbiya kaniya. "Dali na lang kamo magkaanak. Si San Nicolas ang nagsulti kanako niini tanan; dili ko kini gisulti sa akong kaugalingon."

Nisamot ang pag-uyog sa tibuok lawas sa lalaki, mihilak siya pag-ayo ug nahulog sa tiilan ni Padre Trifon, nagpasalamat ug nangayo og pasaylo.

'Sa tinuod lang, mahimo pud tika nakong patyon, kung nakaabot pa ko sa pagpatay sa akong asawa! Mahadlok unta ko nimo isip saksi—nahuptan ko sa kabuang!' 'Sige, padayon lang, Kolya, hinay-hinay lang. Lakaw sa kalinaw. Gipasaylo tika.' Gipa-pa-pa si Padre Trifon sa lalaki ug mibiyahe, nga mura'g dili siya ang iyang kaugalingon, paingon sa Fedorovka. "Unsaon kaha," iyang gihunahuna, "nga gipanalanginan ko sa Amahan nga makalakaw sa lasang? "Naga-hulat kanako didto ang ingon ana ka dakong katalagman..." Ug sa

dihang nakit-an niya ang Pari, gipangabi siya niini uban sa pahiyom: "Mao ba, buhi pa ka?" – "Oo, Pari, buhi pa ko, bisan pa tingali namatay na unta ko," – Nabigla si Pari Trifon nga nahibalo na ang Pari sa tanan. "Unsa may imong gipasabot, Amahan Trifon? Nag-ampo man ko sa tibuok panahon—ngano man ka nahadlok? Kinahanglan namo nga luwason ang duha ka kalag, aron sila maluwas gikan sa ingon ana ka demonyo nga obsesyon." Ug gisugo sa Amahan nga walay bisan kinsa ang mosulti niini sa uban. "Samtang buhi pa ko, ayaw moingon bisan usa ka pulong sa bisan kinsa. Apan inig kamatayon nako—unya buhata ninyo ang gusto ninyo."

Niadlong 1955, si Sister Maria, usa ka altar server, nagsugod og pag-antos sa kasakit sa iyang ibabaw nga ngabil. Ang iyang ngabil nabalda ang dagway tungod sa nagtubo nga bukol ug nangasul; gidala si Sister Maria sa usa ka siruhano. Miingon siya nga kinahanglan dayon ang operasyon ug gihatagan niya siya og referral ngadto sa departamento sa oncology. Miadto si Inahan Maria sa tigulang aron mangayo sa iyang panalangin para sa operasyon, apan miingon siya: "Dako na kaayo ang bukol; putlon nila ang ngabil, apan mahimo kini mubalik sa lain nga bahin. Dili, dili na kinahanglan ang operasyon. Ipiga ang imong mga ngabil sa ikon sa Balaang Trinidad sa memorial chapel. Kung buot sa Ginoo, mawala ra kini." Usa ka bulan pagkahuman, makita na usab si Inahan Maria sa simbahan, paspas ug abala gihapon sama sa kaniadto. "Giunsa man nimo pag-ayo sa imong ngabil?" pangutana sa usa ka tawo kaniya. "Dili ko kini gipang-ayo sa akong kaugalingon; gipisli lang nako ang akong mga ngabil sa ikon sa Balaang Trinidad, sama sa gisugo kanako sa Amahan, ug ang hubag misugod og gamay ug hinay-hinay nga nawala pag-ayo. Himaya sa Dios!"

Aniay laing susamang kaso. Si Igsoon Paraskeva, nga kanunay mobasa sa Salmo para sa mga namatay, nakabaton og asul nga mantas sa iyang dughan, sa ilawom lang sa iyang liog sa wala nga bahin, nga misugod og dako ug nahimong pula. Sa ospital, gisultihan dayon siya nga kinahanglan siya moagi og operasyon dayon, ug gipahibalo nila nga kini kanser. Nibuto sa paghilak si Pashenka ug miadto sa simbahan. Sa ganghaan sa simbahan, nakit-an niya ang usa sa mga parokyano, nga miingon kaniya nga ayaw paghilak kondili adto siya sa pari. Misunod si Pasha ug miadto. Mibulag siya gikan sa opisina sa pari nga nagdan-ag ang nawong... "Miingon ang pari: 'Kanser... kanser... – kabubut-an lang na. Ayaw pag-adto bisan asa, molabay ra ni' (ang pari mitug-an og pipila ka pulong sa hilisgutang paagi). Ug unsa man ang nahitabo? Ang bahin misugod og gamay, nanghuyang ug nawala nga walay bakas. Ug karon, 30 ka tuig na ang milabay, kining madre naghimo sa iyang mga saad ug buhi pa gihapon, bisan pa karon naa na siya sa iyang katapusang mga katuigan.

Usa ka nars nga ginganlan og Sofya Vasilievna nagtrabaho sa usa sa mga sentro sa panglawas sa among ospital. Ang iyang bana mao ang punoang accountant sa trust. Lisod hunahunaon kung unsa kadako ang kasakit nga naagian niining pamilya. Napulo'g pito ka tuig ang milabay, trahedya nilang nawala ang ilang bugtong anak nga lalaki, nga dose anyos. Ang batang lalaki migawas sa balkonahe aron didihan ang mga tanom sa paso sa bintana; gusto niya nga usbon ang usa ka butang, miyukbo sa bakod ug nahulog gikan sa ikalima nga andana. Ang iyang mga ginikanan naglingkod sa lamisa sa kwarto sa panyapan; nakigstorya siya kanila gikan sa balkonahe sa dihang kalit nga mitingog ang kampanilya sa pultahan, ug gidala na lang ang batang lalaki, patay na.

Unya, gisunod-sunod ang bag-ong mga kasakit nga miabot kanila. Niadtong 1937, ang iyang amahan nadakpan ug gisilotan og napulo ka tuig. Para kang Sofya Vasilievna, kini ang nagsugod sa daghang katuigan sa pag-inusara, pagpanlupig, kawad-on sa trabaho, ug kagutom. Apan gidala nila kini tanan nga kalmado ug nagpadayon sila. Nalabay na kaayo kana nga tanan; nagpuyo sila sa usa ka dako nga balay, komportable, apan... samtang nagkatigulang na sila, nabati sa magtiayon nga walay anak ang tinguha nga modawat og usa ka batang lalaki.

Sa lungsod sa Kuibyshev adunay usa ka dako nga 'Infant Home', diin gitigom ang mga ulila nga ubos sa pito ka tuig ang edad. Nagpasiya ang magtiayon nga moadto didto ug mopili og batang lalaki para sa ilang kaugalingon. Usa sa mga espirituhanong anak nga babaye sa pari miingon kang Sofya Vasilyevna nga kung gusto nila nga kini nga bata maghatag kanila og kalipay, kinahanglan una nilang bisitahan si Padre Sevastian ug mangayo sa iyang panalangin.

Napalit na daan ang mga tiket paingon sa Kuibyshev; usa na lang ka adlaw ang nabilin sa ilang pagbiyahe, busa mibyahe si Sofya Vasilyevna ug ang espirituhanong anak nga babaye sa tigulang aron makita siya. Pag-abot nila, nahibaloan nila nga masakiton ang Amahan – nagpabilin siya sa higdaanan ug wala magdawat og bisita. Kalit lang, mitunog ang telepono gikan sa selda sa Amahan. Nangutana siya kinsa ang miabot ug gisugo sila nga mosulod. Misulod sila ug mituhop sa kilid sa iyang higdaanan. Matinguhaang maminaw ang Amahan, ug wala mag-alsa sa iyang ulo gikan sa unlan, miingon siya: "Maayo kana nga tinguha; padayon lang. Pwede kamo magkuha og bata, apan babaye ra. Dili ninyo pwede kuhaon ang lalaki.' Ug,

samtang gi-bendisyunan niya si Sofya Vasilyevna, iyang gi-usab: 'Gibendisyunan tika nga magkuha ka og batang babaye nga mga tulo ka tuig ang edad.' Human nilang pasalamatan ang elder, nilakaw sila. Nabalaka si Sofya Vasilyevna kung giunsa sa iyang bana pagdawat ang pagbiya sa iyang damgo nga makabaton og lalaki.

Paglabay sa pipila ka adlaw, mibalik ang magtiayon gikan sa Kuibyshev, nagdala og tulo ka tuig nga batang babaye. Mahigalaon ug maalabuton siya, ug labi siyang na-attach sa iyang amahan, apan dili siya gwapa. Dili tungod kay dili regular ang matag bahin sa iyang nawong—dili, normal ra kaayo kini tanan—apan sa kinatibuk-an, dili gwapa ang bata. Apan wala kini namatikdi sa malipayong mga ginikanan. Malipayon nilang gisaysay kung giunsa nila pagpili sa bata.

Pagkahuman nila sa papeles para sa pag-ampon og bata sa opisina sa 'Baby Home', gisultihan sila: 'Karun, adto na ug pilia bisan kinsa ang gusto ninyo. Pagmata sila sa ilang hapon nga tulog sa dili madugay ug ipasul-ob sila og lampin, aron makalakaw kamo taliwala nila ug makapili.' – "Wala pa gani mi nakalakaw sa tupad sa usa ka bungbong sa 'potty' room," ingon ni Sofya Vasilyevna, "sa dihang usa ka gamay nga batang babaye ang midagan padulong namo gikan sa pikas tumoy sa kwarto, gipalibot niya ang iyang gagmay nga bukton sa bitiis sa akong bana, gipislit ang iyang nawong sa iyang tuhod ug, nagkurog ang tibuok lawas, misinggit: 'Nia na akong daddy!' 'Nia na si Daddy!' Gikuha siya sa tig-atiman, gikuha siya sa yuta ug miingon, 'Ayaw pagkahiya, tan-awa ug pilia.' – 'Dili,' miingon ang akong bana, 'dili na kami mopili pa. Gikapili na mi niya. Palihug ipahigayon nga maampon namo kining gamay nga batang babaye.' Busa gidala nila ang gamay nga batang babaye nga yano ra ang hitsura pauli ug nahigugma gyud sila kaniya tungod kay siya mismo ang 'nakaila' kanila. Napuno sa kalipay ang balay; ang batang babaye mitubo nga malipayon, masunuron kaayo ug matinabangon. Gihigugma gyud niya ang iyang amahan. Sa diha nga siya mobalik gikan sa trabaho, mudagan siya aron tangtangan ang iyang bota ug kuhaon ang iyang tsinelas gikan sa kuwato. Sa iyang paningkamot nga matabangan ang iyang inahan, kuhaon niya ang walis ug mag-walis sa salog, bisan pa man wala pa siya kahibalo unsaon pagbuhat niini. "Wala namo siya tudloi ani," matod ni Sofya Vasilyevna, "iya kining tanan gihimo sa iyang kaugalingon."

Siyempre, gipahimulosan sa magtiayon ang ilang anak sa kainit ug gugma, ug siya, nga wala pa nakasinati niini kaniadto, gisuhop ang paghigugma sa iyang mga ginikanan sama sa pagsuhop sa bulak sa tubig. Paglabay sa upat ka tuig, nisulod sa eskwelahan ang batang babaye ug napamatud-an nga siya maalamon ug masinabtanon. Nagsugod siya og tindog nga mas diretso ug mas nindot tan-awon; nawala na ang iyang pagka-yano. Ang mga tawo sa iyang palibot moingon, "Sofya Vasilyevna, nagkawapa na ang imong anak nga babaye." Ug motubag siya, "Gwapa na siya sukad pa."

Mao kana: ang panalangin sa pari ug ang pagsunod kaniya.

Apan unsa kaha kadaghan nga kalisdanan, kasakit ug kamalasan ang ilang naagian sa dihang misupak sila sa tambag sa Amahan? Labi na gayud kini tinuod sa bahin sa kaminyoon. Moanha sila aron mangayo sa iyang panalangin, ug mosulti siya nga diretso, 'Dili ka angay pakigminyo kaniya.' Apan ang mga batan-on mapugos sa ulo: 'Gihigugma nako siya,' o 'Ako siya usbon.' Ug unya miabot ang kasamok – usa ka kinabuhi nga puno sa labing kalisod. Kung adunay dili na mapailubon nga kahimtang nga motumaw sa kinabuhi sa magtiayon, si Padre dili gayud magpugos nga ipadayon pa kini, bisan pa alang sa kaayohan sa mga anak. Paminawon niya ang tanan ug moingon: "Mao na, pwede na nimo siyang biyaan. Magbulag na mo."

Sa pagsugod pa lang sa ministryo ni Tatay isip pastor sa Karaganda, aduna siyay espirituhanong anak nga babaye, si Tanechka, usa ka katingalahang maalamon ug mahigalaong babaye nga sensitibo ug buotan ang kasingkasing. Siya suod kaayo kang Tatay, ug pinalangga gyud siya niya. Si Tanechka hapit na magminyo sa usa ka batan-on ug gwapong inhenyero gikan sa Almaty. Wala siya panalangini ni Tatay. Sa sinugdan misunod siya, apan unya nangayo na usab siya sa iyang panalangin. Unya hugot kaayo niya kini gipugngan. Gisultihan siya og dugay sa Amahan, nga naningkamot nga mapugos siya nga biyaan ang iyang nobyo. Apan sa katapusan miingon siya: 'Gihigugma nako siya ug atagdon nako ang tanan.' Sa dihang mibyahe na si Tanechka aron mouban sa iyang nobyo, nanghilak ang Amahan, nangayo siya nga usbon ang iyang hunahuna, miadto sa estasyon aron siya ihatod, ug didto nangayo siya nga moadto lang sa Alma-Ata unya mobalik. Walay nakahinumdom og lain nga higayon nga ingon ana ka-insistir si Papa. Wala na mobalik si Tanechka. Nahimong dili malipayon kaayo ang iyang kinabuhi. Nag-antos siya og daghang kasakit, nakakuha siya og tuberculosis ug namatay siya duha ka tuig ug tunga pagkahuman.

Giluwasan kami ni Tatay gikan sa daghang kapakyasan sa dihang wala pa namo kini damha, ug sa dihang namatikdan na namo, namangha kami sa iyang panglantaw sa unahan ug sa gahum sa iyang mga pag-

ampo. Usahay mangayo siya og hugot nga aksyon gikan kanamo, apan kasagaran mahitabo ang tanan nga hilom ug malinaw, sama sa agos sa suba. Hilum ang giya ug pag-ampo ni Tatay. Tulo ka beses sa Karaganda, mibangga ang kamatayon sa akong pultahan, apan wala siya nagtugot nga kuhaon ko niini ug gipalugway niya ang akong kinabuhi.

Usa ka higayon, nabighani ko sa Amahan tungod sa iyang kahanas sa pagpaminaw kung kinsa ang naghunahuna kaniya.

Sa usa ka higayon, si R. G. ug ako nagpauli gikan sa Sarani paingon sa Karaganda. Ang bus gidala sa usa ka batan-ong lalaki nga taga-Chechen. Sa dalan, nalabwan kami sa laing bus, ug ang drayber niini—usa usab ka batan-ong Ruso—gipagawas ang iyang ulo gikan sa kabina ug misinggit sa Chechen samtang nagkatawa: 'Nag-uyog-uyog ka lang mura'g tigulang nga kabayo!' Misuko kaayo ang Chechen, gipislit niya ang iyang tiil sa accelerator ug gipasasan aron lampasan ang nang-insulto. Gipislit usab sa pikas drayber ang iyang tiil. Nipaspas ang among bus, ug grabe ka kusog ang pag-uyog niini sa mga lubak sa dalan nga ang mga tawo nga nagtindog sa pasilyo nabangga ang ilang ulo sa kisame. Gikupot sa kahadlok ang akong kasingkasing. Ang motorway zigzag, naglibot sa kilid sa usa ka uma nga naani na ang trigo. Ug, sa among kahadlok, nakita namo nga ang among drayber, aron makatipid sa kurbada, mibulag sa motorway ug gidala ang bus sa lubak-lubak nga uma. Ang bus nag-uyog-uyog sa mga lubak, nag-as-as sa kilid-kilid; hapit na matangtang ang mga ligid bisan kanus-a, ug mahulog ang bus, mabali ang among mga bukog. Nagahilak ang mga bata; ang tanan nagapakusog sa konduktor nga pugngan ang drayber, apan siya mismo, puti sama sa habol, nagasinggit: "Kinsa kaha ang makapahunong kaniya karon, nga naa na siya sa ingon ana ka-buang nga kasuko?!" Sa pagkahibalo nga hapit na kami sa katalagman, misugod ko og pag-ampo, sa hunahuna nagtawag sa Amahan: "Amahan! Amahan Sebastian! Luwas kami! Tabangi kami!" Mitutok ko sa bintana ug nakita nako nga ang unang bus mihunong sa motorway; tanan pasahero nagkagawas ug nagtapok palibot niini. Unsa kaha ang nahitabo? Nawad-an og ligid ang bus. Naghinay ang among drayber, misulod sa motorway ug, walay bisan usa ka pulong, nilabay lang sa unang bus nga wala gani nagtan-aw gikan sa kabina sa drayber.

Sa sunod adlaw mao ang All-Night Vigil para sa pista. Naabot ko sa Mikhailovka sayo pa ug nagpaabot ko sa kilid aron maghulat nga moadto ang Amahan sa simbahan. Gusto unta nako isulti kaniya kung unsa kami kahadlok sa miaging adlaw, apan siya mismo ang nangutana kanako: 'Ikaw ba ang misinggit nako gahapon: "Amahan, luwas kami ug tabangi kami!"?' – "Oo, Amahan, ako na." – "Mao nga, kung motawag ka nako, kinahanglan kanunay nimo isulti: kinsa ang nagtawag, ug gikan sa unsa pagluwas; kay lisod man para nako. Madungog nako: 'Luwas!' Pero kinsa? Gikan sa unsa? Nakaabot ka ba didto nga luwas?" Nabigla gyud ko: "Luwas, Amahan."

Ang Amahan nagbuhat ug mga milagro kanunay; apan dili nato kini pirmi makita o masabtan. Ug usahay, kung ang Amahan pangutan-on diretso bahin sa usa ka butang, moingon siya: 'Unsaon nako pagkahibalo? Dili man ko propeta; wala ko kahibalo ana.' Mao kana ang tibuok tubag. Usahay mosul-ob pa gani siya sa nawong. Niadtong 1956, grabe ko kaayo nangmasakit sa kasingkasing. Naga-pahulay ko sa balay, apan hinay kaayo ang akong pag-ayo. Kalit lang, nisaka kaayo ang akong temperatura. Uban sa dakong kalisud, ug samtang naka-drip, gidala ko sa ospital. Grabe kaayo ang akong kahimtang; ang akong temperatura 40°. Nasayran nga aduna koy tipus nga lagnat. Hapit na walay paglaum nga makaya sa akong kasingkasing kining sakit. Grabe kaayo ang kahimtang. Nabug-atan ang akong hunahuna; dili ko makasulti bisan unsa bahin sa akong kahimtang. Apan ang Pari mismo nakahibalo nga naa ko sa kalisod ug gipadala niya si Padre Alexander ug si Sister Anastasia kanako. Naga-higda ko nga nag-inusara sa usa ka isolation ward. Sa dihang nakita nako silang duha nga nagbarog sa akong kiliran, klaro ang akong hunahuna. Gipangayo nako sa nars nga siguruhon nga walay lain mosulod sa akong ward. Gipaminaw ni Padre Alexander ang akong kumpisal ug gihatagan ko niya og Balaang Komunyon. Pagkahuman nako makadawat sa Balaang Komunyon, gibasa nako ang sulat gikan kang Amahan nga ilang gidala. Mubo ra kini, apan naghatag kini kanako og kusog ug paglaum: 'Anaa uban nato si Kristo! Pinakaminahal ug pinalanggang Tatyana Vladimirovna! Ang imong grabeng sakit dili magdala kanimo sa kamatayon, kondili sa himaya sa Dios. Daghan ka pa'g buhaton. Kami na ang mag-atiman kanimo karon. Hieromonk S. Fomin.' Human sa Komunyon, si Padre Alexander ug si Sister Anastasia naglingkod uban nako sa akong ward sulod sa dugay nga panahon. Naga-ampo sila ug nagbasa sa Ebanghelyo. Nasabtan nako ang tanan nga klaro. Pag-abot sa gabii, niubos ang akong temperatura, ug pagkasunod adlaw mibalik na kini hapit sa normal.

Niadtong Septyembre 1958, tungod sa kahimtang, kinahanglan kong magbiyahe dayon paingon sa Moscow aron magbakasyon. Lisod kaayo ang pagkuha og tiket niadtong panahona. Kinahanglan kong moadto

sa estasyon, mosalmot sa pila, ug magpabilin didto tibuok gabii, kay ginakuwenta nila kada duha ka oras ang mga ngalan sa listahan. Usa ka makalilisang ug walay tulog nga gabii nga gigugol sa kadalanan. Pagkabuntag, nakakuha ko og maayong tiket para sa kompartimento nga karwahe. Sa sunod adlaw, miadto ko aron makigkita kang Papa. Gidawat ko niya uban ang pahiyom: "Nakakuha na ka sa imong tiket? Maayo, maayo. Maga-ampo ta para sa mga biyahero. Ug para sa unsang adlaw man ang imong tiket?"

"Sa Miyerkules, Amahan." Mitan-aw siya pataas ug nagtutok sa kahaladman. Kalit siyang mipungot, gitutok ang iyang mga mata kanako ug miingon nga seryoso: "Dili na kinahanglan magdali. Sayu pa kaayo molarga sa Miyerkules." – "Ngano man nga sayu pa, Amahan? Ngano man nga sayu pa? Magsugod na ang akong bakasyon, kinahanglan ko makabalik sa takdang oras—nagpaningkamot gyud ko aron makuha ning tiket!" Ang pari mas gilalom pa ang iyang kunot sa nawong: "Kinahanglan nimo ibaligya ning tiket. Diretso ka sa estasyon pagkahuman sa serbisyo ug ibalik kini." – "Pero dili nako na mahimo, Amahan; dili nako kini angay ipalangan."

"Gisugo tika nga ibalik ang tiket! Balik kini karon, nadungog ba nimo?" – ug si Amahan, sa kalagot, mitapak sa yuta sa iyang tiil batok kanako. Nibalik ko sa akong pagka-sinalingon: "Pasayloa ko, Amahan, pasayloa ko, panalangini ko; moadto ko ug ihatag dayon kini." – "Oo, adto na karon ug balika ko gikan didto; makabalik pa ka sa takdang oras para sa serbisyo," – ingon sa pari, samtang nagpanalangin kanako. Wala pa gyud siya ingon ana ka-mapugos kanako kaniadto.

Pagkahuman nako sa pag-turn-in sa tiket, mibalik ko sa simbahan. Nabati nako ang kalinaw ug kalipay nga nagtuman ko kang Papa. Unsa kaha iyang isulti karon?

Gawas si Papa aron sugaton ko, malipayon ug kontento: "Nabalik na ba nimo? Maayo na. Kanus-a ka man molarga karon?" – "Molarga? Pero nabalik na nako ang tiket." – "Aw, mao na, adto ka ugma ug kuhaa ang bag-o. Pwede ka mosulod sa estasyon sa imong pauli karon ug mosalmot sa linya. Dili na ka magpaabot tibuok gabii; pauli na lang ug katulog. Unya balik na lang ug buntag aron kuhaon ang imong tiket." Ang akong masulti lang mao: "Sige." Niadto ko sa estasyon ug naghunahuna: "Si Papa kanunay man nga buotan kanako; ngano kaha nga ingon ani siya kabug-at nako karon?"

Aduna na dayon usa ka lalaki sa estasyon nga nagbitbit og listahan; bag-o pa lang nagsugod ang pagparehistro, ug ako ang ikapito sa linya. Gisultihan nako siya nga nakasinati na ko og usa ka gabii nga naghulat, ug miingon siya: "Dili ko molakaw; pauli na lang ka, ug isulat tika sa listahan. "Balika ugma sa alas otso sa buntag." Ug gitsek niya ang akong ngalan sa listahan.

Niabot ko pagkasunod buntag, nisalmot sa pila ug gikuha nako ang akong tiket.

Sa dili pa kami molarga, gihimo ang usa ka pag-ampo; gihatagan ko sa pari og dako nga piraso sa prosphora, gipanalanginan ko, ug mibiya ko.

Samtang nagkadool ang among tren sa Volga ug mihunong sa estasyon sa Chapaevsk, nakita nako nga ang tanang pasahero nagdali-dali paggawas sa ilang mga kompartimento ug gipislit nila ang ilang mga nawong sa bintana sa koridor. Mibiya usab ko. "Unsa man ni?" pangutana nako. " " Usa sa mga pasahero ang nagtugot nako nga moanhi sa bintana. Sa silingang riles, nakita nako ang mga karwahe sa pasahero nga nagpundok-pundok, usa ibabaw sa usa. Nabara usab nila ang sunod nga riles. Ang uban nga mga karwahe nagtindog nga nagkahiusa sama sa tumpok. Ang tanan gikupot sa kahadlok. Nidali sila ngadto sa konduktor uban sa ilang mga pangutana. Iyang gipatin-aw: "Usa ka ekspres nga tren, sama sa ato – ang mibiyahe gikan sa Karaganda niadtong Miyerkules – nabangga – nabangga kini sa likod sa usa ka freight train sa bug-os nga tulin, ug, aw, nagsugod ang mga wagons sa pagtipon-tipon sa ibabaw sa usag usa. Grabe ka kahadlok dinhi! Gidala na ang mga ambulansya nga vagón gikan sa Kuibyshev. Apan molungtad pa sa dili pa kini tangtangan; daghan pa kaayong buhaton niini. Ang mga vagón sa kargamento dili moagi sa Chapaevsk; giusab ang ilang ruta."

Misulod ko sa akong kompartimento, naghigda sa bunk nga atubangan sa dingding ug naghilak: "Amahan, Amahan! Gihigugma nakong Amahan!"

Niadto 1959, mibiya ko paingon sa Moscow aron na gayud. Gitugotan ko ni Papa, nga miingon lang: "Ani ug bisita kanunay." Kaniadto, mubisita ko kang Papa sa panahon sa akong bakasyon. Miingon si Papa nga talagsa ra kana. Niadtong 1965, gisultihan ko nga nagkagrabe na gayud ang kahimtang ni Papa. Nagsulat ko kaniya sa usa ka sulat nga nag-ingon nga gusto ko magpuyo og dugay pa uban kaniya ug nangayo ko sa iyang panalangin. Ingon tubag, nakadawat ko og telegram: "Gihatag na ni Tatay ang iyang pagtugot; anhi, nagpaabut kami." Gibyaan nako ang akong trabaho sa tingdagdag sa 1965 ug nibyahe ko paingon sa Karaganda. Sa sinugdan, mura'g pareho ra gihapon si Papa kanako sama sa akong katapusang pagbisita kaniya niadtong 1963. Wala nako tan-awa nga delikado ang iyang kahimtang; nagtuo ko nga makabawi siya ug

mobalik sa una. Usahay mura'g nag-ayo na siya, nga dali na usab siyang maabot sa tanan. Apan wala kini nahitabo.

Sa ika-napulo ka adlaw human sa pagpanaw ni Tatay, mibyahe ko pauli sa Moscow. Sa Moscow, naglakaw ko gikan sa Kazansky Station paingon sa Komsomolskaya Square. Pamilyar kaayo ang tanan sukad pagkabata, apan sa laing bahin, daw layo kini. Unsaon nako pag-anay niini? Unsaon nako pagkinabuhi nga layo kaayo sa Mikhailovka, nga pinalangga sa akong kasingkasing?

Ang akong kasingkasing nasakitan sa kasakit ug pagbasol. Nahinumdom ko sa gisulti ni Papa: 'Dili pa ba ka dinhi sulod sa lima ka tuig?' – 'Unsa man imong gipasabot, Papa? Lima ka tuig?' Nasuko siya nga human ko mibalhin sa Moscow, wala na ko siya duola matag tuig. Hinaut unta nga mabalik pa nako ang takna sa mga katuigan!

Protodeacon Vasily Denezhkin

Niadtong 1937, ako ug ang akong maguwang nga babaye gisilotan ubos sa Artikulo 58 og napulo ka tuig sa mga kampo sa pagpang-obra. Gitalima namo kini nga silot sa Karlag. Samtang naa sa ika-19 nga seksyon sa Dolinsky niadtong 1943, sa panahon sa Pasko sa Pagkabanhaw, unang nadungog nako si Padre Sebastian. Niadtong panahona, gipadalaan kami og prosphora gikan sa Karaganda uban ang usa ka nota: "Kaon kini, ayaw pagduha-duha. Kini gikonsagra ni Hieromonk Amahan Sebastian sa Optina Pustyn." Nalipay kaayo kami nga nakapamahaw gamit ang prosphora sa Adlaw sa Pagkabanhaw. Apan niadtong panahona, wala kami'y kahigayunan nga makita si Padre Sevastian sa personal ug makadawat sa espirituhanong pagkaon nga among gikinahanglan kaayo gikan kaniya.

Misunod ang daghang katuigan sa paghulat. Niadtong 1947, gipagawas ko gikan sa kampo ug gipadala sa exilyo sa minahan sa Uspensky. Gipagawas usab ang akong igsoon nga babaye. Nakakuha kami og pagtugot aron ang akong igsoon makasugakod sa iyang exil sa akong kiliran sa minahan sa Uspensky. Niadtong 1951, ang among manghud nga igsoon nga babaye, si Olga, miabot aron mouban kanamo gikan sa among yutang natawan. Lisod kaayo para kaniya ang mag-inusara nga nagpuyo sa kabukiran. Gisugyot sa among mga kaila kang Olga nga moadto sa Karaganda aron makita si Padre Sevastian. Niadto siya, ug gipanalanginan siya ni Padre Sevastian nga magpabilin sa Karaganda ug magtrabaho sa Melkombinat. Sukad niadto, pinaagi sa among sulat-sulatan sa akong igsoon nga babaye, mas niduol usab kami kang Padre Sevastian.

Si Amahan nailhan dili lang sa Karaganda, apan usab sa lain-laing bahin sa Rusya. Bisan kinsa nga mibisita kang Amahan, nakadawat sa iyang panalangin, ug nakasinati sa iyang espirituhanong giya ug kahupayan, nagpabilin ang maayong mga handumanan kaniya. Si Protopresbyter Jacob, usa ka kaila namo nga kauban nako sa pag-alagad sa akong silot sa Karlag, sa ulahi misulat kanamo gikan sa Diyosesis sa Vladimir: "Nisulat ka nga ang imong igsoon nga si Olga nakakita og trabaho sa Melkombinate, diin usab ako nangadto kaniadtong '45 ug '47, ug diin kanunay mibisita si Padre Sebastian; ang makita siya ug makig-istorya kaniya usa ka tinuod nga kalipay para kanako." Ug sa lain nga sulat iyang gisulat: "Usa ka bag-ong sugo akong gihatag kaninyo, nga maghigugma kamo sa usag usa." Gugma – mao kana ang tinuod nga milagro. Si Padre Sebastian hinungdanon gayud tungod kay pinaagi sa iyang kinabuhi, iyang gipamatud-an ang atong kinabuhi, nga siya usa ka tinuod nga apostol sa pagtulon-an sa gugma." Ug gisundan kini sa mosunod nga bersikulo:

Sa mga panahon sa pagduha-duha, limbong ug sakrilihiyo,
Sa dihang ang buang nga kalibutan nalumos sa dugo,
Nagwali siya sa pagkaigsoon tali sa mga tawo nga gikan sa lain-laing tribo,
Ug ang iyang mga pulong puno sa gugma sa Ebanghelyo.
Dili mosalmot sa walay pulos ug bakak nga panaglalis,
Nagaadto siya, usa ka disipulo sa Kristo nga gipako sa krus,
Alang sa tanan nga nabungkag, nagasubo ug masakiton,
Alang sa tanan nga nagaluya ilawom sa kabug-aton sa krus.
Ug, sa pagtan-aw sa kalawom sa kalag pinaagi sa iyang espirituhanong mata,
Nagahilak siya uban sa mga masubo ug nagdali sa pagtabang sa mga masakiton.
Nagpakita siya kanato isip usa ka asketa, usa ka propeta,
Nagdan-ag sama sa suga sa mangitngit nga gabii.

Kining sulat nakapukaw kanako og mas dako pa nga tinguha nga makita si Amahan. Ug niadtong 1953, sa panahon sa Semana Santa, human ko hatagan og usa ka semana nga bakasyon gikan sa trabaho aron ipa-eksamin ang akong concussion—usa ka kadaut nga nakuha sa aksidente sa minahan—dali ra kaayo nako

giputos ang akong mga bag ug misakay ko sa unang tren paingon sa Karaganda. Pag-abot nako, nakit-an nako ang balay numero 59 sa Nizhnyaya Street. Biernes Santo na. Wala ang pari sa balay, apan sa dili madugay miabot siya, gisundan sa usa ka bata nga gidala para bunyagan. Dako kaayo akong kakuwang sa mga serbisyo sa simbahan mao nga nangahas ko nga mangayo sa pari nga tugutan ko nga motambong sa bunyag. Mitugot ang pari. Pagkahuman sa binyag, natulog siya aron magpahulay, samtang ang mga asawa sa pari nagsugod sa pag-andam sa pagkaon. Gihatagan nila ko sa **Lives of the Saints** ni Dimitry sa Rostov ug gihangyo ko nga basahon kini sa kusog. Sama sa usa ka lawas nga nag-ayo gikan sa dugay nga sakit nga masigasig nga modawat ug mosuhop sa pagkaon, ingon usab ako, nga nagutom sa espirituhanong nutrisyon, misugod sa pagbasa sa libro uban sa kadasig.

Dili madugay, migawas si Padre sa kwarto, nag-ampo, ug naglingkod na kami sa among panihapon. Nagsugod ko og istorya kang Padre ug gihisgutan nako kaniya ang among kaila, ang protodeacon, nga among ka-sulat-sulat, ug didto mismo sa lamisa girecite nako gikan sa akong memorya ang sulod sa iyang mga sulat. Nalingaw kaayo ang mga madre sa mga bersikulo, ug gihangyo ko nila nga isulat kini. Mitanao ko kang Papa ug miingon, "Malipay ko nga kopyahon kini, kon panalanginan ko ni Papa." Mitunong si Papa sa pipila ka gutlo unya mitubag siya nga nagngisi, "Ikulong ka tungod ana." Wala nangita si Papa og himaya para sa iyang kaugalingon, ug napamatud-an namo kini sa daghang higayon pagkahuman.

Pagkahuman sa paniudto, nagsugod na kami sa pagpangandam para sa serbisyo – ang pagbasa sa Napulo'g Duha ka Ebanghelyo. Gisugyot sa pari nga mouban ko kaniya, ug mibiyahen kami paingon sa balay sa pag-ampo sa Zapadnaya Street. Didto misulod kami sa usa ka gamay nga kwarto diin naglingkod ang tulo ka babaye. Usa kanila, si Inahan Anastasia, naghigda sa higdaanan ug nag-agik-agik. Nangutana ang pari, 'Unsa man ang imong nahimo, Inahan?' 'Nasakit ko sa ulo, Amahan.' 'Apan ngano man nga naghigda ka tupad sa kalan? Mainit dinhi.' Unya misulod ang pari sa santuwaryo ug gisugdan ang pagtipon sa tanan nga gikinahanglan para sa serbisyo. Walay pagtugot sa paghimo og serbisyo sa balay-pag-ampo, busa niadtong adlaw ang serbisyo gihimo sa balay ni Poly Mordovka. Miabot didto ang mga mag-awit, ug napuno sa mga mananamba ang tulo ka kuwarte nga puy-anan. Nagtindog ko duol sa mga mag-awit, nag-ampo, ug tungod sa kalipay usahay mangutana ko sa akong kaugalingon: 'Naga-damgo ba ko?'

Pagkahuman sa Serbisyo sa Paglubong sa Laba, miadto ko sa kumpisal kang Amahan. Naandan na nako ang pag-kumpisal sukad pagkabata, ug dinhi nabati nako nga espesyal ang kumpisal ni Amahan; napuno kini sa mas daghang gugma kaysa kasubo. Pagkahuman nako sa pagbubo sa tanan nga natigom sa akong kalag sulod sa miaging pipila ka tuig, gitabonan ko ni Tatay og epitachelion ug gibasa ang pag-ampo sa pagpasaylo; awtomatikong nitulo ang mga luha sa akong mga aping. Nabati nako ang dakong kahupayan sa akong kalag, mura'g bag-o ko nga natawo.

Sa gabii sa Dakong Sabado, miadto kami ni Olga, akong igsoon nga babaye, sa balay sa pag-ampo. Daghang tawo ang nagtigum didto – ang tanan nagdala og keyk sa Pasko sa Pagkabanhaw ug pan sa Pasko sa Pagkabanhaw aron kini mapabulaan. Naghulat kami sa pari; siya naglibot-libot sa mga balay sa Mikhailovka, nagpabulaan sa pan sa Pasko sa Pagkabanhaw. Nabalaka ang mga tawo, kay miabot ang mga pulis ug miingon: "Ngano man nga naglibot ang pari sa matag balay? Pasagdi siya nga magdumala sa seremonya sa balay-pag-ampo." Dali ra niabot si Padre; gisultihan siya nga niabot ang pulis ug gisugo siya nga magdumala sa seremonya sa balay-pag-ampo. Naburug usab si Padre ug nangutana: "Nahatag ba sila og sinulat nga pagtugot?" – "Wala." "Aw, pasabot ana dili nato mapahigayon ang serbisyo; pauli na mo. Para sa mga trabahante sa gilingan sa harina, pasagdi sila nga moanha kanamo sa Nizhnyaya Street sa gagmayng grupo; didto nako sila panalanginan sa ilang mga keyk sa Pasko sa Pagkabanhaw." Nisulod kami, gipanalanginan sa pari ang mga keyk sa Pasko sa Pagkabanhaw, ug ang mga trabahante sa gilingan sa harina mipauli dayon tabok sa dam, nga nag-awit og mga himno sa Pasko sa Pagkabanhaw sa tibuok dalan. Pag-abot namo sa gilingan sa harina alas dos sa kaadlawon, ang akong igsoon nga babaye, ang uban pang mga magtutuo, ug ako mitugtog sa Matins sa Pasko sa Pagkabanhaw, mibasa sa Haponang Pag-ampo, mibungkag sa among pagpuasa, ug sa buntag, human sa mubo nga pahulay, nagtigom kami isip usa ka grupo ug nilakaw-lakaw palibot sa gilingan sa harina, naghimaya sa Nabanhaw nga Ginoo. Sa gabii, miadto kami sa Mikhailovka, diin gisaulog sa pari ang Vespers ug Matins sa iyang balay. Pagkahuman sa serbisyo, iyang gipahibalo nga ang Banal nga Liturgiya pagahimoon sa sunod adlaw sa 8 Stakhanovskaya Street. Sa buntag, ang serbisyo nahitabo sa usa ka solemne ug mapangamyon nga kahimtang, bisan pa nga ang lapad nga balay gipuno sa daghang mga mananamba. Pagkahuman sa serbisyo, nagtigom ang tanan alang sa usa ka panihapon nga panag-uban, diin

nahinumduman ko pag-ayo si Inahan Anastasia. Siya malipayon kaayo, kanunay nga nagtanyag kanako og mga pagkaon sa Pasko sa Pagkabanhaw, ug ang akong kalag nalipay uban kaniya.

Sa ikatulo ug ikaupat ka adlaw sa Pasko sa Pagkabanhaw, gihimo ang serbisyo sa samang lugar, sa Stakhanovsky Lane. Unsa kaha kadako nga pagkamapailubon ang gikinahanglan aron mag-alagad adlaw-adlaw sulod sa daghang katuigan sa ingon ana nga kahimtang!

Nagalapoy na ang akong bakasyon; panahon na aron mobalik sa balay. Pagdawat nako sa panalangin ni Tatay ug pagpaalam sa akong manghud nga babaye, nakabalik ko nga luwas sa minahan sa Uspensky, diin nagpaabot kanako ang akong maguwang nga babaye. Wala ko kahibalo unsaon pagpasalamat sa Ginoo sa espirituhanong kahupayan nga Iyang gipadala kanako, labi na sa akong pakigkita sa Amahan. Ang usa ka tawo nga nakatilaw sa espirituhanong pagkaon dugay niyang mabati ang makapahupay nga epekto sa grasya sa Ginoo sa iyang kalag ug maningkamot pag-usab ug pag-usab aron makuha kini nga bililhon nga espirituhanong mutya.

Niadlong 1954, napugos kami sa pag-antos sa usa ka dakong pagsulay. Miabot ang mga opisyal sa minahan gikan sa Moscow ug nagpahibalo nga magpabilin kami dinhi ubos sa usa ka saad sa permanente nga pagpuyo, ug nga ang walay awtorisasyon nga pagbiya mapenaltihan og taas nga sentensya sa prisohan. Usa kini ka dakong hampak para namo – kay naglaum unta kami nga makalalin sa Karaganda sa sulod sa duha o tulo ka tuig. Nabilin na lang namo ang usa ka kahupayan – ang pag-adto kang Papa ug pagbubo sa among kasubo kaniya. Ug sa Pasko sa 1955, pagkahuman nakakuha og pagtugot gikan sa mga awtoridad, mibyahe ko paingon sa Karaganda sulod sa tulo ka adlaw. Maminaw pag-ayo kanako si Papa ug, pagkahuman sa mubo nga hunong, miingon siya: "Ayaw kahadlok. Hinay-hinay kini nga molabay, ug makapuyo ka sa Karaganda." Murag usa ka dakong gibug-aton ang nawala sa akong abaga.

Niadlong tuiga usab, pagkahatagan ko pag-usab og bakasyon gikan sa trabaho, mibisita ko pag-usab kang Amahan. Gidawat niya nga magpabilin ko sa Metallurgical Combine uban sa akong igsoon nga babaye, diin nagpuyo usab ang tulo pa ka batan-ong babaye. Ang akong igsoon nga babaye dako kaayo og pagtuo kang Amahan ug matinud-anon kaayo kaniya. Gisultihan ko niya og daghan bahin sa pagbisita ni Tatay sa Melkombinat, sa iyang espirituhanong giya, ug sa materyal nga suporta nga iyang gihatag sa daghang mga tawo. "Sa usa ka tingpamulak," iyang gisaysay, "nahurot namo ang patatas. Nalingkod kami didto, naghigot nga kinahanglan namo moadto sa merkado aron makapalit bisan pipila ka patatas. Unya mitan-aw kami sa bintana – naa'y sako sa patatas nga gidala kanamo sa usa ka sled, ug si Papa nagtabang sa luyo gamit ang iyang tungkod." Busa nag-istorya kami ni Olga, ug miingon siya: "Sa dihang motambong ko sa mga lubong nga gipangulohan ni Papa para sa iyang espirituhanong mga anak, maghandum ko nga unta ipangulohan usab ni Papa ang akong lubong. Murag ang mga kalag sa mga tawo nga iyang gipang-alagaran sa lubong ug gipang-amuma sa pag-ampo panalanginan." Mao kana iyang giingon, ug gitugotan sa Ginoo ang iyang hangyo. Paglabay sa pipila ka panahon, natakdan si Olga namo og kanser sa atay. Nagpakita ang akong igsoon og katingalahang pagkamapailubon atol sa iyang sakit. Wala siya mosugot nga madala sa ospital ug wala gyud siya mag-inom og bisan unsang tambal, nga nagasalig gayud sa kabubut-on sa Ginoo. Kanunay siyang gibisita ni Padre. Mga tulo ka semana sa wala pa ang kamatayon ni Olga, ang iyang panganay nga igsoon nga babaye nakasinati og damgo: mura'g naa siya sa kwarto ni Olga, ug si Olga miingon kaniya: "Tan-awa unsay giandam ni Padre para kanako." Gibuksan niya ang aparador, ug didto adunay mga sinina nga nagdan-ag sa bulawanong kahayag ug usa ka bulawanong korona nga susama niini. Human niini nga damgo, ang iyang maguwang nga babaye mibyahe paingon sa Karaganda sa sunod adlaw dayon ug gisultihan si Amahan bahin niini. Miingon siya, 'Dili ako ang nag-andam niini para kaniya, kondili ang Ginoo, nga nagpanalangin kanako sa pag-andam sa mga sinina sa monghe isip pag-ila sa iyang pagkamapailubon.' Ug gihimo niya ang tonsura sa monghe kang Olga. Sa dihang namatay si Olga, si Amahan ang nagdumala sa iyang lubong. Nahitabo kini niadtong Abril 1, 1956. Sa pagbalik gikan sa lubong padulong sa minahan sa Uspensky, naghunahuna ko nga masulob-on: 'Kanus-a pa kaha ko mobalik sa Karaganda? Kanus-a pa kaha ko makasimba sa simbahan, makakita kang Amahan, ug sa tanan nga nahigugma sa akong kasingkasing?' Apan lahi ang plano sa probidensya sa Dios. Duha ka semana pagkahuman, miabot ang usa ka espesyal nga pakete gikan sa Moscow, nga ang sulod niini mao ang mosunod: 'Niadtong 10 Abril 1956, pinaagi sa mando sa Punong Piskal sa USSR, gikansela na ang imong deportasyon. Ingon usa ka lungsoranon nga adunay hingpit nga katungod, gawasnon ka sa pagbiyahe sa tibuok Unyon Sobyet.' Kinahanglan nakong masinati mismo kini nga kalipay ug makig-ambit sa kalipay sa uban, tungod kay usa ko ka trabahante sa koreo. Gipadala ang mga telegram sa pamilya ug mga higala sa matag kanto sa Rusya; nagsugod na og abot ang mga aplikasyon para sa katapusang bayad tungod sa pagbiya,

ug wala madugay ang proseso. Ako usab mipasa sa akong pahibalo sa pag-undang sa trabaho. Ang manager sa post office mitanyag og mahigalaong kamot ug gipirmahan ang akong aplikasyon. Natuman na ang among dugay nang gipangandoy nga pagbalhin sa Karaganda. Human namo nga dali-dali nga pagtipon sa among yano nga mga butang ug pag-load niini sa awto, miabot kami sa Melkombinat sa akong maguw-an nga babaye aron magpuyo sa apartment ni Olga. Miyerkules kini sa Bright Week. Ang sunod adlaw mao ang ika-kapat pulog ka adlaw sukad sa kamatayon ni Olga. Ang pari ug ang tanan gikan sa Melkombinat mitigum sa iyang balay.

Milabay ang mga adlaw sa Pasko sa Pagkabanhaw, gisundan sa Radonitsa, ug kinahanglan na nakong magdesisyon sa trabaho. Gidawat ko sa pari nga magtrabaho isip tigbantay sa tindahan sa simbahan. Ang katiwala sa simbahan niadtong panahona mao si Pavel Alexandrovich Kovalenko, ug nalipay siya kanako kay malampuson nako nga natuman ang mga katungdanan nga gisalig kanako. Apan aduna'y mga panahon nga, tungod sa kakulang sa kahibalo, misupak ko sa panalangin sa pari. Pananglitan, sa usa ka tingdagdag, sa panahon sa pista ni San Juan nga Teologo, gisugo ko sa katiwala sa simbahan nga moadto sa baryo sa Dubovka, diin ang among mga trabahante nag-ayo sa balay nga kasagaran gigamitan sa pari sa pagsimba. Nakita nako nga hapit na mahuman ang trabaho, ug sa dihang nangutana ang mga trabahante kung hangtod unsang oras sila magtrabaho, ako, nga nagtuo nga mahuman nila sa alas singko, miingon kanila nga magtrabaho hangtod alas singko. Mao gyud na ang ilang gibuhay. Ug pag-abot namo sa Mikhailovka para sa All-Night Vigil, nga nagsugod usab sa alas singko, katunga na sa serbisyo ang nahuman. Tungod kay gihatagan kaayo og dakong pagrespeto ni Amahan si San Juan nga Teologo, gitawag niya ko ug gisaway pag-ayo. Nangayo ko og pasaylo, apan kini nga insidente nagpabilin sa akong hunahuna sulod sa dugay nga panahon.

Ang pari dili ganahan mohatag og panalangin sa iyang mga parokyano aron moadto sa bakasyon sa ubang rehiyon aron bisitahan ang mga paryente o kaila, ug kanunay siyang moingon: "Wala ko'y naadtoan sulod sa baynte singko ka tuig ug wala koy tinguha nga moadto." Ang mga Balaang Amahan nagaingon: "Kung mobiya ka sa monasterio, mao ra usab ang imong pagbalik." "Samtang nagbiyahe ug nagbakasyon, nakig-uban sa tanang klase sa mga tawo, imong gipanglapas ang tanang espirituhanong kusog nga imong gipaningkamotan sa taas nga panahon." Usa ka parokyano miingon: "Pipila ka tuig pagkahuman sa katapusan sa gubat, ang akong mga paryente nagsugod sa pag-imbitar kanako nga moanhi ug makigkita kanila. Miadto ko kang Pari aron mangayo sa iyang panalangin, apan wala niya kini gihatag, miingon siya: 'Aduna kay baka; adto ka sa state farm ug mangita og igo nga pagkaon para kaniya sa tingtugnaw.' Nia ko pauli ug gisultihan nako ang akong pamilya nga dili ko panalanginan sa pari aron mabisita sila. Nagsugod sila og supak – ingon nga wala nako kini masabti pag-ayo, ug moadto sila aron mangayo og pasaylo sa pari. Ang akong asawa ug anak nga babaye ang miadto, ug nagsugod og pakighangyo kaniya – kay dugay na man namo nga wala magkita – ug napugos nila siya; naghatag ang pari sa iyang panalangin. Mibiyahe ko, nakigkita sa akong mga paryente, ug atol sa among panagtigom didto nagsugod ang pag-inom, usa ka butang nga dugay na nakong gibiya. Nakauli ko sa tingdagdag, apan ang mga hayop napabilin nga walay pastol. Apan ang labing grabe sa tanan – niburok pag-usab ang akong daang sakit." Gikan niini, makahukom kita nga kinahanglan maminaw sa Amahan sukad pa sa unang pulong.

Giatiman ni Amahan ang tanan nga nangayo og tabang kaniya. Mao nga nahibaloan niya nga ang usa ka paralisadong pari, nga iyang nailhan gikan sa Optina Pustyn, nagpuyo sa grabe ka lisod nga kahimtang sa Odessa ug nangayo kang Amahan nga dad-on siya sa Karaganda. Ug wala magdumili si Amahan. Gidala ang pari didto ug gipuy-an sa usa ka laing gamay nga balay, diin siya maayo nga giatiman ug kanunay gidala sa simbahan alang sa mga serbisyo. Nagpasalamat ang pari kang Amahan nga puno sa luha ang iyang mga mata, ug duha ka tuig pagkahuman namatay siya human sa husto nga pagpangandam sa iyang pagpanaw.

Apan usahay ang Amahan nakasinati og kasubo tungod sa mga tawo nga iyang gitabangan. Pananglitan, sa sayong bahin sa 1950s, miduol si Hieromonk Anthony kang Amahan, ug gidawat siya ni Amahan ug gipanalanginan aron mag-alagad uban kaniya. Kining hieromonk adunay katingalahang dagway ug matahum nga tingog. Nakadani siya sa kadaghanan sa mga karnero ni Amahan, lakip na ang mga labing suod kaniya. Nakahunahuna si Padre Anthony sa ideya nga ipa-transfer si Padre Nikolai gikan sa staff aron siya mismo ang makapangulo sa iyang parokya. Alang niini, mibiyahe siya paingon sa Alma-Ata aron makita si His Eminence Metropolitan Nikolai. Gihatagan ni Padre Nikolai og panalangin si Pavel Kuzmich, ang sakristan ug miyembro sa audit committee, nga mouban kaniya.

"Sa dihang misulod kami sa lawak sa pagdawat ni His Eminence Nicholas," gisaysay ni Pavel Kuzmich sa ulahi, "nagsugod si Father Anthony og sulti nga tigulang na ug huyang si Father Sebastian, ug si Mother Grusha na ang nagdumala sa parokya." "Sige," miingon ang Iyang Grasya, "atang tangtanganon si Padre Sebastian sa listahan sa sweldo, ug ikaw ang among itudlo sa iyang lugar." Pagkadungog nako niini nga mga pulong, nagdagsa ang mga luha sa akong nawong; mihulog ko sa tiilan sa Iyang Grasya ug misugod ko og hangyo kaniya, alang kang Kristo, nga ayaw pagkuha kang Padre sa listahan sa sweldo: "Sa katapusan, siya man ang nag-atiman sa daghang mga tawo, lakip na ang mga masakiton ug mga paralisado, sama ni Hieromonk Parmen, nga gipagawas gikan sa Dolinka ug giatiman usab ni Amahan. Mawala sila kung wala siya." Mao kini akong pagpakusog sa pagpakiluoy kang His Grace nga puno sa luha. Namatikdan sa Iyang Grasya nga gipanglimbongan siya ni Padre Anthony; mitindog siya gikan sa iyang lingkoranan, miduol kanako ug gitabangan ko nga motindog gikan sa akong pagyuko, nga miingon: "Igsuon, ayaw paghilak ingon ana. Bayaan nato si Padre Sebastian sa iyang puwesto; pasagdi siya nga mag-alagad sama sa iyang pag-alagad kaniadto. Kalma lang." Mao kana ang paagi sa pagpanalipod ni Pavel Kuzmich kang Padre Sebastian.

Niadtung 1957, natukod ang Diyosesis sa Petropavlovsk ug Kostanay, nga naglakip sa Karaganda. Si Obispo Joseph (Chernov), nga gipagawas gikan sa Karlag, gitudlo isip pangulo sa maong diyosesis. Nagsugod siya sa kanunay nga pagbisita kanamo. Aduna'y tulo ka parokya sa Karaganda – sa minahan Blg. 2, sa Tikhonovka ug sa Mikhailovka. Ang among parokya nakapahimuot sa Kanyang Grasya tungod sa espiritu sa pag-ampo, ug sa matag higayon nga siya magdumala og serbisyo sa ubang simbahan sa Karaganda, siya kanunay magpabilin sa gabii uban sa Pari ug kanunay makig-istorya kaniya.

Niadtung 1958, ang among katiwala sa simbahan, si Pavel Alexandrovich Kovalenko, giordinar nga pari. Gitawag ko ni Padre sa iyang kuwarto ug gitanyag kanako ang posisyon nga katiwala sa simbahan. Ug bisan pa sa akong paningkamot sa pagdumili, nga akong giingon nga kulang ko sa kasinatian sa administratibo ug mga butang sa pagtukod, napugos ko sa pagdawat niining posisyon tungod sa pagsunod ug nagtrabaho ko niini sulod sa baynte ka tuig.

Gidawat ni Amahan ang iyang pag-alsa sa ranggo nga archimandrite uban sa lawom nga pagpaubos. Sa usa ka higayon, pagkahuman sa serbisyo, samtang gihuptan niya ang mitre sa iyang mga kamot, miingon siya: 'Ani-a ang mitre. Nagtuo ka ba nga kini makaluwas kanato? Ang maayong mga buhat sa pagtuo ra ang makaluwas kanato.' Tinuod nga gipuy-an ni Amahan ang mga pulong sa Ebanghelyo: 'Ang bisan kinsa nga gustong mahimong una kaninyo kinahanglan nga mahimong alagad sa tanan.' Gisaakripisyo niya ang iyang kalinaw sa pagka-monasto ug kanunay siyang makadawat og mga pagsaway imbis nga pasalamat. Ang uban nga mga miyembro sa klero ug komunidad sa mga monasto, nga wala masabti ang kinauyokan sa ministryo sa tigulang, mosulti kaniya: 'Tan-awa, si Padre Sebastian pirmi ra maglibot-libot uban sa mga babaye.' Sa ingon ani nga mga higayon, wala gayud magpasabot o maghimo og pasangil si Padre. Gihunahuna niya kini nga iyang balaan nga katungdanan aron maluwas ang mga kalag sa Kristohanon. Sa iyang pastoral nga kasingkasing, nagpuyo ang matinud-anong Kristohanong gugma. Naghalad siya og mainitong pag-ampo sa Diyos alang sa mga tawo nga gisalig kaniya sa Ginoo ug alang sa tibuok kalibutan, nga gilukop sa mga balod sa dagat sa kinabuhi. Nag-ampo ang Amahan alang sa mga buhi ug labi niyang gihigugma ang pag-ampo alang sa mga namatay. Ang iyang pagpanaw usa ka pagpamatuod niining gugma. Gisaulog niya ang Pasko sa Pagkabanhaw uban sa mga buhi ug, sa Radonitsa, misulod sa Langitnong Gingharian aron ipaambit ang kalipay sa Pasko sa Pagkabanhaw uban sa mga namatay.

Ang nagsulat niining mga linya sa daghang higayon nakasinati mismo sa amahanong gugma sa tigulang ug sa gahum sa iyang mga pag-ampo, ug gisulat niya sa yano nga porma sa naratibo ang nahabilin sa iyang panumduman, aron dili malimtan ang iyang mga pulong ug buhat nga bililhon kaayo nato.

Arkiprista Eustathius Prokopchuk, Simbahan sa Pagkahimugso sa Labing Balaan nga Inahan sa Dios, Karaganda

Nasayud na ko bahin sa espirituhanong pagkaamahan ug sa mga espirituhanong amahan sukad pa ko natawo. Natawo ko sa Ukraine sa usa ka relihiyosong pamilya. Aduna'y mga klero ug monghe sa among pamilya, busa kanunay nga hisgutanan sa among pamilya ang mga espirituhanong hilisgutan—lakip na ang espirituhanong pagkaamahan. Ug taliwala niining mga panaghisgot, miturok sa akong kasingkasing ang tinguha nga makakaplag og espirituhanong tigulang sa akong kinabuhi. Apan sumala sa kabubut-on sa Ginoo, batok sa akong gusto, niadtong 1945 gidala ko sa Karaganda aron nagtrabaho sa mga minahan. Samtang nagbiyahe ko, naghunahuna ko nga dinhi, sa kining walay kinabuhi nga kapatagan, mga tawo nga walay Diyos

ra ang makapuyo. Apan nasuta nga gawas sa mga trabahante sa kontrata, daghan diay espesyal nga nanimuyo ang nagtrabaho sa minahan, ug kadaghanan kanila mga tawo nga may pagtuo. Ug gikan kanila nako nahibawan nga dinhi, sa kapatagan, sa baryo sa Bolshaya Mikhailovka, adunay usa ka tigulang, si Padre Sebastian. Pagkadungog nako niini, gipahugot nako ang akong kasingkasing sa pagpangita kaniya. Tungod kay napulo ka kilometro ang gilay-on sa Bolshaya Mikhailovka gikan sa Minahan sa Kirov, ug ang nag-inusarang transportasyon niadto kay karwahe nga ginabira sa kabayo, ako—nga wala'y kaugalingong kabayo—nakakuha og bisikleta ug mibyahe paingon sa Mikhailovka. Didto nako nakit-an ang Nizhnyaya Street, nasuta nako ang dugout sa pari pinaagi sa numero niini, nibaba ko sa akong bisikleta, mihunong ko sa pultahan... ug napuno ko sa kahadlok: unsaon nako, nga usa ka dakong makasasala, pagsulod sa selda sa tigulang? Nihukong ko ug nanghilak... Apan sa katapusan, pagkahuman nako makatigom og kaisog, nakahukom ko nga mosulod. Gituktok nako; ang asawa sa elder ang nagbukas sa pultahan, gidala ko sa sulod sa kwarto ug giimbitar ko nga molingkod. Wala didto ang elder, apan sa pag-abot niya, mitindog ko aron dawaton ang iyang panalangin. Bisan pa, nilabay ang elder kanako paingon sa kalan, naghimo og krus sa iyang kaugalingon, mitungo tulo ka beses, mibalik kanako ug gipanalanginan ko. Gitan-aw ko siya ug naghunahuna: 'Dinhi, gidala ko sa Ginoo ngadto sa tigulang.' Niadtong 1948 kana. Aduna koy pangutana kang Padre bahin sa akong personal nga kinabuhi. Nakaila ko og usa ka batan-ong babaye ug gusto nakong pakaslan siya. Paminaw ko ni Padre ug gipanalanginan ko nga moanhi ug makita siya uban kaniya. Niabot kami, gi-kasal kami ni Tatay, gihatagan kami og tambag, ug sukad niadto nagsugod na kami sa kanunay nga pagbisita kaniya; nahimong 'mga anak ni Tatay' kami. Ug sa among pakighinabi, usahay itawag ko ni Tatay: 'Ama Eustathius!' Wala ko kaayo naghunahuna ana; abi nako nga ang 'ama' nagpasabot lang sa ulo sa pamilya. Apan miingon ang inahan ni Alexander, 'Lagmit mahimong pari ka, kay gitawag ka man sa Amahan nga Padre Eustacio.' Ug nagsugod ko og pagbati og tinguha nga moadto ug magtuon sa seminaryo. Gisultihan nako ang Amahan bahin niini; gihatag niya ang iyang panalangin, ug nagsugod ko og pag-andam. Apan hangtod karon, dili gihapon nako mapugos ang akong kaugalingon nga moadto. Milabay ang usa ka tuig, unya usa pa... Ug sa dihang nakahukom na ko nga dili na gyud ko moadto, usa ka adlaw, samtang nagtrabaho ko sa pagtukod sa balay, kalit nga misidlak sa akong hunahuna ang usa ka kaisipan nga kusan kaayo: 'Moadto ko sa seminaryo!' Gibyaan nako dayon ang tanan, mitungko ko sa bangko ug naghunahuna pag-usab: 'Kinahanglan gyud ko moadto!' Nitindog ko, miduol sa akong asawa ug miingon ko kaniya nga lig-on: "Motuon ko." Ug mao na kana. Gibendisyunan ko sa pari, mibiyahe ko, nagpalista ko ug gisugdan nako ang akong pagtuon.

Sa dihang hapit na ko makatapos sa akong pagtuon, nakadawat ko og mga tanyag nga magpabilin ug mag-alagad sa Russia. Nisulat ko kang Padre bahin niini, ug mitubag siya: "Sulat kaniya ug ingna siya nga moanha dinhi." Busa mibalik ko sa Karaganda. Gikatakda na unta ang akong ordinasyon, ug gisugutan kini kanako ni Padre, nga nagdugang nga ang usa ka tawo kinahanglan ihatag ang tibuok niyang kinabuhi sa Diyos ug sa Simbahan. Apan wala siya magpugos. Ang iyang mga pulong mao: 'Unsa man imong desisyon, mao na.' Ug sa usab, nagduha-duha ko, sa usab, gipalangan nako kini. Gusto unta ko mahimong pari, apan dili nako tukmang ipasabot nganong wala ko misulod sa balaan nga orden; tingali, sumala sa kabubut-on sa Diyos, ang nahitabo mao ang nakatakda. Apan kinahanglan nakong pakaonon ang akong pamilya, busa mibalik ko sa pagtrabaho sa minahan, ug sa akong bakanteng oras moadto ko sa simbahan ni Padre ug mo-awit sa koro. Ang mga madre sa simbahan moingon kanako: 'Ang panalangin sa pari dili lang mawala ingon ana. Gitakda ka gihapon nga mahimong pari.' Kinahanglan nakong isulti, bisan pa niana, nga gihigugma usab kaayo nako ang akong trabaho isip minero; giisip ko nga labing maayo nga trabahante ug nagbuhat ko og ingon ana kalisod nga mga buluhaton nga lisod kaayo mabuhi. Ug nadani gyud ko sa akong trabaho; mas kanunay nakong dili pag-adto sa simbahan, samtang nagkakuyaw ang kahimsog ni Papa.

Ug busa sa usa ka adlaw mibangon ko sa alas singko sa buntag aron mosulod sa trabaho, migawas ko sa dalan – init sa gawas, apan panganod, ug hinay-hinay nga ulan. Mitan-aw ko sa langit ug kalit lang nako nahunahuna: 'Namatay na si Papa!' – dayon nako nabati nga murag naundang na ang tanan. Misulod ko sa kwarto ug gisultihan nako ang akong pamilya, "Namatay na si Papa." Miingon sila, "Unsa? Giunsa? Giunsa nimo nahibalo?" Ug niadto mismo, usa ka silingan ang mipitik sa bintana; gisultihan siya sa telepono: "Namatay na si Papa."

Miadto ko sa minahan, nagpahulay ko sa trabaho, ug mibyahe paingon sa Mikhailovka.

Paglabay og usa ka adlaw, gilubong namo si Papa. Ug samtang nagpauli ko gikan sa sementeryo, nakahukom ko nga tungod kay namatay na si Papa, nawala na ang tanan nga naa nako. Ang akong mga pangandoy, ang akong pagtuon sa seminaryo – walay pulos tanan. Namatay si Papa – nawala ang tanan, ug

nawala pud ko. Ug mao nga nabati nako nga walay bisan unsa nga makahatag nako og kalipay: dili ang akong pamilya, dili ang akong trabaho, dili gani ang kinabuhi mismo. Miabot ko sa punto nga nakahukom ko nga ako usab, walay paglaum nga nawala, nga wala na gyud koy lugar dinhi sa kalibutan, ug dili usab sa umaabot. Ang impyerno ra ang nagpaabot kanako – ug kana na lang. Mao kana ang konklusyon nga akong naabot pagkahuman sa lubong ni Tatay, ug wala ko mag-ingon bisan usa ka pulong bahin niini sa bisan kinsa. Gihunahuna nako nga walay makatabang kanako karon, ug wala ko motan-aw sa bisan kinsa. Ug sa pinakaunang gabii pagkahuman sa lubong, sa usa ka damgo, nakita nako – usa ka tanaman! Apan dili masukod sa pulong kung unsa kini ka nindot nga tanaman! Wala kini'y katapusan ug wala'y makita nga utlanan. Ug didto nagtindog ang mga kahoy, taas kaayo nga mga kahoy, ug sa luyo niini, mas taas pa gyud, nakita nako ang dagkong bulawanong dome ug nagdan-ag nga bulawanong krus. Nagtan-aw ko nga puno sa katingala: unsa ka matahum nga mga simbahan! Unsa ka dagko nga mga katedral! Ug sa tanaman, niining monasteryo, walay adlaw, apan nagsidlak ang kahayag. Ug misaka ko sa pinakataas nga daplin niining tanaman. Mitutok ko sa unahan ug nakita nako si Amahan nga nagkadool. Nagsul-ob siya ug itom nga kasok, gamay nga kupya, ug may tungkod sa kamot – sama sa iyang kanunay nga paglakaw. Apan siya mismo hayag kaayo, mura'g mas batan-on; mabati nimo ang kusog sa sulod niya. Ug adunay monghe nga kauban niya. Ug mura'g naay miingon kanako: 'Gipakita niining monghe kang Amahan ang iyang puy-anan sa langit.' Miuswag ko aron dawaton ang iyang panalangin; gipanalanginan ko ni Amahan ug miingon: 'Ikaw, Eustathius, duola kanako!' Duha ka beses niya kini gisulti; gikahoyan nako ang iyang kamot – init kini, sama sa kanunay.

Ug kining damgo, kining panan-awon, ang mga pulong sa pari ug ang iyang panalangin ang nakapugong kanako sa hingpit nga pagkawalay paglaum.

Bisan pa niana, mihunong ko sa pag-adto sa simbahan sa Amahan. Gidapit ko sa akong mga kauban sa trabaho nga mo-awit uban kanila sa simbahan sa Minahan Blg. 2, ug nagsugod ko sa pag-adto didto.

Napulog ka tuig na ang nilabay. Nagkanta gihapon ko sa koro ug nagtrabaho sa minahan. Niadtong 1976, sa usa sa mga trabaho, kinahanglan namo buhaton ang mosunod nga buluhaton: tangtangan ang lokal nga bentilador sa tunel, nga nakabitay sa kisame sa usa ka drift nga unom ka metro ang gitang-on. Alang sa kaluwasan, gibutang sa ilawom sa bentilador ang mga rako nga hinimo sa mga troso; kini ang modawat kon kini mahulog. Nagsugod ko sa trabaho. Una, gikuha nako ang tanan nga konektado sa elektrikal nga mga parte sa fan, gibyaan kini nga nakasabit sa mga hanger. Karon, aron matangtang kini gikan sa mga hanger, kinahanglan nako nga hampakon ang pin nga nagpugong niini sa mga hanger ug pahawaon kini. Unya, mahulog ang fan sa kahoy nga andamahan. Gisusi nako ang estante ug gihimo nako ang mosunod nga plano: Motindog ko sa tupad nga plataporma, hampakon nako ang pin, mahulog ang bentilador sa estante, ug kung dili na makaya sa estante ang gibug-aton niini ug mubungkag kini (ug kini nagbug-at og 300 kg), luwas ko nga magpabilin sa tupad nga plataporma. Busa gisugdan nako kini: Gihampak nako ang pin; mihuyop kini gamay ug mihunong-hunong sa usa ka gutlo. Gihampak nako pag-usab; nahulog ang bentilador sa estante, ug nakaya sa estante ang gibug-aton niini. Apan nagkaguba na ang tanan sa akong ilawom, ug nagahulog na ko. Ug sa dihang nangaguba ang tanan sa akong ilawom, ang unang hunahuna nga misulod sa akong huna-huna niadtong panahona mao kini: 'Tanan ni para sa pagsuway sa tigulang!' Ug nahulog ako gikan sa gitang-on nga unom ka metro sa akong likod, sa lapok, sa pitak. Ang akong helmet, uban sa headlamp niini, nilupad paingon sa usa ka kilid, ug ang kahayag misidlak pag-ayo sa lugar nga makita nako ang tumoy sa estante nga nabungkag ug ang bentilador nga nag-ikot paubos sa mga biga, mura'g nag-slide, diretso paingon kanako. Ug sa dihang nakita nako kana, usa pa ka hunahuna ang nilabay sa akong huna-huna: 'Iliki paingon sa imong wala nga kilid!' Nahitabo kini tanan sa usa ka gutlo lang. Sa dili masabtan nga paagi, pinaagi sa usa ka milagro, nakahimo ko og pag-ikot paingon sa akong kilid, ug ang bentilador nipaspas nga nilabay tupad nako, nga hapit ra kaayo natandog ang akong hawan. Ang mga trabahante nga nahadlok midagan padulong nako; misulay ko og barog, apan ang akong mga bitiis dili mosunod nako. Usa ka ambulansya misulod sa tunel; ilang gidala ko paingon sa ibabaw ug gidala ko sa ospital.

Ug sa unang gabii nga akong gipuyo sa ospital, nakasinati ko og laing katingalahang damgo: naa ko sa ospital, apan kining ospital wala sa yuta, kundili naa sa hangin. Hilom kaayo ug hayag didto, apan ang kahayag mura'g gikan sa lain nga kalibutan. Naga-higda ko didto, ug ang uban pang mga pasyente naga-higda usab, ug nakita nako si Padre Alexander Krivonosov—nga namatay na niadto—nga naglakaw sa hangin. Nisulod siya sa ward sa ospital pinaagi sa usa ka abli nga bintana, miduol kanako ug gihatagan ko niya og puti kaayong lino ug duha ka puti nga prosphora. Ug namata ko. Nalipay ko, ug pagkahuman niadtong damgo, nisaka ang akong kadasig.

Tulo ka bulan ko sa ospital. Sa dihang gipagawas na ko, makalakaw na ko nga walay muletas. Miingon ko sa akong kaugalingon: 'Unsa man gani ang mahitabo!' ug hinay-hinay ko nga nilakaw, nga nagsandig sa akong tungkod, paingon sa Simbahan ni San Miguel. Samtang naglakaw ko, naghunahuna ko: 'Kung dawaton ko nila sa koro, mo-awit ko. Ug kung dili, muanha gihapon ko dinhi, sama sa tanang uban pang parokyano.' Pag-abot nako sa simbahan, nagkanta na sila sa Kanta sa Kerubin. Nisulod ko, ug misugod ang pag-agos sa akong mga luha. Nagtimaan ko, miyuko, ug hilom nga miingon sa pari: 'Amahan, pasayloa ang imong maluoy nga anak!' Sa dihang nakita ko sa mga chorister, gitawag ko nila paingon sa choir loft. Ug didto sa taas, pagkahuman sa serbisyo, miingon si Inahan Anastasia kanako: "Ihatag nila kanimong pagka-paring; siguroha nga dili ka mosalikway. Mao na kini ang imong katapusang tanyag." Niadtong panahona, mitubag ko nga lig-on: "Inahan, andam na ko."

Apan milabay ang panahon; naghulat ko ug naghulat, apan wala gyud ko'y nadawat nga tanyag; ang uban na ang gi-ordinar imbis kanako. Una, usa ka tawo ang wala giapil, unya lain usab. Namatay na si Inahan Anastasia, apan padayon gihapon ko nga wala giapil, ug nagpabilin ko nga hilom.

Ug usab, nakahigmata ko: nagpadayon ang Misa. Si Padre Sebastian ang nag-Misa, apan nagsul-ob siya sa kasuotan sa obispo – ang sakkos, omophorion, ug mitre, nga tanan gipahiran og bulawan ug kaanyag nga wala pa nako masaksihan sa akong kinabuhi. Nagtindog ko sa choir loft, nag-andam sa pagdawat sa Komunyon. Ug mga bata ra ang naa sa simbahan. Miadto si Padre Sebastian sa ambo dala ang kalis; gilibotan siya sa mga bata ug naghulat nga makadawat sa Komunyon. Nibaba ko gikan sa choir loft ug naghulat nga makadawat sa Komunyon ang mga bata. Kalit lang, mibulag ang mga bata aron tugotan ko nga makalusot: 'Sulod!' Misulod ko, miduol kang Padre Sebastian, ug gihatagan ko niya og duha ka partikula sa Balaang Komunyon. Ug pagkahuman nakadawat ko sa Komunyon, namata ko.

Ug niadtong maong tuiga, sa Semana sa Triumpyo sa Ortodoksiya, gi-ordinar ko nga diyakono, ug sa sunod adlaw, pari.

Busa, sulod sa traynta ka tuig, mura'g usa ra ka adlaw, nagtrabaho ko sa minahan, ug sa miaging napulo'g walo ka tuig nag-alagad ko isip pari sa Simbahan sa Pagkahimugso sa Inahan sa Dios, nga gitukod ug gibuhat ni Amahan Sebastian.

Ug nagtuo ako nga ang Ginoo, nga nagtagad sa tinguha sa akong kasingkasing sukad pa sa akong pagkabata – nga makakaplag og usa ka elder – ug hangtod karon, sa pagpakita Niya og kaluoy kanako ug sa pagdisiplina kanako, nagpabilin nga ilawom sa panalipod sa pag-ampo sa elder ang akong kalag.

Elena Alexandrovna Agafonova

Niabot ko sa Karaganda niadtong 1960 gikan sa Alma-Ata. Baynte anyos pa ko. Sa adlaw sa akong pag-abot, wala si Amahan Sebastian sa Mikhailovka; miadto siya sa Melkombinat. Gidayeg ko ni Inahan Anastasia, gipakaon ko og borscht ug gidala ko sa Melkombinat aron makita si Amahan Sebastian. Nagtindog kami sa bus stop duol sa usa ka upat ka andana nga prefabricated nga apartment building, ug miingon si Inahan Anastasia kanako: "Lena, nindot kaayo magpuyo sa ground floor sa ingon ani nga balay!" Niadtong panahona, wala ko kaayo tagda ang gisulti ni Inahan Anastasia, apan karon nagpuyo ko sa ground floor sa susama nga balay.

Pag-abot namo sa Melkombinat, bag-o pa lang nahuman sa pag-ampo si Papa ug migawas sa balay. Si Petya, ang iyang drayber, misunod kaniya paggawas. Mitutok kanako si Papa nga puno sa gugma, gipanalanginan ko, ug miingon si Inahan Anastasia kang Petya: "Petya, kuhaa si Lena ug dalha siya sa sakyanan!" Mitubag siya: "Inahan, tan-awa man gud kung unsa na siya kadako!"

Si Padre Sebastian dugay nang namatay, ingon man si Inahan Anastasia, apan buhi pa si Hegumen Peter, ug ang iyang mga pag-ampo usa ka dakong tinubdan sa akong suporta.

Gipanalanginan ko ni Amahan Sebastian nga magpabilin uban ni Inahan Agnia; unya miadto ang akong mama aron bisitahan ko, ug mipalit si Amahan ug gamay nga kaugalingong balay para namo. Ug nagpuyo ko sa Karaganda hangtod sa pagpanaw ni Tatay. Kana nga panahon nga kauban nako si Tatay mao ang pinakalipay sa akong kinabuhi. Niadto, wala koy kabalaka o kaguol, ug salamat sa mga pag-ampo ni Tatay, dali ra kaayo naresolba ang tanan nakong problema.

Sa Mikhailovka, daghan kaayong batan-ong babaye ang nagpuyo uban kang Amahan, lakip na ang mga madre, ug ang pag-ampo sa amahan naghiusa kanamo kaayo nga nagpuyo kami tanan sama sa usa ka pamilya. Pananglitan, maminaw si Papa sa mga kumpisal, ug kami tanan motindog didto nga nagpugong sa among gininhawa. Motugot si Papa og pulong nga tambag sa usa ka tawo, mosulti og butang, o mobasa sa

pag-ampo sa pasaylo, ug sa kana nga higayon mura'g usa ra ka tawo ang nagtindog didto, ug usa ra ka tawo ang nagakumpisal. Pinaagi sa pag-atiman ni Papa, ang tanan napugong sa usa ka bugkos sa gugma. Ug gipalabi kaayo ni Tatay kining panag-uban ug kanunay niya kami gisultihan: "Mga babaye, kaon, inom ug tulog kutob sa inyong gusto, buhiona lang kamo sa mas malinawon." Nakita ni Tatay ang kalisud sa kinabuhi sa mga tawo ug, pinaagi sa iyang pagtagad ug kainit sa iyang kalag, naningkamot siya nga mapagaan kini. Apan kung adunay tawo nga moduol kaniya nga adunay tinago nga tuyo o nagbitbit og dautang buot sa ilang kasingkasing, magstrikto kaayo si Papa. Sa usa ka higayon, pagkahuman sa misa, pagkahuman niyang mogawas sa santuwaryo ug naglakaw sa simbahan, kalit nga mihunong si Papa tupad sa usa ka babaye nga wala namo kaila ug, sa wala namo damha, hapit na siyang misinggit: 'Unsa may akong nahibaw-an?! Eh?!' "Kabalo ko unsang adlaw karon, unsa ang petsa, ug mao ra kana akong nahibaw-an!" Ingon ka seryoso kini nga gisulti nga napabilin kami nga walay masulti. Nahibaw-an namo nga kini nga babaye miabot aron sulayan si Papa."

Pero nami-miss gihapon nako ang Almaty. Maglingkod mi sa lamisa, unya magsugod ko'g hunahuna bahin sa Almaty, ug moingon si Papa: "Lenushka, nami-miss ba nimo ang Almaty?" Ug ihatag niya nako ang iyang panalangin aron moadto ko sa Almaty sa bakasyon. Mangandam ko sa pag-adto, ug ihatag niya nako ang daghang kuwarta ug moingon siya: 'Ani-a, kuhaa kini, Lenushka; ipa-sukli kini ug ipanghatag sa mga pulubi nga naglingkod sa matag kilid sa hagdanan sa Katedral ni San Nicolas.' 'Ipahibalo sila kanako sa Almaty ug ampoa ko.' Ug si Papa magahatag kanako og daghang pan nga ipanghatag sa akong mga kaila sa Almaty. Ug si Mama Anastasia magapadala usab og pan paingon sa Almaty. Ug si Inahan Agnia usahay nagpadala og sulat para kang Obispo Joseph, ug sa dihang miadto ko aron makakita sa Obispo ug nakig-istorya kami kaniya bahin kang Amahan Sevastian, miingon ang Obispo: "Higugmaa siya, kalooyi siya, dal-a siya sa imong mga bukton." Ug sa dili madugay, naghimo sila og lingkoranan para kang Amahan ug gisugdan nila siya pagbitbit sa ilang mga bukton.

Usa ka adlaw, dili pa dugay sa pagpanaw ni Tatay, usa ka dakong grupo sa mga babaye ang nagtigom sa iyang selda, ug gisultihan kami ni Tatay bahin sa walay katapusan: bahin sa walay katapusang kinabuhi ug sa walay kinutuban nga kalipay sa mga balaan. Nangutana sila kaniya bahin sa mga relikyo sa mga balaan: giunsa sa Ginoo paghimaya ang ilang mga lawas? Ug misulti kanamo si Papa, gisultihan kami sa tanan, ug sa katapusan sa panag-istorya mitan-aw siya kanamo, ngumisi ug miingon nga hinay kaayo: "Paglabay sa traynta ka tuig, ang akong lawas pagabanhawon gikan sa yuta."

Niadlong ting-init sa 1968, ang Republika sa Tsina misulay sa pagtabok sa utlanan sa Sobyet duol sa Danaw sa Zholanoshkol sa Rehiyon sa Semipalatinsk. Gireklamado sa Tsina ang usa ka bahin sa teritoryo sa Kazakhstan. Nagpuyo ko sa Alma-Ata niadtong panahona. Niadtong panahona, usa ka pagbati sa kakulba ang nagbitay sa siyudad; ang mga nawong sa mga lumolupyo seryoso, ug ang tanan nabalaka. Ang mga magtutuo midali-dali paingon sa Katedral ni San Nicolas sa buntag. Ug busa, pagkahuman sa Liturgiya, si Padre Pavel Milovanov [sa kinabuhi nga monastiko, Hieromonk Isaac († 1991)], usa ka klerigo sa Katedral ni San Nicolas, mitindog sa ambo ug mitubag sa tanan nga nag-ampo: "Mga igsoon nga lalaki ug babaye! Mag-ampo kita sa Ginoo, mangayo kita sa Reyna sa Langit ug sa tanang balaang alagad sa Dios, aron ang Ginoo magmaloloy-on kanato ug ilikay kini nga kalamidad gikan kanato." Si Padre Pavel ug ang tanan nga nag-ampo mitukod sa ilang mga tuhod. Gibasa ni Amahan Pavel ang mga pag-ampo nga puno sa luha ang iyang mga mata, ug ang tanan nag-ampo ug naghilak. Unya gisagol sa tanan ang krus; gipanalanginan sila ni Amahan Pavel, ug hinay-hinay silang nagkabulag.

Niadlong gabii, nagdamgo ko: nahuman na ang serbisyo sa Katedral ni San Nicolas, ug ang tanan hilom nga nagpahawa. Ako ang katapusan nga mibaba gikan sa hataas nga portiko sa katedral; mituyok ko aron maghimo og tanda sa krus, ug sa diha nga gitaas nako ang akong kamot aron buhaton kini, nakita nako si Padre Sebastian nga migawas gikan sa simbahan paingon sa portiko ug mihunong sa tumoy sa hagdanan. Nagsul-ob siya og puti nga canvas nga kasok, ug walay tabon ang iyang ulo. Misidlak ang kahayag gikan kang Padre Sebastian; ang iyang mga mata nagtutok sa langit, nag-agos ang mga luha sa iyang mga aping, ug mao kini ang mga pulong sa iyang pag-ampo: 'Ginoo, pasayloa sila! Ginoo, kalooy-i sila!' Klaro kaayo nako nadungog ang matinahum nga tingog ni Padre Sebastian. Ug unya namata ko. Alas tres na sa kaadlawon. Dali nakong nahinumduman kung giunsa ko sa amahan pagpadala paingon sa Almaty, gihatagan ko niya og pan ug kuwarta aron mailhan siya sa mga tawo sa Almaty.

Si Arkilagum Valery Zakharov, rektor sa Katedral ni San Nicholas sa Almaty

Niadlong dekada 1970, si Metropolitan Joseph (Chernov) sa Almaty ug Kazakhstan miingon sa mosunod sa usa sa iyang mga sermon: "Kami, ang mga tawo sa Almaty, nagpuyo sa tiilan sa kabukiran sa Tien Shan. Sa usa ka bahin, mapaswerte kami nga ang katahum niining mga bukid makapahimuot sa mata; apan sa laing bahin, nagbitbit ang mga bukid sa katalagman sa linog ug pagbaha sa lapok. Apan ang Alma-Ata dili gayud malunod sa landslide ni madestroy sa linog, tungod kay aduna kita'y katingalahang mga manalipod sa persona ni Metropolitan Nicholas [Metropolitan Nicholas (Mogilevsky) sa Alma-Ata ug Kazakhstan, 1874–1955]. Human sa paggahin og napulo ka tuig sa mga kampo ug sa pag-exile, iyang gipangulohan ang Diyosesis sa Almaty ug Kazakhstan gikan sa 1945 hangtod 1955. Gilibingan siya sa Central City Cemetery. ug sa Schema-Archimandrite Sevastian." Gipahayag ni His Grace Joseph kining mga pulong, ug klaro kaayo kini sa akong hinumduman.

Gikan sa mga memoir ni Metropolitan Pitirim sa Volokolamsk ug Yuryev

Niadlong 1966, giapil ko sa usa ka grupo sa peregrinasyon nga nagbiyahe paingon sa Banal nga Yuta. Ang among grupo gipangulohan sa niadto nga Tagdumala sa Departamento sa Panlabang Relasyon sa Simbahan, ang namatay na Metropolitan Nikodim sa Leningrad ug Ladoga. Gilauman nga usa ka labing hinungdanon nga biyahe kini – kinahanglan namo masulbad ang daghang mga isyu nga may kalabotan sa among Espirituhanong Misyong sa Jerusalem.

Sa gabii sa among pagbiyahe, sa sayong bahin sa Abril, gitawagan nako si Archimandrite Sevastian sa Karaganda aron mangayo sa iyang balaan nga pag-ampo ug panalangin para sa biyahe. Apan, sa akong katingala, gisugo ko sa Kamao nga kanselahon ang biyahe. 'Kinahanglan gayud kini; masabtan ra nimo unya,' ingon niya kanako sa telepono niadtong panahona. Ang iyang tubag nakapahingangha gayud kanako; nawad-an ko og amping ug nalibog kaayo: sa usa ka bahin, kanunay nakong gituohan ug gisunod ang panalangin sa Karaan, apan sa pikas bahin, naghunahuna ko sa akong kaugalingon, unsaon nako pagpasabot sa akong pagdumili sa Metropolitanano?

Ang desisyon kalit kaayo nga miabot. Sa dili pa ko molarga, sa literal nga gabii sa miaging adlaw, naigo ko og grabeng hilanat – misaka ang akong temperatura sa kap-atan ka grado. Klaro kaayo nga dili na gyud ko makalarga. Gitawagan nako si Vladyka Nikodim ug gisultihan siya sa nahitabo. Morag nasuko kaayo ang Metropolitan niadtong panahona nga dili matuman ang akong biyahe. Nag-istorya kami sa telepono, among gihisgutan ang among mga buluhaton, ug gipaabot niya nga dali ko unta makabawi.

Paglabay sa pipila ka adlaw, kalit lang mitingog ang telepono gikan sa Karaganda – si Padre Sebastian diay – nga nangayo nga moanhi dayon ko kaniya pinaagi sa eroplano. Grabe kaayo akong katingala niadto: ang Elder literal nga 'nagdumili' kanako sa ingon ana ka dakong biyahe paingon sa Banal nga Yuta, unya karon kalit lang: 'Moanhi dayon pinaagi sa eroplano.' Apan nagdali ko sa pagtuman sa panalangin ni Padre Sebastian; gawas pa niana, mas maayo na kaayo ang akong gibati.

Sa Sabado, Abril 16, nilupad ko paingon sa Karaganda ug diretso ko gikan sa airport aron makita ang Elder. – Murag grabe kaayo siya'g sakit. Wala gyud siyay kusog. – Sa akong nahinumduman, wala pa nako siya nakita nga ingon ana, bisan pa sa dihang masakiton siya... Gihangyo ko niya nga ipa-tonsura siya sa schema... Nagsugod dayon ang mga preparasyon; dili na gyud kini mapalangan – grabe kaayo'g kahuyang ang Elder.

Salamat sa Diyos, maayo kaayo ang tanan: bisan pa sa iyang kakapoy ug kahuyang, si Padre Sebastian hingpit nga nakapahibalo sa iyang hunahuna, ug nakahimo kami sa paghimo sa iyang tonsura ngadto sa dakong anghel nga han-ay didto dayon.

Nabilin ko sa kiliran sa Kamao hangtod sa pinakahuling mga oras sa iyang kinabuhi. Niadtong gabii mismo, human sa iyang pagkaputol sa bunong alang sa eskemang monak, nagkasakit siya pag-ayo; iyang gikumpisal ang iyang mga sala ug nadawat niya ang Balaang Komunyong. Nireklamo siya sa kakapoy sa espiritu ug sa lawas.

Niadlong Abril 19, namatay ang Karaan...

Ang Iyang Kasantosohan Patriarka Alexy I nagpadala og telegram sa simpatiya nga gipadala kanako sa Karaganda, nagpahayag sa iyang pagpakig-ambit sa kasubo sa pagkamatay ni Amahan Sebastian ug naghatag kanako og panalangin aron ipahigayon ang lubong sa Karaan.

Niadlong Abril 21, uban sa tabang sa mga klero sa simbahan, nagdumala ako og serbisyo sa handumanan ug dayon sa lubong ni Padre Sebastian sa Sementeryo ni San Miguel sa siyudad.

Hinaut nga ang Ginoo ug among Dios, si Jesu-Cristo, ipahulay ang kalag sa Iyang alagad, si Schema-Archimandrite Sebastian, diin nagapahulay ang mga matarong, ug ibilang Siya kaniya sa mga matarong, ug magmaloloy-on Siya kanato, kay Siya maayo ug Mahigugma sa Katawhan. Amen.

Si Arkilahing Alexander Kiselev, rektor sa Simbahan sa Pagkahimugso sa Labing Balaan nga Inahan sa Dios sa Karaganda

Napulo'g lima anyos pa ko sa dihang, niadtong 1956, uban sa panalangin sa atong Amahan, miabot kami sa Karaganda gikan sa Rehiyon sa Tambov. Natapos na nako ang akong pag-eskwela ug nagpuyo ko uban sa akong mga ginikanan. Sa Pista sa Pag-alsa sa Balaang Krus, gipanalanginan ko ni Amahan aron mag-alagad sa santuwaryo ug gipanalanginan usab ang akong sticharion. Ug sukad niadto, sa mga pista, nagsugod na ko og tabang sa santuwaryo.

Miabot na ang panahon nga mosulod ko sa kasundalohan. Sa adlaw nga miabot ang tawag para sa unang medikal nga eksaminasyon, miabot si Papa sa Melkombinat diin kami nagpuyo. Miadto ko kang Amahan aron mangayo sa iyang panalangin nga moadto sa medikal nga eksaminasyon, ug dayon gisulti niya kining mga pulong nga propetiko: "Kung buot sa Ginoo, dili ka nila kuhaon, Shura." Ug sa tinuod, sa dihang miadto ko sa GP ug gikuha nila ang akong presyon sa dugo, taas kini. Girefer ko sa doktor para sa dugang nga mga pagsulay, ug gihatagan ko og deferment og usa ka bulan, unya usa ka tuig, unya duha ka tuig. Human ana, nagpa-medikal ko matag tuig, apan nagpabilin nga taas gihapon ang akong presyon sa dugo. Ug pagkahuman sa pipila ka tuig, gihatagan ko og military service card. Busa, wala ko nakasulod sa kasundalohan. Apan ang unang mga pulong mao ang sa pari: 'Kung buot sa Ginoo, dili ka nila kuhaon.'

Sa unang upat ka tuig, ang among pamilya nagpuyo sa usa ka gamay nga duha ka kuwarta nga lungib sa yuta, ug niadtong 1961, sa panalangin sa akong amahan, nakapalit kami og mas dako nga balay. Ug sa dihang miabot ang akong amahan aron kini bendisyonan, nagpabilin siya nga natulog uban namo. Masulti nako nga sa matag pag-abot ni Tatay sa Melkombinat, magkatigom dayon ang mga tawo—unom ka pulo o labaw pa. Dili na kinahanglan pa nga magdapit; mohunong dayon ang tanan sa ilang gibuhay ug moanha aron mag-ampo ug makig-ambit sa pagkaon uban ni Tatay. Kung pista sa ngalan o laing selebrasyon sa pamilya, mahimong selebrasyon kini para sa tanan. Busa, gibendisyonan ni Tatay ang among balay; nangibulag na ang mga tawo, ug naglingkod kami uban niya samtang nag-inom sa among tsa sa gabii sa dihang miingon si Tatay: "Shura, kinahanglan gyud nimo nga butangan og tabing ang mga bintana ." Mitubag ko: "Tatay, daghan pa kaayong ubang butang nga kinahanglan buhaton dinhi," – ug wala kaayo ko magtagad sa iyang gisulti, kay daghan kaayo'g buhaton sa palibot sa balay. Ug mao ni ang nahitabo. Paglabay ug duha ka bulan, sa gabii, pipila ka mga salbahis ang mibato og ladrilyo sa bintana sa kwarto diin nagpuyo ang among lolo; milupad kini sa kilid sa ulo sa akong lolo ug nahulog sa kanto. Didto nako nahinumduman nga kinahanglan namo maghimo og mga shutter, ug ako ug ang akong tiyo dali dayon namo gihimo kana nga panalangin.

Ang pari dili magsalita-salita lang; bisan unsa iyang isulti, kinahanglan dawaton kini nga panalangin ug buhaton.

Aduna pay lain nga nahitabo nga susama niini nga nalambigit ang akong lolo. Tigulang na siya kaayo, nag-antos sa dementia, ug usahay mobangon siya sayo, hilom nga moabli sa pultahan ug modagan. Unya mosakay ko sa akong bisikleta ug pangitaon siya sa palibot sa Melkombinat. Ug usa ka adlaw sa ulahing tingdagdag, sa dihang nahulog na ang niebe, mibiya sa balay ang akong lolo. Gipangita namo siya tibuok gabii ug sa buntag miadto kami sa pari: 'Padrí, nawala si Lolo; dili namo siya makita.' – 'Aw, ayaw kabalaka, kung buot sa Ginoo, mobalik ra siya,' – mao kana ang gisulti sa pari. Wala si Lolo sulod sa duha ka semana. Gipangita namo siya bisan asa: sa mga ospital, sa mga punerarya, gipahibalo namo siya nga nawala sa pulis; wala na mi kabalo unsaon paghunahuna. Niadto mi sa pari: 'Padrí, posible bang gipatay siya?' Murag mouyon ang pari: 'Tingali gipatay siya.' – "O basin laing butang ang nahitabo kaniya?" – "Basin mao pud na." Apan ang unang mga pulong sa tigulang mao kini: "Kung buot sa Ginoo, makita ra siya." Ug pagkahuman sa duha ka semana, gidala sa usa ka silingan si Lolo pauli – nakit-an niya kini sa bus stop. Ug hangtod karon, usa gihapon ka misteryo kung asa na si Lolo sa milabay nga duha ka semana.

Aniay laing katingalahang istorya. Usa ka tuig sa Karaganda, gamay ra kaayo ang ani sa patatas, ug sa tingdagdag, ang pari naghatag sa iyang mga parokyano og usa o duha ka sako nga patatas matag pamilya. Apil niini, gihatagan niya og usa ka sako nga patatas ang among tiyo, nga tulo ka tawo ang pamilya. Miagi ang tingtugnaw, ug sa dili pa moabot ang Pasko sa Pagkabanhaw, mipauli ang akong tiyo ug miingon sa iyang asawa: "Shura, ang patatas sa atong silingan dili mahurot, salamat sa panalangin sa pari. Gihatagan sila og usa

ka sako; ang tibuok pamilya ang nagakaon niini, apan dili gyud mahurot ang mga patatas." – "Pero ikaw ug ako," ingon sa iyang asawa, "wala pud mi mupalit og patatas; niluto namo kini tibuok tingtugnaw, ug tan-awa, naa pa gihapon mi nahabilin." Katingalahan kaayo kana. Nahitabo kini nga halos wala damha, apan ang gipanalanginan sa pari wala gyud mikunhod.

Giunsa ko pag-adto sa seminaryo.

Wala koy tinguha nga mahimong pari, ug wala gyud ko siya gisgutan ni Paring Alexander bahin niini. Uban sa iyang panalangin, nahuman nako ang akong bokasyonal nga pagbansay, nakwalipikar isip usa ka anluagi, nagtrabaho sa usa ka pabrika sa muwebles ug mitabang sa simbahan sa akong bakanteng oras. Duha ka bulan human sa kamatayon ni Papa, sa dihang nahimong rektor si Padre Alexander Krivonosov, gitawag ko niya ug gipangutana: "Sasha, gusto ba ka moeskwela sa seminaryo?" Nalisang ko sa pangutana; wala ko kini damha ug wala ko dayon mitubag kang Padre Alexander, miingon lang ko: "Mura ko ug hisgutan kini kang Mama."

Niadlong gabii, nag-ampo kami ni Mama sa gabii; naa'y portrait ni Papa nga nakabitay sa ibabaw sa akong higdaanan, ug gihangyo nako siya nga ipakita kanako unsay buhaton. Natulog ko ug nakasinati ko og katingalahang damgo: mura'g naa si Papa sa balay ni Papa Peter ug nag-andam nga molakaw. Gusto unta ko mosaka kaniya aron pangutan-on unsa ang buhaton nako, apan nauna pa ang usa ka babaye nga nangutana kaniya. Nisulti ang babaye kaniya, unya nilakaw siya, apan sa dili masayud nga rason wala ko miduol kang Amahan; samtang nagbukas siya sa ganghaan, migawas ug nilakaw sa Vesennij Lane paingon sa balay diin nagpuyo ang mga madre. Miabot siya sa ilang ganghaan, gibuksan kini ug nawala. Nibalik ko sa balay ni Padre Peter, ug didto naglingkod si Inahan Anastasia; busa gipangutana nako siya: 'Inahan, gipangutana ko ni Padre Alexander kung gusto ba nako moadto ug magtuon sa Teolohikal nga Seminario.' Mitutok pag-ayo si Inahan sa akong mga mata ug miingon: 'Ug unsa man imong gusto—malipayon ba dinhi, ug didto usab?'

Ug sa dihang nakatagbo ko niining damgo – alas kwatro sa kaadlawon – gipukaw nako ang tanan sa balay ug gisultihan sila bahin niini; mao kana ka lawom ang epekto niini kanako.

Sa sunod buntag miadto ko sa Mikhailovka ug gisultihan nako si Inahan Anastasia sa tanan nga nahitabo, ug siya mitubag: "Aw, mao na," – uban sa hilagang accent – "adto ka kang Inahan Agnia," – ug gipadala ko niya sa lain nga tigulang nga madre. Gipaminaw niya ko ug miingon: 'Dili, wala gyud ko kahibalo; si Inahan Anastasia na ang magbuot.' Tan-awa, mao kana ang pagpaubos sa mga bantugan, sa dihang ilang giliko ang tanan palayo sa ilang kaugalingon. Ug mao usab kana ang nahitabo kang namatay na nga Amahan. Kanunay namo siyang gikuyog gikan sa simbahan paingon sa iyang selda, ug naay usa ka tawo sa dalan nga mangutana: 'Padrí, masakiton ang akong anak nga babaye, o masakiton ang akong bana.' – 'Ngano man nga dili ka moadto,' ingon niya, 'sa doktor; naa didto si Olga Fyodorovna, siya ang motambag nimo.' Siya mismo ang mosinggit og pag-ampo ug motanyag og tabang, apan mura'g iyang ipasa ang butang sa lain. Ingon ana lang, kining mga tigulang nga madre ipasa-pasa lang ang mga tawo gikan sa usa ngadto sa lain, sama sa bola. Nibalik ko kang Mother Anastasia: 'Mother,' ingon nako, 'gi-send ko na usab nimo ni Mother Agnia.' – "Sige na," ingon niya, " (ug sa maong higayon, si Padre Innokenty (Prosvirnin), nga estudyante pa sa Akademiya sa Teolohiya, naa diay didto kay miadto man siya aron bisitahan ang lubnganan ni Tatay), 'ikaw diha, adto sa lubnganan ni Tatay, ilabay ang suga ug mag-ampo. 'Ibutang lang ninyo kini, ug pasagdi siya nga siya na ang mokuha niini.'

Ug sayo sa buntag, sa dili pa masidlak ang adlaw, miadto kami sa lubnganan, nag-ampo kami nga hilom, gibutang namo ang among halad, ug gikuha ni Amahan Innokenty (nga si Anatoly Ivanovich pa niadto) ang loto – ug nadawat niya ang panalangin sa Diyos nga moadto sa Seminario. Mao kana nga paagi nga napadpad ko sa Seminario. Ug sa dihang nahimong estudyante na ko, akong gihubad kana nga damgo; sa tinuod, samtang kauban ko si Amahan, wala koy lain hunahuna; kontento ko. Sama sa giingon sa mga Apostoles sa adlaw sa Pagbag-o sa dagway: 'Maayo alang kanamo nga ania kami dinhi: maghimo kami og tulo ka tolda, usa para Kanimo, usa para kang Moises, ug usa para kang Elias; wala na namo'y gikinahanglan pa, kay igo na alang kanamo nga kauban Ka.' Busa maayo usab kini para kanako, ug wala nako kini gihunahuna pag-usab. Dili ko kabalo unsaon paghulagway niini sa pulong – kini usa ka butang nga kinahanglan nimong masinati. Nindot ra gyud ang pagbati sa sulod, ug dili nimo masultihan ang kasingkasing unsay buhaton... Ug wala ko mangutana kang Amahan og bisan unsa, busa wala pud siyay gisulti nako. Ug sa dihang estudyante na ko sa Teolohikal nga Seminario, daghan ang mga selebrasyon sa Lavra, lain-lain nga mga forum, ug naa ang Konseho – ang eleksyon ni Patriarka Pimen – direktang partisipante ko – usa ka espesyal nga sugo sa Konseho. Apan wala nako nabati kana nga espirituhanong kahimtang, kana nga

espirituhanong grasya, aron isulti, kana nga kalinaw sa kalag nga nabati nako kaniadto sa presensya sa Amahan. Morag uban sa daghang mga obispo, ug tungod kay solemne ug malipayon ang tanan, kining tanan walay duhaduha nga maayo, apan lahi ra gihapon... Kana nga kahalom, kana nga kalinaw sa hunahuna nga nabati nako sa presensya sa Amahan, wala na didto.

Sa among simbahan, adunay pipila ka tradisyon nga gipaila ni Amahan dinhi, sumala sa usa ka batasan nga iyang napanunod gikan sa Optina. Pananglitan, sa Domingo sa Trinidad sa tibuok Rusya, ang mga klero nagselebrar sa serbisyo nga nagsul-ob og berde nga kasuotan, samtang sa among simbahan puti ang kasuotan. Gipasabot sa Amahan nga ang berde nga kasul-oban sa niining pista nagpasabot sa daghang berde sa kinaiyahan, samtang ang puti nagpasabot sa Espiritu Santo. Sa laing pagkasulti, gipasiugda ang espirituhanong aspeto sa pista. Unya, sa patronal nga pista sa Pagkahimugso sa Labing Balaan nga Inahan sa Dios, dili kami magsul-ob og asul nga kasul-oban kondili, subay sa kadunggan sa maong pista, bulawanon. Kana usab, panalangin ni Tatay. "Ang Imong Pagkahimugso, O Birhen nga Inahan sa Dios, kalipay nga ipahayag sa tibuok uniberso: kay gikan Kanimo misidlak ang Adlaw sa Pagkamatarong, si Kristo nga among Dios...", sa ato pa, dinhi gipadayag ang sinugdanan sa atong kaluwasan; kining adlaw nagdala sa Inahan sa Kahayag ngadto sa kalibutan. Mao gyud kini ang paagi sa pagsabot ni Tatay niining pista gikan sa teolohikal nga panan-aw.

Nahinumdom ko sa ulahi nang Metropolitan Joseph nga miadto sa pagbisita, kauban si Fr. Stefan Teodorovich, nga mao ang iyang sekretaryo niadtong panahona. Busa si Fr. Stefan, sa dihang nakita niya nga ginapreparar ang dalag nga kasul-oban, misupak: "Unsa man inyong ginapreparar didto? Ngano? Pista man kini sa Inahan sa Dios; ang Iyang Eminensiya nagsul-ob ug asul nga kasul-oban, apan kamo nagapreparar ug dalag?" Ug ilang gisulti kini kang His Eminence, apan wala siya mosupak." – "Sumala sa ilang nakahuna-huna, buhata kini," ingon niya. Nagselebrar si His Eminence gamit ang bisti nga asul, samtang ang tanan nagsul-ob og bulawan. Ang altar ug ang tibuok simbahan gipalamuti sa bulawan.

Ang Pag-alsa sa Ginoo nagmarka sa kulminasyon sa plano sa Dios alang sa kaluwasan sa katawhan. Sa Pag-alsa, maghimo gayud kami og prusisyon ug panagtigom sa pagkaon. Kini usab tungod kay niadtong Pag-alsa sa tuig 1955 namo nadawat ang pagtugot nga ablihan ang simbahan. Sa Adlaw sa Pag-alsa, kanunay nga magbutang og lamisa sa sementeryo sa simbahan, ug bisan kinsa nga gustong moapil – hangtod lima ka gatus ka parokyano – makig-ambit sa panihapon. Ug sa adlaw nga naghinumdom sa atong Amahan, kanunay namo gisaulog ang usa ka serbisyo sa handumanan, usa ka Liturhiya para sa mga Namatay ug usa ka serbisyo sa handumanan sa iyang lubnganan. Niining adlaw usab, adunay panihapon para sa tanan. Ug sama sa kanunay nga pagtabang sa among Amahan sa tanan – paghatag og kuwarta ug pag-apod-apod sa tanan niyang gipanag-iya – busa karon naningkamot usab kami nga makahatag og butang sa usa ka tawo sa adlaw nga gisaulog ang among Amahan. Sama sa pagpakita sa among Amahan og kalooy kanamo, naningkamot usab kami nga buhaton kini sa among makakaya.

Unya, sa mga panahon nga dili pag-ayuno matag Domingo, ang tanan magsul-ob ug bulawan o dalag nga kasul-oban; dinhi, magsul-ob kami ug ngitngit nga burgundy. Dili pula, sama sa Pasko sa Pagkabanhaw, kondili ngitngit nga burgundy. Kini usab usa ka panalangin gikan kang Amahan. Samtang sa panahon sa Kwaresma sa Moscow, magsul-ob ug purpura o bulawan nga kasul-oban matag Domingo, dinhi magsul-ob kami kanunay ug berde.

Sa among koro, kaniadto kami mosinggit sa Optina chant. Apan pipila na lang ka daang kantors ang nahabilin, ug gamay na lang sa karaang pag-awit ang nakaluwas; bisan pa niana, naningkamot kami nga mapreserbar ang nahabilin.

Aduna pa'y uban nga mga kostumbre. Pananglitan, sa Sabado atol sa Banal nga Pagbantay sa Tibuok Gabii, ang Ebanghelyo magpabilin sa atubangan sa ambo hangtod sa Dakong Doxolohiya, ug sa 'Karon: Bulahan ka gayud, O Birhen Inahan sa Dios...' pa lang namo dad-on ang Ebanghelyo sa santuwaryo.

Ang pari mobasa sa Gamay nga Kompletino sa gabii, ug sa buntag, sa wala pa ang Liturhiya, gibasa ang mga pag-ampo sa buntag ug duha ka akathist. Sa samang paagi, sa mga adlaw sa wala pa ug pagkahuman sa usa ka pista, among basahon ang Triodion sa Gamay nga Kompletino; sa 'Bulahan ang...', kanunay namong basahon ang ika-unom nga oda sa kanon para sa mga martir. Ang pari naningkamot sa pagdumala sa mga seremonya subay sa mga liturhikal nga regulasyon.

Tungod sa paningkamot sa atong parokya, nahuman na karon ang pagtukod sa usa ka bag-ong katedral nga adunay tulo ka altar. Ang pangunang kapilya niini, sama sa sa Balaang Vvedenskaya Optina Hermitage, gipahinungod sa pagpasidungog sa Pag-abot sa Labing Balaang Theotokos sa Templo; ang kapilya sa tuo ginganlan aron pasidunggan si Banal Sebastian sa Karaganda, ug ang sa wala aron pasidunggan sila Cosmas

ug Damian, ang mga walay bayad nga doktor ug mga tigbuhat sa milagro, nga mao ang gipahinungdan sa halaran sa yutang natawhan sa mga Nakatigulang sa rehiyon sa Oryol.

Ang atong katedral gitukod sumala sa klasikal nga mga prinsipyo, ug ang pundasyon niini susama sa porma sa Arka ni Noe. Aduna kini'y kinatibuk-ang kapasidad nga 1,200 ka tawo, gitas-on nga moabot sa napulo'g lima ka metro, ug ang pinakataas nga tumoy sa kupola kay traynta ka metro [Sa usa ka kompetisyon nga gihimo sa Minsk niadtong 1994 alang sa mga disenyo sa simbahan nga tukoron sa tibuok teritoryo sa kanhing USSR, ang disenyo para sa Simbahan sa Balaang Presentasyon sa Karaganda nakadaog sa unang pwesto.].

Ang pundasyon nga bato sa katedral gibutang niadtong 14 Hulyo 1991, sa pista sa mga Santo Cosmas ug Damian nga mga Unmercenaryo, ug eksakto nga upat ka tuig pagkahuman, niadtong Hulyo 1995, atol sa pagbisita ni His Holiness Alexy II, Patriarka sa Moscow ug sa Tibuok Rusya sa Kazakhstan (mao kini ang unang pagbisita sa usa ka Patriarka nga Ruso sa yuta sa Kazakhstan sa tibuok kasaysayan sa Simbahang Ruso), sa plasa sa kilid sa mga bungbong sa katedral-palasyo nga natukod na, nagdumala Siya sa Kabanalan og usa ka serbisyo sa paghinumdom para sa walay ihap nga mga biktima sa Karlag; ug pagkahuman sa serbisyo, sa katingala sa tanan, misakay siya sa sakyanan paingon sa hilit nga Sementeryo sa Mikhailovskoye ngadto sa lubnganan sa Karaan—nga pinalangga sa tanan—isip sentro sa espirituhanong kalawoman sa walay kinutuban nga kapatagan sa Kazakh.

Walay duhaduha nga, pinaagi sa probidensya sa Dios, ang mga representante sa tanang han-ay sa kinabuhi ug tanang ranggo sa espirituhanong hirarkiya nagtigom sa lubnganan sa Kamao—nga pinalangga sa tanan—isip sentro sa espirituhanong kalawoman sa walay kinutuban nga Kazakh steppe. Ang Patriarka, mga obispo, mga klero, mga ulo sa rehiyonal ug siyudad nga administrasyon, ang espirituhanong mga anak sa Amahan, ug ang tibuok komunidad sa mga Ortodokso sa Karaganda naghalad og pag-ampo sa trono sa Ginoo alang sa kalinaw sa Dakbayan sa mga Matarong sa Kura—usa ka persona nga pinalangga ug dili malimtan sa uban, apan halos wala mailhi sa uban. Gitigum sila tanan sa Kamao, ingon usa ka langitnong manalipod nga puno sa kalooy, ingon usa nga nagasubo ug nag-ampo alang sa katawhan.

Mga handumanan ni Elder Sevastian, ang iyang mga pagtulon-an, nga narekord sa iyang espirituhanong mga anak

Mahitungod sa pag-ampo

Ang Amahan misulti mahitungod sa pag-ampo: "Makapanalangin ka bisan asa, bisan kanus-a: nagtindog, naglingkod, naghigda, samtang nagtrabaho, samtang nagbiyahe. Ang pagpakig-istorya ra sa simbahan usa ka sala."

Siya hugot kaayo nga mosaway sa mga tawo nga mosulti sa simbahan atol sa serbisyo, labi na sa mga monghe. Usahay mogawas pa gani siya sa santuwaryo samtang nagsul-ob pa sa iyang kasul-oban aron mosaway kanila.

Gipahinumduman niya ang mga tawo balik-balik nga sa pagsakay sa bus, eroplano, sakyanan, ug uban pa, kinahanglan maghimo og hilom nga pag-signo sa krus nga dili motan-aw sa bisan kinsa, bisan pa kon ang uban nagkatawa. Tungod sa usa, duha, o tulo ka magtutuo, mahimo usab maluwas ang uban gikan sa umaabot nga katalagman. Usa ka pananglitan niini mao ang mosunod: usa ka gabii pagkahuman sa serbisyo, pipila ka mga babaye gikan sa layo nga baryo ang hapit na mosakay pauli sa bus. Ang pari, samtang nagpanalangin kanila, nag-ampo og dugay sa atubangan sa ikon sa Balaang Trinidad, ug napansin kini sa tanan. Ug unsa man ang nahitabo? Sa dalan, samtang ang bus nagpaubos sa usa ka bascule nga tulay, nakakita ang drayber og itom nga butang sa unahan sa dalan ug nibreyk og kusog kaayo nga ang bus nakabaliktad gikan sa tulay paingon sa yuta, sa wala pa kini mibangon pag-usab. Nahitabo kini nga dali kaayo nga wala gani'y panahon ang mga pasahero nga masabtan unsay nahitabo kanila. Buhing buhi ug wala'y samad ang tanan, gawas sa usa ka batan-ong babaye ug sa konduktor nga nakasinati og gagmay nga pasa.

Napansin sa mga madre nga nagpuyo uban ni Padre sa daghang higayon nga kalit lang mosuod si Padre sa balaan nga suok ug magsugod sa hilom nga pag-ampo. Timaan kini nga usa ka pag-ampo alang sa tabang nakaabot kaniya gikan sa layo kaayo nga dapit. Klaro kini unya sa ulahi. Pananglitan, upat ka libo ka kilometro gikan sa Karaganda, sa siyudad sa Tambov, usa ka batan-ong babaye nga nagpauli na sa ulahi gikan sa trabaho gisundan sa usa ka lalaki, ug siya misinggit: 'Amahan, luwasa ko!' Ug siya naluwas sa mga buotan nga tawo.

Mahitungod sa pagbuhat sa tanda sa krus, miingon ang Amahan: "Ang tanda sa krus kinahanglan buhaton sa husto, uban sa kahadlok sa Dios ug pagtuo, dili lang pinaagi sa pag-uyog sa kamot. Ug unya kinahanglan mohukom; didto ra kini makabaton og gahum."

Mahitungod sa pagpaubos, garbo ug pagtuo

Kanunay kami gipahinumduman sa Amahan nga pasayloon ang usag usa sa mga kalapasan ug dili magbuhat ug sama sa kasingkasing, nga nag-ingon: "Ang Dios mosukol sa mga hambog, apan magahatag ug grasya sa mga mapainubuson." Ug mahitungod sa mga hambog miingon siya: "Ang usa ka ligdong nga kabayo mahulog sa lawom nga bangag." Ug aduna'y mga higayon nga, tungod sa garbo, pagkamasupak o pagpasigarbo, ang mga tawo nahulog sa sala ug nakasinati og tukso.

Usa sa mga babaye sa koro nga ginganlan og Alexandra, nga nag-awit sa simbahan sa pari, kalit nga nabati nga ang iyang kusgan ug matahum nga tingog misidlak nga hait ug hayag. Ug siya nahimong hambog – siya mitubo sa garbo, nagsugod sa pagpanghambog bahin sa iyang tingog ug pagdaot sa uban. Ang atong mga inahan, labi na si Inahan Varvara, malumo siyang gisaway, apan wala magtagad kanila si Shura. Sa usa ka gabii sa Pasko sa Pagkabanhaw, gipadala siya ni Padre Sebastian, kauban ang uban, aron mo-awit sa serbisyo sa Matins sa Pasko sa Pagkabanhaw sa kapilya, tungod kay dili makasulod sa simbahan ang tibuok kongregasyon ug gihimo usab ang serbisyo sa kapilya sa patyo. Apan si Shura misalikway gayud sa pag-adto. Natingala ang tanan sa iyang pagdumili ug gisugo siya nga mosunod kang Padre. Apan wala maminaw si Shura. Unya miingon si Padre nga hugot kaayo: "Shura, ayaw pagpasigarbo; kuhaon sa Ginoo ang imong tingog ug dili na ka makanta!" Napamatud-an nga husto gayud ang gisulti ni Padre! Dili madugay, siya nagkasakit, gidala sa ospital, ug pagbalik niya, dili na siya makanta – nawala ang iyang tingog. Ang pari ug ang tanan sa iyang palibot nangaluya kaayo para kang Shura, apan wala na mobalik ang iyang panglawas ug ang iyang tingog.

Apan sa yano ug mapainubuson nga mga tawo, pinaagi sa mga pag-ampo sa pari, naghimo ang Ginoo og mga milagro. Usa ka batan-ong babaye ang nag-antos sa sakit sa mata sukad pagkabata (naghubag ang iyang mga mata ug daw hingpit na kini natabonan sa unod). Wala na siya tagda sa mga doktor. Dayon siya miadto kang Padre, nga nagpanalangin og usa ka pag-ampo nga serbisyo uban sa panalangin sa tubig nga pagahimoon sa atubangan sa ikon sa Masubo nga Inahan sa Dios, ug gisugo siya nga hugasan ang iyang mga mata gamit ang balaang tubig. Ug, sa kalipay sa tanan, nawala ang hubag, nabuka ang iyang mga mata, ug nakakita siya sama sa kaniadto.

Kadtong moanha uban sa pagpaubos ug pagtuo nga ang Diyos, pinaagi sa mga pag-ampo sa Amahan, motabang kanila sa ilang mga buluhaton, dali ra niyang dawaton ug mosulti ug mga pulong nga makapahimulos kanila. Apan kadtong moanha nga walay kahadlok sa Diyos ug walay pagtuo, tungod lang sa kuryosidad o walay pulos nga pakig-istorya, dili gyud niya dawaton, ug mosulti siya nga hugot: "Wala ko kahibalo; usa ko ka makasasala, masakiton, ug dili makabasa nga tawo, sama sa tanan. Usa ba ko ka clairvoyant, o unsa?" "Aduna mo'y inyong kaugalingong mga pari," ingon niya kung ang mga tawo gikan sa lain nga parokya nga duol.

Sa usa ka higayon, samtang naghisgot sa kinaiya sa mga tawo, miingon si Papa—ug gipunting pa gani—'Kining mga tawo dili angay hikapon; tungod sa ilang garbo, dili nila madawat ang bisan usa ka pahimangno o pagsaway. Apan ang uban, tungod sa ilang pagka-mapainubsanon, mahimo.'

Usahay, malumo siyang mosaway sa usa ka tawo sa atubangan sa tanan (usahay bisan sa usa ka tawo nga wala'y sala, apan mapainubsanon ug mapailubon), aron mapukaw ang hunahuna sa mga tawo nga dili direkta nga mapakig-istoryahan bahin sa ilang mga dautang binuhatan ug kakulangan. Siya mismo wala magpasaway o magpanaway sa ingon nga mga tawo, ni nagsugo sa uban nga buhaton kini, kondili naghulat, mapailubon, ug nag-ampo hangtud nga ang tawo makamatngon sa iyang sayop ug mobalik sa paghinulsol ngadto sa Dios ug sa iyang espirituhanong amahan.

Gipakumbaba niya sa atubangan sa tanan ang mga mas kusgan sa espiritu, aron tangtangan kanila ang pagkamapahitas-on ug espirituhanong garbo (nga sa presensya niini bisan ang maayong buhat wala'y kapuslanan alang sa kalag, ug ang tawo mismo mahimong mawala sa walay katapusan). Ang mga nakasabot niini naglipay sa ingon nga paghinlo ug dayon nangayo og pasaylo ug pag-ampo alang sa ilang pag-usab.

Aduna'y mga higayon nga ipabuhat sa Amahan sa mga tigulang nga mangayo og pasaylo sa mga batan-on; iyang ipakumbaba ang mga napasakitan, samtang iyang gidepensahan ang mga nakasala. Aduna'y espirituhanong kinaadman niini. Ug nasabtan kini sa mga eksperyensyado ug wala sila masuko.

Gihatagan kini og bili sa Amahan kung ang usa ka tawo hinay-hinay nga makamatngon sa iyang kaugalingong kakulian, kahuyang, ug dautang batasan. Ug, dili magsalig sa kaugalingon, nangayo sa Diyos og tabang, og kaluwasan gikan niini, ug og kaluoy. Ug, pagkahuman sa paghinulsol, nadawat sa tawo gikan sa Diyos ang iyang gipangayo, nga gidawat kini uban sa pagpaubos ug pagpasalamat.

Kung adunay moadto kaniya nga nagreklamo bahin sa silingan, labi na kon tungod sa pagpanukot o selos, mawala na ang tanan. Maghatag siya og usa ka leksyon sa paghukom ug pagpahubos, ug magreseta og usa ka espirituhanong tambal, nga dili ka malipay, ug dili na nimo gusto nga nagreklamo pag-usab. Gisuwayan ni Amahan nga wagtangan ang ingon nga mga reklamo sa tanan, sama sa usa ka espirituhanong sakit.

Usahay, maalamon kaayo siya sa pag-atubang sa mga manlalapas ug mapanikas: silotan niya ang biktima sa panlalapas nga mas grabe pa kaysa gipaabot sa manlalapas, aron mapahimutang ang pagbati sa kaulaw sa manlalapasa ug mapahunong siya sa paglapas sa iyang silingan.

Apan, sa matag higayon nga adunay mosuod kang Amahan nga may tinago nga kasuko batok sa silingan, nga nangita og proteksyon gikan kaniya, aron ipangatarungan ang ilang kaugalingon ug pasanginlan ang silingan, si Amahan, imbis nga maghatag og proteksyon, mosaway kanila sa atubangan sa tanan ug ipakumbaba sila tungod sa ilang hambog nga mga hunahuna ug buhat.

Sa dihang adunay mga kalapasan o dili pagsinabtanay, gitun-an niya sila nga magpasayloay ug dili magtigom ug sama sa kasingkasing, labi na sa wala pa sila makadawat sa Banal nga Komunyon. Ug iyang gihisgutan ang iladong pananglitan sa duha ka magsoon – sila Tito ug Evagrius.

Usahay ipakita niya kung kinsa ug sa unsang paagi nagpakita ang garbo (ang gamot sa tanang sala): sa uban kini makita sa ilang paglakaw, sa uban sa ilang tingog, samtang sa uban natago ang espirituhanong garbo – nga mao ang labing delikado ug makadaot alang sa usa ka tawo, ug nga kinahanglan maila ug ipadayag sa iyang espirituhanong amahan. Ang Ginoo ra, pinaagi sa mga pag-ampo sa espirituhanong amahan, ang magpadayag sa tanang natago nga sulok sa kalag sa tawo uban sa tanang liko-liko niini, ug ang tanang bitin nga nag-atago niini mogawas, sa kahibulongan ug kahadlok sa kaugalingon ug sa uban.

"Ang matag tawo nagkinahanglan sa kaugalingong pamaagi. Ang masulti alang sa kaayohan sa usa mahimong makadaot sa lain." Kanunay niya nga giingon: "Pag-andam sa pag-antos sa mga kahuyang ug kakulangan sa usag usa – anaa niini ang kaluwasan. Ang kalayo dili mapalong sa kalayo, kondili sa tubig. Ug ang dautan mapukan sa gugma!"

Kung duha ka batan-ong babaye, o duha ka tigulang apan dato nga babaye, ang mag-uban nga walay panalangin, usahay moingon si Papa: "Mas maayo pa unta alang sa usa ka tigulang, dato nga babaye nga modawat og mas batan-ong babaye o balo nga magtrabaho ug mag-atiman kaniya, mosunod kaniya, ug makat-on sa tanan nga maayo." Dili gyud niya panalanginan ang mga batan-on nga nag-uban. Ug kadtong nag-uban dili magkasinabot, kay wala'y usa nga mosugot sa lain, ug wala sila makat-on og bisan unsang maayo. Apan wala pud niya panalanginan ang bisan kinsa nga nag-inusara, labi na ang mga hambog ug mapugos. Gipahimangnoan niya ang katalagman sa ingon nga pamaagi sa kinabuhi. Gihatag niya ang pananglitan sa usa ka hayag nga pako nga napul-an sa tiil sa ganghaan. Ang usa pa, nga kalawang na, nagbarug sa usa ka kanto ug walay makahikap niini. Ug iyang gidugang ang panultihon: "Ang mag-uyon maggisiy – ug silang tanan maluwas."

Mahitungod sa garbo, pagka-arogante ug pagsalig sa kaugalingon, gisaysay niya ang usa ka parabula gikan sa mga Anciano sa Optina: "Sa usa ka mainit nga adlaw sa ting-init, ang usa ka salagubang naglupad-lupad, nag-chirp: 'Akoang mga uma, akoang mga parang, akoang mga lasang...'" Apan unya mihuyop ang hangin, mibuhos ang ulan, ug ang salagubang mitago ilawom sa dahon, nagahilak nga maluoy: 'Ayaw ko itulod palayo!'

Usa ka babaye nga nag-antos sa sakit sa pangisip misulto og daotan kang Amahan sa atubangan sa tanan, nagpanaway kaniya ug sa iyang kawan, ug usab sa mga nag-atiman kaniya. Apan ang Amahan kalmado nga mitubag kaniya: 'Unsa man imong gihunahuna nga klase ko? Mao gyud ni ako! Sige, pangitaa ang mas maayo pa nako!'

Kasagaran niya tubagon ang pangutana, 'Unsaon nato pagkinabuhi?' pinaagi sa mga pulong sa Optina Elder Ambrose: 'Ang pagkinabuhi dili pagmahay, dili paghukom sa bisan kinsa, dili pagsamok sa bisan kinsa, ug pagpakita og respeto sa tanan.'

Sa mga nagkasumpaki, usahay siya moingon, nga nag-quote sa maong mga tigulang sa Optina: 'Magkuskosay kamo, ug maluwas ang tanan!' 'Ang pagkamapailubon ug pagpaningkamot makadaog sa tanan.'

Mahitungod sa panag-away ug dili pagsinabtanay sulod sa pamilya o tali sa mga indibidwal, iyang gitawag kini nga: 'Lud-og gikan sa kaaway.' Sa dihang nagkasinabot na ang nagkasumpaki, ilang nasabtan nga tinuod gayud kini.

Mahitungod sa Sakit

Sa mga nagreklamo sa sakit, usahay siya moingon: 'Mawala ang usa, moabot ang lain!' 'Kinahanglan kitang mag-antos; kung dili, dili kita maluwas. Ang mga sakit mga gasa gikan sa langit!'

Aron pahupayon ang mga tigulang ug ang masakiton, ug kadtong nagasubo tungod kay dili sila makaadto sa simbahan sa Dios, moingon siya: "Gipanalanginan ko kamo nga mag-ampo sa hilom sa inyong hunahuna: 'Ginoo, kalooy-a kami,' 'Dios, kalooy-a ako nga makasasala.' Paminawon kamo sa Ginoo. Ipas-an ninyo ang inyong mga sakit nga walay pagreklamo. Ang mga sakit nagalimpyo sa kalag gikan sa mga sala."

Alang sa mga tigulang, usahay motubag siya gamit ang mga pulong sa propeta David: 'Pito ka pulo ka tuig, o kung molungtad pa ang kusog, walong pulo ka tuig; apan daghan ang ilang paningkamot ug sakit.' Masakiton ang mga batan-on, apan giunsa kaha sa mga tigulang paglikay niini, kung ang lawas, sama sa sinina, nagkadaot tungod sa paglabay sa panahon."

Ang uban nagtuo nga mapaayo nila ang ilang panglawas ug mapalugway ang ilang kinabuhi pinaagi sa pag-inom og bino ug pagkaon og karne. Usahay moingon ang pari: "Dili, ang karne mapuslanon lamang para sa himsog nga kasingkasing ug tiyan; kon dili, makadaot kini. Ang pagkaon nga gikan sa tanom dali ra matunaw sa masakiton nga lawas ug busa mapuslanon." Ug iyang gamiton ang iyang kaugalingon isip ehemplo: bisan pa sa daghang sakit nga iyang giatubang, wala siya mokaon og karne, apan nakabuhi siya hangtod sa tigulang nga edad. Ug unya iyang idugang: "Ang tawo dili mabuhi pinaagi sa pagkaon lang."

Gidasig kami ni Padre nga atimanon ang among panglawas. Sa grabeng katugnaw, gisugo niya kami nga magsul-ob og mas mainit nga sinina ug sapatos, bisan pa man dili kini uso. "Atimana ang inyong panglawas; kini usa ka gasa gikan sa Diyos. Sala kini sa atubangan sa Diyos ang pag-abuso sa kaugalingong panglawas."

Alang sa pipila ka mga batan-on, tungod sa ilang huyang panglawas, dili maghatag si Padre sa iyang panalangin aron ipadayon nila ang ilang pagtuon lampas sa ika-napulo nga grado. "Matapos ninyo ang inyong pagtuon, apan mawala ang inyong panglawas. Ug kung walay panglawas, unsa kaha klase nga trabahante kamo? Dugang pa, adunay espirituhanong pag-agat – mawala sa inyong kalag ang katapusang silak sa Diyos!"

Sa tingtugnaw, labi na sa panahon sa pista sa Pagkahimugso ni Kristo, dili niya tugotan ang pagpamuti sa mga balay, aron maprotektahan ang panglawas sa iyang mga parokyano ug ang ilang mga panimalay gikan sa kabasa. Maglimpyo lang gamay – ug kana na. Usahay mosulti siya: "Sa among monasteryo, magpamuti ug maglimpyo lang kami sa lugar sa panahon sa Pasko sa Pagkabanhaw."

Dili niya tambagan ang pagbiyahe ngadto sa mga health resort o bakasyunan: "Ang kuwarta nga nawala pa unta nimo, gamita na lang sa pagpahulay sa balay, pag-atiman sa imong kaugalingon, ug pag-adto sa simbahan sa Ginoo nga mas kanunay." Ug moingon usab siya: "Pasalamata ang Ginoo bisan pa sa panahon sa sakit!" Ug sa mga nagreklamo sa ilang sakit, usahay niya silang pasabton: "Unsaon pa man nimo pagdahom nga maluwas? Walay lain pa nga paagi." "Ni bisan kinsa dili makapanunod og duha ka gingharian. Kinsa man ang nagpuyo dinhi alang sa unod, nga nangita sa kaugalingong kalipay samtang nakalimot sa kalag, kini mapugngan sa Gingharian sa Langit."

Daghang higayon nga ang mga tawo miduol kang Padre nga nagreklamo bahin sa ilang sakit. Sa usa siya moingon: 'Masakit usab ko. Masakit usab ko.' Ug iyang idugang: 'Molabay ra ni!' Ug molabay gyud ang tanan; mobalik ang panglawas sa tawo. Sa lain, ingon pud siya ana, apan wala niya gidugang ang mga pulong nga 'molabay ra ni.' Nagpasabot kana nga dili na molabay.

Sa matag higayon nga adunay mag-antos sa kasakit sa ulo, ang Amahan mosugyot nga kuhaan og lana gikan sa lampara sa atubangan sa ikon nga 'Ang Pagputol sa Ulo ni San Juan Bautista' ug ipahid kini sa ilang ulo, ingon man usab sa pag-ampo kang San Juan Bautista.

Aduna'y mga higayon nga, sa pagtubag sa hangyo sa usa ka tawo: 'Padri, palihug ampoa ko, masakit akong ngipon,' motubag siya: 'Ayaw pakig-away sa imong silingan, puyo nga malinawon, ug dili masakit ang imong ngipon!'

Sa paghisgot sa pipila nga dunay sakit sa pangisip o emosyonal, o gipanag-iya, moingon si Padre: 'Ang uban kanila makabawi, ang uban madala sa ospital panagsa, ug ang uban magpabilin niining kahimtanga hangtod sa ilang kamatayon.' Gihalad niya og kahupayan ang uban nga gihuptan, gidasig sila nga magpailub

uban sa tabang sa Diyos: '...ug kamo mahimong sama sa mga martir; mosulod kamo sa Gingharian sa Langit nga walay pag-antos.'

Mahitabo nga masakit ang usa ka tawo, maghigda sa balay ug maghunahuna: 'Kung unta makapadala si Amahan ug usa ka tawo nga magdala kanako bisan usa ka buskograng! Mabati dayon ko nga mas maayo.' Ug unsa man ang nahitabo? Dali ra unya moabot ang usa ka tawo nga nagdala ug gamay nga gasa gikan kang Amahan, nga dako kaayo ang kalipay sa masakiton. Ug dali ra gyud sila mobati og kaayohan.

Usahay siya moingon: "Ngano man nga ang uban mag-antos, masakiton, ug mag-antos sa kasubo, kasakit ug uban pa halos sa tibuok nilang kinabuhi? Tungod sa mga sala sa ilang ginikanan ug mga katigulangan. Kining mga nag-antos gihalad isip buhing halad aron bayaran ang mga sala sa ilang ginikanan ug mga katigulangan."

Mahitungod sa pag-atiman sa masakiton ug sa kaluoy

Gidasig kami ni Amahan nga dili kalimtan ang mga nag-antos ug ang mga masakiton, labi na kadtong nag-agi sa ospital, ug nga mahimong sensitibo ug maloloy-on kanila – kay kita mismo unya mahimong makasinati sa ilang kahimtang. Gipanalanginan niya ang daghang batan-ong babaye nga magtrabaho sa mga ospital. "Bisan ang pinakalig-on nga kasingkasing, kon makakita sa ingon nga mga nag-antos, mahimong malumo ug mahimong simpatiya ug maloloy-on sa uban. Ang kaluwasan sa kalag nagdepende niini."

Alang sa mga naghinaut sa mga adunahan, kanunay niya silang dad-on sa iyang paglibot aron bisitahan ang labing kabos nga mga balo nga adunay mga anak, nga nagpuyo sa mga lungib. Ug moingon siya: "Tan-awa kung giunsa sa mga tawo nagpuyo! Apan inyong gihigugma ang pagtan-aw sa mga maanindot nga balay ug sa mga nagpuyo sa kadato, ug ang paghinaut sa mga butang nga wala maghatag og kaluwasan. Dinhi makita ang kaluwasan! Didto makita ang eskwelahan sa kalooy ug maayong buhat! Aron mapapas ang pagpanukot, kinahanglan tan-awon sa usa ka tawo ang mga nag-antos pa kaysa kaniya; unya adunay kalinaw sa kalag, dili kalibog. Ug mohunong ka sa pagpanukot."

Sa paghisgot sa mga kaayohan sa dili pagkapit, gisgutan ni Amahan ang pananglitan sa usa ka pari nga iyang nailhan, nga sa iyang kamatayon, wala'y gibilin: ni kuwarta ni mga kabtangan. "Kaayo ka maayo! Ka sayon mamatay kung walay sobra! Ug adunay usa ka puloy-anan sa Gingharian sa Langit."

Tungod kay si Padre mismo mapinanggaon ug maloloy-on sa mga masakiton ug kabus, gitun-an niya ang uban nga buhaton usab kini: "Dinhi makita ang atong kaluwasan." "Kung ikaw mismo wala magpakita og kaluoy sa imong silingan ug, labi pa gani, wala magpasaylo, unsaon nimo pag-ampo sa Ginoo alang sa kaluoy ug pasaylo para sa imong kaugalingon?"

Apan si Papa dili maghatag og limos nga walay rason, ni magpahimangno sa uban nga walay hinungdan. Ilabi na niyang gilikayan ang mga hubog. Dili niya giaprubahan ang pagkagumatay o ang dili kinahanglan nga pag-usik-usik. "Sa tanang butang, pangitaa ang balanse."

Aduna usab mga higayon nga ang mga nag-atiman sa masakiton nilang paryente masugod nangakapoy kanila, tratuhon sila nga malupigon ug pahilak-on pa gani. Ug bisan pa og nagpuyo sila'g layo kang Padre, mabati niya kini sa iyang espiritu ug kalit lang nga motungha sa balay niadtong pamilya. Ikompnyunsa niya ang mga masakiton ug ang mga napintas, pagasumpay-on niya ang tanan, ug mag-ampo nga ang Ginoo magahatag ug pagkamapailubon ug gugma sa mga masakiton ug sa mga nag-atiman kanila, alang sa kaluwasan sa ilang mga kalag.

Mahitungod sa Banal nga Komunyon ug Pag-ayuno

Iyang hugot nga pasawayon ang mga nagpuasa sa ilang kaugalingon, nga walay iyang panalangin, sa dili pa makadawat sa Banal nga Komunyon (kang mao, ang paglikay sa pagkaon sulod sa usa, duha, o tulo ka adlaw). Dili gani niya tugotan nga makadawat sa Banal nga Komunyon ang ingon nga mga tawo. Apan alang sa mga huyang ug masakiton, iyang gipanalanginan pa gani sila nga moinom og usa ka tasa nga init nga tubig ug mokaon og gamay nga piraso sa pan sa gabii sa wala pa ang Komunyon, aron dili sila mahuyang o mobati og dili maayo pag-abot sa buntag.

Alang sa mga adunay huyang o masakiton nga tiyan o бага, gitugotan niya sila, samtang nag-ayuno pagkahuman sa pagdawat sa Balaang Misteryo, nga moinom og gatas o tsa nga adunay gatas isip tambal. Apan pagkahuman, kinahanglan nilang isulti sa pari sa kumpisal nga gitugotan niya kini tungod sa sakit ug kahuyang, ug mangayo og pasaylo sa Dios.

Ang Pari hugot nga magpahinumdom sa mga tigulang nga madre nga, samtang nagpuyo sa sekular nga kalibutan, mikaon og karne sa ilang mga pagkaon nga supak sa lagda sa monastiko (nga sa ingon nga edad, bisan ang pagkaon sa Kwaresma angay kan-on sa hustong kadaghan). Si , bisan pa, wala magdili sa mga batan-on sa pagkaon og karne hangtod sa usa ka piho nga edad, ug hinay-hinay niya silang gihawa niini. Gihatagan sa Amahan og bili ang pagkatarong sa tanang butang.

Kanunay niya giingon: "Kung mapakyas ka sa pag-obserba sa pag-ayuno nga walay maayong rason, moabot ang panahon nga masakitan ka. Unya mag-ayuno ka batok sa imong kabubut-on. Tugotan kini sa Ginoo isip silot sa imong mga sala."

Nagpahayag siya og pagbasol bahin sa mga tawo nga talagsa ra motambong sa simbahan, ug kinsa dili kanunay o dili gyud makadawat sa Balaang Komunyong (labi na ang mga tigulang). Ingon pananglitan, gitumong niya ang mga nagpuyo duol sa simbahan: "Moupo sila sa bangko sa tibuok serbisyo, apan dili sila mosulod sa simbahan, bisan pa man nga nagtawag sila sa ilang kaugalingon nga mga Kristohanon! Ang uban, bisan pa, nga nagpuyo layo sa simbahan, daghang kilometro ang gilay-on, makakaplag og panahon sa pag-anhi sa simbahan sa mga pista ug mag-ampo alang sa kaluwasan sa ilang mga kalag." Naghinanakit usab siya nga pipila ra ka lalaki ang moadto sa simbahan: "Halos puro babaye ra; asa na ang mga lalaki?" Usahay, naay moingon: "Daghan kaayo ang mga tawo sa simbahan karong tuiga!" Motubag siya: "Dili sila taga-dinhi, bisita ra sila. Sa among Bag-ong Dakbayan, sama sa kaniadto nga walay moanha, mao gihapon karon, gawas lang sa pipila ka babaye."

Usahay sa panahon sa Kwaresma, naay moingon: "Daghan kaayo ang nakadawat og Komunyong karon." Ug motubag siya: "Daghan ang nakadawat og Komunyong, apan pipila ra gayud ang tinuod nga nakadawat niini."

Dili angay magpasigarbo ang usa ka tawo sa mga kanunay makadawat sa Banal nga Komunyong, ug dili usab angay mawagtang ang paglaum sa mga dili makahimo niini tungod sa lain-laing mga kahimtang. Usahay mahitabo nga sa mismong higayon sa kamatayon lang makadawat ang usa ka tawo sa Banal nga Komunyong alang sa kaluwasan sa iyang kalag.

Kanunay niyang giingon: "Dili ang sinugdanan ang importante, ni ang tunga, kondili ang katapusan." Ug naghatag siya og daghang makapahimangno nga mga pananglitan sa mga tawo nga, sa pagsugod sa ilang espirituhanong pagpanaw, mainitong misugod sa pag-ampo, pag-ayuno ug uban pa—bisan walay panalangin—apan sa ulahi mawala ang ilang kadasig ug biyaan kini nga dalan. Ang uban, bisan pa, molihok nga hinay-hinay, uban sa pagkamakanunayon ug pagkamapailubon, ug molabaw sa tanan. Gihigugma sa pari ang pagkamatinahuron sa tanang butang ug moingon siya: "Ang tanang Balaang mga Amahan naglakaw sa hari-hariang dalan." 'Ang bisan kinsa nga hinay-hinay mosugod gikan sa sinugdanan, dili molukso gikan sa unang hakbang ngadto sa ikaduha o ikatulo, kondili padayon nga molihok gikan sa usa ngadto sa sunod nga walay pagdali hangtod sa katapusan, maluwas.'

"Ang pagkatarong, pagpugong sa kaugalingon, paghuna-huna, pagka-husto sa panahon ug hinay-hinay nga pag-uswag mapuslanon sa tanan ug sa tanang butang." Aduna'y mga higayon nga, tungod sa pagkawalay kahibalo, ang pipila ka bag-ong miabot moadto sa Balaang Kalice nga wala pa nakakumpisal. Ang Amahan dayon mangutana nga hugot, "Nakapakumpisal ka na ba?" ug dili niya sila tugutan nga makadawat sa Komunyong. Ug pagkahuman sa serbisyo, iyang ipahibalo pag-ayo sa maong tawo kung giunsa pag-andam sa pagdawat sa Balaang Misteryo. Labi siyang istrikto sa mga tawo nga, walay tarong nga rason, naulahi sa pag-abot sa serbisyo ug nangayo nga ipakumpisal ug hatagan dayon og Komunyong nga walay husto nga pag-andam, bisan pa nga maayo ang ilang panglawas. 'Ang mga masakiton ra ang makadawat og Komunyong, apan maayo man ang inyong panglawas ug daghan kamo'g sala nga tubagon. Dili ba gyud kamo makakita og panahon aron mag-andam, aron limpyohan ang inyong kaugalingon pinaagi sa paghinulsol, aron makaabot sa simbahan sa takdang oras, aron maminaw sa mga litanya ug sa serbisyo, ug, human makumpisal, aron moduol sa kalis nga may kahadlok sa Dios!' Ug dili niya tugotan nga makadawat og Komunyong ang ingon nga mga tawo. Idugang pa niya: "Ang pagduol sa kalis sa Balaang Misteryo dili pareho sa pagduol sa lamisa para sa usa ka mangkok nga sabaw o usa ka tasa nga tsa."

Nasuko gyud siya sa mga pasyente o sa ilang paryente nga motawag og pari aron ipahatag ang Balaang Misteryo bisan dili na gani makalihok ang dila sa pasyente ug nawala na ang iyang rason. Sa ubang kaso, ang mga paryente ang masisi; sa uban, ang pasyente mismo, nga kulang sa pagtuo, mosupak nga puno sa pagpasipala: 'Gusto ba ninyo nga ilubong ko?' Ingon ana ka dako ang pamahiin nga mamatay siya human makadawat sa Banal nga Komunyong.

Aduna'y usa ka kaso diin usa ka batan-ong lalaki nga hingpit nga nakahigda lang sa higdaanan ang gihaplasan. Ug daw sa iyang pagtan-aw (sama sa iyang gisaysay) nga pagkahuman sa paghaplas, miadto kaniya ang iyang asawa ug mga anak aron magpaalam, mura'g mamatay na siya. Apan gitugotan sa Diyos nga pagkahuman sa pag-awit sa lana ug pagdawat sa Balaang Komunyon, siya misugod og pag-ayo, hingpit nga naayo, mibalik sa trabaho, ug misugod pag-adto sa simbahan.

Si Padre Sebastian nasuko sa mga tawo nga misalikway sa pagdawat sa Katapusang Haplos tungod kay nagtuo sila nga kini ihatag lamang sa mga nag-antos sa kamatayon. Ang uban adunay pamintahan nga dili angay molakaw sa yuta human madawat ang Katapusang Haplos, nga gitubag ni Padre Sebastian uban ang kasuko: 'Aw, lupad na lang unya, kung dili ka diay pwede molakaw.' Ug ang Pari magpanalangin sa mga batan-on aron madawat nila ang sakramento sa langkob, tungod kay halos tanan nag-antos sa espirituhanon ug pisikal nga mga kasakit, ug kadtong modawat niini uban sa pagtuo hatagan sila og pag-ayo, kusog, ug pasaylo sa mga nakalimtan nga sala.

Mahitungod sa pagdayeg sa mga pista ug mga santo

Kanunay kami gihangyo sa Pari, sa mga panahon sa kasubo, sakit, ug tukso, nga tawagon ang tanang balaang santo sa Diyos sa among pag-ampo ug pasidunggan ang ilang handumanan. Ingon usab, angay namo pasidunggan ang adlaw sa among Anghel nga Manalipod, nga iyang ngalan ang among gipangalan, kaysa among adlawng natawhan.

Nasuko ang Pari sa mga tawo nga nagselebrar sa ilang adlawng natawhan imbis sa adlaw sa ilang ngalan. Gihisgutan niya ang ehemplo ni Herodes, nga sa usa ka salo-salo sa iyang adlawng natawhan, nagmando sa pagputol sa ulo ni San Juan Bautista.

Ang Pari nasubo kaayo nga ang mga tawo naghatag ug mas taas nga dungog sa mga pista sa mga milagrosong ikon sa Inahan sa Dios kaysa sa Ika-Napulo'g Duha ka Dako nga Pista sa Pagkahimugso sa Labing Balaang Theotokos, diin pipila ra ka tawo ang naa sa simbahan.

Aron pasidunggan ang Pagkahimugso sa Inahan sa Dios, gikonsagra ang halaran alang niining pista; busa, moanha ang obispo alang sa pista ug adunay dakong selebrasyon.

Labaw pa, sa daghang katuigan sa iyang ministeryo, gipahimutang sa pari sa mga parokyano ang pagsabot sa kahulugan ug kadako ni San Juan nga Teologo ug gitudloan sila sa pag-adto sa simbahan sa adlaw sa iyang paghinumdom. Kanunay niyang giingon: "Sa katapusan, walay kalinaw o gugma tali kaninyo sa inyong mga pamilya. Ug kinsa may motabang kaninyo, kon dili siya, si San Juan nga Teologo, ang apostol sa gugma? 'Mga anak, higugmaa ang usag usa!'

Kanunay niya silang gihangyo ug giingnan sa hugot kaayo nga paagi aron malikayan ang silot sa Diyos, nga dili moadto sa merkado, sa mga tindahan o bisan asa pa sa mga adlaw sa pista. Gitudloan niya sila nga pahalagahan ang mga pista sa simbahan ug dili kini ilisan sa bisan unsang butang sa kalibutan o makadaot sa kalag. "Sa simbahan ra man mapasubli ang kalag sa usa ka tawo ug makakaplag og kahupayan gikan sa ilang kasubo ug mga sakit."

Gipaningkamotan gyud niya nga sa Napulo'g Duha ka Dagkong Pista, ang tanan sa simbahan solemne ug malipayon, ug ang mga tawo angay magsul-ob alang sa okasyon—kung dili man bag-ong sinina, bisan pa man sinina nga hayag ang kolor. Ginasisiguro usab niya nga ang pista nga adlaw adunay angay nga pagkaon. Sa panahon sa Kwaresma, o sa mga adlaw sa semana, iyang gisaway ang mga nagsul-ob og hayag nga kolor sa sinina nga walay maayong rason. Maampingon siya sa tanan – sa espirituanong mga butang ug sa kalibutanong, adlaw-adlaw nga mga kabalaka.

Ginasiguro usab niya nga ang mga kandila hinimo gyud sa puro nga wax, labi na sa halaran. "Ang grasya sa Diyos moanhi sa humot nga baho sa kandilang wax," ingon kanunay sa Amahan, ug gihatagan niya og dakong pagdayeg ang mapisan nga putyukan. Kanunay niya kini gipakita isip ehemplo kanamo, ang mga tapulan ug pasagad: "Unsa kadako nga kaayohan ang madala niini – sa Diyos, ang wax; ug sa tawo, ang pulot nga panulak." Ug sa mga bata nga wala magpasidungog sa ilang ginikanan, labi na sa ilang inahan, iyang gihisgutan isip ehemplo kung giunsa sa mga putyukan pagpanalipod sa ilang reyna: ilang gihigugma siya, ug kung masakit siya, molibot sila kaniya ug ipaguyog ang ilang mga pako aron siya mobati og maayo.

Kanunay gi-emphasize ni Papa nga 'ang labing maayong mga butang angay paliton para sa simbahan, samtang ang ubos nga kalidad para nato.' Apan sa ato, kabaliktaran kini: 'ang mas maayong mga butang para nato, ug ang ubos nga kalidad para sa simbahan.' Ug kinahanglan kitang magtrabaho nga matinud-anon, sa atong labing makaya.

Mahitungod sa mga ikon

Dili gayud panalanginan ni Amahan ang pagdawat sa mga baluktot nga ikon gikan sa mga parokyano (mao kana, kadtong gipintalan supak sa mga kanon, pasagad, o adunay baluktot nga nawong). Ug kung adunay mga daang ikon nga gihatag isip donasyon, apan adunay nadaut nga mga bahin, ipa-ayo niya kini ug unya ihatag ang mga ikon sa kadtong nanginahanglan niini. Gipasidunggan kaayo niya ang mga antigong ikon. Sa dihang maghatag siya og ikon sa usa ka tawo isip handumanan sa pag-ampo, usahay niya isulti: 'Apan kini usa ka antigong ikon, gipintalan sa mga pigmento.' Dili niya tugotan nga pagdekorasyon ang mga ikon og hayag nga papel nga mga bulak.

Pagbalik gikan sa serbisyo, kanunay nga nagahilak si Papa tungod sa kahimtang sa pagpasagad diin gitipigan ang mga ikono sa mga panimalay sa mga tawo. Kung adunay usa o duha ka ikono, kini natapakan sa uling ug natabonan sa abog, gisabit sa layo nga kanto sa luyo sa hugaw nga kurtina aron walay makakita niini. Apan ang mga litrato nila ug sa ilang mga anak gibitay hapit sa labing balaan nga mga dapit.

Mahitungod sa mga lagda sa simbahan

Pagkahuman sa serbisyo, mosugo ang pari nga ablihan dayon ang mga pultahan ug bentilador aron ma-aerate ang kwarto. Gihimo pa gani ang iskedyul para sa mga tagbantay ug sa mga nag-duty, nga nagtino kung pila ka oras nga bukas ang mga pultahan pagkahuman sa serbisyo ug pila ka oras sa wala pa kini (nga gikonsiderar ang panahon ug ang panahon sa tuig). Gipangayo niya sa mga tiglinis nga ayaw pag-alsa sa abog samtang naglimpyo, ug aron maprotektahan ang mga ikon ug ang gilding gikan sa abog ug uling. Kanunay niyang gitan-aw ang tanang kawani sa serbisyo ug gi-obserbahan kung giunsa sa matag usa pagtrabaho: ang uban matinud-anon, ang uban tapulan ug walay pag-amping. Sa gabii, gikan sa gamay nga bintana sa iyang selda, iyang gibantayan ang mga bantay sa gabii ug usahay moingon siya: 'Kana nga bantay naglakaw-lakaw sa patyo tibuok gabii; nakita nako siya gikan sa bintana.' Ug bahin sa lain siya moingon: 'Apan kining usa wala mobiya sa iyang payag tibuok gabii, nga nagpasabot nga natulog siya imbis nga nagbantay.' Ug dili niya tugotan nga mapabilin sa trabaho ang ingon nga mga tawo. Sa samang paagi, bantay siya kaayo sa tanang nahitabo sulod sa simbahan ug sa lubnganan—maayo man o dautan—ug sa mga angay itul-id. Kung adunay bisan k nga molakaw-lakaw sa simbahan nga paspas, walay kahadlok sa Ginoo, mag-uyog-uyog sa ilang mga bukton, mosukot sa uban, o bisan pa magbinuang sa ingon ana nga paagi sa lubnganan o sa kadalanan, pasawayon niya sila sa atubangan sa tanan alang sa pagtukod sa tanan. Labi na gayud kini tinuod sa mga nagtugot sa ilang kaugalingon sa pagdagan, pag-igo sa tiil o paghimo og saba, nga nag-iya sa mga balaan. Hugot kini gipugngan sa Amahan. Gikan sa paglakaw sa usa ka tawo ug sa iyang gawasnong lihok, masuta niya ang kinaiya ug sulod nga kahimtang sa ilang kalag. "Kinahanglan maglakaw nga hilum ug malinaw, nga dili maghimo og taas nga lakang o mag-igo sa tiil, labi na sa simbahan, bisan pa kon nagdali. Sa katapusan, ang kalibutan nagtan-aw kanato ug nagkuha kanato isip ehemplo." Gikan sa Kanta sa Kerubin hangtod sa katapusan sa Banal nga Liturhiya, gidili ang bisan unsang lihok sulod sa simbahan (lakip na ang pagbaligya og kandila, pagrekord sa mga hangyo sa pag-ampo, ug uban pa); gitudloan kami ni Amahan nga magpabilin sa simbahan hangtod sa katapusan sa serbisyo sa pag-ampo, mao nga gitugotan lang kami niyang mosimba sa krus pagkahuman sa serbisyo sa pag-ampo. Kanunay niya nga giingon: "Kita tanan tigulang, huyang, maluya, masakiton, hinay ang lihok, ug hinay kaayo sa pagbuhat sa tanan. Mao nga dugay kaayo ang serbisyo. Apan kung batan-on ang mga pari—lig-on ug kusgan—dali ra ang tanan ug mas sayo matapos ang serbisyo." (Sa kasubo, sa among kaguol, nakita na namo kini sa among kaugalingon.)

Mahitungod sa pagkanta

Gihigugma niya ang pag-awit sa koro nga mapangamuyo ug makapahingangha. "Dili makapahimuot sa Diyos ang pagsigaw, labi na gani ang pagtikang sa tiil. Dili bingi ang Diyos; nadungog Niya ang tanan ug nahibalo Siya sa atong mga hunahuna."

Giatiman kaayo sa Pari ang pagbasa ug pagkanta sa koro, aron masiguro nga nagbasa ug nagkanta sila uban sa kahadlok sa Ginoo, matinahuron ug mapangamuyo. Dili niya mapailub ang pagsigaw, labi na kon usa ka tawo ang molabaw sa tingog sa tanan. Gitagad kaayo niya ang kugi ug pagkamapailubon sa mga myembro sa koro, gipasidunggan sila ug gihatagan og pagtagad kutob sa iyang makaya. Sa mga pista, maghatag siya kanila og tsa ug mga regalo. Labi na gayud siyang ganahan maghatag og mga headscarf o panyo. Usahay,

ihatag niya silang tanan hangtod nga wala nay nahabilin. Unya, magahatag siya og kuwarta sa usa ka tawo aron mopalit pa og daghang scarf nga iyang ipanghatag.

Mahitungod sa sinina

Supak siya sa mga madre nga ganahan magbisti og mabulokon ug sobra ka hayag nga sinina sa pagka-madre, o sa mga biyuda ug batan-ong babaye nga nagsul-ob og itom. Moingon siya: "Mas maayo nga magsul-ob og asul o abohon, nga mahinahong. Dili ka maluwas sa itom, ni dili ka malaglag sa pula." Gitudloan niya ang mga batan-on nga magsul-ob og makolor nga sinina aron dili sila makadani og duhaduha sa trabaho o malisyoso nga pasipalahan.

Miingon usab siya: 'Ang mga batan-on dili angay maghatag og daghang pagtagad sa ilang hitsura. Dili sila kinahanglan kaayo mopili sa ilang hitsura: dili nila kinahanglan maligo pirmi, o magsul-ob og bisti nga maayo ang estilo, kondili mas kaswal lang, nga dili makabalaka sa ilang kalag o konsensya, aron dili sila mahimong salabutan sa uban. Pangitaa ang imong kaugalingong kaluwasan ug ayaw pagbabag sa uban. Alang sa mga tigulang, kinahanglan sila limpyo ug maayo ang pagka-ayos, aron dili sila pagdumtan o likayan sa mga tawo.'

Mahitungod sa mga ulila

Gitratar niya ang mga ulila uban sa dakong simpatiya ug kalooy. Sa diha nga makigkita siya kanila, una niya silang pakan-on, pahupayon, susihon gikan sa ulo hangtod sa tiil – tan-awon unsay ilang gisul-ob ug unsang sapatos ilang gisul-ob – pangutan-on sila bahin sa tanan, ug tabangan sila sa mga pulong, buhat, ug pag-ampo. Atimanon niya sila sama sa iyang kaugalingong anak nga lalaki o anak nga babaye.

Mahitungod sa pagpadako sa mga bata

Usahay si Papa mosulti bahin sa panag-uyon sa kaminyoon ug mga katungdanan sa magtiayon: sa pagkamatinud-anon, pagsalig, ug pagkamapailubon kon masakit ang usa sa magtiayon o ang ilang mga anak. Pahimangnoan niya ang mga walay pag-ila sa gasa nga mga anak, pahinumduman sila sa mga sakripisyo sa ilang ginikanan: ang ilang kapoy, ilang gugma, ang mga gabii nga walay tulog nga gigugol tupad sa duyan sa bata kon masakit kini, ug ang ilang kahadlok alang sa kinabuhi ug panglawas sa ilang mga anak. "Kuhaon sa Ginoo ang kalipay sa ingon nga mga anak," ingon sa Amahan. "Tahura ang imong amahan ug inahan, ug mabuhi ka og dugay sa yuta." Gipakita niya nga mga ehemplo ang mga anak nga nagtahud sa ilang ginikanan samtang buhi pa sila ug nag-ampo alang kanila pagkahuman sa ilang kamatayon.

Kanunay niyang giingnan ang mga ginikanan nga, sukad pagkabata, nagtudlo sa ilang mga anak nga mapanahunon ug makasarili: "Karon dili na ang mga anak ang mosunod sa ilang ginikanan, kondili ang mga ginikanan na ang mosunod sa ilang mga anak." Ug makita nimo ang usa ka batang lalaki nga nagahila sa kamot sa iyang lola o inahan: 'Mopauli na ta o mugawas sa kadalanan!' Aron lang makalingkawas gikan sa simbahan. Ug mosunod ang mga ginikanan ug mobiya.

Sa kapin sa usa o duha ka higayon, gisaway sa pari ang mga ginikanan tungod sa ilang sobra nga paboritismo ug pagkapilit sa ilang mga anak, kay hapit na nila kining pagsimba imbis sa Diyos. "Ang yano, analfabetong mag-uuma mismo ang nagsul-ob ug sinina ug sapatos sa bisan unsa nga ilang makuha ug bisan unsang paagi, magutom pa gani aron lang map an, mapakabisti, mapakapatong sapatos, ug mapapaeskwela ang ilang mga anak nga kapariho sa urbanong intelihensiya. Ug sa higayon nga nakat-on na ang mga anak, magsugod sila pagtan-aw sa ubos sa analfabetismo sa ilang ginikanan ug sa ilang gisi-gisiyang sinina, ug mahuya pa gani sila kanila."

Gihangyo ni Metropolitan Joseph (Chernov) ang mga ginikanan nga tudluan ang ilang mga anak sukad pagkabata nga dili magpatay og buhing binuhat, sugod sa ipis, insekto, langgam, iring ug iro. Sa ulahi, mosangpot kini sa pagpatay sa mga tawo, ug bisan ang mga ginikanan dili malikayan ang ingon nga kalupigan. "Tudloa sila sa paghigugma ug pagpakabana sa matag binuhat sa Dios, ug dili sila pasakitan. Apil na usab niini ang mga tanom." Apan aduna'y pipila ka mga inahan nga sobra ka masigasig nga nagpanag-away sa sermon ni Metropolitan Joseph: "Unsa kaha kini nga mga ipas ug insekto?" Wala gani nila gustong sabton ang kahulugan niini, labi na gani ang pagtudlo sa ilang mga anak og bisan unsang mapuslanon. (Tingali ang uban kanila nakasabot ra unya, sa dihang ang usa ka anak o apo, nga nagdako nga mapait ang kasingkasing, nagtudlo kaniya og leksyon bahin sa iyang kaugalingong pagpadako.)

Mahitungod sa Pagmasunuron

Aduna'y mga higayon nga ang mga bisita, nga gustong malikayan ang problema sa trabaho ug sa balay, nagdali nga molakaw dayon. Apan supak sa ilang gusto, pugngan sila sa Amahan sulod sa usa o duha ka adlaw. Ang mga mituman ug nagpabilin nakabalik nga luwas, ug maayo ang tanan alang kanila, sa balay ug sa trabaho; samtang ang mga wala mituman ug nilakaw nasugat sa kalisdanan sa dalan, sa balay, o sa trabaho. Ug nangamgo sila sa ilang pagsuway sa Amahan.

Sa panahon sa pista, dili siya magpanalangin sa bisan kinsa alang sa ilang pagbiyahe, ug kadtong molarga sa ilang kaugalingong kabubut-on wala usab makalikay sa kasubo ug kalisdanan.

Wala mouyon si Papa sa mga tawo nga molihok lang base sa ilang hunahuna, ug masubo ang nahitabo sa ilang mga buluhaton. Usa sa mga tigulang nga dalaga nagdesisyon nga magminyo nga walay panalangin. Gipahibalo sa uban si Amahan bahin niini, ug mitubag siya: 'Unsa kaha klase nga bana na? Walay pulos!' Ug nangaliyong sila kaniya nga ayaw siya pakaslan: 'Kung buhaton nimo, mag-antos ka!' Ug mao gyud kana ang nahitabo pagkahuman.

Sa una, Amahan, moingon siya sa atubangan sa tanan: 'Kinsa man ang mapakyas sa pagkat-on sa pagpaminaw sa ilang ginikanan, sa ilang mga kaubanan, sa ilang mga tigulang, ug bisan sa mga mas bata pa kanila, sa dihang sila motigulang, dili na sila maminaw sa bisan kinsa, ug walay bisan kinsa nga maminaw kanila usab.'

Mahitungod sa mga serbisyo sa lubong

Naghinanakit si Amahan sa mga tawo nga, human mawala ang usa ka hinigugma, malunod sa kawad-on sa paglaum ug bisan sa histerya, magbuhat og saba ug maghiliklik sa kilid sa kabaong sa namatay. Moingon si Amahan nga kining mga tawo mga dili motuo. "Lisod alang sa usa ka tawo nga walay pagtuo ang mamatay, nga mobiya sa iyang mga hinigugma ug kabtangan; ug lisod usab alang sa mga dili motuo nga paryente ang mawad-an sa usa ka hinigugma nga ilang gipahimutangan sa tanang kalibutanong kalipay. Ang Ginoo nagaguba sa ilang paglaum, apan wala nila masabti ang kabubut-on sa Dios. Sa mga magtutuo, bisan pa man nga nagahilak ang mga paryente sa namatay, ginabuhat nila kini nga may pagpugong, ug bisan pa man nga nagasubo sila, ginabuhat nila kini nga may pagkaangayan. Ang tanan gipahapsay sa pag-ampo ug paglaum sa tabang sa Diyos. Ang usa ka magtutuo mamatay nga malinaw, sama sa natulog, ug pagkahuman sa kamatayon, ang katapusang halok sa Mananabang nga Anghel maila sa iyang nawong."

Pagkahuman sa lubong alang sa usa ka dili magtuo o sa usa ka tawo nga kalit lang namatay, usahay dili na niya mapugngan ang iyang kaugalingon ug moingon: 'Unsa kalisod maghimo og ingon ani nga mga lubong!' (Maghimo siya og lubong alang sa mga namatay nga walay paghinulsol o wala makadawat sa Balaang Misteryo ni Kristo aron lang mapahupay ang ilang mga hinigugma.) Ug sa mga nagbasa sa Salmo ibabaw sa mga lawas sa dili magtotoo (alang sa kahupayan sa ilang mga paryente), ingon usab siya: "Unsa kalisod ang pagbasa sa Salmo ibabaw nila!"

Kung ang Amahan nagdumala og serbisyo sa lubong para sa usa ka tigulang nga tawo nga nagkinabuhi sa pagkamatinud-anon, usahay moingon siya pagkahuman sa serbisyo: 'Ang usa ka hinog nga bungang-mais nalubong na sa walay katapusang kamalig!' Ug lain ang iyang isulti bahin sa lain. Nahibalo siya sa kapalaran sa kalag sa namatay.

Labing masubo siya sa mga namatay nga bata, nga wala'y bisan kinsa nga naghimo og serbisyo sa lubong alang kanila, personal man o sa layo. "Dad-on gihapon sila aron bunyagan, apan ang paghimo og serbisyo sa lubong alang kanila – talagsa ra kaayo. Ug dili ba daghan kanila ang mamatay?"

Usahay, ang usa sa mga magkakanta, nga naluoy kang Padre, mosugyot nga ipalangan ang lubong sa namatay hangtod sa sunod adlaw, apan si Padre motubag nga hugot: 'Kabalo ka ba unsaon niya pag-antos didto? Mahimo kaha kini ipalangan, apan basin ikaw mismo mamatay, ug ang kalag magpabilin nga walay lubong.'

Kanunay niya gihangyo ang mga tawo nga ayaw pag-alagad og bino sa mga seremonya sa paghinumdom, labi na gyud og vodka. "Sa Kuwaresma, hinumdumi ang mga namatay gamit ang pagkaon sa Kuwaresma; sa ordinaryong mga adlaw, yano ra gihapon, pipila ka putahe lang. Dili kini gikinahanglan sa mga namatay." Para sa mga kabus, panalanginan niya sila aron mapakaon og init nga pagkaon ang tulo o upat ka tawo, ug kana ra."

Sa usa ka babaye nga nagminos nga nawad-an sa iyang bugtong anak nga lalaki, sa dihang miingon siya, 'Sayang kaayo; maayo siya nga bata, masunuron, buotan sa tanan ug usa ka tawo nga matinud-anon sa

pagtuo,' mitubag ang pari: 'Maayo na lang— —makahinumdom ka kanunay kaniya sa tibuok nimong kinabuhi. Kung buhi pa siya, sa usa o duha ka tuig, malumos siya sa pag-inom uban sa iyang mga amigo, ug mawala na unta ang iyang kalag hangtod sa kahangturan.'

"Ug ang mga minero, kon dili lang sila mosumpa ug adunay kahadlok sa Ginoo, mura sila'g mga martir, mosulod sa ilawom sa yuta aron magtrabaho nga daw nag-atubang sa kamatayon. Kinsa may nakahibalo kon makagawas pa ba siya nga buhi o dili?"

Mahitungod sa Pag-angkon sa Amahan

Kaniadto, mahitabo nga ang usa ka tawo moadto kang Amahan nga bug-at ang kasingkasing, nga naggunit og sama sa kasingkasing batok sa usa ka tawo, ug ang iyang mga hunahuna mopukpok kaniya sama sa martilyo: ingna kini kang Amahan, ingna kana. Apan sa diha nga makita niya si Amahan ug madawat ang iyang panalangin – mawala ang tanan sama sa aso, ang kabug-aton ug ang mga hunahuna. Ang iyang malumo ug mainit nga pagtan-aw nagpainit sa kalag ug kasingkasing. Mobati ka ug kahayag ug kalipay – wala nay isulti, ug wala nay ikareklamo – ang tanan nahimong maayo. Murag ang adlaw mitungha gikan sa luyo sa itom nga panganod, nagpainit ug nagpasiga sa tanan, ang makasasala ug ang matarong. Ug sa kahayag niining mga sinag, masabtan sa usa ka tawo nga siya mismo mas daotan pa kaysa sa uban.

Sa matag higayon nga ang mga tawo maghisgot sa mga panan-awon, usa ra ka tubag ang iyang ihatag: 'Apan wala ko makakita!' Ug iyang isulti ang mga pulong sa mga Balaang Amahan, nga dili ang nakakita og mga anghel ang labaw, kondili ang nakakita sa iyang kaugalingong mga sala.

Mahitungod sa Sobra nga Pakigpulong

Dili niya ikapugos kung adunay mosulti og taas nga walay tuyo o pulos, ug labi na gayud kung ang tuyo mao ang pagpanamastamas sa uban. Ipakita dayon niya ang iyang pagdumili ug pahimangnoan ang maong tawo. Kasagaran siya maminaw lang nga hilom ug sa katapusan motubag sa tanan gamit ang usa o duha ka pulong lang.

Gisaway niya ang mga tawo tungod sa ilang pagka-sobra sa pulong, ug labi na gayud ang walay pulos nga istorya: "Nasayud ko nga makahimo ka sa dugay nga pakigpulong," matud niya usahay sa usa ka tawo alang sa pagtukod sa tanan, "apan wala koy ngipon ug masakit ang akong tutunlan, busa lisod para nako ang pagpakigpulong." Human sa sobra nga pulong ug walay pulos nga pakighinabi, magpabilin ang bug-at nga hugaw, sama sa usa ka tawo nga nagbubo og balas sa kalag, bisan pa human sa mga pakighinabi nga makaluwas sa kalag.

Mosulti usab ang amahan: "Ang mga tawo nga hilig kaayo mosulti, maglingaw-lingaw sa walay pulos nga pakig-istorya ug magbinuang—gikan sa ingon nga mga tawo, sa katapusan sa ilang kinabuhi, kuhaon sa Ginoo ang ilang pagkasulti." (Usa ka butang nga, sa tinuod, naobserbahan sa pipila ka mga kaso.)

Mahitungod sa katawa ug walay pormalidad nga pamatasan

Dili pasagdan sa Amahan ang katawa ug saba nga pamatasan, labi na kon adunay mosukol o mohila sa lain, ug dili usab niya pasagdan ang mga binuang, pagpang-insulto ug uban pa. Gihisgutan niya ang pananglitan sa Manluluwas, nga wala gayud katawa kondili naghilak, sumala sa gisaksihan sa Iyang mga disipulo. Wala usab gayud makakita sa Inahan sa Dios nga nagkatawa.

Dili niya aproban ang mga tawo nga mosulti og bakak, bisan pa sa pagbinuang. "Kanunay nga isulti ang kamatuoran ug walay lain, ug ayaw pagkatawa. Ang pagkatawa ug pagka-walay seryoso mao ang sinugdanan sa kahilawotan."

Mahitungod sa tabang sa Diyos ug sa espirituhanong pagkahulog

Usahay siya moingon: "Hangtud sa mismong higayon sa kamatayon, kahadlok sa pagtalikod ug ayaw pagsalig sa imong kaugalingong kusog, kondili sa tabang sa Dios lamang, nga nagtawag Kaniya sa pag-ampo uban sa pagpaubos."

Mahitungod sa pagkahulog sa usa ka batan-ong babaye (dili usa sa iyang suod nga espirituhanong mga anak), naghatag siya og hugot nga pahimangno sa uban: "Ang usa ka gipasagdan, nagbulok nga samad, nga gitago gikan sa pisikal ug espirituhanong mananambal, lisod tambalan ug pag-ayo. Sa sinugdanan pa lang sa tukso, sa dihang makatabang unta ko, gitago nimo kini ug wala ka mag-ingon kanako bisan usa ka pulong. Ug

sa dihang naa na ka sa lawom nga kalisdanan—didto na lang ka maghilak ug magpakusog og hangyo: 'Amahan, luwasa ko!' Apan giunsa ko ikaw pagluwas kon ulahi na kaayo!' Ug iyang gidugang: 'Ang labing mabangis sa tanang pagka-andam mao ang kahilambigit. Makapahirap kini sa usa ka tawo sa iyang higdaanan sa masakiton o bisan pa sa iyang higdaanan sa kamatayon, labi na sa mga nagpuyo sa ilang yutang kinabuhi nga walay pagpugong hangtod sa katigulangan. Kini nga pagka-higugma nakagamot sa lawas; kini ang labing walay hiya sa tanang pagka-higugma. Walay bisan kinsa nga makawagtang niini sa iyang kaugalingon. Ang Ginoo ra ang makaluwas kanimo kon mobalik ka Niya uban sa mga luha ug mapinabubo nga kasingkasing. Kinahanglan hinumduman kini nga pakigbisog hangtod sa kamatayon. Sa higayon nga mabinayran bisan gamay lang ang usa ka tawo, pasagdan ang pag-ampo, o mawala ang kahadlok sa Dios, dali kini makabati. Ang walay hunong nga pag-ampo, ang kahadlok sa Dios, ang paghinumdom sa kamatayon, ug ang paghinumdom sa Katapusang Paghukom, impyerno ug paraiso ra ang makapahawa niini."

Usahay, kung adunay mopahayag kaniya sa ilang mga kakulian ug kahuyang, moingon siya: 'Magtun-an ka og libro; didto nimo makita ang tanan!' Ug panalangin niya ang uban nga mobasa sa kinabuhi sa mga balaan, ug ang uban sa mga sinulat sa mga Balaang Amahan – bisan unsa pa man ang makapahimulos sa matag usa.

"Sa bahin sa imong kaluwasan, ayaw kalimot sa pagpangayo og tabang sa mga Balaang Amahan ug sa mga balaang martir. Pinaagi sa ilang mga pag-ampo, galuwas kita sa Ginoo gikan sa atong mga pagka-uyaw. Apan ayaw tugoti nga adunay bisan kinsa nga maghunahuna nga makawala sila niini pinaagi sa ilang kaugalingong kusog. Ayaw pagsalig sa inyong kaugalingon hangtod sa mismong higayon sa kamatayon sa pakigbisog batok sa mga pagka-uyamot. Ang Ginoo ra gayud ang adunay gahum sa pagluwas sa mga nangayo sa Iyang tabang gikan niini. Ug ayaw pag-angkon sa kalinaw hangtod sa mismong higayon sa kamatayon."

Sa pipila nga nagreklamo nga gipahasol sa mga tawo, mga demonyo, mga kahuyang, ug uban pa, mitubag ang Amahan kapin sa usa ka higayon: "Mahimo nga moabot ang kalinaw kon moawit sila: 'Uban sa mga balaan, hatagi siya og pahulay...' Apan hangtod niadto, ayaw pagpangita og kalinaw hangtod sa mismong higayon sa kamatayon. Ang tawo natawo dili alang sa kalinaw, kondili aron magpaningkamot ug mag-antos alang sa umaabot nga kinabuhi (pahulay). Dinhi kita mga biyahero, mga estranghero, mga bisita. Ug ang mga biyahero wala'y makapahulay sa langyaw nga yuta, taliwala sa langyaw nga mga butang. Lakang-lakang, nagpadayon sila sa pag-uswag aron mas paspas nilang maabot ang ilang yutang natawhan—mao kana, ang Balay sa Dios, ang Gingharian sa Langit. Ug kung dinhi, sa kini nga kalibutanong walog sa kasubo, sa kalibutan sa mga kalipay, hinay-hinayon sa usa ka tawo ang iyang lakang, unya ang gabii (mao ang pagkahapon sa iyang mga adlaw) mosulod nga dili mabantayan, ug makit-an sa kamatayon ang kalag nga dili andam, walay maayong buhat, ug wala nay nahibilin nga panahon aron buhaton kini. Ang kamatayon dili mapugngan! Walay adunahan pinaagi sa iyang bahandi, walay mahigugma sa kuwarta pinaagi sa iyang kayamanan, walay gamhanan pinaagi sa iyang kusog, walay hari, ni bisan kinsa nga mandirigma ang makapalit og agi paingon sa kinabuhi pagkahuman sa kamatayon, ug wala'y bisan kinsa kanila ang makadala uban kanila sa bisan unsa nga ilang nakuha. Ang tawo natawo nga hubad, ug hubad usab siya molakaw. Ang pagtuo, ang mga maayong buhat, ug ang limos ra ang mosunod kaniya ngadto sa sunod nga kinabuhi, ug walay bisan kinsa nga motabang kaniya: dili ang mga higala, dili usab ang mga paryente."

Mahitungod sa pagpanamastamas

Strikto nga gidili sa Amahan ang paghukom o pagdaot sa ubang pari (bisan iya man o dili) nga wala pa mangayo sa ilang panalangin. Siya mismo dili magpanalangin sa ingon ana nga mga tawo. "Unsaon nako pag-ila kung unsang klase nga tawo siya? Tingali mas maayo pa siya kaysa nato tanan, apan atong siya hukman. Unsaon nato pag-ila sa kahimtang sa iyang kalag?" "Ang paghukom base sa panagway ug mga binuhatan usa ka risgo nga masayop, nga usa ka grabeng sala."

"Ngano man inyong gihimo ang akong mga pari nga mura'g mga batang lalaki? Ako kamo ipakiling!" – mao kana iyang isulti sa mga tinuod gayud nga nagtan-aw sa mga pari (bata man o tigulang) ingon nga ubos kanila o ingon nga kapariho nila.

Dili niya ikapungot kung adunay bisan kinsa nga gidayeg, gikritiko, o gikondena. Makakaplag siya og maayong hiyas bisan pa sa labing ubos ug labing huyang, samtang sa mga gidayeg makakaplag siya og negatibong kinaiya; busa iyang ipakumbaba ang garbo ug tapuson ang walay sulod nga himaya.

Usa ka higayon miingon siya sa pipila ka 'maalamon' nga mga tawo: 'Ako usab makakita sa mga kakulian sa mga tawo, apan naghilom lang ako; dili nako sila ipadayag. Mas maayo nga mag-ampo ka sa

hilom alang sa mga tawo, aron masabtan nila ang ilang kaugalingong mga kakulian, kaysa ipadayag kini, sama sa ilang pag-ingon, nga walay pag-andam, nga mahimong hinungdan nga mawad-an ang uban og kadasig ug mahulog sa pagkawalay paglaum.'

Usahay moingon si Amahan: 'Ang pagtudlo sa uban sama sa paglabay og bato gikan sa kampanaryo. Apan ang pagpraktis niini sa imong kaugalingon sama sa pag-alsa og bato paingon sa kampanaryo.'

Mahitungod sa pagkamapugong sa kaugalingon

Gitudluan usab niya ang tanan sa pagka-masinabtanon ug pagpraktis sa pag-agwanta, labi na sa mga tuig nga gamay ang ani. Usa ka pobre nga balo ang nanghambog nga nakakaon siya og litson nga patatas sa balay. Niini, miingon ang Pari: "Apan aduna'y mga tawo nga wala gani'y patatas para sa sabaw, apan nagpanghandum ka, bisan pa man gihatag kini kanimo sa ngalan ni Kristo."

Aduna'y mga higayon nga sa paniudto, giserbihan og tam-is nga pan ug tsa, ug gibutang pa gani ang mantikilya. Ang Pari, bisan wala siya mosupak, dili niya hikapon ang mantikilya. Sa pagkakita niini, nasabtan sa mga tawo nga ang mantikilya usa ka luho ug timailhan sa kawalay pagpugong.

Usahay, ang mga tag-iya magdapit lang sa Pari nga molingkod sa lamisa. Dili siya molingkod hangtud nga ang tanan nga naa didto gidapit na nga molingkod; pagkahuman ana, unya lang siya molingkod uban kanila. Dili niya aprobahan ang mga tawo nga magtulog og ulahi ug mobangon og ulahi. "Mas maayo nga matulog ka sayo ug mobangon dili ulahi sa alas singko y medya sa buntag. Kinahanglan masanay ang usa ka tawo sa kahusay ug regularidad."

Dili mouyon si Papa sa mga tawo nga nagtigom og sobra sa ilang gikinahanglan, ug dili usab niya dayegon ang mga walay hunahuna nga nag-usik-usik, nga ihatag ang ilang katapusang kabtangan ug ipawalay sa ilang kaugalingon sa mga gikinahanglan. "Kinahanglan nga mosunod sa bulawanong tunga; ang mga ekstrem makaguba. Ang bulawanong tunga magamit sa tanang butang sa kalibutan, ug labi na gayud sa langitnon ug espirituhanon. Ang bisan kinsa nga mudali kaayo sa pagpadayon kinahanglan pugngan. Ug bisan kinsa nga, tungod sa kapabayaang o kahuyang, nahabilin kaayo sa luyo ug wala magtagad sa kaluwasan sa ilang kalag, kinahanglan tabangan aron mubanhaw sila gikan sa ilang pagkatulog, aron makalakaw nga kauban sa mga naa sa tunga-tunga, nga dili mudali sa unahan ni magpabilin sa luyo."

Ang pari moingon: "Dili ang bino, dili ang mga babaye, dili ang kuwarta, dili ang bahandi ang angay basulon sa atong mga sala ug mga pagbati, sama sa paningkamot sa uban nga ipangatarungan ang ilang kaugalingon, kondili ang atong kaugalingong kawalay pagpugong. Ang mga hubog mabasol ang bino; ang mga salamangkero o mananapaw mabasol ang mga lalaki o babaye; ang mga tapulan mabasol ang kuwarta; ang mga dato mabasol ang bahandi; ug uban pa. Nagpasabot kini nga kung wala unta'y bino, babaye, kuwarta o bahandi, dili unta makasala ang mga makasasala. Ang Dios nag-andam sa tanan uban sa dakong kinaadman ug katahum. Apan ang dautan motumaw gikan sa dili maalamon nga paggamit ug pagdumala sa mga butang."

Miingon usab siya sa daghang higayon: "Pangitaa ang dautan sa imong kaugalingon, dili sa uban nga mga tawo o sa mga butang nga wala nimo matagad og tarong. Sama sa bata nga mohikap sa kalayo o sa espada: mapaso siya, maputol siya."

Mahitungod kanako

Sa usa ka higayon, sa dihang gipangutana, "Ngano man nga nagtigom mo dinhi?", usa ka babaye mitubag lang, "Aron tan-awon ka." Mitubag ang pari, "Kung ako imong gitutokan, pobre siguro ang imong mga mata."

Kanunay niya ginapahinumduman ang konseho sa simbahan ug nagsulat siya kang His Grace nga nagpahayag sa iyang tinguha nga magretiro gikan sa aktibong ministeryo (aron magpuyo sa hilom), nga miingon: "Sobra na ang pag-ayo sa atop sa uban samtang nagatulo ang akong kaugalingong atop." Apan ang tubag kanunay pareho: "Mag-alagad hangtod sa kamatayon."

Sa pagbati nga hapit na ang iyang katapusan, kanunay niya silang gihinumduman nga itudlo sa mga posisyon sa pagka-pari ug pamunoan ang mga tawo nga, bisan pa man huyang ug maluya, 'usa sa atong kaugalingon'. Unya magpabilin nga wala'y kausaban ang tanan, sama sa panahon ni Tatay.

Sa mga dagkong pista, maghatag siya og mga tam-is sa mga miyembro sa koro. Ug human sa serbisyo sa paghinumdom, iyang personal nga ipanghatag kini sa tanan nga naa didto, nga nag-ingon: 'Mao ra ni akong pamaagi; kuhaa lang ninyo—wala koy pamilya.'

"Ngano man nga tigumon pa nako ni tanan? Wala man koy gikinahanglan." Apan ang mga tawo nagpakusog og hangyo kaniya nga dawata unta bisan gamay gikan kanila. Ug si Papa mokuha gikan sa uban, panalanginan kini, ug ibalik kini kanila. Gikan sa uban, dawaton niya kini ug dayon ihatag sa lain. Ug gikan sa uban pa, dili gyud siya modawat bisan unsa, bisan pa sa ilang kasuko. Ug kung adunay biyaan nga butang, dili niya kini hikapon sulod sa dugay nga panahon, unya ihatag kini sa usa ka nanginghanglan.

Gipang-apod-apod niya nga malipayong ug mapinanggaon ang prosphora sa tanan, labi na sa mga miabot gikan sa layo. Sa Semana Santa, pagkahuman sa serbisyo, molingkod siya sa simbahan o sa kapilya sa handumanan; usa ka basket sa mga itlog sa Pasko sa Pagkabanhaw ibutang tupad niya, ug samtang naghatag siya sa iyang panalangin, ihatag niya ang usa ka itlog sa Pasko sa Pagkabanhaw sa matag tawo, alang sa kalipay ug kahupayan sa tanan.

Mahitungod sa kinabuhi sa monghe ug sa kalibutan

Miingon siya kaniadto: "Aduna'y lawom nga bangin tali kanato, ang mga monghe, ug sa kalibutan. Dili gayud masabtan sa kalibutan ang among kinabuhi, ug dili usab namo masabtan ang ila. Kung mahibalo daan ang mga monghe pila ka mga tukso ug kasubo ang nagpaabot kanila sa makitid apan makaluwas nga dalan, walay bisan kinsa mosulod sa monasteryo. Ug kung mahibalo ang kalibutan sa umaabot nga mga panalangin nga nagpaabot sa mga naghimo sa monastikong panata, mosulod ang tanan sa monasteryo."

"Ngano nga gisirado ang mga monasteryo? Tungod kay ang mga monghe nagsugod na og sakay sa troika ug pagsul-ob og mga amerikana nga lana. Samtang kaniadto, ang mga monghe nagsul-ob og kasok nga canvas ug bisti nga hinimo sa magaspang nga lino, ug naningkamot sila uban sa matinud-anong kasingkasing. Ug sila mao ang tinuod nga mga monghe. Usa ka madre superiora nga gikan sa kadunggan, imbis nga gikan sa iyang kaugalingong mga madre, dali niyang gipadagan ang mga bag-ong misulod ngadto sa Gingharian sa Langit pinaagi sa iyang walay-kasingkasing nga pagtratar kanila ug sa iyang kalupigan. Ang mga pobre nga madre mokaon og repolyo isip pag-undang sa ilang pag-ayuno, samtang ang madre superiora, aron mapasaya ang iyang mga nakahigot, ihatag kanila ang tanan, apan pahibulongan ang iyang kaugalingong mga madre sa ilang gikinahanglan."

Kanunay niyang balik-balikon ang mga pulong: 'Ang ulipon nga nakahibalo sa kabubut-on sa iyang agalon ug wala kini buhata, bugbagon pag-ayo kaysa ulipon nga wala nakahibalo sa kabubut-on sa iyang agalon.' Ug sa uban miingon siya diretso: 'Nakahibalo kamo sa tanan, apan gibaligya ninyo ang Dios alang sa kalibutan (o gibaligya siya kaninyo).' "Ang kalibutan nagsaad og bulawan, apan hugaw ang iyang gihatag." "Ang walay asawa nag-atiman sa Dios, samtang ang minyo nag-atiman sa iyang asawa." "Ang wala magminyo kanunay nga gawasnon. Ang iyang bugtong kabalaka mao ang kaluwasan sa iyang kalag. Ang tumong sa kinabuhi mao ang pagkabalaan; ang katapusan niini mao ang Gingharian sa Langit!"

Sa dihang batan-on pa si Amahan ug mas maayo pa ang iyang panglawas, dili siya mosakay sa sakyanan, nga nag-ingon: "Mönk ako; kinahanglan ko molakaw, dili mosakay." Ug molakaw siya og taas nga distansya, pananglitan, ngadto sa mga baryo sa Fedorovka, Melkombinat, Zelenrest, Kirzavod, ug uban pa. Ug usahay siya moingon: "Ganahan kaayo ko maglakaw paingon sa daplin sa Zelenrest nga nagdala ug takuri aron kuhaon ang maayong tubig gikan sa bukal. Ug sa dalan mokuawit ko: 'Gitutokan Niya kita!'..."

Duha ka batan-ong babaye nangayo sa mga nobisyo nga istoryahan si Padre bahin kanila. Diin si Padre, pagkahuman sa mubo nga paghunahuna, mitubag: 'Wala mo kabalo unsa ang buhaton... Kung imo silang dawaton, mas magdikit pa gyud sila nimo; kung dili, masuko sila!' Pinaagi niining mga pulong, gipahibalo ni Amahan sa mga batan-ong lalaki—nga sa ulahi nahimong mga pari—nga ang sobra nga pagdikit sa mga batan-ong babaye ngadto sa mga pari, ug sa mga pari ngadto sa mga batan-ong babaye, dili luwas. Apan ang pagkabastos dili usab luwas. Pag-usab, ang angay dayegong bulawanong tunga-tunga. "Kinsa man ang makabot niini uban sa tabang sa Diyos malikayan ang daghang mga tukso."

Sa usa ka higayon, samtang nag-inom og tsa sa usa ka balay, ang mga batan-ong babaye naglingkod sa usa ka kwarto ug ang mga hamtong nga babaye sa lain (usahay mahitabo nga, alang sa pagtukod sa mga batan-on, kinahanglan isulti kanila ang usa ka butang, ug laing butang sa mga hamtong). Kalit lang, misulod ang usa sa mga hamtong nga babaye sa kwarto sa mga batan-on, diin naglingkod usab ang Amahan. Gitan-aw niya siya nga seryoso ug miingon: "Sa katapusan, batan-ong dalaga ra ang naglingkod dinhi, samtang ang mga babaye naa sa pikas kwarto; busa adto ka ug lingkod uban kanila." Mibiya siya nga nasuko, naghilak ug nabati nga napakasala, diin miingon ang Pari: "Ngano ka nasuko? Gisulti ra man nako ang kamatuoran: kay babaye ka, dapat ka maglingkod uban sa mga babaye. Wala nako giingon nga lalaki ka, busa ngano ka nasuko?"

Sa usa ka higayon, sa usa ka lamisa diin naglingkod ang mga babaye ug mga dalaga, usa sa mga babaye miingon nga si Padre mas maloloy-on sa mga dalaga kaysa sa mga babaye. Busa siya, nga walay pagduha-duha sa iyang mga pulong, miingon diretso kaniya: "Pila na ka beses ka nakigminyo? Nakasinati na ka sa tanang klase sa kahupayan, apan ang mga dalaga – wala gyud! Malipayon na sila basta mahurot ang sabaw sa Pari, kutsara-kutsara, nga dako kaayo og kahupayan para kanila."

Kanunay niya silang gihinumduman nga bantayan ang ilang mga hunahuna ug ang pagkabulos sa ilang mga kasingkasing, ug dili mosundog sa 'balaang buang'; moingon siya: "Ang pagkamahigpit dili makaluwas kaninyo kung walay maayong buhat ug pagkabulos sa kasingkasing." "Walay pulos ang panagway kung hugaw ang sulod, ug wala pa mapildi ang mga tinguha." "Ngano man gihigugma sa Manluluwas si Juan nga Teologo, kon dili tungod sa iyang pagkabalaan, pagkamahigpit sa pagkinabuhi, gugma, pagkamatinud-anon, pagkamabuotan ug pagkasunuran! Tanan nga mga disipulo mibiya kang Hesukristo sa krus; si Juan nga Teologo ra ang wala mahadlok nga nagbarug tupad sa krus." Ug labaw pa sa usa ka higayon, moingon usab ang Amahan: "Ang gugma labaw sa tanang hiyas." "Ang Dios gugma," "Kung walay gugma, bisan pa itanyag nimo ang imong lawas nga pagasunogon isip halad – kini walay pulos." "Kung asa adunay gugma, ana usab ang Dios." "Kung asa adunay Dios, ana ang kalinaw, panaghiusa ug kahilom. Kung asa walay gugma, ana ang mga panagbangi, panag-away, dili pag-uyon, pagtraydor ug panamastamas." "Ang gugma mapailubon; ang gugma motugot sa tanan; ang gugma dili maghinumdom sa dautan; dili kini masuko; dili kini masakitan; dili kini mangita sa kaugalingon. Ang gugma mangita sa kaayohan sa uban, bisan pa sa mga kaaway." Ingon pananglitan, isulti ni Amahan si Juan nga Teologo, nga pinaagi sa gugma, nabalik ang iyang disipulo gikan sa grupo sa mga tulisan ngadto sa sabakan sa Simbahan.

Kanunay niyang ganahan balik-balikon ang mga pulong ni Juan nga Teologo: "Mga anak, maghigugma kamo sa usag usa!" Pinaagi niining mga pulong, iyang gipahinumdom kanato ang gugma alang sa Dios ug sa isigkatawo, nga kung wala niini, walay pulos ang pagpanarbaho, pag-ampo, ug pag-ayuno.

Gikan sa mga sermon ni Schema-Archimandrite Sevastian

Sermon Mahitungod sa Makasasala nga Naghinulsol

"Makasasala, ilabay ang imong mga pagka-adik ug makasasala nga batasan; ang langit nagtawag kanimo labaw pa kaysa siyamnapu't siyam ka matarong! Ang mga anghel sa langit malipay sa usa ka makasasala nga naghinulsol. Ang langit nangita sa imong kaluwasan. Magsugid lang ka, balika ang Ginoo, ug layo sa sala. Tungod kanimo, ang Ginoo mismo natawo sa sabsabanan taliwala sa mga hayop ug nag-antos: Gihampak Siya sa dalunggan, gilud-an, gikoronahan og tunok, ug gipako sa krus sa kamot sa Iyang kaugalingong binuhat. Nag-antos Siya ug namatay, aron Siya unya mapasidunggan ug mosaka. Ug ikaw, O tawo, unsa may imong ikapasigarbo—unsang may imong kaugalingong gipanag-iya nga angay sa walay katapusan? Dili nimo madala ang bahandi uban nimo; ang dungog, himaya ug panglawas kay pansamantala ra. Mangin-adunahan kita alang sa kinabuhi nga umaabot, pinaagi sa pagtipon sa atong bahandi didto pinaagi sa mga pulubi, mga kabus ug mga masakiton. Ikaw usa ka lungsuranon sa langit; ngano man, busa, magkapit pag-ayo sa yuta!? Ikaw usa ka manununod sa Ginghamian sa Langit, nga adunay imortal nga kalag, nga gihuwad mismo sa Bugtong Anak pinaagi sa Iyang kamatayon sa krus."

31 Enero 1960

Mahitungod sa Giya sa Anghel Manan-aw

Ang Bantay nga Anghel nagpuyo uban sa usa ka tawo nga adunay walay mantsa nga kasingkasing ug limpyo nga konsensya. Pinaagi sa pagpaminaw sa imong kasingkasing ug konsensya, kanunay nimo madungog ang iyang tingog nga maggiya kanimo paingon sa kamatuoran. Ang bisan kinsa nga mobati og espirituhanong kagutom—ang espirituhanong pagbati sa ilang kalag—mangita, sama sa usa ka tawo nga nangita og pagkaon aron matubag ang pisikal nga kagutom, aron matubag ang ilang kalag pinaagi sa nutrisyon sa Pulong sa Dios. Kadtong ang espirituhanong pagbati gipugngan, gibuta sa mga kahiligon, wala'y gibati nga kagutom gawas sa pisikal. Ang lain, bisan pa, nga nakalimot sa kagutom sa lawas, naningkamot sa pagtagbaw sa espirituhanong kagutom. Ang hilig makapabulag sa kalag pinaagi sa hinay-hinay nga pagsugyot sa mga hunahuna, pagtugot, ug pagbuhat sa mga buhat: 1) kasakit, 2) sakit, 3) kamatayon sa kalag. Kung ang usa ka

hilig makadumala, ang Espiritu Santo ug ang Bantay nga Anghel mobalik, ug mamatay ang kalag sa tawo. O Ginoo, luwasa kami gikan sa tanan niini! Balaang mga Anghel nga Manalipod, ampoa kami sa Dios!"
Walay petsa. Kapistahan ni Arkanghel Miguel.

Usa ka Pulong Mahitungod sa Gugma sa Isigkatawo

"Unsaon man sa usa ka tawo nga dili siya higugmaon, ang Magbubuhat ug Manlilikha sa tibuok Uniberso, sa tanan nga makita ug dili makita, ang Magbubuhat usab kanimo, O tawo? Gihimo sa Ginoo ang tawo ug gipanghuyop kaniya ang espiritu nga nagahatag kinabuhi; gihatagan niya siya og gawasnong kabubuton ug rason nga ; gihatagan niya siya og kasingkasing nga makalipay sa mga gasa sa Dios. Ang dili paghigugma sa Magbubuhat kondili sa binuhat mao ang dili paghigugma sa kinabuhi kondili sa kamatayon, ang pagdumot sa kaugalingon, ang pagka-kaaway sa kaugalingon. Ang dili paghigugma sa isigkatawo sama sa paghigugma sa kaugalingon mao ang pagbutang sa Magbubuhat batok sa kaugalingon. Kinahanglan higugmaon ang Magbubuhat sa tibuok kalag, sa tibuok kusog, ug sa tibuok panghuna-huna: sa pagpamalandong, paghunahuna, ug pag-isip kang Dios ug sa mga panalangin nga Iyang gihatag kanato. Kay Siya nakakita sa tanan natong hunahuna, tinguha, ug tuyo ngadto kaniya ug ngadto sa atong isigkatawo, nga atong gihigugma alang sa iyang kaluwasan, ug dili alang sa atong kaugalingon."

Walay petsa.

Usa ka pulong gikan kang Amahan Sebastian sa gabii sa gatehouse

"Gibasa nako ang Akathist sa Inahan sa Dios, 'Dili Gilauman nga Kalipay', ug nagpamulong ko og dugay. 'Dinhi, tulo ug upat ka tuig na sukad gipahimong archimandrite ako, apan wala pa nako makab-ot ang pagpaubos ug pagkamapailubon. Walay pasensya ko, tapulan, pasagad, ug palamon. Apan kinahanglan maglakaw sa makipot nga dalan; dili duha ka Gingharian sa Langit. Kinahanglan dalhon ang kaugalingong krus, nga gihatag sa bunyag, hangtod sa katapusan sa kinabuhi nga walay reklamo, ug pag-antos sa tanang kasubo nga gipadala sa Dios. Ang Ginoo mismo mitugot sa pag-antos: Natawo Siya sa sabnita, nagdako sa kakabus ug pagkawalay-ilhi, unya migawas Siya sa pagpangwali ug pagbuhat og mga milagro, naghatag og kahayag sa mga yano nga tawo. Apan ang mga Hudiyo, tungod sa pagkainggit, gibitay Siya sa krus. Ug ang tanang mga apostoles namatay nga martir, ug ang tanang unang mga Kristohanon nag-ula sa ilang dugo, apan kita dili andam moantos o magdala bisan sa labing gamay nga kalisdanan.

Ginoo, kalooy-a kami! Pinakamahigugmaong Hesus, pasayloa kami... Kinahanglan kanunay kitang magpasalamat sa Diyos sa tanang butang."

26 Hunyo 1960

Kumemorasyon ni Juan nga Teologo – Apostol sa Gugma

"Sa sinugdan anaa ang Pulong... Ingon nga labing putli, labing dungganon ug labing malumo sa tanan, gisalig sa Manluluwas ang Iyang Inahan kaniya. Bulahan ka, anak sa Dalugdog, nga misaka sa ibabaw sa tanan sama sa agila, ug nagdalugdog sa imong pagtudlo."

25 Mayo 1960

Pagsugod sa Dakong Kwaresma

"Ablihi alang kanako ang mga ganghaan sa paghinulsol, O Maghahatag sa Kinabuhi..." Uban sa lawom nga pagkahibalo ug pagbati sa iyang kaugalingong pagka-makasasala, ang maniningil sa buhis naghinulsol. Dili sama sa Pariseo, wala niya giatubang ang Dios uban sa garbo ug pagpasigarbo. Uban sa usa ka mapungot nga kasingkasing, nga wala gani kaisog nga motan-aw sa langit, ug nagabun-og sa iyang dughan, ang maniningil sa buhis misinggit sa Ginoo: "Ginoo, kaluy-i ako nga makasasala." Mao kana ang tinuod nga naghinulsol. Maghinulsol kamo ug ayaw na kamo mobalik sa inyong mga daang sala, kondili sugdi kamo og bag-ong kinabuhi sa usa ka nabag-ong espiritu."

7 Pebrero 1960

Usa ka mensahe gikan kang Archimandrite Sevastian

...Sa paglakaw sa atubangan sa Dios, sa pagdala Kaniya sa atong mga kasingkasing. Kay mosulod Siya sa mga putli nga kasingkasing, nga walay panganod sa garbo, pakighilawas, kahugawan ug uban pang

mga bisyo ug sala. Ginoo, dakpa ang among mga kasingkasing ug limpyoha kini! Ang Ginoo mosulod sa atong mga kasingkasing kon atong ablihan ang dalan para Niya pinaagi sa pagpaubos, paglahutay, pagkabalaan, pagkaputli, pagkamapainubsanon, maayong buhat, gugma sa atong isigkatawo—ug labaw sa tanan, alang sa Dios—pagkasunuran, pag-ampo, ug pagpugong sa atong espirituhanon ug pisikal nga mga pagbati ug hunahuna. Gibabagan nato ang Iyang dalan pinaagi sa kawalay pagpugong sa kaugalingon, kahugaw sa pagbati ug hunahuna, kawalay paglahutay sa atubangan sa kasubo ug sakit, pagreklamo, kawalay pagpasalamat, ug pagbalos sa dautan sa dautan."

Walay petsa.

Adlaw sa Ngalan ni Arkimandrita Sebastian

Si Padre Sevastian mismo ang nag-alagad sa serbisyo. Gipalig-on sa Diyos ang iyang huyang panglawas. Si Igsoon Maria, supak sa iyang gusto, gipugos siya sa pagpatag sa iyang pektoral nga krus. Ug siya, tungod sa iyang pagkasukot ug pagsuway, dayon niyang giubos ang atong igsoon. Gisul-ob niya ang iyang kasuotan sa pag-alagad ug, atol sa serbisyo, mipahimutang siya sa phelonion (nga kasagaran niyang itas sa ingon ani nga mga higayon) ug gipilo-pilo kini, hinungdan nga mas daotan pa ang hitsura kaysa kaniadto. Anaa'y leksyon para nimo. Mas solemne kaysa kaniadto ang Balaang Liturgiya, ingon man ang serbisyo sa pag-ampo. Ug pagkahuman, adunay mga pagdayeg sa nagdumala sa serbisyo sa iyang Adlaw sa Ngalan, kauban ang daghang labing maayong pagpasalamat ug maayong panghinaut. Apan ang nagselebrar sa iyang adlawng natawhan, sama sa kanunay, sa diha nga siya gipasidunggan, mas siya magpaubos ug g , ginakunhod niya ang iyang kaugalingon. Masuko pa gani siya sa sobra nga pag-istorya ug walay pulos nga pakig-istorya: "Wala koy gikinahanglan gikan kaninyo (ni mga regalo, ni pagdayeg, ni pagpasalamat); ang makapahimuot kanako mao ang kalinaw, gugma ug panaghiusa tali kaninyo..."

31 Disyembre 1959

Mahitungod sa babayeng Samaria

Ang Ginoo nga Dios mismo mao ang tinuod nga kalipay sa kalag, ang tinuod nga kahupayan, ang tinuod nga maayo nga gitanyag sa Manluluwas sa babayeng Samaria. Ang uban, bisan pa, nangita og kalipay sa makalibog nga mga kahimut-an sa hilaw nga unod, sa bahandi, himaya ug gahum sa kalibutan. Ang mga tinguha ug pagpaningkamot sa pagkabata daw kataw-anan sa usa ka batang lalaki; ang gitinguha sa batang lalaki daw kataw-anan sa usa ka batan-ong lalaki; ang mainitong gitinguha sa batan-ong lalaki daw kataw-anan sa usa ka hamtong nga lalaki; ug ang gitinguha sa hamtong nga lalaki daw kataw-anan sa usa ka tigulang... Gipuno nato ang atong mga pagbati pinaagi sa pagtuman sa walay katapusang mga tinguha, apan gipawala nato ang sulod sa atong mga kalag. Napuno ang atong mga pagbati, apan walay sulod ang atong kalag. "Dako ang atong Ginoo, ug dako usab ang Iyang gahum; ang Iyang kinaadman walay sukod."

31 Mayo 1959

Ang Pag-alsa sa Ginoo

"Sa wala pa, dili ka angay sa yuta; karon, angay ka na sa pagsimba sa langit. Mas gamay pa ang atong nawala kaysa sa atong nakuha karon. Gihimo sa Dios nga kaayohan ang tanan natong kaniadto nga kasubo. Gamiton nato ang atong panahon sa pagkabalaan ug buhion nato ang atong kinabuhi sa pagkabubut-on, aron kita mahimong angay nga mag-angkon sa kinabuhi sa umaabot nga kapanahonan sa langit. Si Jesus, nga misaka, ipataas ang among mga kalag ug hunahuna gikan sa kangitngit, kawad-on, kasubo, ug pagkapilit sa yuta, sa unod, sa kalibutan ug sa mga malimbungon nga kalipay niini, paingon sa khangturan ug sa umaabot nga mga panalangin nga gipreparar sa Ginoong Jesu-Cristo, nga naghalas sa among mga sala sa Iyang dugo."

Walay petsa.

Fiesta ni San Andres, ang Unang Gitawag nga Apostol

Siya ang unang nagtukod sa Krus sa mga bungtod sa Kyiv ug nagpahayag nga kini nga dapit ug kining tibuok yuta mosidlak sa usa ka adlaw sa Ortodoksiya. Ug sa pagtan-aw niya sa krus nga giandam para sa iyang pagkrusipisyon, siya nalipay ug nagmalipayon sa espiritu, sa paglaum nga makig-uban kang Kristo sa Gingharian sa Langit pinaagi sa krus. Ingon usab kita kinahanglan makab-ot ang espirituhanong kalipay ug pagmalipayon sa mga panalangin nga umaabot."

"Ang balaan nga gugma mao ang kinatibuk-an sa tanang pagkahingpit. Ingon nga gugma ang gipanag-
iya sa Inahan sa Dios, 'usa ka langitnong katingalahan, usa ka langitnong pagkabalaan.'

"Ang Nobyo sa akong kalag mao ang labing mapanus-on sa tanan; kung naghigugma ko og bisan unsa
uban Niya, nan wala ko Siya gihigugma" (gikan sa Paterikon). "Gikan sa krus, ang Manluluwas misinggit:
'Nauwaw ako!'... Gikaauwaw Niya ang atong kaluwasan..."

13 Disyembre 1958

Mahitungod sa mga Anghel nga Mananbantay

"Ang usa ka Anghel Bantay gihatag sa matag tawo sa higayon sa ilang pagbunyag. Unsaon man
pagpreserbar sa panaghiusa sa kalag sa Anghel Bantay? Naga-obra siya pinaagi sa konsensya ug kasingkasing
sa usa ka tawo. Kung ang usa ka tawo mag-atiman sa kaluwasan sa ilang kalag, magpabilin nga putli ang ilang
konsensya, ug malikayan ang tanang sala, unya mabati nila ang presensya sa ilang Anghel Bantay. Ang Bantay
nga Anghel maggiya sa ingon nga tawo paingon sa tanang maayo, magpadala kaniya og maayong hunahuna,
ug magpahimangno kaniya batok sa dautan. Makita nato ang atong Bantay nga Anghel sa adlaw nga mobiya
kita niining kinabuhi. Apan kung unsa ang mahitabo sa atong panagtagbo nagdepende kanato ug sa atong mga
binuhatan. Maglipay ba ang Bantay nga Anghel, o masubo ba siya sa atong walay pagtagad nga kinabuhi?
Mibulag siya sa mga wala mag-ila kaniya o sa ilang kaugalingong kalag; mibulag siya sa mga naglihok supak
sa ilang konsensya, sa mga nagbuhat og sala nga sunod-sunod, nga naanod sa dautan, gipugngan ang ilang
konsensya ug gipatig-a ang ilang kasingkasing. Sa dihang molayas ang Bantay nga Anghel, mosulod ang
espiritu sa kangitngit—ang yawa—ug himuon niya ang tawo nga iyang ulipon. Ug busa mawala ang kalag sa
tawo. Ang Bantay nga Anghel, nga milayas na, magahilak alang niining kalag.

Busa, magmatngon kita sa atong Bantay nga Anghel; mag-ampo kita kaniya alang sa tabang sa tanang
maayong buhat ug alang sa kaluwasan gikan sa matag sala. Palihug kaniya nga padayon kita niyang giya
paingon sa Ginoo, ug ayaw nato siya pasipalahon pinaagi sa atong kaugalingong mga buhat."

21 Nobyembre 1958

"Sulod sa unom ka adlaw gimugna sa Ginoo ang Tibuok Kalibutan, ug sa ikapitong adlaw Siya
mipahulay. Ug gisugo Niya ang kaliwatan sa tawo nga magpaningkamot sulod sa unom ka adlaw, ug sa
ikapitong adlaw magpahulay ug maghatag og panahon sa Dios, alang sa himaya sa Iyang ngalan, ug alang sa
kaluwasan sa ilang nga mga kalag. Apan ang kaaway sa katawhan, tungod sa pagka-inggit, nagpukaw kanato
sa tinguha nga dili mosunod niining sugo. Bisan pa sa wala pa moabot si Kristo nga Manluluwas, sa dihang
ang Ginoo, pinaagi kang Aaron, nangayo kang Paraon nga tugutan ang katawhan nga moadto sa kamingawan
sulod sa tulo ka adlaw alang sa pista aron maghalad og halad, si Paraon, sa baylo, nagpugos sa katawhan sa
pagtrabaho ug nagbantay kanila. Ug aron dili kita mosulod sa kamingawan sa atong kaugalingong kalag, si
Paraon (o ang Daotan) miingon: 'Padayon sa imong trabaho, padayon sa imong mga buluhaton, pahimangnoa
ang imong amo, o hatagi og pan ug sinina ang imong mga anak. 'Unsaon nga klase sa kombiyerto ang imong
gikinahanglan?' Nagtake kita og oras gikan sa Dios para sa atong kaugalingong mga buluhaton, ug ang Dios
nagpanumpa kanato ug nagpugong sa kalampusan. Apan kon itugyan nimo ang imong mga buluhaton sa
probidensya sa Dios, ang Dios maghan-ay niini alang sa kaayohan ug sa kadaghan, ug dad-on kini sa usa ka
paborableng konklusyon. Ug dili lang kita nagpaningkamot sa yano nga paagi sulod sa unom ka adlaw, apan
sa ikapitong adlaw gigahin nato ang atong panahon sa kawalay pag-amping, paglingaw-lingaw ug
pagkalasing, imbis nga moadto sa simbahan aron maghalad ug sakripisyo ug magpasalamat sa Diyos sa Iyang
mga panalangin."

14 Enero 1959

Domingo

"Ang kasingkasing mas lig-on pa kaysa bato, mas lig-on pa kaysa martilyo. Usa ka dautang konsensya,
usa ka kalag nga napait sa makasasala nga batasan sa laman ug senswal nga mga sala, ug kakulang sa
paghinulsol. Mokaton siya sa pagtan-aw sa bangkay, wala magtagad sa mga pahimangno ug pagsaway sa uban,
ug nag-antos, nagmasubo uban sa usa ka kasingkasing nga napait sa iyang konsensya. Mas sayon pa ang
pagbungkag sa martilyo sa usa ka panday kaysa sa kasingkasing sa tawo. Ang kamatayon sa mga hinigugma,
ang mga pagdasig sa uban, ang mga pagtulon-an sa Simbahan mahitungod sa Katapusang Paghukom, sa
impyerno, sa sakit, ug kasubo – kining tanan mao ang martilyo nga naghampak sa kasingkasing. Apan ang
kasingkasing dili mosugot; kini natig-a na sa dautan. Sama sa usa ka hubog sa bino, ang hunahuna nabuang

batok sa tanan nga maayo ug makatawo. Ginoo, hatagi kami og kasingkasing nga unod; kuhaa kini nga mga kasingkasing nga bato, aron mabati namo ang martilyo nga naghampak! 'Ginsultoan ko nila og dautan ug gibunalan ko, apan wala ko masamdan.' 'Altar, altar,' ingon sa propeta—dili sa hari o sa katawhan, nga mas lig-on pa kaysa bato sa halaran."

8 Disyembre 1958

"Bulahan siya nga nagbuhat sa kabubut-on sa Dios, ug dili sa iyang kaugalingon, nga makapahimuot sa unod. Gisumiter ko ang akong kaugalingon uban sa tibuok nakong kalag ug tibuok nakong kasingkasing sa Imong kabubut-on, O Ginoo. Buhata ako sumala sa Imong gusto. Ang nagbuhat sa iyang kaugalingong kabubut-on napugos sa kahadlok sa ulipon ug sa pagkapilit sa mga butang sa kalibutan. Ang wala makab-ot sa kahadlok sa Dios dili makabuhat sa kabubut-on sa Dios"...

9 Setyembre 1958

Ang Pagputol sa Ulo ni San Juan Bautista

Si Juan nga Maninubig namatay nga martir alang sa pagkamatarong ug kamatuoran sa dili pa ang iyang panahon. Madaug ang kamatuoran kung ang mga tawo mamatay alang niini. Kung dili, magtuo ang tanan nga tugot nga mabuhi nga walay balaod. Kung wala'y pagkamatarong ug kamatuoran, wala unta'y kinabuhi sa yuta. Ang tanan malaglag sa ilang pagkamalapasan sa balaod. Kinahanglan kitang tanan magkinabuhi sumala sa kamatuoran ug pagkamatarong, ug maghatag og ehemplo sa uban sa ingon niini. Ang kamatuoran, pagkaputli, gugma ug pagkaputli sa pagkinabuhi makalipay kaayo sa Ginoo. Ang mga balaan nga martir mitugot sa pag-antos alang sa kamatuoran ug pagkamatarong, nga nagpahiya sa bakak ug kawalay balaod.

11 Setyembre 1958

Usa ka Pulong Mahitungod sa Panahon

"Unsa pa kaha ang mas bililhon kay sa bisan unsa pa sa kalibutan? Ang panahon! Ug unsa ang atong mawala nga walay pagmahay ug walay pulos? Ang panahon! Unsa ang labing gamay natong gihatagan bili ug labing kanunay natong gipasagdan? Ang panahon! Kung mawala ang panahon, mawala usab kita sa atong kaugalingon! Mawala nato ang tanan! Kung mawala nato bisan ang labing gamay nga butang, pangitaon nato kini. Apan kon mawala ang panahon, dili gani nato mabantayan. Ang panahon gihatag sa Ginoo aron gamiton sa husto alang sa kaluwasan sa kalag ug pag-angkon sa kinabuhi nga walay katapusan. Ang panahon kinahanglan buwag sama sa usa ka maayong magtatagad nga nagbahin sa matag sinsilyo – ang matag-usa para sa husto nga katuyoan. Ang matag-usa adunay kaugalingong katuyoan sa Iyang mga kamot. Busa, atong gamiton ang atong panahon sa mapuslanong paagi, ug dili alang sa walay sulod nga kalingawan, bakak nga pakighinabi, salo-salo o kalingawan. Ang Ginoo maningil kanato tungod kay gipangawat nato ang panahon alang sa atong kaugalingong tinguha, imbis nga gamiton kini alang sa Dios o sa kalag."

8 Setyembre 1958

Pista ni Arkanghel Miguel

"Walay pagkapantay-pantay, ug dili kini mahimo, bisan sa langit o sa yuta. Ang pagkapantay-pantay naglungtad lamang sa Usa ka Balaang Trinidad. Gipildi ni Arkanghel Michael si Lucifer pinaagi sa pagpaubos, paglahutay, ug kaisog. Si Arkanghel Gabriel mao ang magbalita sa mga misteryo ug milagro sa Dios. Ug ang tanan adunay kaugalingong katungdanan."

21 Nobyembre 1958

Domingo

"Namatay ang anak nga babaye ni Jairus, ug gibanhaw siya sa Ginoo gikan sa mga patay. Mao usab kini nga mamatay ang tawo sa iyang kalag: pinaagi sa makasasalaong hunahuna, ang tinguha sa pagpakasala, ug ang pagbuhat sa sala. Unya mohawa ang grasya, ug mamatay ang kalag. Mao kini ang atong pagpasagad sa kalag. Dili kita moadto sa doktor sa dihang bag-o pa lang nagsugod ang sakit ug dali ra kini tambalan. Ni moadto usab kita kaniya samtang masakiton pa kita. Apan sa dihang namatay na ang anak nga babaye (ang kalag), didto kita mibaling sa Ginoo, ang Mananambal sa mga kalag ug lawas: 'Namatay na ang akong anak nga babaye.' 'Wala pa siya namatay, natulog lang siya,' miingon ang Ginoo.

Kinahanglan nga ihalad nato ang atong kaugalingon isip halad sa Ginoo sukad pagkabatan-on pa nato, samtang anaa kita sa kasibot sa kinabuhi, himsog, putli, ug buhi ang espiritu, ug dili unya kung nawala na nato kini tanan, human natong pag-alagad sa yawa.

'Magbuhat kamo samtang adlaw (kinabuhi),' ingon sa Ginoo, kay moabot ang gabii—mao ang katigulangan ug kamatayon—ug unya ulahi na kaayo. Busa ang mga buang nga birhen wala'y lana, kay gabii na pag-abot sa Nobyo, ug wala nay lugar nga makapalit og lana. Gipabay-i nila ang adlaw nga walay pag-amping ug walay pagtagad, ug nagpabilin nga walay sulod ang ilang mga lampara, ug gisiradoan sila sa pultahan sa kwarto sa kasal. Busa, dili usab nato ihatod sa Ginoo ang mga butang nga pilay, baliko, bulag o nabati, kondili ang mga himsog, putli ug walay mantsa. Sama sa giingon sa propeta: gipanag-aroy niya ang yuta, gipugas ang uma, gipang-uma kini, gipang-ani ang sagbot, gipainom kini; apan sa dihang miabot siya aron anihon ang bunga, wala siyay nakaplagan. Dinhi ug didto adunay hugpong sa uma, dinhi ug didto adunay hugpong sa ubas sa baging. Miabot ang mga kaaway sa Ginoo, gikawat ang tanan ug gidala kini. Busa kinahanglan usab nga magpaningkamot ang tawo sa uma sa iyang kalag, dili sa walay pulos, kondili magbantay sa iyang kaugalingon, aron dili moanha ug mangayam niini ang mga kaaway—ang kalibutan, ang yawa, ang unod ug ang kamatayon. Ang kalibutan moanha ug kuhaon ang bahin niini, nga nagdani pinaagi sa bahandi, karangyaan ug ambisyon. Ang yawa moanha ug dad-on ang katapusan niini: pagkabalaan, pagkaputli, pagka-inosente, ug ang kahadlok sa Dios. Moabot ang katigulangan ug kamatayon; gusto sa usa ka tawo nga makapamupol ug usa ka butang gikan sa iyang kaugalingong uma, apan wala siyay makita. Sa pipila ka mga higayon ra adunay tinguha sa pagbuhat ug maayong buhat taliwala sa usa ka kinabuhi sa sala. Ug ang tawo magbasol nga gipuyo niya ang iyang kinabuhi nga wala makatigom og maayong buhat para sa umaabot nga kinabuhi. Ug miabot na ang kamatayon, ug wala na'y panahon para sa paghinulsol, para sa mga luha ug pag-ampo. Labi ka delikado ang kalit nga kamatayon. Busa, dili angay ipalangan ang paghinulsol ug ang pagbuhat og maayong buhat hangtod sa katigulangan, nga wala na'y mabilin nga kusog, pisikal man o espirituhanon. Kuhaon sa mga kaaway ang tanan, ug mabilin ka nga walay bisan unsa; walay sulod ang mga lampara. Pag-ampo uban sa gugma alang sa Dios ug sugdi ang tanang buhat sa pag-ampo. Kay kung walay pag-ampo, buhat lang kini nga walay pulos. Sa pag-ampo, hangyoa ang pagtuman sa kabubut-on sa Dios ug sa Iyang mga sugo, ug dili ang atong kaugalingong tinguha. Kinahanglan higugmaon nato ang Dios nga walay hunong ug mag-ampo nga walay hunong. Higugma sa tinuod ug mag-ampo uban sa pagtuo, ug dili ka biyaan sa Ginoo pinaagi sa Iyang kalooy. 'Kinsa may akong tan-awon, gawas sa malumo ug mapainubuson sa kasingkasing?' Pagpainubuson, ilhi ang imong pagkagamay sa atubangan sa Ginoo, ang Magbubuhay sa tanan ug sa tanang butang. 'Kung dili niya ko higugmaon, dili pud nako siya higugmaon'—kini mga pulong sa yawa. Biyaa siya nga dili ka niya higugmaon, apan daoga ang iyang kasuko pinaagi sa gugma. Daoga ang pagbati sa kasuko pinaagi sa tinuod nga gugma ug kahadlok sa Dios.

"Ang tawo nagtan-aw sa nawong, apan ang Ginoo nagtan-aw sa kasingkasing." "Ang Dios nagsulti sa hunahuna pinaagi sa pagtudlo, ug sa kasingkasing pinaagi sa inspirasyon."

11 Nobyembre 1958

Domingo sa Pagkabanhaw

"Pangayo sa Diyos og pagkabalaan sa kasingkasing ug pagpasaylo sa mga sala, magpadayon sa paghinulsol sa imong gibuhay ug hunahuna ang imong kaugalingon nga labing dautan sa tanan. Ug ang Ginoo mismo moanha kaniyo, ug mabati nimo ang kalipay sa imong kasingkasing nga wala mailhi sa kalibutan. Buhaton ang mga butang sumala sa Dios ug alang sa Dios, dili alang sa mga tawo, nga angay nimo higugmaon apan angay nimo likayan. 'Pangitaa ang Dios, ug mabuhay ang imong kalag.' Kinahanglan natong mapreserbar ang limpyo nga konsensya ug makab-ot ang putli nga kasingkasing. Ug gikan niini, ang atong mga buhat ug lihok kinahanglan mosubay sa mga sugo ni Cristo, aron dili nila masulti bahin kanato: 'Ug bisan pa man gitawag nila ang ilang kaugalingon nga mga Kristohanon, ug bisan pa man nag-ampo sila, apan unsa man ang ilang gibuhay?' Kinahanglan natong panalipdan ang pagkabubus ug ang walay-daot nga konsensya, aron ang kaaway dili makapahimulos kanato bisan sa gamayng paagi, ug aron ang atong konsensya dili mosaway kanato sa atong kinabuhi; unya adunay kalinaw ug kalipay sa atong mga kasingkasing."

Walay petsa.

"Espiritu Santo, dawata kami sa Imong yakap sama sa pagbuhat sa usa ka inahan. Umari ug puy-ana kami, ug himoa ang among kasingkasing nga Imong puloy-anan. Limpyoha ang among hunahuna, kasingkasing ug kalag gikan sa hugaw nga mga hunahuna, pagbati ug tinguha, gikan sa tanan nga makahugaw

kanamo. Tabangi kami, O Ginoo, pinaagi sa Imong grasya; kay kung wala kini, dili namo mailuwas o mapreserbar ang among kaugalingon. Labing Balaan nga Trinidad, among Dios, himaya kanimo! 'Patukoda ang akong nagalibog nga kasingkasing sa bato sa Imong mga sugo.'

Walay petsa.

Ang mga Tigulang Babaye sa Karaganda

Schemanun Agnia

Si Schemanun Agnia (Alexandra Vasilievna Starodubtseva) natawo niadtong Abril 15, 1884. Natawo siyang bulag, ug gidala siya sa iyang mga ginikanan sa Voronezh, sa mga relikyang ni San Mitrophan. Sa atubangan sa iyang mga relikyang, naayo ang batang babaye – nabawi niya ang iyang panan-aw.

Namatay sayo ang iyang mga ginikanan. Una namatay ang iyang amahan, ug sa dihang katorse anyos na si Alexandra, namatay usab ang iyang inahan. Nabilin si Alexandra uban sa iyang maguwang nga babaye ug manghud nga lalaki. Ang iyang igsoon nga babaye ang nag-atiman sa pagpadako sa ilang igsoon nga lalaki, samtang si Alexandra mihunong sa pag-eskwela sa hayskul ug nangayo sa iyang mga paryente nga dad-on siya sa Konbento sa Znameno-Sukhotinsk, diin nahimutang ang usa ka iladong eskwelahan sa pagpintal og mga icon. Nagpuyo siya niining konbento sulod sa baynte-usa ka tuig, gitonsura isip usa ka rasophoro ubos sa ngalan nga Agnia, ug natudloan sa arte sa pagpintal og mga icon.

Ang inahan ni Agnia usa ka espirituhanong anak sa elder Varsonofy ug matag tuig, kon siya hatagan og pahulay, mobiyahe siya aron makita siya sa Optina Pustyn. Nagpintal siya og portrait ni Father Varsonofy, nga ulahi gipangayo sa Tretyakov Gallery. Sa dili pa dugay ang iyang kamatayon, gihatagan siya ni Father Varsonofy niining portrait, nga iyang gipasidunggan kaayo. Kanunay kini nakasabit sa selda ni Inahan Agnia sa Karaganda. Siya kanunay moingon: "Dili ko ang nagpintal niining portrait; si Amahan Varsonofy ang nagpintal niini pinaagi sa akong kamot."

Kaila kaayo si Inahan kang Padre Sebastian gikan sa Optina Pustyn ug kanunay niya siyang makita matag tuig hangtod nga gisirado ang monasteryo. Miingon siya nga sa iyang pagkabatan-on, gwapo kaayo si Padre Sebastian, nga adunay labi ka hayag nga nawong; mahigalaon ug buotan siya sa mga bisita ug gibuhat niya ang tanan aron matabangan ang tanan. Gitawag siya ni Elder Varsonofy nga 'bulahan'. Gihigugma siya pag-ayo ni Elder Joseph ug kanunay siyang moingon, 'Malumo ang iyang kalag.'

Sa usa ka higayon, nahitabo ang mosunod nga insidente. Miadto si Inahan Agnia aron bisitahan ang mga anciano ug nagtindog siya sa dapit sa pagdawat sa gamay nga payag. Miduol kaniya si bag-ohan Stephen ug hinay-hinay niyang gihikap ang kamot ni Inahan Agnia gamit ang iyang kaugalingong kamot. Sa sulod, nasuko si Inahan Agnia sa iyang nabati nga pagka-pamilyar sa bag-ohan. Apan gipakita sa kinabuhi nga nailhan na sa umaabot nga elder isip iyang espirituhanong anak si Mother Agnia, ug nga ang iyang kamot molihok pag-ayo aron pagpanamkon sa mga simbahan sa balaang mga ikon.

Niadtong Nobyembre 1919, gipangbuwag sa mga Bolshevik ang Monasteryo sa Znameno-Sukhotinsky, ug nagpuyo si Inahan Agnia sa lungsod sa Novokhopersk sa Rehiyon sa Voronezh. Niining panahona, misulat si Inahan Agnia sa iyang dyaryo:

"Ginoo, tabangi ko nga makasugakod sa tanan nga nahitabo; hatagi ko og kusog ug pagkamapailubon. Karon nanginahanglan ko og kinaadman aron masulbad nako sa akong kaugalingon ang seryosong mga butang, samtang nag-inusara sa usa ka langyaw nga yuta.

18 Pebrero 1929."

Kinahanglan nga pag-antos ni Inahan Agnia ang daghang kasubo, kalisud, ug pagdaugdaug. Apan wala gyud siya mag-ingon bisan usa ka pulong bahin niini.

Niadtong 1952, gitawag siya ni Padre Sebastian ngadto sa Karaganda aron magpintal og mga ikon para sa balay sa pag-ampo. Ug niadtong 4 Enero 1952, gidala sa ekspres nga tren No. 32 si Inahan Agnia ngadto sa Karaganda. Lisod kaayo para kaniya ang pag-adjust sa Karaganda; sa sinugdan gusto pa unta niya nga mobalik sa Novokhopersk, apan tungod sa mga pag-ampo sa pari nagpabilin siya. Sa sinugdan, nagpuyo siya sa payag sa bantay sa simbahan, diin siya nagpintal og mga ikon. Ang unang ikon nga iyang gipintalan mao ang ikon sa Manluluwas uban sa Ebanghelyo para sa ikonostase, gihimo sa parehas nga gidak-on sa ikon sa Athos nga 'Ang Dali sa Pagpaminaw'. Samtang nagpintal si Inahan Agnia niining ikon, kanunay nga moanha si Amahan Sebastian ug motindog sa iyang kiliran. Ug sa dihang hapit na mahuman ang ikon, sa usa ka higayon miingon si Padre Sebastian: 'Mao na, igo na, ayaw na og lain nga pintal.' Nagpintal usab siya og

ubang mga ikon: ang Balaang Trinidad, ang Pag-alsa sa Ginoo, ang Paglupad paingon sa Ehipto, ang Pagkabanhaw ni Kristo ug daghan pa, nga nagpalamuti sa tibuok simbahan. Ang iyang mga ikon nagpalamuti usab sa Simbahan ni Arkanghel Michael sa Karaganda, ingon man sa mga simbahan sa Shchuchinsk, sa baryo sa Borovsk, Osakarovka ug sa ubang mga lungsod ug baryo. Sa Almaty, nagpintal siya og daghang mga ikon para kang Obispo Joseph, lakip na ang ikon ni San Juan sa Tobolsk. Niadtong 1956, gipahimoan og tonsura si Inahan Agnia isip madre uban sa panalangin ni Kabanalan Patriarka Alexy.

Si Inahan Agnia dili lang usa ka talentadong artista kondili usa usab ka maalamon nga tigulang. Aduna siya'y gasa sa clairvoyance, nga iyang gitago sa uban; ug sa mga miadto kaniya nga adunay pangutana, usahay niya isulti: "Aw, unsa man? Usa ra ko ka tigulang nga babaye, wala ko kahibalo bisan unsa; naglingkod ra ko tupad sa kalan ug wala gyud ko molakaw bisan asa." Bisin pa niana, siya mismo nakahibalo sa tanan ug nakakita sa tanan.

Raisa Nikolaevna Anisimova, Chelyabinsk

Niadtong Septyembre 1966, mibiyahe kami gikan sa Chelyabinsk paingon sa Verkhoturye aron motambong sa paghinumdom kang San Simeon sa Verkhoturye. Si Padre Alexy, ang pari sa simbahan sa Verkhoturye, nangutana kanamo: "Nakadto na ba mo sa Karaganda? Naa didto si Padre Sebastian, ug pinaagi lamang sa iyang mga pag-ampo nga buhi pa ko. Kinahanglan mo siyang adtoan ug tan-awon."

Nudugay kami sa pag-andam; sige lang namo'g pas-pas sa biyahe, ug niadtong Agosto 1967, sa dili pa ang Pista sa Pagkatulog ni Maria, miabot kami nga lima sa Karaganda, diin namo nahibaw-an nga namatay na si Amahan kapin sa usa ka tuig na ang milabay. Sa Simbahan ni San Miguel, gisugat kami ni Inahan Anastasia ug gisugo niya ang iyang nobisa, si Anna Sidorovna, nga dad-on kami kang Inahan Agnia. Niabot kami sa iyang balay, ug migawas si Inahan sa patyo, nagasandig sa usa ka gamay nga walking frame nga iyang gigamit sa paglihok. Mitutok siya kanamo uban sa usa ka matulis kaayong tan-aw nga miingon ko sa akong hunahuna: "Karon makita na niya ang tanan nakong mga sala!" – ug nibalik ko sa luyo sa uban. Miingon si Inahan: "Balik kamo ugma. Mokaon kamo sa Banal nga Komunyong unya moanha kamo."

Sa sunod adlaw, pagkahuman namo makadawat sa Balaang Komunyong, miadto kami aron makita si Inahan. Nakat-on kami gikan sa iyang nobisa, si Maria, nga si Inahan tibuok gabii nga nag-andam og paniudto para namo. Gipalingkod kami ni Inahan sa lamisa ug gisugdan ang pag-alagad namo. Sabaw sa repolyo, lugaw, pakwan, melon, ubas ug tsa – walay butang nga wala niya giandam para namo. Padayon siya sa pagpakaan namo, ug padayon usab kami sa pagkaon; busog na kaayo kami, apan nagpadayon gihapon kami sa pagkaon. Samtang nagbarog siya sa ganghaan sa iyang selda, nagtan-aw kanamo matag-usa. Unya gikuha niya ang pipila ka magasin ug libro, gibuksan sa husto nga mga pahina, ug gihatagan kami matag-usa og basahon. Ug pagkahuman namo sa pagbasa, misugod siya sa paghatag namo og mga regalo: usa ka scarf para sa usa, usa ka piraso sa tela para sa bestida para sa lain. Wala namo gidawat: 'Dili na gyud, kompleto na ang among gikinahanglan' – ngano kaha namo kuhaon ang mga butang gikan kang Inahan? Apan si Maria, ang iyang bag-ohan, miingon: 'Kuhaa na, kay gipanalanginan na sila ni Inahan.'

Gihatagan kami niya og panalangin nga mosulat kaniya, ug misulat ko: "Inahan, gihinumduman kaayo nako ang imong paniudto – lami kaayo!" Mitubag siya: "Balik ka ug kaon og paniudto uban namo." Ug matag tuig sa panahon sa mga pista, mubisita kami kang Inahan sa Karaganda.

Ang nakadani kanako kang Inahan mao ang iyang pagkamaayo ug pagkamabuotan. Batan-on pa ko, bag-o pa lang gisugdan ang akong pag-ila sa espirituhanong kinabuhi, ug usahay makasugat ko og mga malupigon ug bastos nga mga tawo sa taliwala sa mga matinud-anon. Apan dali ra kami nadani ni Inahan pinaagi sa iyang pagkamaayo. Sa paglabay sa panahon, nasabtan nako nga kini nga pagkamaayo bunga sa iyang halangdong kinabuhi sa Espiritu.

Gipalambo ko ni Inahan sa espirituhanong paagi; gitun-an ko niya: "Kung walay krus, kung walay tanda sa krus, walay mahimo; ang tanan kinahanglan panalanginan sa ngalan sa Amahan, sa Anak ug sa Espiritu Santo... Ang tibuok kalibutan naipit sa mga lambong sa mga demonyo; kinahanglan mag-ampo kanunay," – mao kana iyang gisulti. Apan niadtong panahona, gamay ra kaayo ang kahulugan sa pag-ampo ug krus para kanako, ug wala gyud ko kasabot unsa nga klase nga mga demonyo ang naglibot kanamo?

Mibiyahe kami gikan sa Karaganda paingon sa Chelyabinsk sa tren sa gabii. Niadtong adlaw nakadawat kami sa Banal nga Komunyong; gisugyot kami sa mga tawo ug gitabangan sa pagsaka sa kompartimento. Ang among mga tiket para sa ikaduhang berths. Gikuha namo ang among higdaanan ug nagpahimutang sa among mga lingkoranan.

Natulog ko, pero nadungog nako ang pahibalo para sa Tselinograd. Misulod ang daghang katawo; mga batan-on nga nagbitbit ug gitara ang misulod ug mipahimutang sa kilid nga lingkoranan sa among kompartimento. Ug tan-aw ko – daghan kaayong gagmayng yawa ang misulod uban nila, gagmay kaayo, nagkupot sa mga higdaanan gamit ang ilang mga kuko, ang ilang mga ikog nakapilo, ang ilang mga ulo naglingi-lingi, nangita og lugar nga luksoan. Ug sa salog, daghan kaayo sila – walay lugar nga masakpan! Nakita nako kini tanan sa akong damgo; gusto nako ablihan ang akong mga mata pero dili nako mahimo. Nipilo-pilo ko sa kahadlok: "Diyos padayona," huna-huna nako, "nga dili sila molukso padulong kanamo!" Usa ka gamay nga imp nakagawas gikan sa estante, miduol kanako ug misugod og gakaing padulong sa akong mga tiil. Gitaas nako ang akong mga tiil ug gipanalanginan nako siya: "Sa Ngalan sa Amahan, ug sa Anak, ug sa Espiritu Santo," – gisultihan ko sa akong inahan nga kinahanglan maghimo og tanda sa krus aron mapalayas sila. Ug tungod niining kahadlok nga nagkuyog paingon kanako ang mga demonyo, namata ko, gibuksan ang akong mga mata ug makita gihapon nako kini nga mga demonyo. Ug unya, mura'g gikuha ang tabing gikan kanako, nawala ang mga demonyo, apan nakita nako nga daghan kaayong mga tawo ang nisulod sa karwahe; tinuod, daghan kaayo, ug mga batan-on nga nagbitbit og gitara ang naglingkod sa kilid nga mga lingkoranan.

Naghigda ra ko didto hangtod sa buntag, kay nahadlok kaayo ko nga ituyok ang akong mga bitiis. Sa buntag, mibangon ang akong mga kauban sa biyahe ug nag-andam na alang sa pamahaw, apan nahadlok ko nga mosaka sa salog – kay daghan kaayo man ang mga demonyo didto! Nangutana ang mga babaye unsa akong nahitabo. Ug kalit lang ko nga nanghilak, nga miingon nga pagkahuman nako madawat ang Balaang Komunyong nakakita ko og mga demonyo. Apan adunay usa ka debotong babaye uban namo, ug gipahupay ko niya nga kini nga panan-aw nahitabo tungod sa akong pagduha-duha, ug nga pinaagi sa pag-ampo sa akong inahan gipadayag sa Ginoo kanako kung giunsa pagkasangit sa yuta sa mga bitag ug pila ka mga nahulog nga espiritu ang naglibot kanato.

Gitanum sa Inahan kanako ang pagtuo, pagkamaubsanon, ug pagkamapailubon. Apan dili siya pirmi mosulti diretso. Kasagaran ingon ani. Kung mangutana ka kaniya, moingon siya, 'Wala ko kahibalo.' Unya ipadayag niya ang tanan pinaagi sa iyang mga novis, nga espirituhanon usab ug nakasabot kang Inahan. Moingon siya kanako, 'Raisa Nikolaevna (gitawag ni Inahan ang tanan, apil na ang mga batan-on, pinaagi sa ilang unang ngalan ug patronymic), adto ug higda, pahulay, pahulay.' Mosulod ko sa akong kwarto, motandog, ug magsugod sila og pakighinabi. Ug pinaagi niadtong pakighinabi, makadawat ko og tubag sa tanan nakong hunahuna ug kalibog. O kaha panalangin ko niya nga moadto sa lubnganan ni Padre Sevastian. Moadto ko ug mag-ampo didto. Ug bisan unsa akong giampo sa lubnganan, hinay-hinay kini itubag kanako ni Inahan, mura'g aksidente lang.

Niadtong panahona, wala ko kahibalo bahin sa pagsunod o sa panalangin sa usa ka espirituhanong amahan.

Usa ka adlaw, miingon si Inahan kang Maria: "Gusto ko mupalit ug gatas." Ug miingon ko sa akong hunahuna: "Aw, gusto diay ni Inahan ug gatas! Mupalit ko para niya; makabuhat ko ug maayong buhat para kang Inahan." Wala ko maghunahuna nga mangayo ug panalangin para niini, apan nagdesisyon ko nga buhaton ang maayong buhat sa tago. Niadto ko sa tindahan – wala'y gatas. Niadto ko sa pangunang tindahan – wala pud didto. Naglakaw ko sa tunga sa lungsod, apan wala ko makit-an og gatas ug nibalik nga walay dala. Si Maria, nga usa ka bag-ohan, nangutana: 'Asa ka niadto?' – 'Nangita ko og gatas para kang Mama.' – 'Giunsa ka kaha,' ingon niya, 'mibiya nga walay panalangin? Kinahanglan mangayo ka og panalangin.' Niadto ko kang Inahan: "Palihug panalangini ko aron makapalit ko og gatas sa tindahan." Miingon siya, "Kauban ka sa Diyos," ug gihatagan ko niya og kuwarta. Miadto ko sa tindahan, ug bag-o lang sila nakadala og mga produkto sa gatas. Ug napalit nako eksakto ang kantidad nga gihatag kanako ni Inahan, hangtod sa katapusang kopeck. Kabalo gyud siya eksakto pila ang akong kinahanglan nga kuwarta.

Aniay laing hitabo nga nahitabo kanako. Niadtong Septyembre 21, ang pista sa Ikono sa Inahan sa Dios nga 'Ang Timaan', gisultihan ko nga kini ang patronal nga pista sa Konbento sa Znameno-Sukhotinsky, diin ang akong inahan nagpuyo sulod sa daghang katuigan ug naghimo sa iyang mga monastikong panata. Aron sa pagsaulog sa okasyon, nipalit ko og bouquet sa mga bulak, gidala kini sa akong inahan ug gipangumusta ko siya. Miingon ang akong inahan sa nobisa: 'Maria, kuhaa kini ug ayuha ang mga bulak.' Gikuha kini ni Maria ug gibutang sa balaan nga kanto tupad sa dakong ikon sa 'Dali sa Pagpaminaw'. Mibiya ko sa kwarto ni Inahan ug miingon sa akong kaugalingon: 'Wala man gani'y bisan kinsa sa mga tawo gikan sa Karaganda nga mipangumusta kang Inahan, apan ako gibuhat!' Nadungog nako si Inahan nga misinggit: 'Manya! Kuhaa na kana nga mga bulak! Kuhaa ug ibutang sa kalan!' – ug ingon niya kini sa hugot kaayo nga

tingog. Ug migawas ko sa koridor ug misinggit ang akong luha! Gireprubachar kaayo nako ang akong kaugalingon tungod sa akong garbo ug pagkamahilig! Ug pagkahuman nako og hilak ug pagkahupay sa akong kasingkasing, nadungog nako si Inahan nga malumo miingon: "Maria, dad-a dinhi ang mga bulak." Mao kana ang paagi ni Inahan sa pagsaway ug pagpahiubos kanako.

Nabisita nako si Mama sulod sa napulo ka tuig. Ang kataposang higayon nga mibisita ko kaniya mao ang tingdagdag sa 1975. Siya adunay usa ka siyamnapu'g duha ka tuig. Grabe kaayo siya masakit, nag-antos sa oedema. Panagsa, tuslokon nila ang iyang tiyan ug pahawaon ang likido. Daghang mga tawo ang miabot aron makita si Inahan; daghan ang mibyahe gikan sa ubang siyudad, labi na sa Chelyabinsk, ug nagpabilin uban kaniya sulod sa daghang mga bulan. Sa gabii, sa dihang mibiya na ang katapusang bisita, motawag si Inahan sa nobisa: 'Maria, itaas ang akong mga tiil para nako; matulog na ko.' Apan dili na niya kini maalsa paingon sa higdaanan sa iyang kaugalingon.

Sa usa ka higayon, daghan kaayo ang mga bisita, ug gipatulog kami ni Inahan sa salog sa iyang selda. Sa tunga-tunga sa gabii, nabanhaw ko sa kusog nga pagkatok, ug nahadlok kaayo ko. Mitan-aw ko sa higdaanan ni Inahan, ug didto siya, naglingkod, nagkupot og tungkod sa iyang mga kamot ug gihampak kini sa salog. Sa buntag nangutana ko, "Nanay, wala ba ka natulog? Nakadungog ko og pagkatok." Miingon siya, "Daghan kaayo ang moanha; mosulti sila sa ilang mga sugilanon, apan biyaan nila ang mga demonyo, ug kinahanglan nakong makigbisog batok kanila."

Usa ka buntag, gitawag ni Inahan si Maria ug miingon kaniya, 'Gawas diha; naay babaye nga nagtindog sa patyo. Ingna siya nga dili ko mag-hula, apan nag-ampo ko para sa mga tawo.' Kana nga babaye nahimong usa ka magtutuo sa ulahi ug karon nagmahay kaayo siya nga wala siya mibisita kang Inahan samtang buhi pa siya.

Si Inahan wala gayud mag-alima og bisan unsang hayop sa sulod sa balay, apan sa katapusang mga tuig sa iyang kinabuhi, gidawat niya ang pipila ka mga iring. Gipakaon niya sila gikan sa iyang kaugalingong tasa, gihapuhap niya sila, ug ang mga iring matinahuron kaniya ug labaw pa ka intelihente. Sa dihang gidawat niya sila, daghan ang misugod og hunahuna nga nawala na sa hunahuna si Inahan sa iyang katigulangan. Apan dili kana ang tinuod. Si Inahan Agnia usa ka maalamon nga tigulang nga babaye; pinaagi sa mga iring kanunay niyang gipadayag ang mga sala sa tawo. Sa usa ka higayon, duha ka seminarista gikan sa Sergiev Posad ang miadto sa Karaganda aron magbakasyon. Sa wala pa sila moabot, miingon ang Inahan kang Maria: "Dad-a ang mga iring sulod sa selda." Midala si Maria og duha ka iring, ug mitungko sila sa lamesa. Miingon si Inahan: "Tabuni sila og bag-ong tuwalya." Gitabonan sila ni Maria, ug nagpabilin sila nga naghigda didto. Niabot ang mga seminarista ug, pagkahuman nila maghimo og krus, misulod sila sa selda ni Inahan. Usa kanila miduol sa lamisa ug miingon: "Kaulaw kaayo – mga iring sa lamisa!" Ug hapit na niya sila itaktak. Apan gipahunong siya sa ikaduha: "Ayaw sila hikapa, kay gipadayag nila ang atong mga sala ug gisulay ang atong pagpaubos." Ug samtang ang mga seminarista naa uban ni Inahan, ang mga iring nagpabilin nga matinahuron sa lamisa, apan sa dihang mibiya na sila, mitindog ang mga iring ug mibiya usab sa selda.

Nagakahitabo ang mga panghitabo sa balay ni Inahan nga sa unang tan-aw daw walay kalabotan, apan sa tinuod adunay espesipikong kahulugan. Usa ka batan-ong lalaki nga ginganlan og Georgy ang miabot gikan sa Chelyabinsk aron bisitahan si Inahan. Tingtugnaw. Misulod siya sa iyang selda, gikuha ang iyang sombrero nga balhibo sa kuneho ug gibutang kini sa higdaanan. Kalit lang, ang iring ni Mama miadto sa kalo, gisugdan kini og paikot-ikot sa higdaanan, unya nahulog kini sa salog. Gikuha sa tagabantay sa selda ang kalo ug gisaway ang iring. Gikan sa selda sa Inahan, miadto si Georgy sa simbahan, gisabit niya ang iyang amerikana ug sombrero sa sabitan sa narthex, ug sa dihang mibiya na siya sa serbisyo ug gusto na magsul-ob, iyang nakita nga ang amerikana ra ang naa sa sabitan; natakaw ang sombrero."

Usa ka bayeng duha ka pulo anyos nga ginganlan og Tatyana ang mibisita kang Inahan gikan sa Dolinka. Ang mga tawo sa Karaganda nagasaysay niini nga sugilanon—mahitungod sa paagi nga gipadala ni Inahan si Tanya sa Gingharian sa Langit—sa lain-laing paagi. Ang uban nagaingon nga si Tanya adunay nobyo nga usa ka marinero, nga iyang kauban ug plano niyang pakaslan, samtang ang uban nagaingon nga si Inahan, aron ilihis ang hunahuna ni Tatyana gikan sa mga batan-ong lalaki nga iyang nailhan, naghulagway kaniya og usa ka nobyo nga layo niadtong panahona, nga nag-alagad isip kapitan sa usa ka barko, ug kinsa magdala kaniya, ang iyang nobya, sa usa ka biyahe isip abadesa sa iyang barko. Ug gihatagan niya siya og rosaryo. Gihulagway sa iyang inahan ang katahum sa maong hinigugma, nga ang dagway, sumala sa iyang paghulagway, susama sa atong Ginoong Jesu-Kristo mismo.

Sa bisan unsang paagi, sulod sa usa ka tuig, gitakda na ni Inahan ang petsa sa 'kasal' – Agosto 2. Nipalit si Tatay og matahum nga belo para kang Tatyana, apan wala tugoti ni Inahan nga mopalit siya og sapatos o sinina pangkasal, nga miingon: 'Dili pa kini ang panahon.' Unya, sa katapusan sa Hulyo, gisugo siya sa iyang inahan nga moadto dayon ug mopalit og korona nga kandila aron ipares sa belo – "Nagkadool na ang panahon; dili na kini mapalangan" – ug gihatagan siya og tulo ka kandila "para sa seremonya sa kasal." Nalibog si Tatyana: "Ngano man nga gihatagan ko sa akong inahan og tulo ka kandila para sa seremonya sa kasal? Unsa man ang iyang giandam para kanako? Dili ko nagtuo nga giandam ko niya para sa kaminyoon; wala lang ko kahibalo unsa para."

Niadlong Agosto 2, sa dihang nahitabo ang aksidente sa dalan, si Maria, usa ka bag-ohan, nag-andam paingon sa simbahan. "Manya! Manya!" gitawag siya sa Mother Superior, "Ang kalag ni Tanya nag-alsa! Dali sa simbahan ug sultihi sila nga mag-ampo alang sa kalinaw sa kalag sa bag-ong namatay, gipatay nga si Tatyana!"

Ug mao kini ang nahitabo. Naga-biyahe si Tatiana sa usa ka bus nga nilapas sa usa ka tipper nga trak nga adunay trailer nga puno sa uling. Sa paglapas niini, nabulag ang trailer gikan sa trak ug nabangga ang bus. Nakaluwas ang tanan nga pasahero; si Tatiana ra ang namatay.

Gilubong siya nga nagsul-ob og puti nga belo uban ang korona nga hinimo sa kandila, ug ang mga kandila sa kasal ni Tatiana nagdilaab sa tulo ka kilid sa kabaong.

Hegumen Nikolai (Karpov), Shchuchinsk

Una nakong nakaila kang Mother Agnia niadtong 1973. Niadtong panahona, usa ko ka hingpit nga sekular nga tawo, dili gyud relihiyoso, ug miadto ko aron makig-away kaniya (mahitungod kini sa akong personal nga kinabuhi). Ug mao nga pinaagi sa akong mga pakighinabi kang Inahan Agnia, nabag-o ang tanan sa akong kinabuhi ug nakakaplag og kalinaw ang akong kalag. Usa na siya ka tigulang nga babaye nga hapit na mo-siyamnapulo, apan limpyo kaayo ug hayag ang iyang asul nga mga mata. Mahunahunaon sa uban: unsa kaha ang mahibal-an sa usa ka lola nga wala gyud makatambong og eskwelahan ug nagpuyo sa kumbento sukad siya napulo'g upat anyos? Ug unsa kaha iyang masulti bahin sa kinabuhi human sa kumbento? Apan, sa tanan nakong pangutana, iyang gitubag kini sa paagi nga bisan pa ang usa ka edukado dili makatubag sama kaniya.

Niabot ko (kini sa wala pa ko misulod sa kasundalohan); nakig-istorya siya nako, gihatagan ko niya og tsa ug gipadala ko niya sa simbahan: 'Adto ka sa simbahan, pag-ampo.' Unsaon nako pag-ampo? Aw, si Mama kanunay mi dad-on sa simbahan sauna pagkabata pa mi ug maghatag kanamo og Balaang Komunyon, pero sukad ana wala na gyud ko mag-ampo sa simbahan. Nisulod ko sa simbahan, ug gamay ra ang mga tawo didto; ang mga tigulang nga babaye nagtan-aw-tan-aw nako. Murag tanan nagtutok nako – unsaon man nako pag-ampo? Mao nga mitindog ko sa luyo sa usa ka haligi ug nag-ampo sa akong makaya. Pagkahuman sa pag-ampo, miadto ko aron makita ang matushka. Gihatagan niya ko og tsa, gitagaan ko og meryenda, ug gisultihan ko bahin sa iyang kagahapon – unsaon niya pagkinabuhi, unsaon niya pagsulod sa kumbento – ug miingon siya: "Aduna koy kaila nga usa ka maharlika, usa ka buotan kaayo nga lalaki, apan matag-abot niya sa simbahan, mura'g tanan nagtutok kaniya. Motindog siya sa luyo sa haligi ug magpabilin lang didto." Sa una, wala ko kasabot, mao nga nangutana ko, 'Unsa man ang apelyido niining tawoha?' – Nagtuo ko nga basin usa siya ka historikal nga personalidad nga nailhan nako. Apan wala siya motubag ug nagpadayon lang sa iyang istorya. Sa ulahi ra nako nasabtan – ako diay iyang gipasabot.

Gusto sa Mother Superior nga moadto ko sa Almaty ug makigkita kang Obispo Joseph. "Aduna kita," ingon niya, "usa ka katingalahang Obispo." Pinalangga kaayo siya sa Mother Superior, ug gihatagan siya og dakong pagtahod; matag moanha siya sa Karaganda, kanunay siyang mubisita kaniya. Apan nakabati ko og dakong pagsalig ug paghigugma k sa akong inahan, ug moingon ko kaniya: "Igo na kanako nga mailhan ka; dili na gyud nako kinahanglan pa ang uban." Ug hangtod sa dihang nisulod ko sa kasundalohan, wala gyud ko nakigkita sa Obispo.

Nagserbisyo ko sa kasundalohan sulod sa usa ka tuig lang, ug sa diha nga gi-demobilisa ko, nagpasiya ko nga moadto sa Zagorsk aron magpalista sa Seminario. Dali dayon, sa wala pa gani nako makuha ang akong pasaporte, miadto ko sa Karaganda aron mangayo sa akong inahan sa iyang panalangin nga makatun-an. Niadtong panahona, usa ka higala ni Obispo Joseph, si Eustolia Ivanovna Leshcheva, nga gikan sa Almaty, nagpuyo uban kaniya. Ug gikuptan siya sa akong inahan: "Pa-Alma-Ata siya, mao nga uban ka niya aron

makita si His Eminence. Saka na, saka na!" Wala nay lain kapilian, kay gisugo ko man sa akong inahan, mao nga niadto ko.

Gidawat ko pag-ayo ni His Eminence. Nakita nako sa akong atubangan ang usa ka tigulang nga lalaki nga nagsul-ob og yano nga kasukolan ug sweater nga lana. Dili nako ikumpara kining Metropolita sa ubang Metropolita, kay wala pa gyud ko makakita og bisan kinsa kanila kaniadto. Nagkita ang among mga mata ni His Eminence; gusto dayon niya masabtan unsang klase nga tawo ang miabot aron makakita kaniya. Nakadungog na ko ug daghan bahin kaniya, busa mitutok usab ko niining tigulang nga lalaki, nga girespeto kaayo sa akong inahan. Medyo nabalisa siya (nahibaloan nako pagkahuman ang rason – hapit na mobiya kaniya ang tig-atiman sa selda sa Iyang Kahalangdon). Gipangutana ko niya og lain-laing mga pangutana ug giimbitar ko nga magpabilin pa og dugay. Sa dihang paingon na ko sa gawas, nangutana siya, 'Basig mobalik ka aron makita ko pag-usab?' 'Sumala sa kabubut-on sa Ginoo,' tubag nako, 'basig mobalik ko pag-usab unya.'

Mibalik ko sa Chelyabinsk, gikuha nako ang akong pasaporte ug nibiyahe pabalik sa Karaganda, nga adunay tuyo nga diretso na dayon paingon sa Moscow gikan didto. Pag-abot pa lang nako didto (alas-dyes sa buntag), misulod dayon si Valya Veretennikova ug mitan-aw kanako sa katingalahang paagi. Niadto siya sa akong inahan dili pa dugay sa wala pa ko moabot, unya miadto siya sa telepono aron tawagan ang Obispo bahin sa usa ka negosyo, ug nangutana siya: "Asa na ang lalaki nga nagpuyo uban sa akong inahan? – Katingalahan kaayo iyang paglitok – 'Ain-a siya? Ingna siya nga moanha kanako; kinahanglan gyud nako siya.' Ug miingon si Valya: 'Wala siya diri; nilarga na siya paingon sa Ural dugay na kaayo. Bag-o lang ko gikan sa balay sa akong inahan; wala pud siya didto.' – 'Oo, naa siya didto, naa gyud siya didto. Ug ingna ang akong inahan – pasugoa siya kanako.' Ug mao nga misulod siya, ang iyang mga mata nagkatingala – naglingkod ko sa balay sa akong inahan nag-inom og tsa. Ug gisultihan niya ang akong inahan nga si His Grace nagpangayo nga moanha ko. "Aw, ang Banal nga Pag-atiman nag-usab sa mga butang," ingon sa akong inahan, "ug kinahanglan ka moadto sa Almaty." Gitutokan nako ang Zagorsk, ug karon Alma-Ata – usa ka butang, unya lain na usab. "Busa, kon imo kini panalanginan, Inahan, mao na," ingon nako, ug duha ka adlaw pagkahuman naa na ko sa Alma-Ata uban sa Iyang Grasya.

Nasuko kaayo ang Kanyang Grasya; gibyaan siya sa tig-atiman sa iyang selda. Wala namo magkita sulod sa pila ka panahon, apan mura na siya'g huyang nga tigulang. Klaro kaayo nga grabe ang iyang kasubo.

Miingon ang Kanyang Grasya, "Ani ug puyo uban nako." Ug nagpuyo ko uban niya sulod sa walo ka bulan hangtod sa adlaw sa iyang pagpanaw.

Kining mga tawo—si Obispo Joseph ug si Inahan Agnia—adunay ingon ani nga kinaiya: kuhaon lang nila sa ilang kaugalingong mga kamot ang kalag sa usa ka tawo, ug kana na lang; ang maong tawo, buot man o dili, mausab ug mabag-o. Aduna sila'y abilidad nga mohatag og grasya nga puno sa impluwensya sa kalag sa lain nga tawo. Kung ang usa ka tawo gibug-atan sa emosyonal nga kasakit, kung siya nabalisa, nangita og butang sa kinabuhi, ug unya makasugat niya kining mga tawo, dali ra siyang malinaw; dali ra niyang mabati nga nakaplagan na niya ang iyang gipangita. Pareho silang si Inahan Agnia ug Obispo Joseph nga adunay kini nga kalidad, ug klaro kaayo kini makita. Ingon ana pud sa ako. Wala ko kahibalo unsaon pagkinabuhi o asa paingon, unya nakita nako si Inahan Agnia; nakita nako ang iyang mga maayong buhat ug gusto nakong sundon ang iyang ehemplo, nga gayaran siya sa pipila ka paagi, bisan pa nga niadto layo kaayo ko sa Simbahan. Ug si Obispo Joseph – pareho ra usab kaniya; gidala ko niya sa ilawom sa iyang panyo.

Siya usa ka talagsaong personalidad. Nabilin siya og malungtaron nga impresyon sa daghang mga tawo, ug dili lang kanako. Sa dihang namatay siya, adunay nagtawag ug nangutana: 'Tinuod ba gyud nga namatay si Ivan Mikhalych?' (Ang iyang sekular nga ngalan mao si Ivan Mikhailovich). 'Tinuod,' matud nako. – "Ohhh," mao'y tubag, nga puno sa pagmahay sa linya, "maayong tawo siya!" Wala nila giingon nga siya kulturado kaayo o bisan unsa pa, ug ang pulong wala nako nabati nga labi ka literario; ang nitawag tingali dili usa ka parokyano – basin nagkita ra sila sa kinabuhi – apan uban sa ingon ana ka dako nga pagmahay: "Maayong tawo siya."

Si Obispo Joseph ug si Inahan Agnia duha ka tawo nga naghatag og dakong pagrespeto sa usag usa. Dili gani nako masulti kinsa ang mas nagrespeto sa kinsa – kung si Obispo Joseph ba ang nagrespeto kang Inahan Agnia, o si Inahan Agnia ba ang nagrespeto kang Obispo Joseph. Sa usa ka higayon, nagplano ko nga mobiya sa puloy-anan sa Obispo sulod sa pipila ka adlaw aron bisitahan ang akong inahan sa Karaganda. Niadtong panahona, naghigot siya kanako bahin sa kinabuhi sa monghe: "Ako," ingon niya, "ang maggupit sa imong buhok ug maghatag kanimo og sertipiko, apan ipahibalo lang kini pagkahuman sa akong kamatayon." Wala ko midawat, kay nagtuo ko nga ang kinabuhi sa monghe dili para kanako, nga sobra kini

sa akong abilidad. Apan tingali nagtuo siya nga dili lang ko gustong dawaton ang paggupit sa buhok gikan kaniya, ug miingon siya: 'Sige, kung dili nimo gusto kini gikan kanako, pasagdi si Inahan Agnia nga magtonsura kanimo. Adtoa siya, buhaton niya kini, ug ako kini pirmahan sa akong kaugalingong kamot.' Wala usab ko midawat niini. Bisan karon, wala gihapon ko kahibalo kung ang mga madre adunay katungod nga magtonsura sa mga lalaki isip monghe, mao kana ang panalangin nga akong nadawat.

Gipahibalo ni Inahan Agnia kang His Grace nga siya ihalad sa patriarkado. Gisulti niya kini sa alegorikal nga paagi, apan dayon miingon si His Grace kaniya: "Inahan, hilom ka, kay ekskommunikahon tika sa Simbahan." Ug si His Grace sa tinuod gisugyot pagkahuman isip kandidato sa trono sa patriyarka, apan iyang gisalikway kini.

Nakita daan ni Inahan Agnia ang daghang mga butang sa akong kinabuhi ug sa iyang kaugalingon. Kanunay nga mibisita ang akong inahan kang Inahan Agnia bisan pa sa wala pa nako siya masugat, ug gihatagan ko ni Inahan Agnia og usa ka ikon sa Manluluwas, kay nakita daan niya nga molabay ang akong kawalay pagtuo ug nga maordinahan pa gani ko nga pari.

Usahay, kalit lang mopakita ang panabot sa Inahan. Nahinumdom ko nga sa usa ka higayon, miabot ang usa ka pobre kaayo ug grabe ka masakiton nga babaye aron makigkita namo. Miingon ang Inahan: "Nikolai Mikhalych (bata pa ko niadto, 22 anyos pa lang, apan gitawag niya ko sa akong unang ngalan ug patronymic), Nikolai Mikhalych, naa'y mga itlog didto; ihatag kaniya ang mga itlog." – "Pila, Inahan?" – "Aw, ihap pila sila, ihap gyud nimo." Gihap nako – kinse. "Ani na, ihatag na nimo niya." – "Unsa man para nato?" pangutana nako. – "Magdala ra sila ug para nato, ayaw kabalaka." Paglabay ug duha ka oras, nisulod ang lain nga babaye ug gidala ang mga itlog: "Nanay, ani-a ang mga itlog." "Nikolai Mikhalych," ingon sa akong inahan, "kuhaa sila, ihap kon pila, ihap." Gihap nako sila – kinse. Mao ra gyud na. Murag usa ra kini ka yano nga hitabo, apan sa diha nga masabtan na nimo... O sa lain nga higayon: hapit na ko mopauli sa Chelyabinsk ug miingon ko, 'Nanay, kinahanglan ko moadto ug tawag sa telepono aron ipahibalo ang akong pamilya.' 'Sige,' ingon niya, 'moadto ka ug motawag gikan sa estasyon.' "Adto sa serbisyo, ayaw kabalaka, pwede ka man tawag gikan sa estasyon." Nag-ampo ko, migawas ko sa serbisyo, naghunahuna: "Kanaunsa man ko makatawag gikan sa estasyon? Wala pa gani koy tiket. Munta ko ug tawag karon." Niadto ko sa payphone – sirado kini. Nisakay ko sa bus, niadto ko sa lain nga payphone, nagtawag ko ug nagtawag – walay signal. Nahinumdom ko sa gisulti sa akong inahan; abi nako, wala'y pulos ni, moadto ko aron makita ang akong inahan. Pag-abot nako, nangurog kaayo ko sa katugnaw nga wala ko'y gisulti kaniya; nag-inom ko og usa ka tasa nga tsa ug nagsugod na ko og andam nga molakaw. Naabot ko sa estasyon nga ulahi na, napulo'g lima ka minutos na lang sa pagbiya sa tren. Naglakaw ko sa estasyon sa dihang nakit-an nako ang telephone booth: abli ang pultahan, apan walay tawo didto. Midali ko pagsulod, gitawag nako ang numero, miingon ko og duha o tulo ka pulong, misakay ko sa tren ug pauli na. Gikuha gyud nako ang duha o tulo ka minuto aron makatawag.

Si Inahan Agnia ug si Vladyka Joseph duha ka tawo nga nakausab sa akong kinabuhi. Dili lang sa akoo; giusab usab nila ang kinabuhi sa daghang tawo pinaagi sa ilang grasya, pagpaubos, pagkamapailubon ug mga pag-ampo. Sama sa giingon sa Banal nga Seraphim: 'Pag-angkon og malinawon nga espiritu, ug liboan sa imong palibot ang maluwas.' Ug kini mao ang mga tawo nga sa tinuod, liboan ang maluwas tungod kanila.

Namatay si Inahan Agnia niadtong Marso 17, 1976, pagkahuman siya gitonsura nga usa ka schemanun. Sa dihang siya nagkasakit sa usa ka terminal nga sakit, wala siya mokaon sulod sa kwarenta ka adlaw ug, sa pagtan-aw sa iyang hapit na kamatayon, nagtaga siya nga duha ka kabaong ang magamit.

Niadtong Marso 17, pagkahuman niyang madawat ang Balaang Misteryo, malinawon nga gisumiter ni Inahan Agnia ang iyang kalag sa Ginoo. Miabot ang mga igsoon nga babaye aron siya hugasan ug pasuotan. Kauban nila miabot ang katapusan sa upat ka madre nga mibyahe paingon kang Padre Sevastian sa Karaganda atol sa iyang mga katuigan sa pagkabilanggo: si Inahan Fevronia (nga nailhan sa kinabuhi sa monastiko isip si Thekla). Samtang giandam si Inahan Agnia alang sa lubong, kalit usab nga namatay si Inahan Fevronia. Gidala siya ni Inahan Agnia gikan sa kini nga walog sa mga luha paingon sa langitnong palasyo sa walay katapusang kalipay – mao kana ang paghubad sa mga igsoon. Gipanglubong sila nga magkuyog sa Sementeryo sa Mikhailovsky.

Schemanun Anastasia

(Girekord ni Sister Julia gikan sa mga pulong ni Sister Anastasia.)

Si Anastasia Ivanovna Shevelenko natawo niadtong 1888 sa rehiyon sa Vitebsk sa pamilya sa usa ka mananahi og sapatos. Lisod kaayo ang iyang pagkabata. Ang iyang amahan mag-inom, mansasulti og bastos,

ug namatay siya sa usa ka panagsangka. Gihinumduman mismo ni Anastasia nga dili lang siya nanghilak para sa iyang amahan, gani gisulayan pa niya pagpangumbinsi ang iyang inahan nga ayaw paghilak: 'Karon dili na magpanumpa si Tatay.' Ang iyang inahan nabilin nga adunay walo ka anak, nga tanan batan-on pa kaayo. Nakahinumdum siya sa iyang inahan nga puno sa paghigugma. Ang iyang inahan kanunay kalmado ug relihiyosa kaayo. Gipadala siya sa iyang inahan sa eskwelahan, apan wala siya'y tinguha nga magtuon. 'Gitawag ko nila aron mobasa sa unang higayon,' hinumdomi sa iyang inahan, 'ug gihatagan ko og usa ka balak nga nahibal-an nako sa kasingkasing: "Nagkalit-kalit ang hamog sa yuta sa bakuran..." Gibasa nako kini gikan sa libro nga maayo kaayo, ug gilipat dayon ko nila sa Ikaduhang Tuig. Apan sa sunod nga gitawag ko, gihatagan ko og usa ka dili pamilyar. Wala nako kini mabasa, ug gibalik ko sa unang grado pag-usab. Apan wala ko gusto magtuon ug mihunong ko sa pag-eskwela."

Gihinumdom sa akong inahan ang iyang pagkabata: "Sa karaang panahon, ang matag pamilya adunay kaugalingong tigulang: bisan unsa ang isulti sa inahan mao ang balaod. – Ma, unsa na nga kahayag didto? – Espesyal nga mga tawo ang nag-ampo. – Makita ba nako sila? – Dili, sila ang pinili sa Ginoo. Kalit lang, nidagan si Petya. 'Ma, nagdagan si bogo nga gamay nga Petya.' 'Dili siya bogo.' 'Pero " "—mao na ang pagtawag sa mga bata kaniya, ug nagbato sila kaniya.' 'Sila ang mga bogo,' ingon sa akong inahan, 'pero si gamay nga Petya usa ka balaan nga bogo alang kang Kristo.' Ug miingon ko sa akong kasingkasing: 'Tingali mahimo usab kong buang alang kang Kristo?' Ug, salamat sa Diyos, gipuyo nako ang akong kinabuhi isip usa ka buang. (Sa ingon ani nga mga panahon, kuhaon sa Ginoo ang bahin sa pangatarungan sa usa ka tawo.)"

Sa dihang napulo na ka tuig si Anastasia, gidala siya sa iyang tiya—ang igsoon sa iyang amahan—aron motabang sa negosyo sa pamilya, ug sa dihang katorse anyos na siya, gihatagan siya sa iyang igsoon og trabaho sa paghugas sa pinggan sa usa ka pabrika sa bino. Nagtrabaho siya didto sulod sa tulo ka tuig. Unya nilayas si Anastasia sa balay, apan nakit-an siya ug gibalik. Sukad niadto, nagsugod na og hunahuna ang mga tawo nga buang siya. Dali ra siya mibalik aron mangkuha og tubig, gibyaan niya ang mga balde sa bubon, ug nilarga na gayud aron maglibot-libot. Ang batan-ong babaye, napulo'g walo anyos, misugod sa paglibot-libot, nga walay masulod nga ulo.

"Kada gabii," hinumdomi sa iyang inahan, "kinahanglan siyang mangita og lugar nga matulogan, ug sa buntag molarga na usab siya. Lisod kaayo, labi na sa usa ka higayon—nahinumdom ko nga tugnaw, hugaw, ug kusog kaayo ang ulan, ug nangyelo ko hangtod sa bukog. Bisan asa ko moadto, gisalikway ko. Dili na nako madala ang gibug-aton sa akong kasingkasing. Nakakita ko ug gamay nga payag sa uma; gisulod nako ang akong ulo sa sulod, samtang ang nahibilin nakong lawas nagpabilin sa gawas. Mao kana ang akong pag-agi sa gabii. Sa sunod buntag, miadto ko sa simbahan. Pag-abot pa lang nako sa veranda sa simbahan, nadungog nako ang pari nga nagbasa: 'O labing tam-is ug buotan nga Jesus...' Nihulog ko sa yuta, ug nagdagayday ang mga luha gikan sa akong mga mata. 'Ginoo, nakalimot gyud ko Kanimo!' Diha-diha dayon, miduol ang usa ka diakono ug giimbatar ko niya sa iyang balay. Ug unya, tanan nagsugod og tawag kanako. Mao kini ang paagi sa Ginoo sa pagsulay kanato ug, pinaagi sa atong mga kasubo, nagtudlo kanato nga dili magbutang sa atong paglaum 'sa mga prinsipe, sa mga anak sa tawo', kondili maglaum lamang kaniya.

Dayon mibyahe ko paingon sa lungsod sa Shuya sa Rehiyon sa Ivanovo aron magpuyo uban sa akong tiya. Gihikay niya nga magtrabaho ko isip katabang sa balay para sa tag-iya sa pabrika. Sayon ra ang trabaho, apan duha ka semana ra ko nagpabilin didto sa wala pa ko mibiya tungod sa panlupig sa akong amo. Pagkahuman, nakapangita ang akong tiya og posisyon para kanako uban sa usa ka gentleman nga espirituwal nga anak ni Elder Ambrose.

Nagtrabaho ko didto isip tagpanlimpyo sa balay sulod sa unom ka tuig. Daghan kaayo ang trabaho, apan nakaya ra nako. Gusto kaayo ko mag-ampo, apan wala gyud ko'y oras. Ug ang tag-iya sa balay matulog hangtod sa udto. "Unsaon man na," huna-huna nako, "wala ba siyay pagtagad sa iyang oras?" Apan maghilak ko ug mudagan sa simbahan, maghatag ko ug gamay nga kuwarta sa mga pulubi sa hagdanan sa simbahan, aron igo para sa tanan. Mao kana akong paagi sa pagbaylo niini – nagkuha ko ug mga tawo aron mag-ampo alang kanako. Ug unya miabot kanako ang ingon ka lawom nga kasubo, ingon ka dakong pagkawalay paglaum ang misakop kanako, nga daw imposible na ang kinabuhi mismo. 'Sigurado,' huna-huna ko, 'dili man siguro nako igahin ang tibuok nakong kinabuhi ingon ani?' Apan ang maloloy-on nga Ginoo duol kaayo sa mga nagasubo. Usa ka madre nga ginganlan og Rufina ang nagtambag kanako nga moadto sa Optina Pustyn aron makita ang mga tigulang. Mao nga miadto ko. Gituksuhan ko sa kaaway sa mga hunahuna nga mobalik, ug hapit na gyud ko mapakyas pag-abot didto. Ug sa diha-diha nga nakaabot ko sa Suba sa Zhizdra ug nakatindog ang akong tiil sa bangka, dali ra nako nabati nga mas gaan. Gipaabut ni Padre Anatoly nga magpuyo ko sa

akong daang lugar ug misulat siya sa tag-iya sa yuta, nga hangyoon siya nga dawaton ko uban sa gugma. Midawat ko ang tag-iya, ug nagpuyo ko uban kanila sulod pa sa duha ka tuig. Unya miadto ko sa Konbento sa Polotsk, diin gisaaran nako ang akong mga panata sa pagka-monastiko. Usa ka adlaw, nakig-away ko sa usa ka madre didto. Ug kini nga madre nagbitbit og takuri nga nagbukal ang tubig. Mibangon ko kalit, gikuha nako ang takuri gikan kaniya ug gilabay kini. Natingala ang tanan sa akong gibuhay. Apan pagkahuman sa mubo nga panahon, mihilab-ay kini nga madre sa akong mga tiil ug miangkon nga gusto unta niya ko pasunugon.

Nipuyo ko sa kombento sulod sa duha ka tuig ug unya mibiyahe ko. Sa Optina Pustyn, gipanalanginan ko ni Elder Anatoly nga mabuhi isip usa ka balaan nga buang. Gihatagan ko niya og duha ka kauban sa pagbiyahe ug gisugo ko nga moadto sa Tikhonova Pustyn. Wala pa kami kaayo nakalayo sa dihang naigo ko sa grabeng dysentery. Dili ko makalakaw, busa naghigda ko sa lasang, ug didto nakita nako ang akong amahan nga miabot nga wala'y kalo, ug miingon siya: 'Ayaw pagpabilin dinhi, apan adtoa ang pinakaduol nga baryo.' Ug mao nga mibiyahe kami. Pag-abot pa namo sa unang payag, mipungko dayon ko sa ganghaan; mipiyong ang akong mga mata, ug nawala ang akong malay. Ug kalit lang, naigo ko sa usa ka dili makita nga pwersa; imbis nga mga kamot, mitungha ang kusgan nga mga pako ug mibuklad sa matag kilid. Nibuka ang akong espirituhanong mga mata, ug nakita nako nga daghang mga demonyo ang naglabay-labay sa akong kiliran, andam nga putlon-putlon ko. Apan nakadawat ko sa Balaang Komunyong ug nagbuhay ko og tanda sa krus sa akong lawas samtang ang akong mga pako nakatapad sa ibabaw nako, busa wala ko nila mahikap. Ang katapusan, ang pangulo kanila, nagkuha og baraha ug gisulayan ko og hampak sa nawong gamit kini, apan nispilit lang kini sa akong nawong. Ug nahinumdom ko nga nakaduwa ko og baraha ug wala ko maghinulsol niini.

Nipuyo kami didto sa gabii. Sa buntag, mibiya ang akong mga kauban paingon sa Tikhonov Hermitage, apan dili ko makabangon. Paglabay sa pipila ka gutlo, nibangon ko kay gusto ko mosunod, apan natumba ko pag-usab sa kamalig, nawong paubos sa tae sa baka. Ug, daw, dugay na kaayo ko nga naghigda didto nga nangatangay na ang tanan nga naa nako. Niadtong takna nakakita ko og panan-awon: usa ka babaye nga nagsul-ob og itom nga bado – ang Inahan sa Dios – ug sa ilawom sa sabnita usa ka monghe, si Hierodeacon Paul (ug didto nakita nako siya pag-usab, bisan pa man dili na siya kabahin ning kalibutan). Unya gihugas nila ko, gipakaon, ug mibiyahe ko paingon sa baryo diin nagpuyo si Brother George Chekryakovsky. Ningngit na. 'Asa kaha ko matulog karong gabii?' pangutana nako sa akong kaugalingon. Miadto ko sa simbahan, gisulayan nako ang pultahan – walay yawi. Nalipay kaayo ko, nisulod ko ug nagsugod sa pag-andam sa akong kaugalingon para sa gabii. Gikuha nako ang akong sinina sa gawas ug nabilin ko nga nagsul-ob ug puti nga sinina nga taas ang manggas. Wala gani nako nabantayi kung giunsa paglabay ang gabii. Sa buntag, miabot ang tig-atiman, nakita ko nga nagsul-ob og puti tanan ug nahadlok – abi niya baka hantak ko. Midagan siya ug mibalik uban ang igsuon ni Padre Georgy Chekryakovsky ug ang iyang batan-ong asawa. Gikuptan ko nila ug gidala sa istasyon sa pulis. Sa dalan, gipangayo nila ang akong pasaporte. Ug gisultihan nako sila nga wala koy pasaporte, apan naa koy usa ka piraso nga papel. (Sa dihang mobiya na ko sa Konbento sa Polotsk, usa sa mga bendisyonadong madre miingon nga kuhaon nako ang usa ka piraso nga papel gikan sa konbento.) Ug sa dihang nabasa nila ang papel, miingon ang batan-ong asawa: "Oh, imo kining pobre!" (Ang akong inahan pirmi maghilak sa maong mga pulong.) Gidala ko nila sa ilang balay ug giserbisyoan ko nila og borscht nga adunay karne. Sa pagkakita sa ilang pagkabuotan, gikaon nako ang tanan nga borscht. Unya gidala ko nila kang Padre Georgy Chekryakovsky, nga akong gisaligan sa pagkasulti kung unsa kalisod ang akong pagpanlakaw-lakaw. Miingon siya: 'Mao na nga wala kay atop sa imong ulo. Kung gusto nimo, pabilin ka namo.' Pero dili gyud! Nibati dayon ko'g mas maayo, mitindog ko ug mibalik na usab sa pagpanlakaw-lakaw. Naglakaw ko ug naglakaw, ug nawala ko sa lasang. Bugnaw kaayo; naay niyebe sa yuta, ug tungod kay nipsis ra akong sinina, nagsugod ko'g katugnaw. Gusto ko untang mohigda, hapit na gyud ko. Nakakita ko ug duha ka lalaki, midagan ko nila, ug naabot ko sa dalan. Nisulod ko dayon sa unang gamay nga payag nga akong naagian, diin gipainit ko ug gipakaon sa usa ka mananahi sa sapatos."

Nagpuyo siya sa Optina sa panahon nga si Padre Sebastian usa ka bag-uhan ilawom ni Elder Nektarios. Didto, kanunay siyang molakaw-lakaw nga nagsul-ob ug gisi-gisi nga pula nga palda. Mahitabo nga ipadayag sa Ginoo ang usa ka dautang hiyas sa usa ka tawo, ug dayon iyang isaway kini sa atubangan sa tanan, nga usahay siya mapungpongong tungod niini. [Labi na, ang mosunod nga mga kamatuoran mahitungod kang Inahan nahibal-an gikan sa mga salaysay sa mga tawo sa Karaganda: sa usa ka higayon, atol sa Tibuok-Gabii nga Pagbantay, misaka siya paingon sa usa ka monghe nga nagbasa sa paremia, gipakita niya ang iyang

dughan, gikuptan niya kini sa bukton ug naglakaw sila nga ingon ana hangtod sa ambo. Usab, atol sa prusisyon sa Kapistahan sa Pagbag-o sa dagway, misaka siya sa kahoy ug misugod og labay og mansanas ngadto sa mga klero, nga nagpasidaan sa hapit na pagsira sa monasteryo.]. Apan si Padre Sebastian wala gayud gyud hunahuna sa Ina Superior; iyang gipaten-aw lang ang tiil niini sa yuta kon mosulod kini sa selda sa tigulang.

"Nahinumdom ka ba, Nastya," miingon si Amahan usa ka adlaw, "sa dihang gisukod tika sa Optina kaniadto, sa dihang nagtago ka ilawom sa higdaanan sa tigulang? Nahulog ka nga naglibot-libot ang mga tiil paingon sa ubos sa hagdanan. Ug miingon kanako si Amahan Nektarios: 'Sige, Stefan, sukoda siya, ang dili masunuron. Tan-awa,' ingon niya, 'nagtago siya! 'Ako na lang ang bahala kaniya! Ikaw ra gihapon ang magpaka-bogo; wala kay lain dalan.' Niadto, nanghilom ang Amahan, unya miingon: 'Grabe kaayo akong pagkasubo para nimo niadto! Apan—pagmasunuron.' Ug ang Inahan dili gusto magpaka-bogo; siya mihilak. (Gwapa siya: pula-pula ang pisngi, taas ang mga sinulid sa buhok.) Ug si Padre Nektarios miingon: 'Kung dili ka mosunod sa Diyos, nagtuo ka ba nga mas sayon pa sa impyerno?'

Usa ka adlaw misulod siya sa lasang, mipitas og pipila ka mga berry, mipungko, gikaon kini, ug nangagah kaayo siya. Kalit lang, nakakita ko og bukal nga misabwag gikan sa yuta; lami kaayo ug kristal ang kalimpyo sa tubig. Gipun-an nako og tubig ang akong pitsil ug nag-inom ko hangtod busog. Unya naglakaw ko sa lasang, nag-awit og kanta sa kusog nakong tingog. Niadtong panahona ko nagsugod og kanta. Nabati nako nga kauwaw na usab, mibalik ko sa maong dapit, apan nawala na ang bukal.

Sa usa ka higayon, sa Optina, nagdagan ko nga walay sapin sa ibabaw sa yelo. Miabot kanako ang usa ka higala ug gihangyo ko nga mosul-ob ko og sapatos, apan nagpadayon gihapon ko sa pagdagan. Unya miadto ko sa simbahan aron mohakom tulo ka beses sa atubangan sa matag ikon. Ug ang akong mga bitiis nangatarong sama sa kahoy ug dili na mabaliko. Nakabantay niini ang usa ka tigulang. Miadto siya kanako ug nangutana: 'Ngano man nga dili na mokyurong ang imong mga bitiis?' Miingon ko nga tungod sa pagyuko, apan mitubag siya: 'Dili, nabug-atan sila sa katugnaw, ug masakitan sila.' Nabug-atan ko sa kasubo, nahadlok nga mawala ang akong mga bitiis, ug sa usa ka gutlo nahimo kong pangit gikan sa pagka-maanyag – mao kana ang epekto sa kasubo sa usa ka tawo.

Duha ka pulo ug unom ka tuig ang akong edad. Sa tingdagdag, nawala ko sa lasang duol sa Optina. Nagsugod ang niyebe, ug hubag ko. Sa dugay nga panahon nangita ko og agianan paingon sa gawas, ug sa gabii, nakaabot ko sa usa ka hermitage ug mipungko sa usa ka kalan nga puthaw. Nakita ko sa mga monghe ug giimbitar ko nila sa payag. Wala ko miadto sa mga monghe, kundili sa monasteryo. Mituktok ko, ug nangutana sila, 'Kinsa na?' Wala ko mitubag kinsa ko, unya miadto ko sa gilingan sa kahoy. Didto, bakante ang payag sa tagbantay, apan walay kainit. Misaka ko sa kalan, apan wala koy ikatabon sa akong kaugalingon. Nagpabilin ko didto hangtod sa buntag, sa dihang nakit-an ko sa pipila ka kaila ug gidala ko nila sa ilang balay. Didto gipainit nila ang akong mga tiil, nga mura'g kahoy ang pagbati, labi na ang akong mga bukong-bukong. Apan okay ra; wala kini kasakit. Nasakitan ra kini sa Karaganda niadtong 1964.

Sa panahon sa grabeng pagpanlutos sa mga Kristohanon, nagpuyo ko sa Kaluga uban sa usa ka madre. Grabe kaayo ko'g sakit; nagtuo sila nga dili ko mabuhi. Usa ka buntag, miadto ang akong tag-iya sa simbahan, ug nakit-an nako ang akong kaugalingon nga mura'g nag-awhag sa lagda atubangan sa ikon sa Inahan sa Dios, ug ang Inahan sa Dios sa santuwaryo mihulag. Unya mitan-aw ko, ug anaa Siya nagbarog tupad sa lamisa nga nagsul-ob og puti nga apostolikong bado, nagtutok kanako, samtang walay sulod ang kahon sa ikon. Miingon ko kaniya: 'Inahan sa Dios, unsa man diay ni nga nahitabo?' (Ang akong gipasabot mao ang pagpanlupig sa mga Kristohanon.) Ug miingon Siya: 'Uminom ka og tubig sa Epipanya uban sa prosphora.' Ug mibalik Siya sa sulod sa kahon sa ikon."

Sukad niadto, si Inahan Anastasia kanunay nga magtipig og daghang tubig para sa Epipanya. Sa Karaganda, iyang gipabugnaw ang tubig hangtod mamahimong yelo nga pabilog ug iyang gihatag sa tanan ang tubig sa Epipanya uban sa prosphora aron imnon sa tibuok tuig.

Sa mga katuigan sa pagpanlupig, si Inahan Anastasia naa sa mga kampo.

Pagkahuman sa iyang pagpagawas, gidala siya sa Kokchetav aron magpuyo didto. "Niadto ko gikan sa balay ngadto sa balay. Miabot ko sa usa ka balay, ug miingon sila, 'Wala mi'y pan.' Apan gipakaon ko nila og patatas ug kvass. Miadto ko sa lain nga balay, diin sa diha-diha dayon gikuptan ko nila ug gusto ko dad-on sa pulis – nawala ang pipila sa ilang lino. Apan ang mga silingan mipanalipod kanako ug gipasagdan ko nila. Nagpadayon ko. Sa ikatulong balay, gihuptan ko nila pag-usab – nawala ang usa ka sako sa trigo, ug giakusahan ko nila pag-usab. Daotan unta ang mahitabo nako, apan usa ka tigulang ang mibakod para nako, busa gipasagdan ko nila. Sa katapusan, pagkahuman sa akong panahon sa prisohan, mura gyud ko'g tulisan.

Busa, gabii na ug naa ko sa gawas sa kadalanan – asa kaha ko matulog? Miadto ko sa lugar sa mga madre, apan wala ko kaisog motuktok, mao nga naghigda nalang ko sa ilang patyo. Nagsugod ang niebe ug natabonan ko sa бага nga sapaw niini, apan init ko."

Sa Karaganda, nagpuyo siya sa usa ka gatehouse; ganahan kaayo siya mopaon sa tanan, apan gamay ra kaayo iyang gikaon para sa iyang kaugalingon. Bisan unsa ang ihatag kaniya, dawata niya kini uban sa kalipay, mura'g kinahanglan gyud niya kini. Apan ihatag niya dayon tanan sa uban. Sa sinugdan, natulog siya sa banyo, diin gitipigan ang iyang gagmay'ng gamit. Unya, sa usa ka tugnaw nga kanto, nagtipon siya og daghang tumpok-tumpok aron dili ka makahigda og dugay niini. Matulog siya sa gabii apan magtrabaho tibuok gabii – maglimpyo sa ilawom sa mga bunk bed ug magtugma og kvass. Maayo kaayo siya maghimo og kvass ug ihatag kini sa tanan aron imnon. Usahay mosuko siya pag-ayo ug, sa pipila ka rason, mapaluha niya ang pipila sa mga igsoon. Sa iyang sinina – magsul-ob siya og galosh sa usa ka tiil ug valenok sa pikas. Kasagaran sa tingtugnaw magsul-ob siya og galoshes ug botas, ug sa ting-init magsul-ob siya og valenoks. Kanunay hugaw ang iyang sinina; kung magsul-ob siya ug limpyo, dili kini magpabilin nga limpyo ug dugay. Sa iyang ulo, nagsul-ob siya ug headscarf o basahan, nga halos kanunay gubot. Kung mosulay ka nga limpyohan siya, iyang palagson ka, nga nagasinggit, 'Palayo diha!' Sa wala pa siya mopadayon sa Komunyón, magsul-ob siya ug limpyo nga sinina ug magpaka-neat gamay.

Ang akong inahan adunay gasa sa clairvoyance. Sa usa ka higayon, usa ka dakong kabug-aton ang mibati nako, ug ang akong hunahuna napuno kaayo sa daghang mga panghunahuna nga dili na ko makapangamuyo. Kalit lang, usa ka kusog nga tapik sa akong abaga ang gihimo sa usa ka tawo sa akong likod: 'Nakaplagan na ba ka? Gipaabot tika tibuok gabii!' ingon ni Inahan Anastasia sa kusog nga tingog. Ug sa diha-diha dayon, nakahupay ko. Pinaagi sa matinahum nga paghikap sa iyang kamot, iyang gipahawa ang dautang espiritu. Mitubag siya sa akong mga hunahuna sa kapin sa usa ka higayon. Lisod kaayo kini para nako. 'Ug si Inahan wala gani nagtan-aw,' huna-huna nako. Niadtong mismong higayon, miabot siya ug nagtutok diretso sa akong mga mata nga walay gisulti. Miingon ko, 'Palihug ampoa ko; bug-at kaayo akong kasingkasing.' – 'Naga-inusara si Papa sa iyang kwarto; padulong dayon kang niya.' Pag-abot nako, nangisi si Papa ug nangutana, 'Unsa man ang nahitabo?' – 'Bug-at kaayo akong kasingkasing,' tubag nako. Gipahapuhap niya ang iyang kamot sa akong dughan ug miingon, "Ang Daotan, anak ko, wala maghatag kanimo og kalinaw. Molabay ra kini." Ug tinuod gayud, milabay ra gyud tanan.

1970. Domingo de Ramos

Sa panahon sa Misa, usa ka tigulang nga babaye ang nagsugod og pagkasakit, apan dili siya makagawas paingon sa kadalanan tungod sa kadaghan sa tawo. Nalingkod si Inahan sa balkon sa koro sa wala nga bahin ug gihangyo kami nga tabangan ang tigulang nga babaye nga makaadto sa balkon sa koro. Dayon niya siya gipahimutang sa lingkoranan tupad niya ug gipahimutang ang ulo sa babaye sa iyang abaga. Wala pa gani molabay ug napulo ka minutos, mitindog ang tigulang nga babaye ug nagpasalamat kang Inahan – hingpit na siyang naayo. Apan si Inahan nagkasakit. Kanunay niyang gikuha ang mga sakit sa uban para sa iyang kaugalingon. Lisod kaayo kini para kaniya, ug miangkon gani siya kaniadto: "Naluoy ko sa usa ka tawo nga grabe kaayo ang sakit, busa karon kinahanglan nakong mag-antos."

Niadtong Agosto 1970, gihimo ang plano nga bungkagon ang gatehouse sa simbahan, nga wala gihatagan og panalangin ni Tatay nga bungkagon samtang buhi pa siya. Gipaabot nga moabot ang mga trabahante pagkasunod adlaw aron sugdan ang pagbungkag. Nasubo kami tanan nga gilapas ang panalangin ni Tatay. Grabe kaayo ang sakit ni Inahan Anastasia sa miaging adlaw ug nangayo siya nga isirado siya, ug walay bisan kinsa nga pasudlon. Busa nagpabilin siya didto tibuok gabii hangtod alas tres sa hapon. Sa alas tres, kalit siyang mibangon, midagan paingon sa gawas sa kwarto ug miingon: "Maayo na ang tanan karon; mas maayo na akong gibati." Pagkahuman niini, misulod ang kapitan sa baryo uban sa usa ka opisyal, ug gipugngan sa opisyal ang pagbungkag sa gatehouse ug ang pagsugod sa bisan unsang konstruksyon. Siyempre, kini tungod sa mga pag-ampo ni Inahan Anastasia.

Koinsidensya ba o milagro

Niadtong Hulyo, sa panahon sa pista sa pagbalhin sa mga relikyo ni San Sergius sa Radonezh, gisultihan kami ni Mama: 'Ugma, adto kamo sa eremitahan sa santo sa baryo sa Dolinka, diin nag-alagad si Papa sa iyang silot.' Wala namo gidawat kini nga panalangin nga malipayon kaayo, kay nagbuhat kami og bug-at nga trabaho – pagpintal sa simbahan – ug gikapoy na kaayo kami. Nagsugod kami og mga pasangil:

"Kapoy na mi; gusto namo magpahulay." Apan miingon si Inahan: "Didto mo magpahulay. Ug mas malimpyo ang inyong hunahuna didto kaysa sa balay."

Sa buntag sa pista ni San Sergius, nabalod ang langit ug hinay-hinay ang ulan. Apan sa pagsugod sa pag-ampo, kusog na gyud ang ulan. Nalipay kami tanan: 'Karon dili na kami kinahanglan moadto; makapahuway na kami.' Human sa serbisyo, miadto kami kang Inahan, naglaum nga karon dili na niya kami panalanginan aron moadto sa biyahe. Apan sa pag-abli pa lang namo sa pultahan, miingon dayon siya: "Mao na, molarga na ba mo?" Nagduha-duha kami, nagtanaoay og tan-aw ug miingon: "Sumala sa inyong panalangin." – "Larga kamo karon dayon, walay paglangan. Arawon kamo sa Ginoo!" Bisan pa sa among pagduha-duha, nag-andam kami ug nilarga. Apan sa wala pa mi molarga, mihunong kami aron mangayo og panalangin sa lubnganan ni Padre Sebastian.

Pag-abot namo sa Dolinka, midiretso kami sa among destinasyon, ang pakpak sa prisohan diin gipahigayon ni Tatay ang iyang katapusang mga tuig sa pagkabilanggo. Naga-lakaw kami og layo paingon sa lasang, unya misulod sa lasang, samtang ang ulan nagpadayon lang sa pag-ulan. Naglakaw kami, namangha sa katahum sa kinaiyahan, nagdayeg sa kahanas ug pagkapantay sa pagtanum sa mga dalan sa kahoy— —sa mga priso, lakip na ang among Amahan. Unya mipahiluna kami sa ilawom sa usa ka kahoy, nikaon og masustansyang pagkaon, nagpahulay, ug nagpadayon sa among paglakaw. Nakalimot gyud kami sa ulan, nga nagpadayon sa pag-ulan nga walay hunong. Nindot kaayo among pagbati; napuno sa kainit ug kalipay ang among mga kasingkasing. Naglakaw kami samtang naghinumdom kang Tatay. Naay mga lat-ang ug lapok sa among mga tiil, apan sayon ra ang paglakaw; mura'g dili gani kami naglakaw, kundili naglupad. Sa alas singko sa hapon, nakaabot kami sa ward diin naa si Tatay. Mihunong dayon ang ulan, mitangtang ang adlaw, ug ang lugar, nga napalibotan sa lasang nga gitamnan sa mga priso, nindot kaayo tan-awon. Apan sa among pagbalik, nibuhos pag-usab ang ulan. Apan bisan pa niana, human namo pag-agi sa tibuok adlaw sa ulan, uga kaayo mi. Kontento kaayo mi, malipayon, nga may pagaan sa among kasingkasing ug klaro ang hunahuna. Sa ulahing bahin sa gabii miabot mi sa balay, gisultihan namo si Inahan sa tanan, ug miingon siya: 'Si Tatay mismo ang naglakaw uban ninyo ug nagpanalipod kaninyo gikan sa ulan.' Nagpasalamat kaayo kami tanan kang Inahan alang sa ingon ana ka makapahulay nga adlaw.

Sa usa ka adlaw sa ting-init, ang mga igsoon nga babaye nga nagpuyo uban ni Papa sa Nizhnyaya Street nag-andam na nga mogawas sa uma aron maghukay og patatas. Nangutana si Inahan Anastasia kung pwede ba siya mosunod usab kanila. Nagkuha siya og usa ka dako nga sako ug gibutangan kini og galoshes, scarves, sweaters, medyas, ug uban pang mga butang. Gipuno gyud niya ang sako. Nangatawa ang mga igsoon: "Unsa man imong gibuhay, Inahan? Bug-at kaayo na nga bitbiton ang sako." – "Makaya ra nako, padayon ta!" Pag-abot nila sa uma, misugod dayon sila sa trabaho. Kalit lang nisulod ang usa ka panganod, misamot ang hangin, nibuhos ang ulan, ug kalit nga nangabugnaw. Nagsugod si Inahan sa pagbisti kanamo ug pagtabon gamit ang bisan unsa nga iyang makita, gipanghatag niya ang tibuok sulod sa sako. Nagpasalamat kami tanan kaniya.

Taisia Grigoryevna Fomina

Suod kaayo ko kang Inahan Anastasia; mas suod pa siya nako ug mas pinalangga pa kaysa kang Papa. Si Inahan Anastasia mao ang tinuod nga gugma. Masuko siya sa uban nga mga tawo, apan nagmaloloy siya kanako sa tibuok nakong kinabuhi. Nagaagi siya sa dalan sa balaan nga kabuang; lisod siya masabtan. Pananglitan, ang iyang kaugalingong igsoon nga lalaki (nga nagpuyo sa St Petersburg); nagtuo siya nga buang si Inahan. Gihigugma siya pag-ayo sa iyang pamilya, apan sa dihang nagsugod siya og katingad-an nga pamatasan, nanghilak ang tanan para kaniya. Naluoy si Inahan sa iyang mga paryente; ang iyang igsoon nga babaye nga si Marina miadto dinhi tulo ka beses, samtang anaa pa si Amahan uban kanamo. Ug ang among pamilya miabyahe aron makita ang iyang igsoon nga lalaki sa St Petersburg ug nakigkita kanila (siya susama kaniya; gwapa kaayo siya sa pagkabatan-on), ug gihatagan siya og Banal nga Komunyon. Apan wala nila masabti nga hapsay ang iyang pangisip.

Nagpadayon siya sa iyang mga buluhaton nga diskreto, nga wala magpadayag sa iyang kinaadman, ug usahay sa ingon nga paagi nga siya gipukpok, gisaway, o giisip nga istrikto. Nahinumdom ko nga gisaway ni Inahan ang usa sa among mga igsoon nga babaye tungod kay nagkuha siya og butang nga wala mangayo og pagtugot: 'Ikaw ing-ani ug ing-ana, ug unta mamala ang imong mga kamot!' Apan miduol ko kaniya ug miingon, 'Nanay, kaniadto nangkuha pud ko ug butang gikan kanimo nga walay pagtugot.' Mituyok siya ug miingon, 'Ani ang akong kanto, ani ang akong mga butang; kuhaa nimo ang bisan unsa nga gusto nimo, ug

ayaw lang ko'g sultihi.' Kinahanglan nga mapahiubos ni Nanay kana nga igsoon sa pipila ka paagi. Ug wala siyay kaugalingong butang. Bisan unsa ang dad-on kaniya – kinahanglan niya tanan, kuhaon niya tanan, ug pagkahuman sa lima ka minuto wala na siyay nahabilin; iyang gihatag tanan. Ug kadtong iyang makita nga dako kaayo ang panginahanglan o kasubo, iyang gihatagan og labaw pa kaysa uban. Adunay mosuko nga pabor kaayo siya sa usa ka tawo, samtang ang usa nag-antos sa ingon kadako nga kasubo nga walay makapahupay kaniya.

O – kuhaa kini nga pananglitan: moupou sila sa lamisa. Mopasa si Inahan ug pagkaon sa usa ka tawo, itulod ang plato ngadto sa lain, unya sa ikatulo, samtang siya naglingkod didto nga mura'g nagakaon. Apan nagutom gihapon siya. Ug miingon pa gani siya kanako kaniadto: 'Tasya, wala pa gyud ko makabusog og pan.'

Sukad pagkabata, nag-antos ang akong inahan sa usa ka grabeng kondisyon sa kababayan-an; gitanyag siya og operasyon, apan misalikway siya, bisan pa nga ang sakit naghatag kaniya og grabeng pisikal nga pag-antos. Sa dihang batan-on pa siya, nangonsulta siya sa usa ka tigulang sa Optina Pustyn bahin niini, miingon siya: 'Mao kini ang imong mga kadena.' Ug gidala ni Mama kining mga 'kadenang' hangtod sa katapusan. Dugang pa, nag-antos siya sa iyang mga bitiis, nga grabe ka hubag, nagbuto ang mga ugat, ug nag-antos siya sa grabeng pananakit sa kalamnan. Gidala niya kini tanan ug wala gyud siya mag-inom og tambal. Mao kini ang iyang pagpanarbaho, ang iyang katingalahang buhat sa debosyon sa tibuk niyang kinabuhi. Tingali nagsul-ob siya og botas nga felt ug galoshes tungod kay walay lain nga sapatos ang angay kaniya.

Nagkanta si Inahan sa koro; nindot kaayo iyang tingog. Ug bisan wala'y nakakita kung giunsa niya pag-ampo, nahibalo ang tanan nga nag-ampo siya para sa tanan.

Sa simbahan, si Inahan nagtrabaho nga walay kapoy, naglabay ug naglimpyo sa tanan. Naghimo siya og lami kaayong kvass ug oat jelly. Bisan asa siya moadto uban ni Tatay, dad-on niya ang jelly. Kung moadto si Tatay sa Melkombinat, mosunod siya kaniya. Makalakaw pa gani siya didto, ug nahibalo siya sa matag balay nga gibisita ni Tatay. Usa ka higayon, miadto siya sa Melkombinat aron bisitahan si Alexandra Sofronovna – ang bana niini adunay kanser sa esophagus, ug miadto ang Amahan aron hatagan siya og Balaang Komunyon ug magdumala sa usa ka serbisyo sa pag-ampo. Ug samtang nag-ampo sila sa sulod sa balay, migawas ang Inahan aron atimanon ang utanan. Ug sa dihang migawas si Sofronovna ug nagtan-aw sa utanan, nasuka siya. Gikuha sa asawa sa pari ang tanang tanom og pipino nga hapit na mamulak, gilubong niya kini sa yuta nga ang tumoy paingon sa ilawom ug ang gamot paingon sa ibabaw. "Inahan! Unsa may gibuhay nimo!" Makakuha pa ko og baston ug bugbagon tika pag-ayo!" Ug sa sunod dayon nga adlaw, miabot ang grabe ka bugnaw, , nga nangamatay sa katugnaw ang tanan sa utaan. Gihapsay daan ni Inahan ang utaan ni Sofronovna, apan wala gyud kini nakahatag og bisan gamay nga kapildihan kaniya.

Kaniadto, moanha siya, nagtrabaho para sa uban, buhaton ang tanan niyang makaya, unya, aron dili siya dayegon, mosul-ob siya sa felt nga bota sa lain ug molakaw. "Ma, nganong nagsul-ob ka ug botas nga pangsapin sa lain?" – "Oh, nabalaka ka ba sa botas?" Bang! Ibutang niya ang usa ka botas sa usa ka direksyon, ang usa pa sa pikas, unya molakaw na siya nga hubad. Angay ba siyang pasalamatang o pasawayon? Nalibog ang tanan – lisod kaayo nga sitwasyon.

Ani-a pa'y lain nga sugilanon para nimo. Ang mama naglakaw sa simbahan, gipahilayo ang tanan. Miadto siya kang Mother Tamara, gipahulog siya gikan sa lingkoranan: 'Sige, bangon, molingkod ko para sa masakiton!' Gipahawa niya si Mother Tamara nga tigulang na, ug gipalingkod niya si Tiya Lisa, nga mas batan-on pa kaysa kaniya. Nagreklamo ang mga madre: "Hoy, Inahan, nagbinuang ka ba?" Unsa man imong gihunahuna nga nahitabo? Dili madugay, nagkasakit si Tiya Lisa. Grabe kaayo iyang kahimtang; gidala siya sa ospital, ug grabe gihapon kaayo iyang kahimtang didto. Unya nadiskubrehan nila nga aduna siyay kanser. Wala gihatagan og panalangin sa Inahan ang operasyon; nakita niya daan nga mamatay ang babaye. Ug mao kana, si Tiya Lisa, nga batan-on ug himsog pa, namatay unom ka bulan pagkahuman. Apan si Inahan Tamara nagpuyo pa sulod sa napulo'g lima ka tuig. Mao ra na gyud. Para namo, mura kini'g katingalahan, apan naa siyay kaugalingong paagi sa pagbuhat sa mga butang. Apan si Inahan – buotan kaayo siya; siya ang klase sa tawo nga dili na gyud nimo makita karon.

Antonina Ivanova

Miabot ang pipila ka mga bisita gikan sa Moscow aron bisitahan si Papa. Misakay sila og taxi gikan sa estasyon ug, sa wala pa sila makaabot sa Mikhailovka, naipit ang sakyanan sa usa ka lubak. (Daotan kaayo ang mga dalan, puno sa lubak-lubak, nga ang lapok moabot pa sa tuhod.) Naglibot-libot lang ang mga ligid sa sakyanan ug dili na makagawas.

Busa miadto sila kang Inahan ug miingon, "Inahan, padulong na ang mga bisita; naipit sila sa lubak ug dili makagawas." – "Sige, adto ta ug tabangi sila," matod ni Inahan. Nagsul-ob siya ug sinina ug gubitay ang pala sa iyang abaga. Miadto siya sa sakyanan, gitan-aw kini, gitapik niya sa likod sa boot gamit ang pala ug miingon sa drayber: 'Hoy, amigo, sakay na ug padagan na – nganong naglangan pa ka?' Mitanao siya kaniya sa katingala, apan wala siya magdali sa pagpaandar sa sakyanan. Miingon siya pag-usab: 'Paandara ang sakyanan!' – karon sa usa ka mando nga tingog. Ug kung mosulti si Inahan sa mando nga tono, walay makasupak. Nakasinati og kilabot ang drayber sa iyang gulugod. Misakay siya sa sakyanan, gipaandar kini, ug milupad ang sakyanan gikan sa kanal. Nabigla ang drayber. Gidala niya ang mga bisita sa simbahan unya mipaspas siya pag-ayo.

Sa sunod adlaw miadto siya aron magpasalamat sa asawa sa pari; nagdala siya og pipila ka mga regalo ug nangutana, "Giunsa man nimo pagkuha sa sakyanan? Kinahanglan pa unta nimo og bulldozer dinhi." Mitubag siya, "Tinood, ang Ginoo ang mitabang!"

Anna Shevchuk

Niabot ko sa Karaganda pagkahuman nga namatay na si Padre Sevastian, ug namatay na usab si Inahan Anastasia ug si Inahan Agnia. Gikan ko sa Ukraine aron magpalista sa part-time nga programa sa institusyon ug nagpuyo sa Mikhailovka uban sa espirituhanong mga anak ni Padre samtang nag-eksamen ko. Nagsugod ko og bisita sa Simbahan ni San Miguel panagsa, bisan pa man sa kana nga panahon layo kaayo ko sa pagka-relihiyosa.

Sa akong unang pagbisita sa Karaganda (nga niadtong Disyembre), nadungog nako ang usa ka panag-istorya sa simbahan nga nag-ingon nga sa sunod adlaw mao ang name day ni Tatay, ug adunay parastas nga ipahigayon niadtong gabii. Wala ko kahibalo sa mga lagda sa simbahan niadtong, ug wala ko kasabot unsa ang 'parastas'. Ug niadtong gabii, nakahigmata ko. Usa ka pari ang nagbitbit sa akong kamot paingon sa lubnganan sa simbahan; daghang mga tawo ang nagtapok palibot namo, apan mura ra ko'g nagtan-aw kaniya sa ulap; nadungog ra nako ang mga tawo nga nagtawag: 'Padri Sebastian, Padri Sebastian!' Ug murag mipahiyom ang Pari – sama sa pag-ingon, 'Hulat, busy ko karon' – ug gidala ko niya tabok sa patyo, nga nagtudlo sa tanang butang: 'Mao ni among kwarto sa prosphora, mao ni ang refectory.' Ug sa dapit diin nahimutang ang among ganghaan paingon sa kadalanan, murag adunay damuhan, nga adunay gamay nga sapa nga nag-agi niini, ug duha ka matushka ang naglingkod didto, nga nagbubo og ilimnon. Ug gitawag sila sa ilang ngalan: Inahan Agnia ug Inahan Anastasia. Mihunong si Papa, gihatagan ko sa mga madre og tubig gikan sa sapa aron imnon, ug nakit-an nako nga naa na ko sulod sa simbahan. Sa tunga-tunga sa simbahan nagtindog ang among mga pari: si Papa Pedro, Papa Alexander, Papa Pablo ug Papa Vladimir, nga nagbasa og mga pag-ampo ug naghinumdom kang Papa Sebastian. Ug unya namata ko.

Sa balay nga akong gipuy-an, adunay litrato sa usa ka pari nga nakasabit sa dingding. Namata ko ug nangutana, 'Kinsa man ang litrato ni?' 'Ni Padre Sebastian,' tubag sa akong mga tag-iya. 'Pero bag-o ra nako siya nakita sa damgo.' 'Aw,' ingon nila, 'pasabot ana, usa ka 'usa kanamo' ka.'

Ug pipila ka tuig pagkahuman, pagkahuman nako sa unibersidad, nagpabilin ko sa Karaganda, diin hangtod karon nagtrabaho ko isip accountant sa Simbahan ni San Miguel.

Sa akong unang tuig nga nagtrabaho sa simbahan, tungod sa naandan, nag-make-up gihapon ko. Unya, sa Semana Santa, nisulod ko sa usa ka tindahan diin namaligya sila og French velour mascara. Gusto nako kini paliton, apan wala koy dala nga kuwarta. "Aw, mao na," huna-huna nako, "mosulod nalang ko unya ug paliton kini." Ug unya nakita nako kini pag-usab sa usa ka damgo: ang simbahan, ang tanan nagbinayloay og tanda sa krus ug nag-ingon, "Inahan Anastasia, Inahan Anastasia!" Ug ang matushka nagbinayloay og tanda sa krus sa tanan. "Pero wala siya nakaila nako," huna-huna nako. Ug kalit lang siya miabot nako: "Mibanhaw ang Kristo!" – ug gihampak niya ang akong itlog sa Pasko sa Pagkabanhaw sa iyaha, nga nakabuak niini. Ug siya malipayon kaayo, giyakap ko niya. Niadtong higayona, miabot kanamo si Padre Alexander Kiselev; gihuptan niya ang akong bag sa make-up ug miingon: "Ina, unsaon man nimo pagdumala ani?" Nagtan-aw ko, ug naa diay kana nga terry-cloth mascara nga naghigda didto. Nakahuya kaayo ko. 'Inahan,' ingon ko, 'pero wala man nako kini gipalit, naghunahuna ra ko ana!' Ug giyakap ko niya: 'Oh, ayaw kabalaka ana, ayaw kabalaka,' – mura'g nagpasabot nga dili ko magsul-ob og make-up. Ug padayon siya'g pakaon nako og nagkalain-laing mga pagkaon.

Nakaigo kaayo nako ning tanan – kay misulod ra man ko sa tindahan sa agi-agi, apan nahibalo siya sa tanan ug nabalaka siya.

Ug gipahimutang ko ni Inahan Anastasia sa choir loft sa simbahan. Sa dihang moanhi ko aron mag-ampo, motindog ra ko didto ug mouyog sa hilom. Apan dinhi, nagdamgo ko nga puno sa mga tawo ang simbahan, ang mga pari nagtindog sa tunga-tunga sa simbahan mura'g mogawas para sa usa ka solemne nga prosisyon, ug si Inahan Anastasia nagtindog sa choir loft nga nagsul-ob lang sa yano, adlaw-adlaw nga sinina (sama sa iyang kasagarang gisul-ob) ug nagtawag kanako. Apan nahadlok kaayo ko – unsaon nako pagsaka didto samtang ang mga pari nagbarog didto! Unya gikuptan ko sa kamot ni Inahan Anastasia, gidala ko sa loft sa koro, gibutang ko sa atubangan sa ikon sa Manluluwas ug miingon siya: "Sultihi ang 'Amahan Namong.'" Ug nagbarog siya didto, naghulat nga magsugod ko. Ug gisugdan nako kini og basa sa kusog nga tingog. Human niadtong damgo, gisugdan sa mga koroista ang pagdani kanako paingon sa loft sa koro: 'Mokanta ka, mao ra na.' Ug miingon sila kang Padre Alexander, 'Ngano nga nagbarog ra diay ang batang babaye didto?' Gidala ko nila sa loft sa koro, ug mao kana nga nahabilin ko didto.

Maria Fyodorovna Orlova

Grabe kaayo ko masakit – naa koy sakit sa panit. Ang mga lecturer ug mga propesor mitambal kanako; naa'y gamay nga pag-ayo, apan unya mubalik ang dagkong mga samad sa akong mga bukton. Dugay na ko nga wala nakaadto sa simbahan, ug sa dihang miadto ko, nangutana si Inahan Anastasia: 'Ngano nga dugay na ka nga wala niadto?' 'Inahan,' ingon ko, 'naubos na akong paglaum – tan-awa ang akong mga kamot! Dili na gani ko makatrabaho; ginalikayan ko sa tanan.' Miingon siya: 'Pah! Unsa man diay ni! Wala man ni'y dako'ng problema! Luwa sa imong tudlo ug ipahid ang luha sa imong mga samad sa porma sa krus.'" Ug didto mismo sa atubangan ni Mother Anastasia, gisugdan nako pagbuhat ana. Niauli ko ug padayon ko sa pagluwa ug pagpahid niini nga walay hunong. Ug nawala dayon ang akong mga samad. Dali ra kaayo kini nahitabo! Pula ug hubag kini; sa sinugdan nangitom, unya nangasul, nagsugod og gamay ang mga samad ug, salamat sa Diyos, nawala ra tanan. Mao na ang istorya. Apan sa dihang miadto ko sa ospital, gipahimutang ko nila sa lingkoranan mura'g usa ka talagsaong specimen, aron makita sa tanang estudyante kung unsa ka talagsaon ug grabeng kaso sa exudative erythema ako.

Olga Sergeevna Martynova

Ang akong pag-umangkon nga si Irina kaniadto nagtrabaho isip manedyer sa bodega. Usa ka adlaw, miabot sa ilang bodega ang traynta ka imported nga punda sa higdaanan. Kung naningkamot ba si Irina ug ang iyang mga kawani nga manikas, o kinsa pa kabalo unsa – Diyos ra ang nakahibalo – apan sa dihang miabot ang mga kawani sa tindahan sa bodega aron kuhaon ang mga punda sa higdaanan, gipirmahan lang nila kini. Ang mga papeles gidala sa tindahan, apan ang mga habol nagpabilin sa bodega. Anaa ang delivery note, apan wala ang mga habol. Apan na-tsismis kini, dali dayon gisirado ug gi-seal ang tindahan, ug misulod ang usa ka audit committee. Wala matulog ang akong pag-umangkon tibuok gabii; sayo pa sa buntag midagan siya nako: 'Niini ug kana,' ingon niya, 'unsan nako pagbuhat?' Wala ko kahibalo unsa ang akong tambag kaniya: 'Munta ta kang Inahan Anastasia,' ingon nako, 'aron tan-awon unsa iyang isulti.' Niadto mi. Si Inahan Anastasia naa sa koro; miduol mi kaniya ug gisultihan siya nga ang mga dokumento naa sa tindahan, ang mga habol naa sa bodega, ug mahatod mi sa prisohan kung masuta ang maong butang. Unsan nato? "Walay buhaton!" ingon ni Mother Anastasia, nga mituyok kang Irina: "Lakaw karon, pangitaa ang van nga gigamit nila sa pagbubo sa kasilyas, kuhaa ang mga habol, padagan ngadto sa tindahan, sulod sa patyo ug hulat didto. Naay tiglinis mogawas sa tindahan nga nagbitbit og duha ka balde – ayaw duola siya. Paglabay sa pila ka gutlo, mogawas ang lain pang tiglinis, nga nagbitbit usab og duha ka balde. Dali-a pagduol kaniya, ihatag ang mga habol ug ingna: 'Ibuga lang sila bisan asa, basta sulod sa building.'

Gibuhat gyud ni Irina kana. Nakita niya ang sakyanan nga ilang gigamit, nagmaneho paingon sa tindahan, ug gipasulod sila sa bakuran – dili man sila makadani og duhaduha kay sakyanan man na; human sa tanan, miabot man sila aron limpyohan ang kasilyas. Gipasar ni Irina ang unang tiglinis, midali siya ngadto sa ikaduha, nga midawat sa mga habol, gilabay kini sulod sa tindahan – ug mao na kana. Mao na kana ang katapusan sa problema. Naa didto ang recording, ug naa didto ang mga habol.

Ani-a pa'y lain nga istorya. Miabot na ang panahon para sa akong anak nga si Stepan Stepanovich nga mag-aplay sa unibersidad. Miadto ko sa akong inahan: 'Ma,' ingon nako, 'naga-aplay si Stepan sa unibersidad; kinahanglan nato siyang tabangan.' Miingon siya: 'Oh! Sayon ra kaayo na. Hibal-i kung kanus-a siya mag-exam; sa mga adlaw nga kana, adto ka sa simbahan ug dad-a dinhi ang kap-atan ka tinapay nga napulo ka kopeck ang usa. Maga-ampo ta dinhi, ug makakuha siya og Bs.'" Busa mao gyud na ang akong gibuhat . Ni-

exam siya sa una – nagdala ko og kap-atan ka tinapay. Nahurot dayon kini, gipanghatag dayon. Mibalik ang akong anak gikan sa eksamin nga nakakuha og 'upat'. Pareho ra usab ang nahitabo sa sunod nga eksamin. Upat ka eksamin tanan; nagdala ko og kap-atan ka tinapay sa matag usa, ug nakakuha ang akong anak og 'upat' sa tanan. Busa, salamat sa mga pag-ampo sa iyang inahan, nakasulod si Stepan Stepanovich sa unibersidad.

Si Nina nga Babayeng Magsasaka

Usa ka Biyernes, gipangumbinsi ko sa mga kawani sa ospital diin ko nagtrabaho nga mokaon og sausage. Sa sunod adlaw, miadto ko sa simbahan ug nitambong sa Misa. Human sa Misa, si Inahan Anastasia misugod sa paghatag og biner sa tanan ug miingon kanako: "Ani-a dinhi." Miadto ko, unya gisugdan niya kog hampak ug misinggit sa tibuok simbahan: 'Hoy, baboy ka! Hoy, baboy ka!' Nahadlok ko – unsa man iyang pasabot sa 'baboy'? 'Inahan,' ingon nako, 'hatagi ko og tubig bendita!' Apan wala niya ko gihatagan ug nagpadayon gihapon siya sa paghampak nako. Nagtapok ang mga tawo: 'Gi-igo nila ang gamay nga batang babayeng Ukrainiana!' Ug misinggit si Inahan: 'Baboy siya!' Ang sausage, murag baboy diay ang karne.

Busa gilata ko niya, nanghupay ko ug miadto kang Padre Sebastian aron mangayo og panalangin. Niadto ko kaniya, ug miingon siya: 'Nina! Karong adlaw mao ang imong adlaw ngalan! – busa gilata ka nila – ani-a, prospera para nimo!' Mao kana ang ilang pakigkomunikar pinaagi sa Espiritu.

Monghe Sebastian (Khmyriv)

Usa ka adlaw, si Inahan Anastasia mibaba gikan sa portiko diin nagbarog ang koro sa tuo, nilakaw sa sulod sa simbahan ug mitawag: "Kinsa ang gusto ug panapton sa ulo? Kinsa ang gusto og itom nga headscarf?" Miadto siya sa pikas portiko, diin miingon si Motya Minaeva: "Ina, hatagi ko og itom nga headscarf; wala koy usa." Apan mitubag siya: "Wala ka, ug dili nimo kini kinahanglan." Ug nagpadayon siya. Ug sa pultahan, sa gawas, nagbarog ang among yaya, nagkurog: 'Oh, tingali hatagan ko niya ug itom nga headscarf; kini siguro nagpasabot ug usa ka makalilisang nga hitabo.' Miduol si Inahan Anastasia kaniya ug nangutana: 'Nanginahanglan ka ba ug headscarf?' 'Dili,' ingon sa among yaya, 'naa koy tulo ka itom nga headscarf; dili na ko nanginahanglan.'

"Aw, kay naa na kay tulo, ani pa, dawata pud ni." Ug gihatag niya kaniya ang itom nga panyo. Nahibal-an niya daan nga mopuli isip madre ang among yaya.

Igsoon Evnikia (Khmyriva)

Gisaysay ni Inahan Anastasia: "Sa dihang gipanalanginan ko nga mahimong balaan nga buang, ang akong unang buluhaton mao ang pagkuha og bag ug pagpangayo. Apan dili ko gusto. 'Padal-a ko,' ingon ko, 'sa bisan unsang klase sa trabaho, basta dili lang mangayo!' 'Dili, dili, dili para magtrabaho – adto ug mangayo.'" Gikuha nako ang akong gamay nga bag ug nilarga ko. Nahitabo nga adunay usa ka pista; nagtigom ang daghang mga batan-on nga lalaki, ug didto ko, naglakaw uban sa akong bag, nagsul-ob og gisi-gisi. Nadungog nako ang mga lalaki nga miingon, 'Kaanyag nga babaye!' Miingon ko sa akong kaugalingon, 'Unsaon nako? Ako man gani ilang gihisgutan.' Ug miingon sila: "Kung unta nakasul-ob siya og tarong – tan-awa man gud siya!" Mao nga misaka ko sa usa ka klase sa bodega, gipahuyop nako ang akong ilog, ug gihikap kini sa akong sinina. Ug miingon sila: "Oh," ingon nila, "bogo siya! Bogo siya!" Ug pagkahuman niana, nibati ko og mas maayo, ug mipadayon ko sa akong dalan. "Ah!" miingon ko sa akong hunahuna, "Bogo na man gud ko! Busa karon, siguro kinahanglan na nga magbinuang ko nga babaye." Ug mao kana ang akong gipangbuhat sa tibuok nakong kinabuhi."

Sa Optina Pustyn, gipa-init ni Padre Sebastian ang selda sa tigulang ug miadto siya aron kuyogon siya sa simbahan. Apan nahibaloan na daan sa tigulang unsay buhaton ni Nastya sa selda, ug wala siya mogawas sa simbahan. Gibuksan niya ang pultahan, mipungko siya sa ganghaan, gisapaw niya ang pultahan aron magbukas, ug nagpabilin siya didto. Ug unsa ka grabe ang panahon! Ug naglupad ang niebe paingon sulod! Miabot si Amahan Sebastian aron magdugang og kahoy, apan napuno na og niebe ang selda, ug si Nastya naglingkod sa pultahan, hapit hubad, nagsul-ob lang og bestido ug habol. Naglingkod siya didto, gipabukas ang pultahan, ug dili niya tugotan nga isira kini. Ug gisulayan siya og kumbinsihon ni Amahan Sebastian: "Sige na, Nastya, tugoti ko nga isira ang pultahan!" Apan wala siyay gisulti. Busa hinay-hinay siyang gikuha ni Padre Sebastian, gidala sa lain nga dapit, gisirad-an ang pultahan ug gisugdan ang pagpanagda sa kalan. Sa tinuod, gipahawa ug gibunalan siya didto, apan wala gayud siya hikap-hikap ni Padre Sebastian. Bisan niadto,

nakita na niya ang iyang kaugmaon. Ug pagkahuman niyang napainit ang selda, miabot ang mas tigulang nga pari gikan sa simbahan.

Ug sa ulahi, sa Karaganda, usahay siya pasanginlan sa iyang inahan. Aduna mi usa ka pamilya nga nagpuyo sa Melkombinat; naa silay baka, ug gibaligya nila sa merkado ang tanan gikan sa maong baka – pareho ang kulay-aslom nga krema ug gatas. Medyo gahaman sila. Sa usa ka higayon, nag-andam sila og kulay-aslom nga krema aron ibaligya, apan unya sila mismo nilakaw sa lain nga lugar. Miabot si Inahan Anastasia, gigamit niya kana nga aslom nga krema aron maghimo og masa, ug naghurno og tibuok bukid nga mga donut – 'Kweli lang mo!' Gamit niya ang tanan nilang sour cream. Siyempre, nagreklamo ang mga tag-iya kaniya. Ug sa lain nga higayon, miadto siya samtang naa sila sa merkado, mipunit og pipila ka pipino gikan sa ilang tanoman ug gitipon kini sa usa ka tapok. Pagbalik nila, nasuko kaayo sila (nasagmuyo. – Ed.): "Unsa man ni! Unsa pa kadugay namo nga pag-atiman niini!" Sa gabii kana. Ug sa tunga-tunga sa gabii, kalit lang – niabot ang hamog-yelo nga nakaguba sa tanan sa mga tanoman. Nagreklamo sila, apan gipahibalo ni Mama nga kabalo ko unsay ihatag sa Ginoo, ug unsay mahitabo ugma ug sa sunod adlaw."

Ug usahay si Papa mismo ang mopasidaan sa mga sala sa mga tawo pinaagi kaniya. Sa usa ka higayon, sa wala pa'y simbahan ug samtang nag-ampo si Papa sa Melkombinat, pagkahuman sa panihapon gisugdan na niya pagtudlo sa matag-usa sa ilang puwesto para sa gabii. Miingon siya kang Inahan Anastasia: "Ug ikaw, adto ug magpabilin sa gabii sa balay ni Stepanida." Miadto siya sa balay ni Stepanida. Mituktok siya: "Pasud-a ko aron magpabilin sa gabii!" "Wala na mi'y luna," ilang tubag, ug wala siya nila pasud-a. Tingtugnaw. Apan tungod kay gipanalanginan siya nga magpabilin sa gabii sa balay ni Stepanida, wala siya molakaw bisan pa og mamatay siya sa katugnaw. Busa naghigda siya sa atubangan sa pultahan. Apan siyempre, dili siya mamatay sa katugnaw tungod sa mga pag-ampo sa pari. Sa buntag, mibangon ang mga tag-iya, gibuksan nila ang pultahan, apan dili kini mabuksan – naghigda si Inahan Anastasia sa atubangan sa pultahan. Nag-ulan og niebe sa gabii; natabonan siya sa niebe. Mitindog siya, gihuyop ang niebe sa iyang lawas: "Ay, pasayloa ko, nakasamok ko ninyo." Apan gisugo siya sa pari nga adto siya, aron tuslok ang hugot nga kasingkasing niining mga tawo. Dayon midagan sila kang Inahan Anastasia: "Inahan Anastasia! Unsaon man nimo pagbuhat ani! Unsaon man ni!" Kay masakiton man siya ug halos hubo, ug tugnaw kaayo ang gabii sa tingtugnaw. Siyempre, natuslok sa pagbasol ang ilang mga kasingkasing: "Grabe kaayo among pagtratar kaniya, bisan pa man nga naa mi'y lugar para sa iyang pagpahulay sa gabii." Ug pagkahuman, miadto sila kang Padre aron magkumpisal; kay nasabtan man nila unsa ang hinungdan.

Sa lain nga higayon, sa dihang ang pari nagdumala sa usa ka memorial service sa simbahan, kalit nga mitindog si Inahan Anastasia ug gikuha ang usa ka butang gikan sa lamisa sa memorial. Ug gisugdan siya og hampak sa pari gamit ang iyang baston: "Ikaw," ingon niya, "ibalik ba nimo ang imong gikuha?" – "Dili, Amahan, wala nako gibalik." "Ngano man nga gikuha pa nimo? Ang usa ka memorial service usa ka balaan nga buhat. Sa pagkuha og butang gikan sa memorial service, kinahanglan mag-ampo ka. Makahimo ka ba sa pag-ampo?" Si Inahan Anastasia, siyempre, makahimo niini. Ug wala man gani niya kinahanglan kana nga pastry. Ang pari ug si Inahan Anastasia maoy nagpahibalo sa mga nitunol ug nakuha og mga butang gikan sa serbisyo sa paghinumdom. Para kanila, usa kini ka leksyon – nakat-on sila nga balaan ang serbisyo sa paghinumdom, ug dugay nilang nahinumdoman kung giunsa sa pari paghampak si Inahan Anastasia gamit ang iyang tungkod.

Sa dihang among gilubong ang among inahan, pagkahuman sa lubong, ako ug usa ka sulugoon sa Dios nga ginganlan og Nadezhda, nga nitabang sa lubong, nakabaton og asul nga mga mantsa sa among tuo nga mga bitiis, sama sa mga samad sa Siberia – nangati kini nga dili na mapugngan, nabati namo nga masakiton kami, ug nagkasakit ang among ulo. Nag-antos kami ingon ani hangtod sa ika-siyam ka adlaw; namaga ang among mga bitiis, ug kami pareho nabati namo nga grabe kaayo ang among gibati. Sa ika-siyam ka adlaw, miabot si Inahan Anastasia para sa serbisyo sa handumanan. "Inahan," ingon ko, "naa mi kining katingalahang butang sa among mga bitiis sukad sa lubong." Miingon siya: "Aniay mga botas. Ani, isuot nimo akong mga botas." Usa niini usa ka dako kaayo nga botas nga gisapinan og basahan, ug ang usa kay panit para sa iyang wala nga tiil, nga medyo gamay. Gihatag niya kanako ang hinablon nga bota: "Ani-a, isul-ob nimo kini ug moadto na ta sa vespers." Pero unsaon man nako paglakaw niini? Musulod pa gani ang tulo o upat ka tiil sa sulod niini – dako kaayo gyud. Mas gamay ang para kang Nadia, ang para sa wala nga tiil. Gipasul-ob namo si Inahan sa bota sa akong amahan nga adunay mga buckle, ug miingon siya kang Inahan Irina [Schiigumenia Irina (Koroleva), 1916 – † 17 Oktubre 1993. Gilubong sa Sementeryo sa Mikhailovskoye]: "Hatagi sila og mga baston nga hawiran." Busa nangkuha siya og pipila ka magaspang nga kahoy gikan sa bakuran. Mas

maayo gamay ang kahoy nga akoo, ha, samtang ang kang Nadia puno kaayo og buhol. Ug mao nga naglakaw kami paingon sa simbahan uban sa among mga kahoy, nagsul-ob anang mga botas. Nagsul-ob ko og itom nga velvet nga bestida ug bag-ong puti nga batiste nga headscarf. Ug si Inahan Irina giputos ang iyang kaugalingon sa usa ka hugaw, gisi-gisi nga tunga sa shawl. Miingon ko: 'Ngano man kaha nga nagputos ka sa ingon ani ka dautang panapton? Gitapot nako kini sa iyang bitiis. Wala na ba kay lain nga ikaputos sa imong kaugalingon?' 'Wala-a,' ingon ni Inahan, 'ok ra, ok ra.' Aw, kung ok ra man niya, unsa kaha man na nako? Niabot mi sa simbahan. Si Motya nga nars nakakita namo: 'Ay sus! – iyang gisigaw – Nagbinuang sila! Nagbinuang sila!' Wala siya kahibalo nga si Inahan Anastasia nag-ayo namo, nga grabe kaayo ang kasakit sa among mga bitiis. Unya nagsugod ko sa pagpasiga sa mga kandila, ug nasiga ang akong batiste nga panyo. Midagan paingon namo si Inahan Irina: 'Ay, ay, ay!' ingon niya, samtang gikuha niya ang akong panyo. "Ani, kuhaa nimo ang akoo," ingon niya, ug gitabonan ko niya sa iyang kaugalingong gisi-gising nga tunga sa panyo. Ug kinahanglan pa unta ko moadto sa pag-uyog sa lana, apan punô kaayo ang simbahan sa mga tawo. Nahiya man gud ko, siyempre; tanang tawo nag-ingon, 'Ngano man nga dili ka sako ang sinina?' Pero unsaon man nako? Masakit man ang akong bitiis. Aw, sige. Niauli mi, unya si Inahan Anastasia miingon, 'Ayaw paggawas ugma; magpabilin ka sa higdaanan ug ayaw kaon bisan unsa tibuok adlaw (pista sa Pagputol sa Ulo ni Juan nga Maminaral). 'Ug bahin sa imong mga bitiis – maayo ra kaayo na! Ug dili pud masakit ang imong ulo.' Si Nadia ug ako mibalik gikan sa simbahan, gitan-aw namo ang among mga bitiis – ug wala nay bisan unsa! Nakaayo na tanan, ug nawala na ang kasakit.

Maria Nikitichna Obraztsova

Si Inahan Anastasia usa ka tinuod nga maldita. Busa kon mag-andam na ang Amahan sa pagbiyahe, pun-on niya ang sakyanan og mga batan-ong babaye, apil na ang mga diakonesa, apan dili niya dad-on si Inahan Anastasia. Moingon siya: "Ooh!" – unya bug-ohon niya ang sakyanan ug mosinggit: "Hatagi ko og maisul-ob!" Pasabot, usa ka sinina nga isul-ob. Ug wala siya'y paki kung tingtugnaw o ting-init – mudagan siya sa unahan ni Papa, hapit hubad. Moabot si Papa, naa na siya didto. Wala gyud siya'y usa ka higayon nga nahabilin. Apan matitud-anon siya nga nag-alagad kaniya. Ug gihigugma siya ni Papa.

Lydia Vladimirovna Zhukova

Sa dihang hapit na mamatay si Inahan Iulia, miingon siya kanako: 'Lida, si Inahan Anastasia, sa dihang siya usab anaa sa lisod nga kahimtang, kanunay siyang moingon: "Sa dihang dad-on nila si Amahan sa Optina Pustyn, ayaw ko kalimti." Mao kana ang paagi ni Inahan Anastasia sa pagsaway kang Iulia, ug si Iulia usab mao'y nagsaway kanako.'

Niadlong 1975, mibisita pag-usab si Metropolitan Joseph (Chernov) sa Simbahan sa Mikhailovskaya. Kanunay nga naghisgot ang Iyang Kahalangdon kang Inahan Anastasia: 'Nagpanagna si Inahan Anastasia, nagpanagna siya.' Ug atol niining panagtagbo kaniya, nagsugod si Inahan Anastasia sa pagpaalam kaniya: "Panalangini ako, Inyong Kahalangaan, pasayloa ako, dili na kita magkita pag-usab." Apan wala gustong dawaton ni Inyong Kahalangaan kini nga propesiya. Niadtong ting-init sa Almaty, sa dihang mibisita kaniya ang mga estudyante gikan sa Moscow Theological Seminary, ang Iyang Kahalangdon, samtang naglingkod sa lamisa, mituyok ngadto sa usa kanila – si Pyotr Veretennikov – ug miingon: "Tan-awa, Petya, moadto ta sa Tselinograd, ug gikan sa Tselinograd mubisita ta sa Karaganda ug ipadayag nato si Inahan Anastasia." Apan wala kini nahitabo. Ang mga kahimtang nagmando nga gikan sa Tselinograd, ang Iyang Kahalangdon nipalupad diretso paingon sa Almaty, ug niadtong 4 sa Septyembre 1975, namatay si Metropolitan Joseph sa ospital samtang nagpa-operate.

Namatay si Inahan Anastasia niadtong 13 Abril 1977. Sa wala pa siya mamatay, gitonsura siya nga usa ka eskema-nona. Gilubong siya sa Sementeryo sa Mikhailovsky.

Arkipari Mikhail Neigum

Nasiguro ko nga si Inahan Anastasia usa ka balaan nga tawo. Balaan sa paagi nga dili dayon makita. Ang importante mao nga iyang gitago kanunay ang iyang espiritalidad. Ang iyang espiritalidad nahimong klaro lang, pananglitan, sa dihang natuman ang pipila ka prediksyon o propesiya. Sa kinatibuk-an, bisan pa man, sa akong hunahuna, tinuyo pa gani siya nga medyo bastos; molakaw siya nga nag-uyog, pirmi nag-uyog-uyog sa iyang mga tiil, ug mosulti siya og tanang matang sa gagmay nga mga komentaryo sa tanan. Ug kung hukman siya base sa iyang hitsura o pamatasan, walay bisan gamayng timaan sa usa ka kinabuhi nga

espirituhanong kataas. Pagkahuman lang sa kamatayon ni Padre Sebastian nga nagsugod siya og pamatasan nga 'mas normal'; sa wala pa kana, dili gyud siya madawat, ug kadtong gamay ra ang kaila kaniya giisip lang siya nga buang. Apan sa dihang namatay si Padre Sebastian, ug ang mga tawo nga nagpuyo uban niining balaan nga tawo kalit lang nagsugod og panag-away sa ilang kaugalingon, gipaniguro ni Inahan Anastasia nga dili kini kaayo makita. Gipakalma niya ang tanan ug gidala ang kalinaw sa tanan. Ug kadaghanan sa mga naa sa iyang palibot nakasinati mismo sa iyang gugma ug pagkabuotan.

Natawo ko sa usa ka Lutheranong pamilya. Misulod ko sa simbahan pipila ka tuig pagkahuman sa kamatayon ni Amahan Sevastian. Unya mibiyahe ko aron mosilbi sa kasundalohan, ug pagbalik nako, nakasinati ko og 'magubot nga yugto' – wala ko maminaw sa bisan kinsa ug, sa pipila ka panahon, hingpit kong nawala ang kontrol. Daghan sa akong suod nga mga higala ug pamilya ang murag nagpalayo kanako. Apan pugson ko sa akong mama nga mokaon og patatas nga gisagolan og lana sa makina, moinom og hilaw nga itlog – nga dili gyud nako kaya – o mosakay sa bus nga nagsul-ob og pambabaeng mantilla, mura'g usa ko ka buang. Ug ok ra na; mosunod ra ko, bisan pa man hamtong na ko niadto, nga naglibot sa tibuok siyudad nga nagsul-ob og habol sa babaye. Mosulti siya, 'Dagan gamit ang usa ka tiil sa agianan,' ug mudagan ko gamit ang usa ka tiil sa agianan palibot sa simbahan. Ug ngano man nga midagan ko? Kay nabati nako ang usa ka paghigugma sa sulod nako kang Inahan nga wala nako nabati sa bisan kinsa pa sa kalibutan—sigurado kana. Tungod usab kay, sa tanang pagka-simple ug pagka-bastos niya, si Inahan usa ka sensitibo kaayo nga tawo; lisod gani hunahunaon ang ingon ana.

Gihigugma gyud nako si Inahan. Bisin pa, tingali dili si Inahan Anastasia mismo ang akong gihigugma, kondili gipasalamatan nako ang iyang buotan nga pagtratar kanako. Wala gyud nako siya tinud-anay nga nakita, ingon ba. Makita ra nako ang iyang dagkong botas nga feltro; nakita nako nga gihatagan siya og dakong pagrespeto sa tanan, nga gidani niya ko duol kaniya, ug naggarbo ko sa kamatuoran nga maayo kaayo iyang pagtratar kanako. Daghan kaayo kog oras nga gigugol uban kaniya. Bisin asa siya moadto, mosunod ko kaniya. Moadto sila sa balay ni Inahan Evdokia, diin sila mokaon, mobasa sa kinabuhi sa mga santo, ug naa ko didto uban kanila sa tibuok panahon. Gisuwayan lang nako, nga wala gani nako mabantayi, nga magpabilin duol sa mga balaan nga tawo. Wala kaayo mag-istorya si Inahan; wala siyay gisulti kanako. Ug hilom kaayo ug malinaw ang ilang panimalay. Wala ko gusto moadto bisin asa; wala ko gusto mobalik sa among balay. Gusto lang nako nga magpabilin duol kaniya – mao ra kana; wala nako kinahanglana pa ang uban.

Unya nisulod ko sa Theological Seminary. Usa ka adlaw kinahanglan ko mobalik gikan sa bakasyon paingon sa Sergiev Posad, ug nagpareserba ko og flight paingon sa Moscow. Apan wala ko tugoti ni Mama nga moadto. Wala niya ko gipugos nga molakaw, mura'g nagbinuang siya nako. Gidala ko niya sa iyang selda ug gisugdan ko niya og istorya. Ug ako, siyempre, nagpakaaron-ingnon nga modelo nga estudyante – molukso sa usa ka tiil, moinom og hilaw nga itlog. Nagpakaaron-ingnon ko nga masunuron kaayo. Busa, samtang nag-istorya si Mama nako, nahisgutan nako nga naa koy tiket sa eroplano ug kinahanglan na ko magdali. Apan wala siya magtagad niini. Pero gusto gyud nako moadto sa Moscow niadto; desperado kaayo ko nga makaabot didto. Busa, sa dihang gihuptan ko niya ug na-late na ko, natural lang nga na-inis ko. Naglagot kaayo ko; nagngurog ang akong mga ngipon. Niadtong mismong higayona, nagsugod pa gani ko pagduha-duha sa iyang k , sa iyang ka-ila-ila. Ginasultohan pa gani nako siya sa akong hunahuna. Pero gikuha lang niya ang akong tiket ug wala gyud ko niya pasagdi nga moadto.

Ug sa dihang nahibaloan nako nga nahugno ang eroplano sa pag-take-off ug namatay ang tanan... aw... lain na kaayo na nga istorya... Wala gani nako siya sultihi unsay nahitabo. Ug wala pud siya'y gisulti nako... Niadtong sunod adlaw, nibiyahe ko paingon didto sa parehas nga flight.

Usahay mubisita ko kang Inahan Agnia. Naa koy lahi nga pagbati kaniya; makita nako nga grabe kaayo siya masakiton. Ang tanan niyang mga tudlo baliko-baliko – naa siya'y polyarthritis, dropsy ug uban pang mga sakit, ug halos dili na siya makalihok nga tabangan pa sa usa ka gamay nga taas nga lamisa, apan wala gyud siya magpakita nga nasakitan siya. Ug kining babaye (sama sa akong nahinumduman pagkahuman) nakapahikap usab pag-ayo sa akong kasingkasing. Kasagaran, kon hisgutan si Inahan Agnia ug si Inahan Anastasia, ganahan ang mga babaye mosaba-saba nga kining mga inahan kay – wow! WOW! Wala ko kaayo magtagad ana, apan bisin pa niana, gilambigit ni Inahan Agnia ang akong kalag. Si Inahan Agnia sama sa usa ka gamayng bata, usa ka malumo nga gamayng bata, nga tigulang kaayo. Gamay ra ang iyang tingog sama sa usa ka gamayng bata, ug nakig-istorya siya kanako sama sa usa ka gamayng bata.

Wala koy masulti nga espesyal kaayo bahin sa mga madre. Ang usa ra ka butang nga nakapalahi kanila mao nga tinuod silang clairvoyant ug tinuod nga mahadlok sa Ginoo. Sa gawas, nagpuyo sila nga mapainubsanon ug hilumon sama sa mga lola. Tinuod, usahay masuko si Mother Anastasia; buot pasabot, makasulti siya og grabe kaayo kaayo. Apan wala kini nakaapekto kanako. Sa akola, siya kanunay sama sa usa ka mahigugmaong lola. Ug sa usa ka higayon nabati nako nga si Inahan Agnia usab nagsulti og medyo hugot sa usa ka tawo. Apan wala pud kana nakabalaka kanako. Gitagad niya ko uban sa gugma... aron dili ko mahadlok. Usa ka batan-ong lalaki ang miabot gikan sa lain nga pagtuo, busa gitagad siya uban sa gugma aron dili siya mahadlok.

Karon, sa akong pagtan-aw balik sa tibuok nakong kinabuhi, klaro kaayo nga walay lain sa akong kinabuhi gawas sa sala, ug dako kaayo akong utang kabubut-on sa mga madre. Ug nasayud ko nga pinaagi lamang sa ilang mga pag-ampo nga buhi pa ko karon sa kalibutan. Dako kaayong pasalamat sa Diyos nga aduna'y panahon sa akong kinabuhi nga duol ko sa ingon nga mga tawo. Nagtuo ko nga kuyog ko nila karon ug hangtod sa kahangturan. Wala'y bisan usa ka adlaw nga milabay nga wala ko nakig-istorya kanila, ug matag-adlaw mangayo ko kanila og tabang.